

ZBIGNIEW NIEŃCACKI

Pán Tragáček

a
Kapitán
Nemo

IKAR

ZBIGNIEW NIEŃACKI

Pán
Tragáček
a
Kapitán
Nemo

IKAR

Zbigniew Nienacki
PAN SAMOCHODZIK I KAPITAN NEMO

Copyright © by Zbigniew Nienacki (dedičia)

Translation © 2007 by Peter Čačko

Cover design © 2007 by Viera Fabianová

Slovak edition © 2007 by Ikar

Z poľského originálu Pan Samochodzik i kapitan Nemo
(Bertelsmann Media Sp. Z o.o., Warszawa 2000)
preložil Peter Čačko.

Redigovala Elena Račková.

Obálku navrhla Viera Fabianová.

Technická redaktorka Helena Oleňová.

Vydalo vydavateľstvo Ikar, a. s., Bratislava v roku 2007
ako svoju 2272. publikáciu.

Zalomenie do strán ITEM, spol. s r. o., Bratislava.

Vytlačili Tlačiarne BB, spol. s r. o., Banská Bystrica.

ISBN 978-80-551-1381-4

PRVÁ KAPITOLA

**Stretnutie pri prevoze • Muž, ktorý sa vyzná
vo všetkom • Prvá príhoda • Banda Čierneho
Franka • Zbabelec • Biela jachta • Jeho výsost'
rybársky princ • Záhadný list • Kto je Kapitán
Nemo • Sivý klzák**

V dedinskej krčme „Pri Jezioraku“, páchnucej skysnutým pivom, zišla sa začiatkom júla veľmi početná spoločnosť. Kompa, ktorá prevážala autá a ľudí na druhú stranu jazera, v tomto mieste dosť úzkeho, bola práve pokazená a podľa sľubov mala začať fungovať najskôr o hodinu, a tak každý, kto práve prišiel, buď sa hneď vracal, rozhodnutý nadísť si štyridsať kilometrov po ceste okolo jazera, alebo zostal čakať, kým kompu opravia. V chladnej krčme popíjal pivo alebo oranžádu a jedol klobásu s horčicou, lebo nič iné tam na pitie ani na jedenie nebolo.

Môj vehikel stál ako druhý v neveľmi dlhom rade áut čakajúcich na príjazde ku kompe. Predo mnou stál vyslúžilý nákladiak akéhosi mazúrskeho poľnohospodárskeho družstva, ktorým prišla dvanásťčlenná skupina chlapcov a dievčat. Spočiatku som si myslel, že táto mládež ide na žatevnú brigádu, ale po chvíli, keď som si všimol, že z korby auta skladajú batohy, dotlčené ešusy a obité kotlíky, pochopil som, že sa viezli stopom a prišli stanovať k Jezioraku. Iste iba začali svoje letné potulky, lebo ešte mali peniaze, a tak zasadli za veľký stôl v krčme, hojne sa nalievali pivom, robili poriadny hurhaj a bavili sa nevyberaným slovníkom uličníkov.

Hneď po mne prišli dve osobné autá: syrena a wartburg s varšavskými číslami. Záhradka na streche syreny sa až prehýbala pod ťarchou kempingového výstroja: stanmi, spacími vakmi, nafukovačkami. Wartburg zasa ťahal za sebou dvojkolesový príves, na ktorom bol nevelký čln. Napriek prekonanej dlhej ceste sa autá blyšťali čistotou a čln vyzeral ešte nepoužitý. Zo syreny vystúpil pár v strednom veku: on - útlý, prešedivený, so znepokojeným, ale zároveň pyšným výzorom „sviatočného vodiča“, ktorý prvý raz v živote prekonal vlastným autom takú dlhú trasu: z Varšavy až na Mazúrsko, ona - vysoká, chudá, okuliarnatá, pripomínala starú Angličanku z filmových komédií. Z wartburga sa vyvalila korpulentná dáma a spoza volantu vysadol tučný starší muž s fúzikmi a strašnou vráskou na čele.

Pohľad naňho mohol vyvolať prudký záchvat smiechu u každého vandračka. Mal oblečenú blúzu, akú dostať len v zahraničných obchodoch s rybárskymi potrebami. Boli na nej desiatky malých aj väčších vreciek. Podobným bohatstvom vreciek mal posiate aj nohavice. A pretože všetky jeho vrecká boli vypchaté, vyzeral ako miniatúra veľkého obchodného domu: mohli ste si tu zadovážiť nielen cievku nití ľubovoľnej farby, ale aj ihlu požadovanej hrúbky a veľkosti, akýkoľvek druh háčika na udicu, kamienky do zapalovača, špagáty, silonový vlasec, skladané vešiaky na odevy, pružinky na prívlač, nožničky, šnúrky do bagančí, stužky, zatváracie špendlíky a podobné potreby, vrátane náhradných kolíkov na upevnenie stanu.

Bol som si takmer istý, že ten muž sa vyše dvoch týždňov veľmi starostlivo pripravoval na dovolenku a pripravil sa na každú situáciu, ktorá ho môže prekvapiť pri stanovaní. Preto v ľavom hornom vrecku určite nosil benzínový zapalovač aj s náhradnými kamienkami. Pre

prípád, že sa mu minie benzín, v pravom dolnom vrecku mal plynový zapaľovač. A keby aj ten prestal fungovať, v pravom hornom vrecku bola škatuľka zápaliiek. Bol som presvedčený, že práve keď si postaví stan, zistí, že si zabudol zobrať čosi veľmi dôležité, až nevyhnutné.

Na širokom opasku mu visel nástroj vyzerajúci ako kríženec sekerky s pílou, poľnou lopatkou, kladivom a fínskym nožom. Na druhej strane sa mu hojdal obrovský vreckový nožík s niekoľkými čepeľami a akýsi skladací aparát, ktorého použitie netušili hádam ani jeho výrobcovia. Na zápästí ľavej ruky mal hodinky a na pravej ruke mu nad dlaňou trčala buzola. Na nohách mal ručne vyrobené vlnené krpce so špeciálne prišitými podošvami.

Len čo vysadol z auta, žena mu podala topánky. Muž pozrel najprv na hodinky, potom na buzolu.

- Ideme správnym smerom, - poznamenal páru z druhého auta. Potom si vyzul krpce a natiahol topánky.

- Myslím si, - prehodil na adresu prešediveného muža, iste svojho priateľa, - že tvoja žena by ti tiež mala ušiť podobné krpce. Keď riadiš auto a držíš nohu na plyne, neunavuje ti to nohu. Počas jazdy sa treba o nohy starať. Pamätaj, že pri stanovaní sú nohy najdôležitejšie. S boľavými nohami si celkom odpísaný.

Rozprával to takým tónom, akoby prišiel sem z Varšavy peši, a nie na aute.

Keď sa dozvedel, že kompa bude fungovať nie skôr ako o hodinu, prísna vráska na jeho čele sa ešte väčšmi prehĺbila. Spolu s priateľom a manželkami vošli do krčmy, pritom hlasno upozorňoval:

- Pamätaj, Kazio, že v horúčave neslobodno piť pivo ani oranžádu, lebo tie len zväčšujú smäd. Treba popíjať buď čiernu kávu, alebo silný horúci čaj.

Odmlčal sa, lebo pohľad mu padol na mňa, ako sedím pri stole a oranžádou zapíjam klobásu s horčicou.

- No pozri, - ukázal na mňa prstom, - ten pán nemá turistické skúsenosti. Celý deň bude cítiť čoraz väčší smäd.

Bezradne som rozložil ruky.

- Žiaľ, vážený pane, v tejto krčme nemajú ani čiernu kávu, ani horúci čaj.

Oko tučného muža víťazoslávne zablýskalo.

- Počujete? - zvolal na svoju skupinku. - Toto je jasný príklad nedostatku turistických skúseností. Čo charakterizuje opravdivého turistu? Charakterizuje ho predvídavosť. Ozajstný turista vozí so sebou v jednej termoske čiernu kávu a v druhej horúci čaj. Milá Myška, - obrátil sa k manželke, - môžeš nás ponúknuť čajom?

Uznanlivo som pokýval hlavou a dobroprajne som sa usmial na „skúseného turistu“. Považujem tento druh ľudí za dosť znervózňujúci, ale pre prírodu je celkom neškodný. Ešte sa nestalo, aby taký pedantný a dôkladný turista nechal na svojom táborisku pohodené prázdne konzervy alebo založil oheň v lese.

Pán Anatol - tak ho volali manželka aj priatelia - usadil svoju skupinku k stolu, ktorý susedil s mojím, a začal ich častovať nápojom z termosky. A keďže som priaznivo kvitoval jeho slová, dokonca aj pred mňa postavil čaj v pohári z umelej hmoty.

- Je to azda vaše auto, čo stojí pred hostincom? - zdvorilo sa ma spýtal a nečakajúc na odpoveď, vyhlásil: - Vyrobili ste si ho sám, však? Hneď, na prvý pohľad vidieť, že je v ňom motocyklový motor. Iste má veľmi obmedzenú rýchlosť, ale vždy je to štvorkolesový voz a možno sa ním vybrať na ryby.

Neodporoval som. Nechcel som ho zbaviť dojmu, že

je znalcom motorových vozidiel. Bol klasickým typom „vševeda“ a pustiť sa s ním do hádky by znamenalo smrteľne ho uraziť.

Od ďalšieho rozhovoru s pánom Anatolom ma zachránil príchod sedemnásťročnej dievčiny, ktorá došla ku krčme na bicykli. Bola to pekná, štíhla blondínka s hrubým, svetlým vrkočom na šiji. Na koši na zadnom kolese mala obdretú batožinu. Vyzerala, akoby sa prvý raz v živote vydala sama na prázdniny.

Keď vošla, privítalo ju zahučanie výrastkov popíjajúcich pivo.

- Pánabeka, nová baba! - vrešťali. - Pod' k nám! Prisadni si k veselej parte. S nami je vzrúšo, kočka! Pod' k nám! Pozýva ťa Čierny Franek.

Dievčine sa na ústach objavila pohŕdavá grimasa, zamračila sa. Na vresk výrastkov odpovedala myknutím pliec a zamierila k môjmu stolu, k jedinému, kde boli voľné miesta.

- Môžem si prisadnúť? - spýtala sa.

A keď som prikývol, sadla si na okraj stoličky. Z tašky, ktorú mala prehodenú cez plece, vybrala dva chlebičky zabalené v servítkach, rozložila si jedlo na stôl a podišla k pultu, aby si objednala niečo na pitie.

Banda nespratníkov jej stále nedala pokoja, gestami a výkrikmi volali dievčinu k svojmu stolu. Nereagovala na ich dobiedzanie, vzala z pultu fľašku oranžády a vrátila sa s ňou k môjmu stolu.

- Sú to vaši známi? - prihovoril som sa jej.

Pozrela na mňa prekvapene.

- Vôbec ich nepoznám.

Chcel som sa spýtať, z ktorého mesta prišla, ale v tom okamihu sa od stola výrastkov zdvihol chalan s veľkou čiernou čuprinou, ktorou pripomínal havrana s rozťahnutými krídlami. Bol to asi ten Čierny Franek.

Podišiel k nám, hojdajúc sa v kolenách ako námorník, s rukami hlboko strčenými do vreciek špinavých džínsov.

- Prečo neprijímaš naše pozvanie, kočka? - prihovoril sa dievčine a nachýlil sa k nej. - Sme trinásti a trinástka, ako vieš, je nešťastné číslo. Ty by si bola štrnásť.

- Nemám záujem o vašu spoločnosť, - odvrkla dievčina.

Čierny Franek sa až narovnal, akoby ho niekto bol štuchol do chrbta.

- Len sa netentočkuj, - zavrčal. - Ešte si nepočula o gangu Čierneho Franka?

- Nie, nepočula, - odsekla dievčina.

S poľutovaním pokýval hlavou.

- Stopro nečítaš dennú tlač, sexica, takže houby vieš. Lebo v „Exprese“ vytlačili článok o gangu Čierneho Franka z varšavského sídliska Ochota. Že kvôli nám je na celom okolí hovadsky rušno. Ten Čierny Franek som ja, kapito? Mám za sebou rok v polepšovni, - vyhlásil tak pyšne, ako rozprávajú vyslúžili vojaci o bojových význameniach.

Dievčina znova ľahostajne mykla plecami, čo chalan veľmi urazilo, o to väčšmi, že celá banda počúvala ich hlasný rozhovor.

Pekné ryšavé dievča v blúzke červenej ako horiaci oheň s nespokojným výrazom tváre pozorovalo správanie Čierneho Franka. Opovržlivo odulo pery a skríklo:

- Daj jej pokoj! Nevidíš, že je to vidiecka hus?

Chalan sa rozosmial a rev jeho bandy mu zakontroval.

- Takže si vidiecka hus, sexica? Lenže teraz už vieš, kto som ja. A keď slušne pozývam, tak musíš poslúchnuť. Tak poďme! - zakričal a silno schmatol dievčinu za rameno.

Zdvihol som sa od stola.

- Prestaň, Franek! Ber sa na svoje miesto a nechaj to-
to dievča na pokoji!

Čierny Franek sčervenel od hnevu. V krčme nastalo
také ticho, že som začul aj šepot pani Anatolovej:

- Prosím vás, nemiešajte sa do nich. Sú to chuligáni.

Pán Anatol sa bezradne obzeral dookola. Bolo vidieť,
že má veľkú chuť nechať voľný priechod svojmu zvyku
poučovať všetkých. Teraz na to bola zvláštna a hádam aj
ozajstná príležitosť. Ale videl hrozivé, neústupné výrazy
na tvárach výrastkov a tuším dostal strach.

Obrátil sa mi chrbtom, akoby chcel všetkým nazna-
čiť, že on sa do ničoho nemieša.

„Zbabelec," pohrdavo som si pomyslel. A okamžite
mi prestal byť sympatický aj so svojimi poučeniami
a radami.

A dievčina? Všimol som si, že trocha zbledla. Potom
pozrela na mňa, hodila okom na Čierneho Franka. Zra-
zu urobila čosi, čo ma nesmierne prekvapilo. Vstala od
stola a povedala chalanovi:

- Napokon, môžem si k vám prisadnúť. Dokonca
som zvedavá, čo ste to za partia.

A odišla k ich stolu, kde ju celá banda privítala hu-
rónskym revom. Čierny Franek urobil pohrdavú gri-
masu a odchádzajúc za dievčinou, poznamenal smerom
ku mne:

- Načo do toho kafeš, starec?

Začervenel som sa.

- Tá dnešná mládež, - nahlas zahundral pán Anatol
Drobnými krokmi sa ku mne spoza pultu prišuchta-
la výčapníčka v špinavej zástere.

- Panebože, aký ste neopatrný, - zalamovala rukami
ako k modlitbe a oprela si ich o poriadne brucho. - Veď
z toho mohla vzniknúť strašná bitka. Ja ich poznám, tú
bandu Čierneho Franka. Boli tu už minulé leto, celý

mesiac vystrájali pri Jezioraku, kým ich polícia neuzemnila. A koľko škôd narobili! Niekoľko člnov ukradli a rozvliekli po celom jazere, rybárom vyberali ryby zo sietí. Robili to tak šikovne, že polícia im nemohla nič dokázať a nemohli ich zatvoriť do kriminálu. Teraz sú tu znova. Ach, neveselé leto sa nám ukazuje. Vystrašia turistov a zárobky budú menšie.

Pozrel som na vreštiacu skupinu pozornejšie než doteraz. Nebola to jednoducho banda drzých chlapcov a dievčat, to už boli zločinci. Gang lotrov a chuligánov, a dokonca aj zlodejčiekov. A predsa ani jeden z nich nemal viac ako sedemnášť rokov, ba Čierny Franek vyzeral dokonca mladší. „Čo priviedlo toho chalana, že sa pustil po takej ceste?“ uvažoval som. Alebo to ryšavé dievča v červenej blúzke. Predstavovala veľmi subtílny typ krásy, mala jemné ruky, starostlivo učesané vlasy, nosila elegantné menčestrové nohavice. Vyzerala, ako sa kedysi vravelo, na „dievča z dobrej rodiny“. Ako sa ona ocitla uprostred tejto vlčej svorky?

Rev výrastkov zrazu stíchol. Ktorýsi z nich uvidel cez okno, že k brehu pláva veľká biela jachta. Celá banda ihneď vypadla z krčmy. Blondínka s vrkočom tiež vyšla s nimi na breh. Vyzeralo to, že sa v novej bande cíti vynikajúco.

- Och, - nahlas a s obrovskou úľavou si vydýchol pán Anatol. A hneď sa v ňom prebudila chuť poučovať.

- Najlepšie je držať sa od nich čo najďalej, - obrátil sa ku mne. - Našťastie Jeziorak je veľmi veľké jazero a bude sa dať unikať stretnutiam s nimi. Ale prečo s takými darebákmi neurobí polícia poriadok?

Nahnevalo ma to táranie. Hneval som sa naňho za jeho zbabelosť.

- Najbližšia policajná stanica, pokiaľ viem, je odtiaľto pätnásť kilometrov. A polícia predsa nemôže byť

všade, ani ju netreba volať v prípade každej hrubosti. Stačí, ak občania správne zareagujú v potrebnom okamihu a neobráti sa chrbtom, keď vidia nejakú nepravosť.

Urazil sa. Jeho manželka sa však ponáhľala pomôcť mu.

- Myslíme si, - spustila, - že každý sa má starať sám o seba. Čo vás bolo do tej dievčiny? Zamiešali ste sa do nich a ktovie, či by sa nebola strhla bitka. Napokon, ukázalo sa, že nie je o nič lepšia od tých ostatných.

Mykol som plecami. Domnievam sa, že som postupoval správne, bez ohľadu na to, ako sa zachovala blondínka s vrkočom. Ale predlžovať diskusiu s pani Anatólovou nemalo zmysel. Zatváril som sa, že aj mňa zaujíma jachta, ktorá sa blížila k brehu, a presadol som si bližšie k oknu.

Jachta bola pekná - biela, štíhla. Mala motor aj plachty. Teraz ju k brehu poháňal motor. Polonahý bradatý muž hodil uväzovacie lano na kôl zarazený do brehu a mladá žena vysunula z jachty drevený mostík. Potom z kabíny vyšiel mladík, ktorý mal podľa výzoru okolo dvadsaťdva rokov - chudý, bledý, neduživý. Postavou vôbec nepripomínal vodáka, hoci mal na hlave čiapku jachting klubu a zrejme bol kapitánom jachty.

Tieto tri osoby tvorili celú posádku jachty. Po mostíku vyšli na breh a zamierili do krčmy. Banda výrastkov hľadela na prichádzajúcich v nemom úžase, iste sa im tá jachta veľmi zapáčila. Neduživý mladík postrehol ten obdiv, pyšne sa vypol a začal kráčať rozhojdaným krokom starého morského vlka.

Do krčmy vošli v husom rade. Vpredu neduživec, za ním mladá žena, na konci zasa polonahý Bradáč. Mladá žena sa nevyznačovala krásou, ale mala na sebe pek-

né plavky. Jej opálená pleť kontrastovala s bielymi od-farbenými vlasmi. Ale hoci priplávala na jachte, dal by som za to krk, že sa opálila v soláriu. Vyzerala, akoby na jachtu bola nasadla len včera. Ešte väčšmi som sa o tom presvedčil, keď som si všimol jej strašne dlhé a starost-livo nalakované nechty. S takými nechtami sa nevyťa-huje plachta ani sa nepripravujú jedlá v kajute jachty.

Len polonahý Bradáč vyvolával dojem športovca-vo-dáka, hoci nenosil bielu čiapku, ale od slnka vyblednu-tú džokejku. Cez opálené, takmer čierne rameno mal prevesenú filmovacu kameru a vyzeralo to, že sa s ňou nikdy nelúči, ako profesionálny kameraman pracujúci v spravodajstve.

Spolu s nimi sa do krčmy vrátila aj banda výrastkov. Dievčatá a chlapcov už prešlo nadšenie z pohľadu na jachtu a začali sa predbiehať v zabrdnutí do nových hos-tí. Neboli to však vulgárne pokriky, ale jednoducho sop-liacke výzvy typu: „Odfotografujte ma!“, „Čo stojí taká loď?“, „Akou rýchlosťou sa dá na nej plávať?“, „Nezo-beriete nás so sebou?“. Noví hostia z jachty nereagova-li na tieto poznámky. Neduživý kapitán podišiel k pultu a nahlas povedal:

- Chceme kúpiť dve prepravky piva. Zaplatím aj za fľaše a prepravky. Vezmeme ich na jachtu. Je taká páľa-va, že aj na vode ide človek vypustiť dušu od smädu.

Výčapníčka však mala na sklade iba jednu prepravku s plnými fľašami piva. Priniesla ju zozadu a postavila pred kapitána. Ten kývol na Bradáča, aby prepravku od-niesol. Celkom iste Bradáč robil na jachte posluhovača.

Celá trojica sa už pohla k dverám, keď pán Anatol zrazu vyskočil spoza stola.

- Už viem, odkiaľ vás poznám! - hlasno zvolal na ne-duživého kapitána. - V novinách som videl vašu fotku. Vy ste „rybársky kráľ“.

- Iba princ, milý pane. Iba princ, - láskavo mu prikývol neduživý kapitán.

- Nie, nie. Vy ste naozajstný kráľ, - znepokojený pán Anatol sa už náhlil smerom ku kapitánovi. - To vy ste chytili na prívlačovú udicu jedenásťkilového zubáča. Smiem vám ja, skromný rybársky rytier, potriať pravicu?

„Jeho výsosť“ mu láskavo podala ruku, ale skromnosť mu prikazovala uviesť na pravú mieru názor nadšenca športového rybárstva.

- Chytil som nie zubáča, ale trinásťkilovú šľuku, za čo som dostal iba striebornú medailu, milý pane. Musím vás teda opraviť, ale mám právo iba na titul princa, aj to len v jednej disciplíne: v chytaní rýb na prívlačovú udicu. Vlaňajšou rekordérkou a zároveň držiteľkou zlatej medaily v tejto disciplíne je akási dievčina, ktorá práve tu, na Jezioraku, ulovila na prívlačovú udicu sumca, čo vážil tridsaťosem kilogramov. Ona je rybárska kráľovná, hoci niektorí mali námietky proti jej právu na titul. Veď si len predstavte: mladé dievča a obrovský tridsaťosemkilový sumec. To je predsa veľmi nepravdepodobné.

Pán Anatol sa až chytil za hlavu.

- Počuješ, Myška? - zvolal na manželku. - Trinásťkilová šľuka. Tridsaťosemkilový sumec. Aké vynikajúce výsledky dosahujú podaktorí, čo lovia na prívlačovú udicu. Kazio, pozri sa na pána! - zakričal na priateľa. - Toto je rybársky princ. Obdivuj ho, uč sa, ako treba chytať ryby. Možno aj ty sa niekedy staneš princom!

„Jeho výsosť“ znova láskavo sklonila hlavu a nadšenie pána Anatola dosiahlo vrchol.

- Milostivý princ, - povedal neduživému kapitánovi, - smiem sa dozvedieť, čo vás priviedlo k Jezioraku? Domýšľam si, že ste sem prišli na rybačku. Ale môžem

ukojiť svoju zvedavosť: aké ryby ste prišli chytať a na ktorom mieste?

Nadšenie pána Anatola a predovšetkým jeho ponížené úklony vyzerali tak smiešne, že vyvolali novú vlnu ironických poznámok v bande výrastkov. Ryšavé dievča podišlo k „princovi“ s výrazom cirkusového šaša a urobilo pred ním dvorný úklon.

- Ó, aká som poctená, milostivý princ, že som v takej vynikajúcej spoločnosti, - vyhlásila posmešne.

Čierny Franek si odpľul na dlážku a nahlas zahundral:

- Do psej matere, koľko je tu aristokracie! Králi a princovia, páni feudáli. Kašlem na vaše aristokratické tituly aj na vaše udice. Chytám ryby, kedy sa mi chce a ako sa mi páči. Napokon, - pľuvol ešte raz, - vy nie ste nijaký princ. Vo Varšave vás volajú Wacek Kravatík, lebo vaša matka má pri stánkoch na Marszalkowskej malý obchod s kravatami. Kúpila vám túto jachtu, na ktorej sa teraz premávajú po jazerách.

Pri týchto slovách sa do krčmy vrátila blondínka s vrkočom. Obdivovala bielu jachtu dlhšie než ostatní. Začula meno majiteľa jachty, keď ho vyslovil Čierny Franek, a nahlas sa rozosmiala. A Čierny Franek - akoby žiarlil na slávu Wacka Kravatíka, - vykladal ďalej:

- Ryby nevedia rozprávať, takže nemôžu vykecať, čo si myslia o vašich rekordoch a medailách. Možno vám mamička kúpila na trhovisku veľkú šťuku a tú medailu máte od nej, tak ako tú jachtičku? Kašlem na vaše aristokratické tituly. A ubezpečujem vás, že na Jezioraku budem kraľovať ja a nie vy, pán Kravatík.

Hoci sa nepovažujem za psychológa, pomyslel som si: „Zdá sa, že viem, čo toho chalana priviedlo na zlé cesty. Má obrovskú snahu imponovať druhým. Keďže nemôžem imponovať dobrým, robí to zlým.“

Princovi sa stratila z tváre dobrota. Zaľal pery a zasyčal na Bradáča:

- Ber tú prepravku s pivom a vraciame sa na jachtu!

Tváril sa, že výrastkov vôbec nevidí, a obrátil sa výlučne k pánu Anatolovi. To, čo povedal, bolo jasne určené Čiernemu Frankovi.

- Spytovali ste sa na moje plány. Milý pane, budem skúšať na Jezioraku chytať zubáče. A môj priateľ, - ukázal na Bradáča, - ktorý je amatérskym filmárom, má v úmysle nakrútiť film o mojom spôsobe nahadzovania udicou. Bude to krátky osvetový film o tom, akým spôsobom chytám pomocou blyskáča. Potom ten film uvedieme v našom klube Poľského zväzu rybárov.

- Kde? Kde budete loviť? - spýtal sa pán Anatol. - Chcel by som aspoň raz vidieť, ako nahadzujete. Alebo azda miesto svojich lovisk držíte v tajnosti?

Dobrota a láskavosť sa znovu rozhostila na tvári princa.

- Budem chytať okolo Zubáčieho mysu, - odvetil.

- Nemám potuchy, kde je to, - trápil sa „rybársky rytier“. - Dôkladne som prečítal sprievodcu po Jezioraku, ale taký mys som tam nenašiel.

- Možno, - prikývol pán Kravatík. - Od jedného znalca Jezioraka som kúpil mapu, na ktorej sú zaznačené loviská rôznych druhov rýb. Ten znalec jazera použil názvy, ktoré používajú ľudia z okolia. Janusz, - obrátil sa na Bradáča, - môžeš priniesť našu mapu z jachty? Ukážeme pánovi, kde je Zubáci mys. Tohto pána zaujíma moje nahadzovanie...

Bradáč sa vzbúril.

- Prines si ju sám, - odvrkol. - Napokon, vidí sa mi, že sme ju zabudli doma.

Po týchto slovách zodvihol prepravku piva zo zeme a nahnevane frflúc popod nos, vyšiel z krčmy.

Autorita „princa“ sa znova zachvela. Rozhodol sa preto rýchlo ukončiť celý rozhovor.

- Zubáci mys leží v severnej časti Jezioraka. Tam ma nájdete. Moju jachtu nie je ťažko si všimnúť, - dodal. A na rozlúčku podal ruku pánu Anatolovi, ktorý ju potriasol a veľmi ponížene sa uklonil. Nato „princ“ a jeho dáma zamierili k východu.

V tom čase do krčmy vbehol bosý dedinský chlapec a podal Čiernemu Frankovi akýsi lístok. Kým si ho Čierny Franek stihol prečítať, chlapec už z krčmy zdúchol.

Biela jachta odrazila od brehu. Ale nikto z výrastkov si to nevšímal. Čierny Franek vykročil do stredu krčmy a zveskol na svoju bandu:

- Ticho, zberba! Doniesli mi sem nejaký lístok. - A prečítal ho:

Ste banda lotrov. Ak sa v tomto roku znova pokúsite vyčínať pri Jezioraku, oľutujete to. Vybavím si to s vami.

Kapitán Nemo

Krčmu naplnili výkriky výrastkov:

- Kto priniesol ten lístok?

- Kto sa nám to vyhráža?

Ktorýsi z chalanov vybehol pred krčmu, aby našiel bosého chlapčeka, ale vrátil sa sám. Chlapca už nebolo v blízkosti krčmy ani na brehu jazera.

Čierny Franek nahlas vykrikoval:

- Počujete? Vyhráža sa nám. Veď si to s ním vybavíme, prisám fakt. Len by som chcel vedieť, kto je to ten Kapitán Nemo?

Ozval som sa:

- Nečítali ste knižku Julesa Verna *Dvadsaťtisíc míľ pod morom a Tajomný ostrov*?

Čierny Franek mykol plecami:

- Jasnačka, že som čítal tie knižky. Ale hádam si nemyslíte, že kapitán Nemo býva pri Jezioraku?

Ryšavé dievča päšťou pohrozilo smerom k oknu a cezeň k jazeru, ktoré ležalo za oknom.

- Pozrimeže, postava z knižky ožila a začína nás strašiť. No nech sa nám len ukáže...

V tom okamihu, akoby odpoveďou na vyslovenú výzvu, hlucho zahučal malý remorkér, ktorý preplával okolo bielej jachty Wacka Kravatíka. Remorkér ťahal za sebou novučičský sivý klzák. Uvideli sme na boku klzáka namaľovaný názov: *Kapitán Nemo*.

DRUHÁ KAPITOLA

Predvolanie na políciu • Falošné ikony a Jantárová Venuša • História jantárovej figúrky • Človek s jazvou na pravom líci • Kde je potopený nákladiak • Útek pred bombami • Cestovanie prstom po mape • Podujmem sa na ťažkú úlohu

História môjho pobytu pri Jezioraku sa začala ešte v zime... Vo februári som dostal predvolanie na Hlavné veliteľstvo polície. Telefonicky mi vysvetlili, že polícii záleží na mojej mienke o nejakých starých umeleckých dielach a pamiatkach. Neprekvapilo ma to, lebo od chvíle, keď som sa stal referentom pre zvláštne úlohy na Ústrednej správe múzeí Ministerstva kultúry a umenia, často som musel spolupracovať s vyšetrovacími orgánmi. V rámci funkcie na ministerstve som sa zaoberal hľadaním muzeálnych zbierok a súkromných kolekcí, ktoré sa stratili počas vojny, bojoval som s priekupníkmi starožitností, falšovateľmi umeleckých diel, ako aj s obyčajnými zlodejmi predmetov cenných pre našu národnú kultúru, a tak nečudo, že nezriedka som sa obracal na políciu o pomoc, alebo polícia sa dovoľavala mojej pomoci a žiadala ma o expertízu nejakého umeleckého diela, ktoré našla u zlodeja alebo priekupníka.

Zaviedli ma do kancelárie kapitána Jóźwiaka, tridsaťročného štíhleho blondína s veselými zelenkavými očami a sympatickým úsmevom. Pohodlne ma usadil vedľa svojho písacieho stola, vybral z ohňovzdornej pokladnice dve ikony namaľované na dreve a nejakú nevelkú

figúrku vyrobenú z jantáru. Všetky tri predmety položil pred mňa na písací stôl a povedal:

- Zaujíma nás, čo si myslíte o týchto veciach.

Mal som so sebou tašku, ktorú som zvyčajne brával na konzultácie. V nej som nosil lupu a niekoľko fľaštičiek s rôznymi chemikáliami niekedy potrebnými na vykonanie rýchlych analýz. Umožňovali mi zistiť, či obraz je skutočne starý. Lenže v tomto prípade som tašku vôbec nemusel otvárať. Už na prvý pohľad som zistil, že obrazy na dreve sú imitáciou starých rusínskych ikon. Namaľoval ich veľmi talentovaný autor, ale veľmi sa nenamáhal zakryť skutočnosť, že sú to imitácie. Jednoducho povedané boli to súčasné maľby na dreve, dobre napodobňujúce pekné staré ikony.

Odsunul som ich teda nabok a začal som sa zaoberať jantárovou figúrkou. Bola vyrobená veľmi dávno, azda pred tisíc či dvetisíc rokmi, z väčšieho kusa jantáru, lebo figúrka bola presne dvadsať centimetrov vysoká. Bol to primitívny obrys ženskej postavy, ako keby rezbárovi vôbec nezáležalo na tom, aby sa podobala na kohosi konkrétneho, ale šlo mu o celkové zobrazenie ženy ako symbolu. Podľa mojej mienky predstavovala bohyňu plodnosti. Že to bola kultová soška, ktorá slúžila pri náboženských obradoch, potvrdzovala aj skutočnosť, že bola zhotovená z jantáru, ktorý sa v dávnych storočiach cenil väčšmi ako zlato. Hoci - aj to je možné - urobil ju ktosi, kto mal dostatok tohto materiálu, a preto namiesto stoviek v dávnych časoch takých cenných jantárových perličiek vytvoril ženskú postavu.

A keď som tak o tom rozmýšľal, na niečo som si spomenul. Vyskočil som z kresla.

- Dovolíte, aby som si na chvíľu zašiel domov a pri-niesol starý katalóg pamiatok? - spýtal som sa.

Po celý čas, kým som si pozeral predmety rozložené na

písacom stole, kapitán Jóźwiak ma pozorne a s napätím sledoval, ako keby chcel uhádnuť prúd mojich myšlienok. Teraz ukázal prstom na jantárovú sošku ženy.

- Teda predsa ona vás zaujíma, - skonštatoval. A uspokojene dodal: - Nepochyboval som, že nám budete vedieť pomôcť objasniť túto záhadu. Lebo pokiaľ ide o tie ikony, experti z kriminalistického ústavu hneď určili, že sú to obrazy namaľované v súčasnosti. Ale o tejto figúrke sa iba stručne vyslovili, že je stará. Lenže mne to nestačí. Preto som sa rozhodol obrátiť sa na vás, aby ste mi pomohli.

- Mohol by som sa dozvedieť, za akých okolností sa našla táto jantárová figúrka?

- Nazval som ju Jantárová Venuša, - rozosmial sa kapitán Jóźwiak. - A tak som pomenoval aj celý kriminalistický prípad, ktorú vyšetrujem.

- Jantárová Venuša? - zvolal som. A zrazu som mal v hlave jasno, akoby šibnutím čarovného prútika.

Sadol som si k písaciemu stolu so slovami:

- Nemusím ísť po katalóg. Spomenul som si na všetko, čo viem o tejto figúrke.

Na tvári kapitána Jóźwiaka sa zračilo napätie.

- Naozaj mi dáte informácie o Jantárovej Venuši?

- Vy ste ju nazvali Jantárovou Venušou a ja som si spomenul, že s týmto názvom som sa už stretol. Išlo o identickú figúrku z jantáru.

Z vrecka si vybral hrubý zápisník. Sadol si blízko mňa k svojmu písaciemu stolu.

- Tak vás počúvam, pán Tomasz...

Teraz som sa ja usmial a povedal som trochu rozpačito:

- Neurazíte sa, ak vám niečo navrhнем? Poviem vám všetko, čo viem o Jantárovej Venuši, ale vy mi prezradíte, za akých okolností ju našli. Nespytujem sa iba z oby-

čajnej zvedavosti, ale z profesionálnej povinnosti ako múzejník.

- Súhlasím, - prikývol. - Neporuším predpisy, keď vám poskytnem tieto informácie, lebo v istom zmysle považujeme túto záležitosť za ukončenú.

Vzal som do ruky jantárovú figúrku.

- Najpravdepodobnejšie táto soška pochádza zo Sambie a objavili ju v hrobe z takzvaného rímskeho obdobia, teda z počiatku nášho letopočtu. Do konca štyridsiateho štvrtého roku bola v múzeu v E., ale počas vojnových udalostí sa stratila s takmer všetkými zbierkami. Domnievali sme sa, že muzeálne zbierky boli vyvezené do Nemecka. Žiaľ, naše hľadanie na nemeckom území nevedlo k nijakým výsledkom. A to je už hádam všetko, čo vám môžem na túto tému povedať, - ukončil som a spýtavo som pozrel na kapitána Jóžwiaka.

- Dve falošné ikony a Jantárovú Venušu, - začal kapitán Jóžwiak, - zabavili colníci istému cudzincovi na hranici, keď chcel tieto predmety bez patričného povolenia vyviezť. Hádam nie je pre vás dôležité meno tohto cudzinca ani z akej krajiny pochádza, napokon, už sa nachádza vo svojej vlasti. Vzhľadom na to, že ikony sa ukázali falošné, bolo rozhodnuté ukončiť pátranie, cudzinec dostal len peňažnú pokutu a predmety, ktoré chcel vyviezť, boli zadržané v depozite. Ten cudzinec však vypovedal na polícii a jeho výpoveď môže byť pre vás do istej miery dôležitá, pretože, ako som pochopil z vašich slov, objav tejto jantárovej figúrky vrhá nové svetlo na záležitosť zmiznutých zbierok.

- Veď práve. Je to veľmi dôležitá vec.

- Cudzinec kúpil obrazy od človeka, s ktorým sa náhodou zoznámil v obchode so starožitnosťami vo Varšave. Máme opis toho človeka. Predpokladáme, že je to nejaký výtvarník, ktorý si zarába tým, že maľuje iko-

ny a predáva ich cudzincom. Práve tento výtvarník doviedol cudzinca k inému mužovi, dohodnime sa na mene Človek s jazvou, lebo cudzinec vypovedal, že ten muž má jazvu na pravom líci. Človek s jazvou ponúkol cudzincovi Jantárovú Venušu a navrhol mu veľký obchod. Na čom sa zakladal? Človek s jazvou tvrdil, že na Mazúrskech jazerách pozná miesto, kde sa počas vojnových udalostí potopilo hitlerovské nákladné auto, ktoré viezlo nejaké veľmi cenné predmety. Nákladník leží na dne jazera. Človekovi s jazvou sa podarilo dostať sa k nemu a vytiahnuť jantárovú sošku, ale tvrdí, že iné predmety nemožno vytiahnuť z nákladniaka na hladinu bez potrebných potápačských prístrojov. Nahovárал teda cudzinca, aby sa s ním dal do spolku. Cudzinec mal poskytnúť peniaze, za ktoré by sa Človek s jazvou naučil potápať pod vodu a kúpil by potrebné prístroje. Po vytiahnutí pokladov by sa s korisťou podelili napoly. Cudzinec však nemal dôveru k Človeku s jazvou a nechcel sa s ním vôbec spolčiť. Pristal však na kúpu Jantárovej Venuše, ktorú, ako už viete, mu na hranici vzali colníci.

Ruky sa mi chveli, keď som siahla do vrečka po fajku.

- Kedy sa toto všetko stalo? - spýtal som sa.

- Pred dvoma týždňami.

- Cudzinec nesúhlasil s tým, že by mal financovať počínanie Človeka s jazvou. Lenže možno sa našiel niekto iný, čo riskoval trochu peňazí? A v tejto chvíli sa Človek s jazvou na niektorom z varšavských bazénov možno už učí potápať sa a plávať pod vodou. A o pol roka, v lete, pustí sa do práce, aby sa zmocnil pokladov.

- Áno, je to veľmi pravdepodobné, - súhlasil kapitán Jóžwiak.

- Toho človeka treba dať do väzenia. Tie poklady musíme získať! - vykrikol som.

- Nemožno niekoho zatvoriť len preto, že sa učí potápať. Vo Varšave je niekoľko klubov podvodného plávania a tento šport pestuje veľa ľudí. Navyše je možné, že Človek s jazvou vôbec nie je z Varšavy, ale napríklad z Olsztyna alebo z Wrocławu?

- Lenže môže riskovať výpravu a získať zbierky z potopeného vojenského nákladného auta.

Mykol plecami.

- Mazúrsky kraj sa nazýva Krajinou tisícich jazier. Ktoré jazero z tej tisícky je tým, kde sa nákladiak potopil?

- Keby sme našli Človeka s jazvou, - vysvetľoval som, - a potajomky ho sledovali, potom by nás v lete on sám doviedol na miesto, kde sa nákladiak potopil.

Znova sa zhovievavo usmial.

- Viete si predstaviť, koľko ľudí by bolo treba zapojiť do tohto sledovania? Nemáme záruku, že cudzinec hovoril pravdu. A čo ak klamal aj Človek s jazvou? Možno chcel od cudzinca iba jednoducho vytiahnuť peniaze a celá príhoda s potopeným nákladiakom je iba jeho výmyslom. Ale keby sme aj pripustili, že celá záležitosť je pravdivá a naozaj jestvuje jazero s potopeným nákladiakom, domnievate sa, že Človek s jazvou, odstrašený cudzincovým zamietnutím návrhu, bude naďalej hľadať finančnú podporu, aby sa dostal k zbierkam? Jednoduchšie by preňho bolo nájsť nejakého potápača a navrhnuť mu spoluprácu na záse: ja ti ukážem miesto, ty vynesieš zbierky a o poklad sa podelíme.

- Tak čo teda robiť? Čo mi radíte?

- Nevieam vám nič povedať, - odvetil kapitán Jóźwiak.

- Teší ma dôvera, akú máte voči nám, ale musím konštatovať: nie sme spoločnosť jasnovidcov, nevieme, kde sa nachádza jazero s potopeným nákladným autom. Výsledky pátrania, ako aj Jantárovú Venušu odovzdáme

Ústrednej správe múzeí Ministerstva kultúry a umenia, a tým sa naša rola končí. Prirodzene, to neznamená, že sa celkom prestaneme zaujímať o túto vec. Ak dostaneme hlásenie, že ktosi sa usiluje vyloviť poklady, ktoré sú národným majetkom, môžete si byť istý, že sa do toho bez pochyby zamiešame.

Pochopil som, že to je koniec rozhovoru. Rozlúčil som sa s kapitánom Jóžwiakom a vrátil som sa k svojim každodenným povinnostiam. Pokúšal som sa zabudnúť na záležitosť s Jantárovou Venušou, ale aj vo sne ma prenasledovali potápači, ktorí z dna jazera vynášali nespočítateľné množstvo jantárových figúrok. Vo sne som sa usiloval zobrať im tie sošky a zobúdzať som sa unavený od boja a celkom spotený.

O týždeň neskôr som sa zjavil v archíve Národného múzea a v starých lajstrách som začal hľadať fascikel so zápsmi, ktoré som kedysi urobil. Vtedy som bol študentom dejín umenia a keďže som študoval v povojnových rokoch, keď pre poľských múzejníkov najdôležitejšou úlohou bolo nájsť poľské zbierky, ktoré hitlerovci ulúpili, a vymáhať ich vrátenie, na prázdninovej praxi mi zverili vec, ktorou sa skôr mal zaoberať nejaký detektív než historik umenia. Lenže ja som mal detektívny talent a úloha sa mi veľmi zapáčila. Mal som určiť trasu, ktorou pravdepodobne utekali hitlerovské autá so zbierkami z múzea v E.

Úloha sa ukázala príťažká a prerástla moje výskumné možnosti. V skutočnosti vďaka pomoci pôvodného poľského obyvateľstva bývajúceho v oblasti Mazúrska a Poviašia, podarilo sa mi nakresliť istý úsek cesty, kade nákladné auto s nápisom „Múzeum v E.“ unikalo pred útočiacimi oddielmi Červenej armády, lenže na istom mieste sa trasa prerušila. Ani napriek veľkému úsiliu sa mi nepodarilo nájsť stratenú stopu.

Pamätám sa, že keď som vedeniu Národného múzea ukázal na mape nakreslenú trasu utekajúceho nákladného auta, pochybovali o hodnote môjho skúmania, taká bola fantasticky krivolaká a nelogická. Vychádzalo z nej totiž, že zbierky nevyvážali na západ, ale na juh, čo sa zdalo hlúposťou. Preto výsledky môjho výskumu odložili do archívu.

Po dvadsiatich rokoch som s naozajstným vzrušením chytil do ruky zažltnutý fascikel, a keď som ho otvoril, znova som si prečítal zápisy, ktoré som kedysi urobil. Mapka s vyznačenou trasou ukazovala, že zbierky viezli smerom na Paslęk a potom do dediny Matyty. Na tomto mieste nákladné auto zabočilo do mestečka, ktoré sa teraz nazýva Zalewo. Práve tu, v Zalewe, pretrhla sa stopa unikajúceho nákladiaka.

Zalewo vtedy horelo, zasiahnuté bombami sovietskych lietadiel. Námestie bolo plné náhlivo ustupujúceho hitlerovského vojska. Jeden zo starousadlíkov Zalewa si spomenul, že niekoľkotonové nákladné auto s nápisom „Múzeum v E.“ videl stáť na rázcestí pri vjazde do mestečka. Bolo to v čase ďalšieho náletu a vodič auta trochu odbočil z cesty, lebo tá bola hlavným cieľom útočiacich lietadiel. Ten občan sa pred náletom ukryl v pivnici a keď tá haravara trochu utíchla a on vyšiel z pivnice, nákladné auto už nevidel. Pravdepodobne odišlo, buď po ceste do Starého Dzierzgonia, alebo cestou do Jerzwaldu a Susza.

V Starom Dzierzgone - pamätám sa - som zbytočne strávil až dva dni a vypytoval som sa vtedajších obyvateľov na nákladné auto s nápisom „Múzeum v E.“. Nik si ho nevšimol ani v dedinách na tejto trase. Zostávala už len cesta Dobrzyki-Jerzwald-Susz. Tade sa dalo dostať do Prabutov, Kwidzyna alebo do Malborka a ešte ďalej na západ - do Nemecka.

Žiaľ, ani na tejto trase si nik nepamätal na nákladník, ktorý som hľadal.

Týmto tvrdením som vtedy skončil svoj výskum. Ale teraz som bol o niečo múdrejší ako pred rokmi. Múdrejší o jednu informáciu. Nákladné auto sa nedostalo do Nemecka, potopilo sa v akomsi jazere.

Priniesol som zožltnutý fascikel domov a rozložil som mapu olsztynského kraja.

Zbierky nemohli ísť smerom do Ľawy, lebo tam už boli sovietske tanky. Nákladné auto nevideli ani v Starom Dzierzgoni, teda aj túto trasu treba vylúčiť. Zostáva iba cesta do Susza, lenže ani v Suszi ho nevideli...

Pri ceste do Starego Dzierzgoňa nie je nijaké jazero. A pri trase Zalewo-Susz rozlieva sa dlhý Jeziorak. Ak v Suszi ten nákladník nevideli, to asi znamená, že medzi Zalewom a Suszom vodič náhle zabočil na akúsi poľnú cestu a usiloval sa dostať cez jazero, ktoré bolo v tom čase zamrznuté.

Ale na ktorom mieste to bolo? Možno v Dobrzykách? Či azda ďalej na juhu? Možno medzi Dobrzykami a Jerzwaldom objavil bočnú cestu do Matyt a šiel ďalej až na koniec dlhého polostrova, ktorý vybieha do Jezioraku? Alebo sa usiloval prejsť cez úžinu, ktorá spája Jeziorak s Płaským jazerom, na cestu, ktorá umožňovala návrat na trase do Susza?

Mapa rozložená predou mnou mlčala. Bola pokreslená červenými a žltými nitkami hlavných a vedľajších ciest. Záležitosť bolo treba skúmať už na mieste, pri Jezioraku.

Preto som sa vybral na Ministerstvo kultúry a umenia za riaditeľom Marczakom.

Na riaditeľovom písacom stole som uvidel rozpečatený balíček, v ktorom ležala Jantárová Venuša. Riaditeľ práve dočítal informáciu, ktorú polícia priložila k vzácnnej soške.

- Zdá sa mi, že viem, čomu vďačím za vašu návštevu,
- ozval sa ku mne riaditeľ Marczak.

- Prišiel som vo veci stratených zbierok múzea v E.
Rozložil ruky.

- Teší ma skutočnosť, že časť tých zbierok je pravdepodobne kdesi na našom území. Žiaľ, polícii sa nepodarilo zistiť, na ktorom mieste sa nachádza potopené nákladné auto.

- Zdá sa mi, že v Jezioraku, - poznamenal som.

- Áno? Ste si tým istý? - spýtal sa ironicky. - Môžete s rukou na srdci prisahať, že je to Jeziorak? A keby to aj bola pravda, tak čo z toho?

- Treba začať hľadať...

- Ale čo? Komu to hovoríte, pán Tomasz? Starému kakárovi, ktorý navštívil takmer všetky mazúrske jazerá? Azda ste nikdy neboli v tom kraji? Jeziorak je čo do veľkosti tretím najväčším mazúrskeym jazerom. Má dĺžku tridsať kilometrov a veľa obrovských zátok, veľa ostrovov, ostrovčekov, polostrovov. Stačí nakuknúť do sprievodcu, - pri týchto slovách siahol do zásuvky a vybral červeno-bieleho *Sprievodcu po Poľsku*, - aby ste sa presvedčili, že Jeziorak má vodnú hladinu vyše tritisíc hektárov. Na takomto priestore by ste chceli nájsť potopený nákladiak? Mali by ste menšiu šancu ako hľadať ihlu v kope sena.

Rozložil som mapu na písací stôl, zo zažltnutého fascikla som vytiahol svoje staré hlásenia.

- Domnievam sa, že nákladiak sa potopil pri tomto polostrove, ale v každom prípade v severnej časti Jezioraka. Iba tadeto mohol utekať pred sovietskymi tankami.

Mykol plecami a vyhlásil:

- Dôverujem vám, pán Tomasz, lebo už ste rozlúštili nejednu záhadu a ne jeden vzácny úlovok ste odovzdali poľskému múzejníctvu. Ale táto vec prerastá vaše mož-

nosti. A naše tiež. Len ak by ste ukázali miesto s presnosťou do... tristo metrov. No, povedzme aj do pol kilometra. Vtedy na účet ministerstva môžeme zorganizovať družstvo potápačov a začať hľadať.

Teraz som ja bezradne rozložil ruky.

- Nie som schopný určiť miesto dokonca ani s presnosťou do päť kilometrov. Nie som si ani istý, či vôbec ide o Jeziorak. Zostáva teda len jedno: využijem svoju dovolenku v júli na hľadanie zbierok. Pôjdem k Jezioraku, pousilujem sa tam stretnúť človeka s jazvou na pravom líci, človeka, ktorý už najpravdepodobnejšie bude vybavený prístrojmi na potápanie, alebo sa pokúsi získať poklady z potopeného nákladiaka s pomocou nejakého potápača. Ten človek mi ukáže miesto, kde sú potopené zbierky. Vtedy to oznámim polícii a tak zbierky získame. Na základe starých katalógov sa dá predpokladať, že je to kolekcia predmetov z jantáru, ktorú vlastnilo múzeum v E.

Riaditeľ Marczak sa až rozžiaril.

- Tak ste sa rozhodli? Je to vynikajúce. Nezostáva mi nič iné, len vám zaželať úspech.

O dva týždne neskôr som na ulici náhodou stretol kapitána Jóźwiaka. Podišiel ku mne, pozdravil ma a spýtal sa:

- Je to pravda, že tento rok sa vyberáte na dovolenku k Jezioraku? Povedal mi to riaditeľ Marczak

- Áno. Budem dovolenkovať pri Jezioraku, - usmial som sa. Veď hádam si domyslel, prečo sa vyberám práve tam.

- Je to veľmi veľké jazero, - poznamenal.

- Mám v úmysle tráviť dovolenku pri severnej časti Jezioraka, - odvetil som.

- Ach, áno, - chvíľu uvažoval a potom dodal, lúčiac sa so mnou: - Želám vám veľa úspechov. Ale upozorňujem vás, že ste sa podujali na ťažkú úlohu.

TRETIA KAPITOLA

Na druhom brehu • Dievčina s vrkočom • Nikto nevie
nič o Kapitánovi Nemovi • Čudný človek s ťažkým
vrecom • Čo mi povedal Kazateľ • Zábavný dar
• Podozrenie • Každý hľadá samotu • Skúmam
Jeziorak • Čo som objavil na ostrovčekoch

Nerád odhaľujem nezvyčajné vlastnosti svojho vehikla, kým to nie je potrebné. Môžem ním dosiahnuť rýchlosť vyše dvesto kilometrov za hodinu - boli už predsa aj také chvíle, že som musel vyvinúť až takú vysokú rýchlosť. Lenže zvyčajne nejazdím rýchlejšie než iní.

Takisto som si zvykol, že pohľad na moje auto najskôr vzbudzuje posmech a potom, keď predvádza svoju nezvyčajnú rýchlosť, začnú sa sypať nespočetné otázky a prosby, aby som ukázal motor a vyrozprával jeho príbeh. Toľko ráz som musel rozprávať o svojom ujovi Gromiľkovi, vzácnom vynálezcovi, ktorý odkúpil vrak pri Zakopanom havarovaného auta Ferrari 410, vymyslel a vyrobil naň vlastnú karosériu, opakujem, toľko ráz som musel vykladať celú tú históriu, že radšej jazdím pomaly a nerád spôsobujem prekvapenia, po ktorých vždy nasledujú otázky a nevyhnutne treba odpovedať a vysvetľovať.

Okrem toho pre hľadača dobrodružstiev je lepšie, ak hneď nepredvedie všetky svoje možnosti. Z nejedného nebezpečného dobrodružstva som sa dostal so zdravou kožou len preto, lebo mojím protivníkom sa vehikel zdal starým, smiešnym, čudáckym autom, ktoré dosiahne sotva šesťdesiatkilometrovú rýchlosť za hodinu.

Oprava kompy na Jezioraku trvala dosť dlho a uvedomil som si, že tu zbytočne strácam veľa času. Môj vehikel výborne plával po vode. Nechcel som však pred bandou Čierneho Franka a iných výletníkov vojsť do Jezioraku. Preto som sa pred krčmou obrátil a tváriac sa, že mienim obísť jazero, vrátil som sa po ceste do lesa. Potom som zabočil do prvého prieseku, ktorý viedol k jazeru, našiel som vhodný vjazd do vody, zapol som vrtuľu vehikla, a pretože na tomto mieste bol Jeziorak veľmi úzky, o chvíľu neskôr som sa ocitol na druhom brehu. Po desiatich minútach som už bol na ceste, ktorá viedla ku kompe.

A vtedy akoby sa mi osud pomstil za to, že som bol taký netrpezlivý - obrovský kliniec z konskej podkovy mi prepichol pneumatiku auta aj dušu v nej.

Urobil som to, čo v takej situácii robia všetci šoféri. Zastal som, heverom som nadvihol auto a odmontoval som pneumatiku s prepichnutou dušou.

V kufri auta som mal riadne nahustené náhradné koleso s pneumatikou. Ale zostať bez rezervy už na počiatku hľadania Človeka s jazvou? Kto vie, v akej situácii sa ešte ocitnem?

Stiahol som teda pneumatiku, vytiahol som z nej kliniec a začal som lepiť dieru v duši. Táto práca mi trvala vyše hodiny. V tom čase podľa všetkého opravili kompu, lebo na ceste sa ukázal kúdol prachu a okolo mňa prešli dve osobné autá: pána Anatola a jeho priateľa. Ešte som zachytil začudované tváre oboch mužov, ktorí ma stretli tri kilometre od kompy, hoci som kompu nepoužil.

Neskôr ma minulo nákladné auto, ktoré viezlo bandu Čierneho Franka. Výrastkovia tiež mali prekvapené tváre, keď ma uvideli.

Znepokojilo ma, že som ich uvidel. Zdalo sa, že aj oni

sa poberajú na severnú časť Jezioraka, smerom k dedine Siemiany, kam som aj ja mal namierené.

Práve som končil husenie pneumatiky, keď prišla blondínka s pekným vrkočom. Teda Čiernemu Frankovi sa nepodarilo nahovoriť ju, aby sa pripojila k jeho bande.

Zastavila vedľa môjho auta a zoskočila z bicykla. Na jej peknej, ešte veľmi detskej tvári som si všimol podozrievavý pohľad.

- Ako ste sa sem dostali? - spýtala sa. - Ved' ste nepoužili kompu na prevoz.

Zamával som rukami.

- Preletel som. Moje auto vie lietať vo vzduchu.

Zavrtela hlavou.

- Veru, vyzerá veľmi čudne. Ale skôr pripomína čln než lietadlo. A kam sa poberáte na tejto mašine? Na ryby, na dovolenku?

Neurazil som sa, že ma tak vypočúva. Ale ani som jej nemienil dávať celkom vyčerpávajúce odpovede.

- A vy? - spýtal som sa. - Na dovolenku? Na letovisko? Mykla plecami.

- Vraciam sa domov k rodičom. Ja som odtiaľto. Rodičia majú tu neďaleko gazdovstvo. A ja som tohto roku maturovala v Iławe, potom som bola vo Varšave na prijímacích skúškach. Urobila som ich a teraz sa vraciam k rodičom na prázdniny.

- A na akú fakultu ste robili prijímačky?

- Och, vy ste strašne zvedavý človek. Ale na moje otázky ste vôbec neráčili odpovedať.

- Lebo som na vás trochu nahnevaný. Zachovali ste sa čudne, čo sa týka Čierneho Franka. Prečo ste si sadli k jeho bande? Zdalo sa mi, že vôbec netúžite po takej spoločnosti.

Veselo sa zasmiala.

- Správne ste si mysleli. Nemám rada takéto ksichty. Ale nechcela som, aby vyvolali výtržnosť. Zachovali ste sa ako džentlmen. A som vám za to vďačná. Ale nemohla som zneužívať vaše rytierske správanie. Keď som si k nim sadla, moja česť tým neutrpela, okrem toho som bola zvedavá, kam má tá banda namierené.

- Ale čo ten Kapitán Nemo? Počuli ste už o ňom?

Znova zavrtela hlavou.

- Nemám potuchy, kto to je. Bývam tu neďaleko, ale o Kapitánovi Nemovi som nikdy nepočula. Poznám ho iba z verneoviek. Ale aby tu bol nejaký Kapitán Nemo, to je čosi veľmi nepravdepodobné.

- A predsa sme všetci videli klzák s takým názvom na prove.

- Krásny klzák, - povedala nadšene. - Mal panoramatické okná a malú kabínku pre prípad nečasu. Musí to byť čosi nádherné, keď sa na ňom plavíte po jazere.

- Klzák *Kapitán Nemo* je skutočnosťou, - upozornil som. - Teda azda aj nejaký Kapitán Nemo býva pri Jezioraku?

- Iste sem došiel na dovolenku, - nahlas uvažovala. - Alebo sa sem nedávno nasťahoval? Odkedy som začala chodiť do lýcea v Iławe, desať mesiacov v roku bývam v internáte a domov chodím iba na nedele, sviatky a prázdniny. Keď prídem domov, spýtam sa rodičov na Kapitána Nema. Azda oni niečo o ňom vedia. Ak zostanete aj vy tu pri Jezioraku, možno sa ešte stretneme a možno vám budem vedieť o ňom niečo povedať. Moji rodičia majú čln, často sa prevážam po jazere. A hoci jazero je obrovské, môžeme sa stretnúť, však? Preto chcem vedieť, kde sa ubytujete.

Bezradne som rozložil ruky.

- Neviem. Azda sa ubytujem blízko Siemian. Možno v Jeziorne?

- Už ste tu niekedy boli?
- Nie. Okolie poznám len z mapy a z opisu v sprievodcovi.
- Ste športový rybár?
- Ani to nie. Rád mám samotu a tu ju chcem nájsť.
- A ja vám v tom prekážam, - usúdila.

Povedala: „Do videnia!“, naskočila na bicykel a odišla.

Po niekoľkých desiatkach metrov zabočila z cesty do lesa, na nejaký chodníček. Bývala v tomto kraji, tak sa asi výborne orientovala v teréne. Iste po tejto trase chodila každú sobotu a pred každým sviatkom, keď sa zo školy vracala domov.

Pneumatika už bola dostatočne tvrdá. Nasadol som do vehikla a pustil som sa po ceste cez les. „Stretnem ju ešte niekedy?“ uvažoval som o sympatickej dievčine so svetlým vrkočom, ktorá sa na bicykli vracala do rodného domu, aby hrdo oznámila, že urobila prijímacie skúšky na vysokú školu.

Bolo už popoludnie, ale ešte stále sužovala páľava letného dňa. Borovicový les po oboch stranách cesty dával trocha tieňa, ale z rozohriatej pôdy sálala horúčava. Voňalo ihličie aj živica, moja najobľúbenejšia vôňa. Napriek všetkému som sa znova chcel dostať k jazeru, pomýšľal som na kúpanie. Okrem toho som začal cítiť hlad, bolo treba pripraviť si obed.

Na rázcestí piesčitých lesných ciest, pod popraskaným kmeňom obrovskej brezy sedel akýsi mladý muž s veľkým slameným klobúkom na hlave. Vedľa neho ležal veľký celtový turistický vak. Keď ma muž zbadal, zdvihol ruku dohora.

Toto gesto bolo výrazom takého zúfalstva a rezignácie, že som zastavil auto.

- Vodú, - vyhlesol mladík.

V termoske som mal trocha čaju. Hltavo sa napil, zhlboka vydýchol. A potom povedal:

- Pánboh zaplať. Je to šľachetný čin napojiť pcestného. K jazeru putujem so svojím batohom od železničnej stanice. Nestretol som ani jedno auto, ktoré by išlo smerom k jazeru. Všetky sa náhlili ku kompe.

Iste ešte nemal tridsať rokov, lenže bol neoholený, mal zaprášenú a spotenú tvár, preto vyzeral oveľa starší.

- Že v takom peknom počasí ľudia utekajú od jazera a nikto sa nenáhli k vode, ktorá je žriedlom všetkého života. Veď na počiatku sveta celá zemeguľa bola zaliatea vodou a všetok život vyšiel z vody, vážený pane.

Zdvorilo som prisvedčil. „Je to nejaký potulný kazateľ?“ pomyslel som si.

- Vy tiež utekáte od vody a mali by ste ísť ku kompe. Pritom by ste vzali aj mňa, aj môj vak. Viete, aký je ťažký?

Nechcel som vedieť, ale začal ma horlivo nahovárať, aby som sa presvedčil, akú veľkú ťarchu musí niesť.

Spomenul som si na rozprávku o vandrovníkovi, ktorý stretol človeka s ťažkým vrecom. Ten človek ho poprosil, aby mu podržal vrece, a potom sa už len rozosmial a povedal: „Teraz ty budeš vláčiť to vrece, kým ho nedáš niekomu inému. Vreco je začarované.“

Batoh Kazateľa (lebo tak som ho nazval) nebol začarovaný. Ale vážil hádam päťdesiat kíľ.

- Preboha! - zjajkol som, keď som ho kládol na trávu. - Čo v ňom nosíte?

- Ako slimák nosím na chrbte svoj dom aj všetko, čo potrebujem. Nafukovací čln, plynový varič, prístroj na potápanie, všelijaké knihy...

- Vy sa potápate? - prerušil som ho azda zbytočne náhlivo. Nemal som prejať až taký záujem. Lenže k Je-

zioraku som prišiel s myšlienkou nájsť potápajúceho sa Človeka s jazvou. Tento síce nemal jazvu, ale mohol to byť jeho najatý potápač.

- Potápam sa. Azda je to niečo zlé? - Rýchlosť, s akou som sa ho to spýtal, ho celkom iste zaskočila.

Tváril som sa, že nepočúvam odpoveď. Poponáhľal som sa s ďalšími otázkami, aby som zakryl predchádzajúci dojem.

- Máte knižky? Aké? Sú zaujímavé? Lebo ja veľmi rád čítam zaujímavé knižky.

Zdvihol ukazovák a učene vyhlásil:

- Je povedané: Kto knihy miluje, nepozná clivotu. Správne konáte, že sa zaujímate o pozoruhodné knižky. Lenže moje vás nebudú zaujímať.

- Ako to viete? Mám široké záujmy.

Zdalo sa mi, že keby som vedel, aké knihy číta, domyslel by som si aj jeho povolanie.

Mávnutím ruky odbil moju zvedavosť.

- Ďakujem vám za čaj. Zachránili ste mi život. Ešte keby ste tak šli k jazeru, a nie na opačnú stranu, uznal by som vás za vynikajúceho človeka.

- Ja vlastne idem k jazeru. Nie k úžine, kde premáva kompa, ale k obrovskému zaplavenému územiu pri Siemianach.

- Výborne! - vykrikol. A plesol ma po pleci tak silno, že som sa takmer prevrátil. Mal riadnu silu ten Kazateľ.

- Mne je všetko jedno, kam pôjdeme, - tvrdil. - Len ak je to k jazeru. Vysadnem na brehu, nafúkam si čln a hneď zmiznem.

Pohli sme sa. No už som si dával pozor, aby som dotieravými otázkami nevzbudil v ňom nedôveru. Iba raz som sa odvážil prejaviť mu svoju zvedavosť.

- Aj ja mám v úmysle stanovať pri jazere, - povedal som. - Možno sa niekde stretneme...

- Ste tu po prvý raz? - odvetil otázkou.

- Áno. A vy?

- Ja tiež prvý raz. Ale spoznal som už jazero zo sprievodcu. Možno vyrazím na Ostrov volaviek alebo si nájdem nejaký iný utiahnutý ostrovček. Čítal som, že okolo Siemian je ich dosť.

Napriek horúčave mi po chrbte prebehli zimomriavky. Tento človek si vybral na oddych terén, kam podľa mojich predpokladov mal prísť Človek s jazvou. A pretože, ako sa sám priznal, mal prístroj na potápanie, narastalo vo mne podozrenie... On, nič netušiac, začal vykladať:

- Hľadám miesto, kde sa človek zdržuje len zriedka, vták žije slobodne. Žiaľ, ľudia ničia prírodu, vtáky už nenachádzajú vhodné miesta, aby si urobili hniezda, a vymierajú. Veru tak, pane. Nemyslíte si, že vtáky sú najnádhernejšie stvorenia na zemi? Sú symbolom krásy a slobody. Veru tak. Kajaky s motormi, motorové člny vreštiace ako hordy diablov, to všetko sa v lete vrhá na pokojnú hladinu našich vôd a spôsobuje neodvratné škody. Vyše desať rokov som v lete chodil k Śniadrwam, Niegocinu alebo k Nidzkiemu jazeru. Spočiatku tam bolo ticho, nádherná panenská príroda. A teraz? Do druhej v noci rev motorových člnov aj kajakov vracajúcich sa z jazera k táboriskám na brehoch, a o tretej ráno rybári vyrážajú na lov. Je to príšerné! Ako má v takých podmienkach žiť kormorán? Jeziorak ešte pomerne málo navštevujú turisti, tá strašná háved', ktorá ničí prírodu. Tak som prišiel sem. A čo vy? Tiež plávate po jazere s hlučným motorom?

- Nie, - odvetil som pyšne. - Môj vehikel má naozaj výborný tlmič, pláva takmer bez hluku.

Práve sa cesta skrútila a našim očiam sa ukázala zelenkavá hladina jazera, ktorá presvitala pomedzi kmene jelší.

- Vystupujem! - skríkol Kazateľ.

Z brehu tu nebol prístup k vode, lebo bol celkom zarastený trstinou. Lenže jemu na tom nezáležalo. Keď som zastavil vehikel, ihneď z neho vytiahol svoj obrovský vak. Tak sa náhlil k jazeru, že som si pomyslel: „Ani sa so mnou nerozlúči.“

Lenže zrazu akoby si bol spomenul, že aj ja som tu.

- Počkajte chvíľočku, - povedal mi.

Kľakol si k svojmu bezodnému vaku, rozviazal uzol na šnúre a strčil ruku dovnútra.

Dosť dlho sa vo vaku prehrabával, až napokon z neho vybral čosi ako dlhú píšťalku alebo trúbku.

- Smädného ste napojili, unaveného ste odviezli, - ozval sa takým tónom, akoby vyriekol kliatbu. - Keby ste sa niekedy na jazere ocitli v ťažkostiach, prosím, zadajte do tohto rohu. Ak budem nablízku, prídem vám na pomoc.

Po týchto slovách mi strčil do ruky trúbku, či píšťalku. Figliarsky na mňa žmurkol pravým okom, potom si vyhodil na plece ťažký vak a ľahkým krokom, akoby to bremeno nič nevážilo, schádzal dolu brehom k jazeru.

Pohol som sa s nepríjemným pocitom, v hlave som mal plno znepokojujúcich myšlienok.

Kto je tento človek? Čo hľadá pri Jezioraku? Iba samotú a pokoj? Prečo mi dal svoju píšťalku? Azda je to ten záhadný Kapitán Nemo?

Les sa skončil, cesta vybehla do polí. Pri brehu jazera sa rozkladala zelená lúka a o kilometer ďalej som uvidel červené tehlové múry prvej chalupy akejsi dedinky.

Nerozmýšľal som dlho a zahol som. Všimol som si, že pastier, ktorý strážil neveľkú čriedu kráv, až vykrikoval od prekvapenia, keď sa môj vehikel vrhol priamo do vody. Urobil skok - a už som plával po pokojnej hladine jazera.

Bolo to hádam najširšie miesto jazera. Na pravej strane sa rysovali tmavé obrysy stromov na dvoch ostrovoch. Druhý breh sa jasne črtal, ale bol vzdialený pri najmenšom dva kilometre. Smerom na sever bola hladina vody takmer nekonečná a breh bolo sotva vidieť. Bola to zrejme obrovská zátoka Jezioraka s Ostrovom volaviek a zálivom, pri ktorom sa rozkladala dedina Matyty a ďalej Dobrzyki s kanálom, ktorý spájal Jeziorak s jazerom Ewingi.

Na chvíľu som zaváhal. Mal som chuť plávať ihneď týmto smerom. Ale či nebolo obozretnejšie nechať Človeka s jazvou - ak už prišiel k Jezioraku - aby sa tu zabýval, cítil sa isto a bezpečne? Preto namiesto na sever obrátil som vehikel na juh a plával som smerom k Iławe.

Návštevu Jezioraka treba azda začínať od Iławy, a nie, ako to radí takmer každý knižný sprievodca, od úžiny, ktorá ho spája s Elblaským kanálom, teda od Miłomłyna, kde sa Elblaský kanál rozdeľuje a jedno jeho rameno vedie do Jezioraka k jeho inundačnej oblasti nazvanej Kraga. Lebo Jeziorak, ak ho vidíte na mape, vyzerá ako strom s trocha ohnutým, útlym kmeňom, ktorý vyrastá z Iławy. Ten strom je nezvyčajne vysoký a mohutne rozkošatený. Prvý veľký košatý konár je práve Kraga, kam vteká kanál z Miłomłyna. Ešte vyššie sa rozrastá široká koruna s dvoma hrubými haluzami.

Jeziorak má veľmi veľa veľkých i malých ostrovov: neobývaných aj obývaných, s mokrou pôdou aj s tvrdým podkladom.

Menšie ostrovy vyzerajú ako čierne, nepreniknuteľné skupiny stromov, zarastené hustým a ťažko dostupným lesom trstiny. Ale vlastne každý z nich má aj také miesto, kde trstina je dosť riedka a umožňuje prístup k brehu. Tí, čo poznajú vhodné miesta, vedia sa tade preš-

myknúť, a vtedy sa ich prenasledovateľom zdá, že sa náhle stratili ako ranný opar. Stena trstiny sa za nimi zatvorí a žiarlivo ich ukryje. Potom zistíte, že vnútro ostrova je suché, a keď vyžnete trocha žihľavy, môžete si postaviť stan a prežiť pokojnú noc celkom bez ľudí, pričom počujete iba volanie potápok, špliechanie vĺn a šelest trstiny.

Tri také noci som prežil na ostrovčekoch Jezioraka. A na svoje prekvapenie som sa presvedčil, že každý z nich mal svoju záhadu alebo, ak chcete, tajomstvo spojené s jednou osobou. Na každom z tých ostrovčekov v najnedostupnejšom mieste som objavil malú kolibu z trávy a konárov, a v nej plechovú škatuľku so sviečkou, zápalkami, háčikmi na ryby, nejakými hrnčekmi, z tehál urobené ohnisko. V plechovej škatuľke bol lístok so slovami:

Pamätaj, že to nie je Tvoje. Nekradni!

Kapitán Nemo

Kapitán Nemo bol teda reálnou osobou. Dievčina s vrkočom nemala pravdu, keď tvrdila, že sa iba nedávno objavil v tomto kraji. Koliby na ostrovčekoch boli už staré, postavené najneskôr v lete minulého roku. Na škatuľkách a iných veciach, ktoré sa nachádzali v kolibe, ležala hrubá vrstva prachu. Vyzeralo to, akoby Kapitán Nemo prestal navštevovať svoje koliby na konci minulého leta.

Z týchto pozorovaní vznikol dojem, že Kapitán Nemo nebýval stále pri Jezioraku, iste sem prichádzal iba cez leto.

ŠTVRTÁ KAPITOLA

Pochmúrny ostrov • Prekvapujúca stopa • Nepokojná noc • Krahulec a jeho družina • Kto ukradol kajaky • Zločin • Čo sa stalo na ostrove • Volanie o pomoc • Zápas s hrozným protivníkom • Znova pán Anatol a poučovanie

Keď som v Iławe doplnil svoje zásoby potravín, vracal som sa smerom na Siemiany pozdĺž východného brehu Jezioraka. Bol to už štvrtý deň môjho pobytu na jazere, teda už nastal čas, aby som sa vybral na miesta, kde mal byť Človek s jazvou.

Blížil sa večer. Len čo sa za obzorom stratilo slnko, hneď sa objavil mesiac - spočiatku bledý, takmer biely, ale ako vodu aj oblohu začal pohlcovať večerný súmrak, mesiac bol čoraz jasnejší, zlatistejší, a potom striebřistý.

Strhol sa vietor a rozbúrila doteraz pokojné jazero. Vlny rozhodali vehikel. Bol som už unavený a túžil som po tichom zákutí, kde by som mohol zakotviť, dať si šálku horúceho čaju a potom pokojne zaspáť v teplom spacom vaku.

Pred maskou auta som čoraz bližšie videl čiernu skupinu vysokých stromov na dosť veľkom ostrove. Minul som ho počas svojej cesty do Iławy, keď ležal blízko východného brehu a ja som plával popri západnom. Vtedy som si sľúbil, že ostrov navštívim na spiatočnej ceste, a teraz som tento zámer chcel aj uskutočniť. Bol som zvedavý, či tu tiež nájdem kolibu Kapitána Nema.

Zakrátko som začul šumenie stromov a hlasitý šelest

tŕstia pri brehu. A hádam práve večerný súmrak, hučanie vetra a šplechot vĺn spôsobili, že tento ostrov sa mi videl pochmúrny a najmenej pohostinný zo všetkých, ktoré som doteraz navštívil.

Oboplával som ho celý dookola a presvedčil som sa, že má podlhovastý tvar a uprostred je zúžený, čím tvorí z oboch strán malé zátoky. Vplával som do jednej z nich a našiel som sa na úzkej, piesčitej plytčine, po ktorej som bez ťažkostí mohol autom vyjsť na breh. Ale, ako som už spomenul, nechcel som prezrádzať vlastnosti svojho vozidla. Keď som ním plával, kolesá malo ukryté pod vodou a vyzeralo iba ako staromódny motorový čln. Lenže auto na ostrove obkolesenom vodou by muselo vzbudiť údiv. Potlačil som ho teda ešte ďalej do hustej steny tŕstia a ukotvil som ho. Tam bolo ukryté pred zrakmi ľudí tak smerom od ostrova, ako aj od jazera.

Vybral som z auta stan, spací vak aj plynový varič. Stan som postavil pod stromami hneď vedľa piesčitej plytčiny, potom som podišiel k jazeru, aby som si nabral vodu na čaj.

Na piesku pri brehu som objavil čerstvé stopy ľudských nôh aj podlhovastú ryhu po prove činka, ktorý sem ktosi nedávno vytiahol a neskôr opäť odtisol na hladinu vody a odplával.

Keď som sa vracal k stanu, na piesku som zočil ešte jednu čudnú stopu. Veľkú, neforemnú tmavú škvrnu. Posvietil som si baterkou a na svoje veľké prekvapenie som zistil, že je to veľká krvavá škvrna.

Zmocnil sa ma čoraz väčší nepokoj, dokonca strach. Chcel som ešte raz preskúmať stopy na piesku, lenže zrazu oblaky zakryli mesiac a tma sčernela. Svetlo bolo veľmi skúpe, a tak som nemohol zistiť nijaké iné podrobnosti.

Fúkal čoraz silnejší vietor, zosilnelo šumenie stromov. Vzdal som sa úmyslu uvariť si čaj. Chvíľu som dokonca

uvažoval, či stadiaľto neodísť a neprenocovať kdesi mimo jazera, ale únava zvíťazila nad touto myšlienkou. Rozhodol som sa zostať a hneď sa uložiť spať, aby som si hneď na úsvite mohol dôkladne prezrieť toto miesto, kde som našiel krvavú škvrnu. Kým som sa však zašnuroval v stane, so zažatou baterkou som prezrel najbližšie okolie.

Breh ostrova bol zarastený stromami a krovím, vnútorná časť bola holá, trávnatá, plná obrovských krtincov. Pásli sa tam ovce. Šum vetra pohlcoval a prehlušoval všetky zvuky, ale bol som presvedčený, že ostrov je pustý. Nejakí ľudia - hádam tí, čo zanechali na piesku krvavú stopu - odplávali stade krátko pred súmrakom.

Lenže napriek presvedčeniu, že som na ostrove celkom sám, dlho som nemohol zaspáť a jednoducho som načúval šumeniu vetra, šelestu trstia a čľapotu vln na jazere a usiloval som sa spomedzi tých zvukov vyloviť zvuk rozhovoru alebo nejakých krokov.

Konečne ma toto napätie unavilo a nadržanom som upadol do tvrdého spánku.

Zobudil ma akýsi piskľavý hlas:

- Héj, pane, zobudte sa!

Vyskočil som zo spacieho vaku, vystrčil som zo stanu rozospatú tvár. Na piesčitom brehu stáli v rade štyri kajaky s nemeckými motormi značky tummler. Môj stan obkľúčila ich posádka: osem urastených pätnásťročných a štrnásťročných chlapcov v skautských uniformách. Boli v krátkych nohaviciach, mali biele opasky aj biele šnúry, ktoré im viseli z pleca, teda patrili k Mládežníckej dopravnej službe. Tvárili sa prísne.

Vyšiel som zo stanu a narovnal som sa. Jeden z nich ihneď nazrel do stanu a zahlásil:

- Iba jeden. Sám.

Čosi sa mi nepáčilo vo výraze ich tvárí a v tóne hlasu.

- Čo chcete? - zavrčal som na nich nezdvorilo.

Vystúpil asi ich vedúci. Najnižšej postavy, ale širokoplecí. Zrejme práve mutoval, lebo sa ozval hlasom kohútika.

- Pane, zbaľte svoj stan a pôjdete s nami do skautského tábora. Ukradli ste nám tri kajaky.

- Až tri? - začudoval som sa.

- Nerobte si žarty. Je to vážna vec.

- Uvedomujem si to, keď pozerám na vaše strašné tváre, - odvetil som. - Ale napriek tomu s vami nepôjdem.

- Budeme musieť použiť silu, - vypol sa pyšne. - Alebo vás tu zadržíme a dovedieme políciu.

Ostentatívne som zívól, aby som im ukázal, že je mi to ľahostajné. Cítil som sa urazený a nemal som v úmysle púšťať sa s nimi do diskusie alebo sa spýtať, na základe čoho ma obvinili.

- Konštatujem, že ste ma napadli, zobudili na úsvite, zasypali vyhrážkami. Ale teraz trocha odstúpte, lebo si musím uvariť vodu na čaj.

Odstúpili, lebo ich zaskočil môj pokojný postoj.

- Ukradli ste nám tri kajaky... - znova spustil ich vedúci.

Skočil som mu do reči:

- Nezaujímajú ma vaše záležitosti a nemám v úmysle sa s vami ďalej rozprávať. Dovedte políciu.

Vedúci sa znepokojil. Bezradne sa obzeral na svojich podriadených.

- Niektorý z vás bude musieť skočiť do Siemian a z rybárskeho družstva zavolať na policajnú stanicu v Zalewe, - vyhlásil. - A my tu zatiaľ postrážime tohto človeka.

- A čo tak vziať ho do tábora, brat Krahulec? - ozval sa najvyšší z nich, s tmavým páperím pod nosom.

Ich vedúci sa volal Krahulec a asi mal aj povahu dravca. Fľochol na mňa, akoby odhadoval moju silu. Ale odmietol možnosť, ktorú mu práve navrhol jeho druh.

- Netreba sa s ním naťahovať, - mávol rukou.

Ozval sa chlapec, ktorý sa podobal na dievča.

- Vyzerá veľmi slušne, - povedal. - On asi neukradol naše kajaky.

- Baska, netáraj sprostosti! - zavrčal naňho Krahulec. - Toho chlapca prezývali dievčenským menom Baska asi preto, že bol pekný. Veľmi sa mi páčila táto prezývka, lebo mu padla ako uliata.

- Tento pán nie je zlodej, - trval na svojom Baska.

- Ako to vieš? - zmraštil čelo Krahulec.

Pekný chlapec mykol plecami.

- Načo by mu boli tri kajaky?

- Ale na ostrov nepriletel lietadlom, ale priplával na jednom z našich kajakov. Veď sme ich tu našli v trstí.

Neobjavili môj vehikel, ale našli kajaky, a preto ma začali upodozrievať. Mohol som im ukázať, kde som ukryl auto, ale bavila ma táto situácia a zaujímalo ma, ako sa budú správať ďalej.

Ozval sa tretí skaut:

- Asi sa pri Jezioraku znova objavil gang Čierneho Franka z Ochoty. Čo ak nám oni ukradli kajaky?

Krahulec sa ešte stále nechcel vzdať. Obrátil sa preto na mňa s naivnou otázkou:

- Naozaj ste nám neukradli tie kajaky?

Usmial som sa:

- Nie.

- Ale ako ste sa dostali na ostrov?

- Medzi trstinami mám motorový čln.

- Prečo ste nám to hneď nepovedali?

- Veď nikto z vás sa ma na to nepýtal. Obkľúčili ste ma ako zbojníka.

Zložil si čiapku z hlavy a poškrabal sa na zátylku.

- Ak je pravda, že k Jezioraku dorazila banda Čierneho Franka z Ochoty, tak celkom iste krádež kajakov je ich

dielo. Ja ich už poznám. Aj vlani tu boli. Raz prišli k našej vatre a začali vystrájať, tak sme ich pekne-krásne vyhнали. Odvtedy je medzi nami a nimi vojnový stav. Teraz sa to začne znova. Musíme to oznámiť veliteľovi tábora, bude treba posilniť strážu a urobiť niekoľko výpadov do okolia, aby sme zistili, kde je tábor bandy Čierneho Franka.

Baska nahlas uvažoval:

- Chápem, že nám ukradli kajaky a preplávali jazero. Ale prečo ich nechali v trstine na tomto ostrove? Čo tým chceli dosiahnuť?

Krahulec sa považoval za najmúdrejšieho. Rýchlo a bez rozmýšľania rozriešil aj najzamotanejšie otázky.

- Chceli nám vyviesť hlúpy žart.

Mal som inú mienku.

- Keby ste sa pozornejšie rozhliadali okolo seba, ako sa patrí na skautov, určite by ste si všimli krvavý fľak na brehu.

Rozbehli sa smerom k brehu a našli na piesku krvavú škvrnu.

- Preboha! - vykrikol Baska. - Teraz naozaj musíme ísť do Siemian a zatelefonovať na políciu.

- Veru tak, - pritakal Krahulec. - Tu bol spáchaný zločin. Zabili nejakého človeka.

Začali vášnivo rozprávať. Skúšali niečo vyčítať zo stôp na piesku, ale keď bežali k brehu, sami ich pošliapali.

A ja? Napriek šumeniu stromov som na ostrove začul zvuky, ktoré mi navodili istú myšlienku. Tá mi zasa dovolila pokojne piť čaj a veľmi sa nevzrušovať pre veľkú krvavú škvrnu.

Krahulca sa moja ľahostajnosť veľmi nepríjemne dotkla. Nech sa dialo, čo sa dialo, stal sa zločin, a ja si pijem čaj.

Podišiel ku mne a spýtal sa ma:

- Viete niečo o celej veci?

- Tolko čo ty, brat veliteľ, - oslovil som ho titulom. - Priplával som sem neskoro večer. Ten krvavý fľak už tu bol.

- Je to bezpochyby zločin, však?

- Neviem, či to možno tak nazvať, - povedal som opatrne.

- Krv. Veľká škvrna zaschnutej krvi, - opakoval Krahulec, ktorý bol dojatý do hĺbky duše. - Ukradli nám kajaky, kohosi sem priviezli a zavraždili ho. Čo si o tom myslíte? Netreba prehľadať húštiny na ostrove?

- Áno, - súhlasil som. - Prehľadať ich treba. Ale vidí sa mi, že v nich nájdete iba vnútornosti ovce alebo barana. Toto je ostrov oviec. Ktosi sem na jar priviezol svoje ovce a tie sa tu pasú bez pastiera celé leto. Pred chvíľou som začul bľačanie z vnútra ostrova.

Rozbehli sa a zakrátko ma krikom volali do krovia v divom malinčí. Ležala tam odrezaná ovčia hlava, vnútornosti aj koža.

- No, nič strašné sa nestalo. A už som si myslel, že to bol zločin, - vysvetľoval Krahulec. - Iste prišiel majiteľ stáda a jednu ovцу zabil.

- A nechal tu cennú kožu? - spýtal som sa.

Nachýlil som sa nad ňu a dôkladne som si ju poobzeral.

- Je nešikovne stiahnutá. Nieкто sa o to usiloval veľmi náhlivo, ale vôbec nevedel, ako sa to robí.

- Tak predsa tu bol spáchaný zločin, - takmer s uspokojením vyhlásil Krahulec. Mal veľkú chuť pátrať a odhalený „zločin“ mu dával veľký priestor uplatniť sa. - Ktosi ukradol naše tri kajaky a priplával s nimi na ostrov. Tu zabil ovцу a stiahol ju z kože. Len ako sa stadeto dostal, keď kajaky zostali v trstine? A prečo ich tu nechal?

Odvetil som mu takmer bez uvažovania:

- Kajaky ukradli, aby sa čo najskôr dostali na ostrov. Keď ukradli ovцу, usilovali sa zatrieť za sebou stopy.

Preto kajaky nechali v trstí pri brehu. A sami iste odplávali na... pltiach z trstiny. Porozhliadnite sa po brehu, možno nájdete miesto, kde tu trstinu vyťali. Keď sa ocitli na pevnine, trstinu spustili po vetre na jazere a mäso z ovce odniesli ktoviekam.

Skauti sa znova rozbehli po brehu ostrova. Keď sa vrátili, Krahulec mi povedal s nadšením, ale aj s troškou podozrievavosti:

- Dočerta, kto ste, pane? Jasnovidec? Detektív? Všetko súhlasí do poslednej bodky. Ušli stade na pltiach z trstiny.

Odpovedal som podľa pravdy:

- Nie som detektív ani jasnovidec. Kedysi som bol skautom a naučil som sa bystro hľadiť okolo seba.

Krahulec sa hrdo vypol.

- Ja tiež viem čítať zo stôp a iste po nejakom čase by som bol na všetko prišiel sám. Som presvedčený, že ovcu zabila banda Čierneho Franka. Ukradli tri kajaky, to znamená, že sem priplávalo šesť alebo aj viac osôb, aby získali mäso. Naša skupina má za úlohu strážiť poriadok. Tieto ovce asi patria nejakému rybárovi. V Siemianoch sa dozvieme, kto je ich majiteľom, a oznámime mu, že mu ukradli ovcu. Bratia, pozor! - zakričal na svojich podriadených. - Odchod!

Rýchlo a šikovne odrazili od brehu. Nech by sme si čokoľvek mysleli o jeho namyslenosti a sebadôvere, treba priznať: Krahulec vedel svoju družinu držať nakrátko a vytvoriť z nej zohraté a pružné družstvo.

Doraňajkoval som a keď som poskladal stan, preniesol som si veci do vehikla. Pri dennom svetle som sa porozhliadal po ostrove a zistil som, že jeho poloha a tvar zodpovedajú na mape zakreslenému ostrovčeku Gierczak, ktorý má podlhovastý tvar s *veľkým zúžením uprostred*, ako bolo napísané v sprievodcovi. To zúženie bolo také hlbo-

ké, že doň prenikla voda, a dokonca aj pri dosť nízkom stave tvorila úžinu, ktorá bola splavná pre kajaky a člny. Úžina rozdeľovala Gierczak na dva oddelené ostrovčeky - južný a severný. Ja som práve prenocoval na južnom.

Spustil som motor vehikla a dostal som sa z trstia. Oboplával som ostrovčeky hneď popri brehoch a zvedavo som na ne pozeral.

Zrazu zo severnej časti Gierczaka ku mne doľahol akýsi zúfalý krik:

- Pomóc! Ľudia, pomoc!... Pomôžte!...

„Preboha," vzdychol som si, „azda sa tá séria dobrodružstiev nikdy neskončí?"

Rýchlo som zamieril svojím vehiklom k brehu. Ale keď som uvidel, čo sa tam deje, vybuchol som smiechom. Musel som sa smiať, hoci pohľad, ktorý sa naskytol mojim očiam, bol v podstate žalostný a mal vzbudzovať súcit.

Na strome rastúcom na brehu jazera, ktorý mal korunu vo výške človeka, sedeli na konároch štyria ľudia. To oni volali o pomoc. A v najbližšom susedstve stanu sa pokojne pásol veľký čierny býk.

Situácia bola jasná. Včera večer sem dorazila na čln štvorica turistov. A dozaista si nevšimli čriedu kráv a býka, postavili si stan a začali si chystať jedlo. Vtedy pribehol býk a čímsi rozhnevaný zaútočil na turistov. Celá štvorica sa zachránila na strome, ale stan bol pošliapaný. Úbožiaci sedeli desať metrov od svojho člna, no ani jeden z nich dokonca ani v noci sa neodvážil opustiť bezpečné útočisko na strome.

Veru tak. Spoznal som ich a prestal som sa čudovať, že im chýba odvaha. Boli to pán Anatol a jeho priateľ Kazio, dvaja „rybárski rytieri" a ich manželky.

- Zavolajte pomoc, pane, aby odohnali túto strašnú potvoru! - kričal zo stromu pán Anatol. - Sme polomŕtvi od zimy a z nevyspatia!

Pomaly som sa blížil k ostrovu. Obrovský býk zdvihol hlavu a premeral ma pozorným pohľadom. Naozaj vyzeral strašne so svojou hrubou šijou, zakrvavenými očami a mohutným telom. Nechcelo sa mi ísť do dediny po pomoc. Lenže ani úloha toreadora mi celkom nebola po vôli, tým skôr, že tento býčisko vôbec nepripomínal milého býčka Fernanda z detskej knihy.

Vyšiel som teda svojím vehiklom z vody na breh, ktorý bol na tomto mieste nízky, stlačil som klaksón a mieril som priamo na býka. Ustúpil mi z cesty a ja som manévroval raz vpravo a raz vľavo, kým som ho napokon neodohnal na druhý koniec ostrova. Potom som sa vrátil pod strom. Štvorica nešťastníkov už náhlivo nakladala na čln pošliapaný stan aj porozhadzované časti odevov.

- Bolia ma všetky kosti, - nariekal pán Kazio.

A pán Anatol jednotaj pozeral smerom, kam som odohnal býka.

- Čo si myslíte? - obrátil sa ku mne. - Nevráti sa sem znova? Čo urobíme, keď nás napadne?

- Bože, Bože, rýchlo! - znova sa vystrašila Myška a ušla do člna.

Tak boli otrásení nočnými zážitkami a strachom z návratu býka, že sa mi dokonca ani nepoďakovali za pomoc. Pán Anatol sa iba na chvíľku postavil pred môj vehikel a vyhlásil:

- Myslel som si, že má motor z motocykla...

To bolo všetko, na čo sa zmohol, lebo nepatril k ľuďom, ktorí si vedia priznať chybu. Pociťoval neprestajnú potrebu poučovať iných, považoval sa za múdrejšieho, chytrejšieho a rozvážnejšieho od všetkých. Ešte i teraz, keď zišiel zo stromu, na rozlúčku ma poučil:

- Plávajte po vlne, ináč sa prevrátite a utopíte. Ale nie veľmi blízko tŕstia a vodných rastlín. Namotajú sa vám na vrtuľu a zadržia vás...

PIATA KAPITOLA

O turistoch pri jazere • Znova stretávam jachtu
 Wacka Kravatíka • Snúbenica rybárskeho princa
 • Čo ukradli Wackovi • Čierna zástava na pltiach •
 Kapitán Nemo plní svoj prísľub • O nahadzovaní udice •
 Znova dievčina • Moja prvá ryba • Kde táborí
 banda Čierneho Franka

Na poludnie vietor ustal, jazero sa vyhladilo.

Oboplával som ďalšie štyri ostrovy, na každom som sa zastavil a preskúmal ho. Malý, ale veľmi pekný, so suchým trávnatým porastom sa ukázal Lipový ostrov. Nikto na ňom nestanoval, na malinisku dozrievali sladké červené plody.

Zato na Lúčnom ostrove - veľkom a hornatom - až sa rojilo dovolenkármi. Pri západnom i južnom brehu sa hojdalo množstvo jacht, motorových aj obyčajných člnov a kajakov, a na miernej vyvýšenine ostrova stálo veľa rôznofarebných stanov najrôznejších tvarov. Stany boli malé i veľké, podobné na indiánske vigvamy, na chatky s verandami, bohaté aj biedne, tesné i priestranné, so strechami miernymi aj strmými. Kraľovali na ostrove a pred každým z nich sa čosi kuchtilo na varičoch.

Ešte väčší nával bol na rozsiahlom ostrove Bukowiec, spojenom s pevninou. Nemýľme si ho s rovnomennou dedinkou Bukowiec, ktorá jestvuje už len na mapách. Vďaka hrádzi, ktorá spájala ostrov s cestou do dediny Wieprz, mohli sa sem dostať aj motorizovaní turisti. Na východnom brehu vyrástlo zopár stanov, objavil som

tam aj niekoľko kempingových chatiek s drevenými mólami vedúcimi do malej zátoky, s plážami, ktoré boli označené šnúrami. Z tejto strany sa nad jazero niesli tóny hudby z tranzistorov, aj rozprávanie o poľnohospodárstve.

Zdalo sa, že ľuďom, ktorí sa tu utáborili, tento hurhaj neprekáža. Ušli sem z hlučných miest, aby - ako iste vykladali - našli ticho a samotu. Ale hádam to nebola pravda, že naozaj tu hľadali to, o čom rozprávali. Veľmi zriedkavým zjavom pri jazere je mlčiaci, osamelý tramp. Stačí, aby si niekto hocikde postavil stan a založil bivak, a hneď na to - zajtra alebo v nasledujúce dni - vyrastú okolo neho iné stany ako huby po daždi, zrodí sa stanová osada.

Z Lúčneho ostrova aj z Bukowca som teda v panike ušiel ako z miesta nakazeného morom. Uvažoval som, či nenamierim vehikel do Kragy, dlhej zátoky, ktorá sa vrezávala do pevniny. Ale práve stadeto plávali celé roje kajakárov.

Preto som sa vydal ďalej na sever, k veľkej zátoke s mohutným masívom Ostrova volaviek. Plával som pozdĺž východného brehu, po ľavej ruke som míňal polostrovy aj rajón, v ktorom som podľa očakávania mal nájsť Človeka s jazvou. Chcel som si vybudovať bivak na protiľahlom brehu, aby som z istej vzdialenosti mohol ďalekohľadom pozorovať terén, ktorý ma zaujímal. Nechcel som vzbudiť nepokoj a podozrenie u človeka, ktorého som hľadal.

Bol to však deň stále novších príhod a nezvyčajných stretnutí. Práve som zacítil hlad a obzeral som sa po vhodnom mieste na brehu, kde by sa dal uvariť obed, keď som na plytčine uvidel bielu jachtu Wacka Kravátika. Vyzerala smutne - nachýlená na bok a akoby opustená svojou posádkou.

Povinnosťou turistu bolo priplávať k jachte a spýtať sa, či nepotrebujú nejakú pomoc. Z kabíny sa vynorila mladá žena s vlasmi odfarbenými nabielo.

- Dobrý deň vám želim, - pozdravil som ju, keď som sa priblížil k boku jachty. - Všimol som si, že ste sa ocitli na plytčine, a prišiel som sa spýtať, či vám môžem nejakú pomôcť.

Mladá žena sa na mňa milo usmiala a zavrtena bielou hlavou.

- Môj snúbenec s priateľom preplávali na breh a potom po brehu sa mali dostať do Pomieline po pomoc, aby nám jachtu odtiahli na hĺbočinu. Ale vás som už niekde videla, však?

- V krčme pri prievoze, - odvetil som.

- Ach, áno, prirodzene, - a usmiala sa ešte žiarivejšie, ako na starého známeho. Potom mi podala ruku.

- Som Edyta, - predstavila sa.

- Tomasz, - stisol som jej ruku, na ktorej som zazrel nechty, aké majú len najstrašnejšie dravce.

- Prosím, poďte na palubu. Prešli už dve hodiny, čo ma tu nechali celkom samu. Nemám ani s kým slova prehovoriť a hrozne sa nudím. Zapálite si? - otrčila smerom ku mne škatuľku cigariet.

Sadol som si na palube jachty, zapálili sme si cigarety.

- Ako sa to stalo, že ste uviazli na plytčine? - začal som rozhovor.

- Je to pre to prekliate pivo, čo sme kúpili v krčme. Wacek, teda môj snúbenec, i Janusz, jeho priateľ, to pivočko logali a logali. A mne prikázali riadiť jachtu. A ďalej si už domyslíte. Zaviedla som jachtu na plytčinu, - usmiala sa odzbrojujúco. Ale po chvíli prísne zmraštila obočie. - Je to však ich vina. Prečo mi dali kormidlovať jachtu? Stále pili to pivo a hádali sa medzi sebou.

Nezaujímalí ma podrobnosti života na jachte, a preto som zmenil tému.

- A čo pán Wacek, nachytal veľa rýb?

Rozosmiala sa:

- Zatiaľ ani jednu. Ešte sa ani nepokúšali chytať. Wacek s Januszom kúpili vo Varšave mapu najlepších lovísk na Jezioraku, dali za ňu kopu peňazí. Lebo Wacek chce tento rok stoj čo stoj získať zlatú medailu a stať sa rybárskym kráľom. Plávali sme na Zubácií mys, lebo tam mal byť najlepší lovný rajón, ale nenáhlili sme sa a cestou sme obdivovali jazero. Včera sme nocovali na Bukowci. Postavili sme si stan na brehu, lebo - hoci máme dosť veľkú kabínu - je nepohodlné v nej spať.

Trkotala a trkotala a ja som ju zo slušnosti počúval.

- A dnes ráno, prosím vás, keď sme už plávali k Zubáciemu mysu, Janusz zrazu zistil, že na jachte nie je naša kožená taška, v ktorej bola mapa lovísk. Janusz sa domnieva, že nám ju na Bukowci niekto potiahol. Lebo okolo nášho stanu sa motalo množstvo ľudí. A najpravdepodobnejšie to urobili dvaja mladí chlapci, ktorí si k nám prišli požičať zápalky.

- Áno, to je zaujímavé, - tváril som sa, že ma to zaujíma.

Dofajčil som cigaretu, rozlúčil som sa s výrečnou slečnou Edytou a utiahol som sa na svoj vehikel. Mám rád ticho a pokoj, a od jej rapotania ma už rozbolela hlava. Chcelo sa mi smiať: rybársky princ zostal bez mapy najlepších lovísk. Čo bude teraz s jeho princovskou slávou? Ako sa stane kráľom?

Po niekoľkých desiatkach minút cesty som na východnom brehu uvidel neveľkú, malebnú zátoku nie veľmi zarastenú trstinou. Bol tu suchý, trávnatý breh, na ňom rástlo niekoľko starých dubov, ktoré pripomínali baobaby. Toto miesto sa mi videlo ako vysnívané na

dlhšie táborenie tým skôr, že stadeto bolo výborne vidieť západný breh s dvoma polostrovmi, kde sa podľa mojich predpokladov mal zjaviť Človek s jazvou.

Vyšiel som vehiklom na breh. Postavil som svoj malý zelený stan a začal som si pripravovať obed: rezancovú polievku z vrecúška, a ako druhé jedlo - mäsové guľky v paradajkovej omáčke z hermeticky uzavretého pohára - večné jedlo turistov.

Na tomto mieste bolo jazero pusté, bez plachetníc, kajakov, motorových člnov a pramíc. Tieto miesta Jezioraka veľmi zriedka navštevovali turisti z Bukowca a Lúčneho ostrova. Takisto ani na Ostrove volaviek - pokiaľ som dobre videl cez ďalekohľad - vôbec neboli nijakí dovolenkári.

Práve som sa naobedoval, keď spoza steny trstia, ktoré rástlo pri brehu, doľahli ku mne ľudské hlasy. Ktosi, asi niekoľko osôb, plavilo sa pozdĺž brehu. Po chvíli som zazrel osem veľkých pltií spletených z trstiny a škripiny. Odrážajúc sa žrdami odo dna, pomaly sa blížili k Ostrovu volaviek. Na pltiach sa plavila banda Čierneho Franka. Na tej plti, kde sedel Franek aj pekná ryšavá dievčina, povievala čierna vlajka na dlhej palici.

„Hrajú sa na pirátov," pomyslel som si.

Uvideli ma, ako som sedel pred stanom.

- Ó, ochranca utláčaných! - zakričal na mňa Čierny Franek.

Neozval som sa. Trochu som sa obával, že prirazia k brehu, aby si so mnou vyrovnali nevybavené účty z hostinca. Lenže sa ponáhľali, lebo im bola zima. Hoci slnko silno svietilo, na pltiach ich stále zalievala voda. Tak na mňa iba vykrikovali rôzne rady, ako napríklad:

- Nemiešajte sa do našich záležitostí! Starajte sa o seba!

Pomaly vo mne narastal hnev. Spomenul som si na krádež kajakov, zabitie ovce na ostrove a dospel som

k názoru, že som urobil zle, keď som túto vec nechal na Krahulca a jeho chlapcov. Sám som sa mal zaoberať zlodejmi.

Banda Čierneho Franka už míňala moju zátoku, keď som začul hlasné vrčanie motora. Priložil som k očiam ďalekohľad a uvidel som, že spoza trstia smerom od ostrova Bukowca - ako obrovská strela vyhodená z veľkého katapultu - vyskočil nádherný klzák. Na boku mal nápis: *Kapitán Nemo*. Letel po vode, akoby ju iba hladkal.

Dostihol plte, zahol do veľkého oblúku a zmiernil rýchlosť. Teraz plával na najmenšie obrátky, rovnobežne s plťou Čierneho Franka. Zo zasklenej kabíny sa zrazu vychýlila nejaká postava v čiernom nepremokavom odeve, aký počas búrok nosia rybári a námorníci. Na hlave mala kapucňu a na očiach tmavé okuliare, ktoré nedovoľovali rozoznať rysy tváre. Nebolo pochyb, že to bol sám Kapitán Nemo z Jezioraka.

Urobil prudký pohyb udicou a vyhodil trojháčik na silnom a dlhom vlasci.

Ach, aký to bol zásah! Trojháčik v tvare kotvičky sa mihol vo vzduchu a zachytil sa o čiernu vlajku na plti Čierneho Franka. A vtedy Kapitán urobil ešte jeden pohyb, mykol háčikom a strhol čiernu vlajku.

Po hladine jazera, ktorú rozbúrila vrtuľa klzáka, ozvali sa výkriky strachu, prekvapenia i obdivu.

Kapitán Nemo rýchlo navíjal vlasce, háčik ťahal k nemu čiernu vlajku. Po chvíli ju už držal v ruke. Vtedy zmizol v zasklenej kabíne. Motor zavyl a klzák zahol do neveľkého oblúka, rozhojdal vlny, až sa plte poriadne rozkolísali na rozbúrenej vode. Po chvíli už zmizol za najbližším polostrovom.

Teda Kapitán Nemo bol predsa postava z mäsa a krvi! Sľúbil, že sa poráta s bandou Čierneho Franka, a po prvý raz sa aj prejavil. Ukázal svoju silu a šikovnosť. Strh-

nutím čiernej vlajky akoby bol povedal: „Tu som ja pánom a s vašimi pirátskymi spôsobmi je koniec!"

Plte zo škripiny a trstia teraz vyzerali žalostne. Silné vlny, ktoré vytvoril klzák, uvoľnili viazanie v trsoch trstiny a plte sa väčšmi vnárali do vody. Banda plávala v smutnom mlčaní, rýchlo sa odrážajúc žrdami od dna jazera. Vyzeralo to, že sa chcú čo najskôr kamsi dostať a vysadnúť na breh. Očividne sa báli návratu Kapitána Nema, hoci hukot jeho motora už nebolo počuť a jazero sa znova upokojilo a stíchlo.

Zakrátko mi plte zmizli z očí, lebo ich zakryla stena trstia. Všetko však poukazovalo na to, že plávali na Ostrov volaviek.

Zapáčilo sa mi to nahodenie prívlačovej udice. Aké bolo presné! Azda je nielen rybárom, ale aj športovcom, ktorý sa venuje tejto disciplíne?

Veď málokto vie, že okrem chytania rýb pomocou prívlačovej udice jestvuje aj zvláštna disciplína zvaná nahadzovanie prívlače. V Poľsku sa začala rozvíjať neskôr, ale za hranicami, napríklad v Nemecku, je veľmi rozšírená. Táto disciplína má veľa spoločné s lukostreľbou a športovou streľbou vôbec, a v každom prípade prešla tým istým vývinom. Od poľovania na zver až k čisto športovému prejavu fyzickej zdatnosti a zručnosti. Mladá Američanka Annie Strobelová hádže tak presne, že závažím zahasí cigaretu, ktorú drží v ústach jej partner vo vzdialenosti pätnástich metrov.

V rukách šikovného človeka prívlačová udica s háčikom alebo závažím môže byť nebezpečnou zbraňou.

Dlho som sedel pred svojím stanom a rozmýšľal o Kapitánovi Nemovi. Čím viac som o ňom uvažoval, tým väčšmi som ho túžil stretnúť, spoznať a porozprávať sa s ním.

Krátko pred večerom priplával člň s „rybárskymi rytiermi“ - pánmi Anatolom a Kaziom - a s ich polovičkami. Videli ma táboriť nad tichou zátokou a prirodzene sa ihneď rozhodli postaviť si stany v susedstve.

Neprejavil som nevôľu, hoci obľubujem samotu. Predpokladal som však, že v najbližšom čase budem musieť urobiť prieskum okolia a za ten čas by môj stan mohol byť pod ich dozorom.

Páni Anatol i Kazio mi vysvetlili, že svoje autá nechali na dvore nejakého gazdu v Siemianach. Odvtedy sa venujú iba chytaniu rýb. Vedľa môjho stanu si postavili dva malé stany, navečerali sa a potom pán Anatol vytiahol veľkú zahraničnú prívlačovú udicu.

- Musím zadovážiť rybu na zajtrajšie raňajky, - vyhlásil takým tónom, akoby od výsledku jeho rybolovu záležalo, či žena a priatelia nezomrú hladom.

- A vy neskúsite loviť? - spýtal sa ma.

Rozložil som ruky.

- Nevyznám sa v chytaní rýb. Napokon, nemám ani nijaký výstroj.

Vyskytla sa mu vynikajúca príležitosť, aby ma poučil.

- Chytanie rýb, milý pane, je výborný relax. A súčasne aj užitočný šport. Nie je nič chutnejšie ako ryba, ktorú si sami chytíte a pripravíte. Ak chcete, požičiam vám udicu, - ukázal na udicu ležiacu v člne. - Dnes budeme loviť šťuku. Budem hádzať udicou popri trstí, šťuka sa totiž rada zdržuje v pásme pri brehu, lebo tu poľuje na menšie rybičky.

Rapotal, rapotal. Vliezol do člna, odrazil sa od brehu, zastavil sa pri okraji trstia a začal hádzať blyskáč.

Práve vtedy sa slnko zmenilo na červenú guľu a pomaly klesalo do tmavého pruhu lesa na obzore. Zapálil som si fajku, lebo od vody tiahli roje komárov a s krvilačným bzučaním krúžili okolo mojej hlavy.

Na jazere som znova začul vrčanie motora. Ukázala sa veľká rybárska bárka a v nej ktosi známy. Veru tak, blondínka s vrkočom. Spozorovala ma pred stanom, zamávala rukou a zamierila s bárkou do zátoky.

- Prosím vás, zhasnite ten prekliaty motor! - vrieskal na ňu pán Anatol. - Nevidíte, že chytám ryby?

Poslušne vypla motor a k brehu dorazila pomocou ťažkých vesiel.

- Tak sme sa predsa stretli, - povedala, keď mi podávala ruku.

Mala na sebe nohavice a hrubý sveter, na hlave uviazanú šatku. V člne ležali dve udice.

- Na ryby? - spýtal som sa.

- Áno. Už som sa nabažila rodného domu. Celý deň som pracovala, zvažali sme seno, tak som sa rozhodla večer si skočiť na rybačku. A čo vy?

- Nemám udicu a ani neviem chytať.

Pán Anatol asi uvidel jej udice, keď plávala popri ňom, lebo na ňu zakričal:

- Slečna na ryby? A akou metódou chytáte?

- Nijakou, - rozosmiala sa.

- A čo lovíte?

- Ešte neviem. To záleží od miesta, - odvetila.

Pán Anatol pohľadovo mávol rukou. A dievčina sa obrátila ku mne:

- Tak čo, ideme chytať?

- Nechce sa mi staťeto nikam pohnúť, - ukradomky som zívola.

- Máte rád vyprázanú rybu?

- Jasné. Lenže neverím, že by som nejakú chytil. Pán Anatol už polhodinu nahadzuje udicu a nič neuložil.

- My skúsime na živú nástrahu. A celkom neďaleko. Tuto vedľa, - ukázala na druhú menšiu zátoku, ktorá le-

žala od našej necelých dvesto metrov. - Napokon, - dodala, - musím sa s vami porozprávať osamote.

To znelo oveľa povzbudzujúcejšie. Vzali sme teda udičie z jej člna a vybrali sme sa k druhej zátoke.

- Tu by sa mal vyskytovať úhor, - tvrdila dievčina. - Zátoka je plytká, má bahnisté dno. Pán Anatol nechytí rybu, lebo tamten breh je dosť plytký, ale my tu chytíme, pretože tu máme plytčinu. Dáme si nástrahu na háčik a začneme chytať, ako sa hovorí „z gruntu“.

- Och, vy ste vynikajúca odborníčka, - poznamenal som.

- Veď som sa narodila pri jazere a toľké roky tu žijem. Môj otec i bratia sú horliví rybári. V dome sa jednotaj rozpráva o lovení rýb.

Nastokla nástrahu na háčiky. Nahodil som udiču čo najďalej od brehu, do blízkosti trstín a vodných rastlín, lebo tak mi prikázala. Sadli sme si na staré brvno, odraťé od kôry, ktoré asi vlny vyhodili z vody.

- Dnes som videla Kapitána Nema, - vyhlásila.

- Ja tiež.

- Plával na svojom nádhernom klzáku, - pokračovala nadšene.

- Aj ja som ho videl.

A porozprával som jej o tom, ako Kapitán Nemo strhol vlajku z plte Čierneho Franka.

- Zázračný človek, - šepkala. - Cítim, že sa doňho zamilujem, hoci ho vôbec nepoznám, ani neviem, ako vyzerá. Nikto z tunajších obyvateľov o ňom ani len nepočul.

- Je to veľmi čudné. Predsa klzák nie je ihla. Niekde musí kotviť.

Rozpovedal som jej o rannej príhode so skautmi, o zabitej ovci a podozrení, aké v súvislosti s touto krádežou padlo na bandu Čierneho Franka.

Nastala tma. Už som nevidel plavák. Lenže zrazu ako by ma zasiahol elektrický prúd, tak prudko čosi trhlo mojou veľkou udicou.

- Ťahajte! - skríkla dievčina a takmer mi vytrhla z ruky udicu, ktorá sa až ohla pod ťarchou nejakej veľkej ryby.

- Tu je! Tu je! Bude to úhor, - vzrušene mrmlala dievčina, pomaly vyťahovala úlovok na plytčinu. - Nesmieme *dopustiť*, aby sa *omotal okolo* nejakej haluze ležiacej na dne.

Vytiahli sme na piesok veľkého úhora, ktorý sa skrúcal ako hrubý čierny had. Bff, aká je to hnusná ryba!

Bol veľký ako moje predlaktie a vážil asi kilo. Bolo až čudné, že nezlomil udicu. Iba dievčine ďakujem, že sa neodtrhol a neušiel.

- Vystačí vám na poriadnu večeru, - ozvala sa, keď pretínala vlasec, lebo úhor prehltol háčik tak hlboko, že sa ani nepokúšala vybrať mu ho z papule.

- Vystačí nám obom, - poznamenal som. - Veď je to takmer kilový kus.

- Pohostíte ma? - potešila sa. - Mám strašne rada úhora. Tak už nebudem dlhšie chytať.

Zdvihol som úhora za koniec uťatého vlasca a hodil som ho pred stan. Pán Anatol s manželkou a priateľmi už sedeli pred svojimi stanmi a čosi jedli - zdá sa, že konzervu sardiniek v paradajkovej omáčke.

Pán Anatol uvidel nášho úhora a takmer vyskočil zo skladacej stoličky.

- No toto? - bol takmer pobúrený. - Kde sa vzal tento úhor?

- Pred chvíľou som ho chytil, - hrdo som odpovedal.

- Tu? Nie je možné!

- V tamtej zátoke. Na rybku, - vysvetlil som.

Pohľad na uloveného úhora ho naplnil novým, bojovým duchom.

- Kazio! - zakričal mocným hlasom. - Priprav udice! Ihneď ideme na úhora. Nemáte ešte nejaké návnady?

Dievčina povedala, že ľutuje, ale práve pred chvíľkou hodila rybky do vody. Pán Anatol nahnevane čosi zahundral a začal naháňať priateľa.

A my sme sa pustili do prípravy úhora. Dievčina chytila palicu, ohlušila ho ranou do hlavy, potom mu žiletkou narezala kožu poniže hlavy a stiahla ju z neho ako rukavičku z ruky. Nášho úhora sme vypražili na oleji. Chutil mi, ako nijaká ryba nikdy predtým. Zjedol som asi päť kúskov s chlebom a zapíjal som to silným čajom.

Pri večeri dievčina zrazu povedala:

- Stále mi vrta v hlave, načo ste prišli k Jezioraku?

Mykol som plecami.

- Už ste sa ma to spytovali. Chcem si oddýchnuť.

Na moju odpoveď mávla rukou, akoby odháňala komára.

- A ako ste sa dostali na ostrov, kde zabili ovцу? Veď máte iba auto. Nikde nevidím váš čln ani kajak.

- Požičal som si. Predvčerom som na brehu stretol známych, nechal som auto v ich tábore, vzal som si od nich kajak a plával som za nočnými dojmami na opustený ostrovček.

- Aha. Ďakujem za úprimné a pravdivé vysvetlenie, - odvetila ironicky.

Pán Anatol ani jeho priateľ nechytli ani jednu rybičku. Od ich stanov prichádzalo nahnevané hundranie „rybárskeho rytiera“, ktorý sa zastrájal manželke aj svojim priateľom, že zajtra večer sa celkom iste vyberú na úhora. Ráno nájde dážďovky, alebo nachytá malé rybky na nástrahu.

Nastala noc - jasná, mesačná a bezveterná. Na jaze-ro zaľahlo ticho, dokonca ani vlny nešpliechali, ozýval

sa len štebot lysiek a potápok. Pruh mesačného svitu sa ťahal až k našim nohám, pred môj stan.

Pozrel som na hodinky a potom na dievčinu. Blížila sa desiata hodina.

- Už je pre mňa čas ísť, však? - povedala, keď si všimla môj pohľad. - Rodičia sa síce neznepokojujú, lebo vedia, že keď večer vyjdem na ryby, vraciam sa trocha neskôr, ale som už unavená. Pri zväžaní sena som sa utáhala a ráno zasa musím pracovať.

- Ešte ma niekedy navštívite?

- Ale áno, - usmiala sa priateľsky. Ale hneď sa zamračila. Dodala: - Musím vyhľadať aj Čierneho Franka. Vtedy v tej krčme, keď ste odišli, mi Čierny Franek stiahol z prsta prstienok. Bol to taký tenučký, jarmočný prstienok z plechu a so skleným očkom. Kúpil mi ho zo žartu na dedinských hodoch môj chlapec, ktorý je teraz pri vojsku. Včera som dostala list, že možno príde na niekoľko dní dovolenky. Chcela by som mať ten prstienok, aby si nemyslel, že som naňho zabudla, keď už som takmer študentka. Franek mi prstienok stiahol z ruky a povedal, aby som sa uňho prihlásila, že mi ho dá. Ak pôjdem do ich tábora, bude ma tam chcieť zadržať. Polícii to predsa nemôžem hlásiť, prstienok nemá nijakú hodnotu. Napokon, Čierny Franek mi ho neukradol, urobil iba hlúpy žart. Naozaj som bezradná.

- Do tábora Čierneho Franka môžeme ísť spolu, - ponúkol som sa.

- Ba, lenže ktovie, kde je ten tábor? Problém je v tom, že oni miesto svojho táborenia držia v najväčšej tajnosti. Tak to bolo aj vlani. Najprv vystrájali v kempoch, niekoľkým turistom zmizli plynové fľaše, a potom sa celá banda zrazu stratila. Iba z času na čas sa tu i tam ukázal jeden alebo dvaja chalani, ktorých vyslali po potraviny a na prieskum. Niekedy robila prepady aj celá

banda, ale vďaka tomu, že nikto nepoznal cestu do ich tábora, boli nepolapiteľní.

- Navrhujete mi, aby som ich tábor našiel? Je to tak?

- Ak sa vám to podarí, - rozosmiala sa. - Potom mi povieť, kde ten tábor je, a ja sa ta vyberiem po svoj prstienok. Nie s vami, ale so svojím otcom a bratmi. Som si istá, že Čierny Franek mi vráti prstienok. A to rýchlo!

Nasadla do rybárskej bárky. Motor hlasno zavrčal. Prekrikujúc ho, zvolala:

- Ako sa voláte?

- Tomasz. A vy?

Azda nepočula moju otázku? Čln sa už odrazil od brehu. Až po chvíli, spolu s hučaním motora, doľahla ku mne odpoveď.

- Marta...

Š I E S T A K A P I T O L A

Rozhovor o zlodejoch • Je to triumf Čierneho Franka?
• Pozorovanie druhého brehu • Je to pes, a či bes
• Kto hľadá potopený poklad • Podozrivé stretnutia
na Ostrove volaviek • Vypočutý rozhovor • Akú cenu
má mapa lovísk • Sledujem Čierneho Franka

Nasledujúci deň zavčas rána ma zobudilo vrčanie prichádzajúceho motorového člna s dvoma policajtmi. Jeden z nich vysadol na breh a keď uvidel, že vykukujem zo stanu, spýtal sa:

- Nevideli ste tu nablízku nejaké podozrivé osoby? Skupinku mladých bez rodičov alebo takých podobných?

Povedal som o bande Čierneho Franka, ktorá včera popoludní tadeto plávala na pltiach smerom k Ostrovu volaviek.

- Stalo sa niečo? - zaujímal som sa.

Prikývol.

- Z neďalekého ostrova bola ukradnutá ovca, skautom ktosi vzal kajaky a podhodil ich na Gierczaku. A minulej noci zmizli zo skautského tábora plynové bomby aj lampa.

Zo svojho stanu vyšiel pán Anatol. Počul, čo policajt povedal, a prirodzene, hneď ho začal poučać:

- Pán orgán! Postarajte sa o tých chuligánov a zlodejov, lebo turisti nemajú pokoja. Slabo sa usilujete, páni, a ide vám to pomaly. Azda vám chýbajú pendreky na lotrov? Predovšetkým si musíte poradiť s bandou Čierneho Franka.

Policajt sa pozrel na pána Anatola a odpovedal mu veľmi vecne:

- Žiaľ, nikto zlodejov nevidel, nikto nemá konkrétne podozrenie, kto je páchatelom. Každý len tvrdí: to celkom iste banda Čierneho Franka. Polícia robí, čo môže, aby pri jazere udržala poriadok a pokoj. Ale táto oblasť prišla tohto roku do módy. Stovky stanov stoja na ostrovočkoch, na brehoch aj pri zátokách. Turisti sú tak trocha aj sami vinní za to, čo sa tu začína diať. Azda sa niekto z tých stoviek dovolenkárov, ktorí obsadili brehy jazera, ráčil prihlásiť na pobyt? Nie. Ani vy nie ste prihlásení, ani vy, však? - obrátil sa na pána Anatola i na mňa.

- Lebo ja... tadeto len prechádzam. Zajtra už budem nocovať niekde inde, - ospravedlňoval sa pán Anatol.

- Toto hovorí každý, - odvetil policajt. - Neviem, kto býva pod stanom, s kým máme do činenia. Každý tvrdí: som na dovolenke len prechodne, nestihol som sa prihlásiť. Takisto odpovedajú aj chlapci a dievčatá zo skupiny Čierneho Franka. Domnievam sa, že ozajstní turisti nám musia pomáhať pri práci. Sami, bez vášho pričinenia, tu poriadok nezavedieme. Tak napríklad dnes... Najprv nám ohlásili krádež plynovej bomby, potom že sa utopil chlapec, ktorý sa kúpал na nedovolenom mieste. Hľadáme páchatelov krádeže, ale súčasne musíme aj vyšetrovať to utopenie. Jazero je veľké a problémov na ňom veľmi veľa. Koľko turistov pláva na kajakoch a člnoch bez plaveckých kariet? V stanových osadách vznikajú hádky, spory, niekedy aj bitky. A vo všetkých záležitostiach zasahuje polícia. Aj na to treba myslieť, keď nás kritizujete.

Odplávali smerom k Ostrovu volaviek. Práve som dorážajkoval, keď som ich videl, ako sa vracajú stredom jazera. Bol som si istý, že idú s prázdnyimi rukami. To znamená, že buď vôbec nenatrafili na táborisko bandy Čierneho Franka, alebo v tábore nijaké ukradnuté veci

nenášli. Čierny Franek nebol hádam taký hlúpy, že by kompromitujúce dôkazy držal pri sebe. Mohol ich ukrývať v kroví, zakopať do zeme, úkrytov tu bolo nadostač.

Ale neprišiel som sem predsa preto, aby som sledoval bandu Čierneho Franka. Mojou úlohou bolo nájsť Človeka s jazvou. Schoval som sa za stan tak, aby ma nevideli susedia, a začal som ďalekohľadom pozorovať breh na druhej strane jazera.

Dlho som sa usilovne namáhal, ale nevšimol som si nič, čo by stálo za pozornosť. Zdalo sa, že druhý breh je pustý, a keby sa predsa niekto ukrýval za hustou trstinou pri dvoch polostrovoch, na vode nebolo vidieť nikoho. Pre mňa malo význam iba zistenie, či v tom mieste - kdesi pri tých dvoch výbežkoch - Človek s jazvou sa nezačal potápať. Na to by sa musel akosi dostať cez trstie, iste by so sebou vzal člnok. Silné šošovky môjho ďalekohľadu odhalili na polostrovoch dokonca aj malé kríky a bolo nepravdepodobné, že by som niekoho nespozoroval. Napokon, na piesčitom myse stáli tri volavky. Ich prítomnosť najlepšie dokazovala, že okolie je pusté. Ale predsa som sa nevzdal. Čas od času som cez sklá ďalekohľadu kontroloval polostrovy aj čiernu zátoku medzi nimi. Konečne moja trpezlivosť bola odmenená. V trstinách západného polostrova som zrazu postrehol slabý pohyb, akoby sa tam presunul nejaký tieň. Potom zmizol, až konečne po niekoľkých minútach som uvidel ten istý tieň na čiernej hladine zátoky.

Nemal som potuchy, čo „to“ bolo. Na jazere to vyzeralo ako pozdĺžny pás, ktorý pomaly premeriaval zátoku a mieril k trstiu na začiatku východného polostrova. Lámal som si hlavu, či je to nejaký malý člnok, alebo kmeň stromu, alebo jednoducho nejaké plávajúce zviera. Záhadné „čosi“ sa dotklo steny trstia a zmizlo v nej bez stopy.

Vyskočil som zo svojho miesta a pobral som sa k susedom.

- Páni, nemohli by ste mi požičať člnok? Chcel by som navštíviť polostrov na druhej strane jazera.

- Ach, na rybky? - pokýval hlavou pán Anatol. - Žiaľ, o chvíľu sa s Kaziom tiež vyberáme na lov. Ibaže mierieme na Ostrov volaviek. Počuli sme, že na jeho druhej strane sa nachádza kráľovstvo jalcov. Nakopali sme červíky a sprobujeme rybárske šťastie.

Nezostalo mi nič iné, len naštartovať vehikel. Stan som nechal v opatere susediek, vošiel som do vody a zamieril som na sever. Chcel som obrovským oblúkom oboplávať východný polostrov, tak aby si ten „ktosi“, čo tam bašoval, pomyslel, že plávam iným smerom, keby ma aj spozoroval na jazere.

Počas plavby som sa veľmi priblížil k Ostrovu volaviek a cez ďalekohľad som sa presvedčil, že je dosť rozsiahly, na brehoch zarastený stromami, ale vnútri holý, iba kde-tu rastú malé borovice. Neobjavil som tam ani jeden stan, ani som nevidel nijakého človeka.

„Preskúmam ho, keď sa budem vracáť,“ rozhodol som sa. „Veď týmto smerom plávala banda Čierneho Franka. Možno objavím ich tábor?“

Chcel som stretnúť Čierneho Franka a porozprávať sa s ním, napokon, nie iba o Martinom prstienku.

Druhý breh jazera, medzi východným polostrovom a dedinou Matyty, zďaleka sa zdal rovný, bola na ňom hustá temná stena stromov. Keď som priplával bližšie, zistil som, že tam je ešte jeden polostrov. Rozhodol som sa doraziť k nemu, a preto som chcel rozbehnúť vehikel, aby som sa ním ako baranidlom prebil cez trstie. Ale kým som to stihol urobiť, ešte raz som sa pozrel smerom k miestu, kde mi zmizlo z očí to plávajúce, záhadné „čosi“ - kmeň dreva alebo zviera. Až som si zahvíz-

dal potichučky. Znova som totiž uvidel to „čosi“. Bol to malý gumový člnok. Pri miernom vetre ho vlny pomaly unášali pozdĺž západného polostrova.

„Musím ho chytiť a nájsť majiteľa," rozhodol som sa. V gumovom člniku ležalo akési oblečenie, cestovná termoska a taška. Iste niekto vysadol na breh, aby sa opaloval, a člnok mu odplával.

Už som bol blízko neho, keď ma niečo zaujalo. „Dočerta!" pomyslel som si. „Veď ten pláva proti vetru!"

Ale záhada sa hneď vysvetlila. Sotva som dorazil k člniku, na kapote vehikla sa ukázali čiesi ruky, a po chvíli som uvidel hlavu v maske potápača. Člnok neplával sám. Ktosi bol pod ním.

Osoba v potápačskom výstroji, s kyslíkovým prístrojom na chrbte sa namáhavo vyteperila do vehikla. Zložila masku z tváre a vtedy som ju spoznal... Bol tP Kazateľ.

- Chceli ste mi vziať môj člnok? - spýtal sa

- Myslel som si, že niekomu ušiel...

Pokýval hlavou, že chápe. A ja som pocítil radosť, hoci som spočiatku bol veľmi nepokojný, že som práve jeho stretol na tomto mieste. Bola mi smiešna myšlienka, že nejaký človek pláva po jazere nie na člniku, ale pod ním.

- Je azda oveľa zaujímavejšie pochodovať po dne ako plávať po hladine jazera? - opýtal som sa.

- Áno, - súhlasil so mnou. - Lekár mi odporúčal dlhé prechádzky peši.

- Azda nedajbože trpíte na nedokysličenie?

- Veru, - prikývol. - Aby som sa liečil, nosím

tieto kys-

líkové bomby.

- A videli ste niečo zaujímavé počas putovania po dne?

- Niekoľko veľkých zubáčov a obrovského sumca.

- Neboli by ste začuli hlas svojej píšťalky, keby som vás volal na pomoc, - poznamenal som.

- Už ste ju použili?

- Nebol som v nebezpečenstve.

Uľavene si vydýchol.

- To je výborné. Zabudol som vás totiž upozorniť, že ten môj prístroj funguje iba vtedy, keď sa človek dostane do ozajstného nebezpečenstva. V inej situácii ho netreba zneužívať.

Dostali sme sa k piesčitému mysu. Volavky, ktoré tu hľadali potravu, vyleteli do vzduchu a odleteli do vnútra ostrova, ťažko mávajúc krídlami.

Čudák Kazateľ chvíľu sledoval ich let a potom vyhlásil:

- Na Ostrove volaviek je rezervácia. Na stromoch pri brehu východného polostrova majú volavky svoje hniezda a vychovávajú tam mláďatá. Musia žiť v pokoji, lenže včera tam dorazila banda lotrov, rozložila vatru a robila strašný hluk. Je to príšerné. Lebo vták, prosím vás, je nádherné stvorenie. Nemám rád ani psy, ani mačky, ale zbožňujem vtáky. Pre mňa sú symbolom slobody, voľnosti, ničím neobmedzeného života.

- Tam nocovala banda Čierneho Franka, - prerušil som ho, lebo som sa obával, že sa znova pustí do svojho kazateľského tónu a začne dlhý prejav o vtákoch.

- Banda Čierneho Franka? - začudoval sa. - A neviete, ako ich odtiaľ vydrúť?

„Ďalší, čo by chcel staďeto odohnať bandu Čierneho Franka," pomyslel som si.

To mi pripomenulo, že kapitán Nemo z knižky Julesa Verna sa tiež rád pohyboval pod vodou. Azda tento čudák je práve Kapitán Nemo?

Na jazere sa objavila plávajúca biela jachta Wacka Kravatíka. Plávala dosť rýchlo a mierila pravdepodobne k Ostrovu volaviek. Hodnú chvíľu sme mlčky pozorovali jej elegantnú siluetu.

- Spoločnosť z jachty, - zrazu sa ozval Kazateľ, - hľadala bandu Čierneho Franka. Spytovali sa ma, či som

ich nevidel, keď som plával medzi ostrovmi a zátokami. Vtedy som ešte nevedel, že ten hurhaj na Ostrove volaviek robila banda Čierneho Franka. Ale hádam im to niekto oznámil, lebo práve plávajú týmto smerom.

- Lenže banda tam teraz nie je. Plavil som sa blízko brehu. Nevidel som tam nikoho, - poznamenal som.

- Azda zavčas rána odišli niekam inam? - uvažoval čudák.

Už som mal na jazyku otázku: „Nie ste vy Kapitán Nemo?", ale začul som vrčanie motora - od Lipového a Lúčneho ostrova sa objavil sivý klzák Kapitána Nema. Letel na najvyššie obrátky, bleskove predbehol jachtu Wacka Kravatíka a po chvíli sa nám stratil z očí za Ostrovom volaviek. Teda tento čudný hosť vedľa mňa nebol Kapitán Nemo.

- Kto vlastne ste, dočerta? - vyletelo zo mňa. - A čo tu robíte?

Moja otázka ho prekvapila.

- Prepáčte, pane, - odvetil zdvorilo, - ale toto jazero je také rozľahlé, že hádam vám neprekážam?

- Prirodzene, že nie.

- Tak prečo sa pýtate, čo tu robím a kto som? Ja som vám takúto otázku nepoložil. A mohol by som sa predsa spýtať aspoň na to vaše čudné vozidlo, ktorým jazdíte aj plávate. Zo slušnosti som to neurobil. Pokiaľ ide o mňa, som tým, kým chcem byť, a robím to, čo sa mi páči. Uspokojuje vás moja odpoveď?

- Celkom, - odvetil som ľútostivo.

Po takej výmene názorov sa mi zdalo, že urobím najlepšie, ak nasadnem do vehikla a odplávam svojou cestou. Urobil som to veľmi nerád, lebo tento čudák ma zaujal, ba aj miesto, kde sme sedeli, bolo nezvyčajne pekné. Predstavte si podlhovastý polostrov, na brehoch zarastený stromami, ktorý vyčnieva do široko rozliatej

hlbočiny jazera. Predlžuje ho ešte piesčitá ostroha, cez ktorú sa prelievajú zelenkavé vlny. Na polostrove rastie šťavnatá tráva a pár metrov od brehu sa začína hustý mladý les, borovice a brezy. Vysnívané miesto na táborenie s nádherným výhľadom: z jedného brehu na Jeziorak až do Siemian a z druhého - na Ostrov volaviek.

Chvíľu som sa rozhodoval, či nepreviezť svoje veci na toto nádherné miesto, ale Kazateľ ma upozornil.

- Tu budem nocovať, - vyhlásil. Potom dodal: - A keďže vy bývate, ako sa zdá, na druhom brehu, hlas píšťaľky tu budem počuť.

- Nemyslím si, že by som sa ocitol v ozajstnom nebezpečenstve. Napokon, do tejto chvíle som si vždy vedel pomôcť sám v kritických situáciách, - odvetil som ľahostajne.

Záhadnosť tohto čudáka ma začala rozčuľovať. Nechcel som však byť veľmi podozrievavý a v každom potápačovi vidieť hľadača potopeného nákladiaka. Lenže bolo by veľmi naivné domnievať sa, že iba náhoda doviedla tohto potápača na miesto, kde bolo treba predpokladať poklad. Tento človek sa nepohyboval po dne jazera len zo športu. Azda bol pomocníkom Človeka s jazvou?

Povedal som mu „do videnia“ a odplával som. Teraz som zamieril k Ostrovu volaviek, kde na plytčine lemujúcej ostrov stála biela jachta Wacka Kravatíka. Plával som pomaly, s ďalekohľadom na očiach, preto som jasne videl nielen jachtu, ale aj postavy na palube. Najprv som spoznal bielu slečnu, a potom aj Wacka Kravatíka a Bradáča. Obaja práve zoskakovali z jachty do vody a brodili sa po plytčine k brehu „Čo len tam hľadajú?“ pomyslel som si.

A vtedy som uvidel, že ktosi prichádza z ostrova. Kráčal cez vresovisko, videl som ho čoraz očividnejšie. Bol to... Čierny Franek. Išiel priamo smerom k jachte.

Pochopil som, že teraz sa núka príležitosť odhaliť tajný tábor bandy. Čierny Franek sa hádam bude vracáť do tábora. Stačí potom ísť po jeho stopách.

Čo najrýchlejšie som vplával do trstia na južnej strane ostrova a tam som zakotvil svoj vehikel. Cez trstinu som sa predral k brehu a vyšiel som do krovia, ktoré rástlo hneď na brehu. Opatrne som z neho vyzrel. Uvidel som Wacka Kravatíka i Bradáča. Sedeli v malej plytkej kotline pri západnom brehu, asi päťdesiat metrov odo mňa. Čierny Franek išiel priamo k nim, suchý vres nahlas šelestil pod podošvami jeho vysokých gumových čižiem.

„Tak predsa je to stretnutie. A dokonca dohodnuté,“ prebudila sa vo mne zvedavosť.

Čo môže spájať Čierneho Franka s neduživým Wackom Kravatíkom?

Spomenul som si na Winnetoua. Old Shatterhand zvyčajne získaval najlepšie informácie tak, že načúval rozhovory rôznych podozrivých typov. V skutočnosti ani Bradáč, ani rybársky princ neboli podozrivými osobami, ale Čierneho Franka som mohol považovať za lotra. A keď si poriadni ľudia dohodnú stretnutie s lotrom, je v tom čosi podozrivé.

Načúvanie? Veru, je to čosi ohyzdné a nehodné džentlmena. Ale nikto z čitateľov Old Surehanda to predsa hrdinovi tohto románu nevyčítal. Azda to aj mne prepáčia.

Ako Indián som sa začal zakrádať pozdĺž brehu. Kryl som sa za mladú lieštinu, za vysoké kriaky lesných maľín. Plazil som sa po štyroch, potom zasa po bruchu ako had, len aby som sa dostal čo najbližšie ku kotlinke, kde sedeli Wacek Kravatík a Bradáč.

Čím som bol bližšie, tým ťažšie bolo dostať sa ukradomky ďalej. Kotlinka sa totiž nachádzala v istej vzdialenosti od brehu a stromov i krovia, ktoré na ňom rástli.

Vresovisko siahalo až k okraju kotlinky a z tejto strany sa hádam iba myš mohla nepozorovane priblížiť. Od strany jazera sa však tiahlo vysoké a husté malinčie. Práve tade som sa zakrádal plný obáv, či niektorému zo sediacich sa zrazu nezachce ochutnať sladké červené bobule.

Zbožňujem maliny. Ich chuť sa mi zdá neprekonateľná. Ale teraz som znenávidel ich pichľavé halúzky. Zachytávali sa mi o košeľu, driapali ma po tvári aj rukách, a súčasne - čo bolo najhoršie - nahlas šušťali, keď som sa uvoľňoval z ich pichľavého objatia. Našťastie vietor vial od jazera, stromy na brehu šumeli, prehlušovali to šušťanie.

Zakrádajúc sa cez krovie, stratil som z očí kotlinku aj vresovisko. Orientoval som sa iba zvukom rozhovoru Wacka Kravatíka s Bradáčom. Ale potom, keďže som mal hlavu blízko zeme, začul som hlasité dupanie. Prichádzal Čierny Franek.

Bol som už dostatočne blízko. Zakrádať sa ďalej nemalo zmysel. Nezáležalo mi na tom, aby som ich videl; stačilo, že som počul každé slovo.

Lahol som si na chrbát. Ukrytý v húštine maliniska mal som nad sebou iba rozľahlý priestor neba s nevelkými bielymi oblakmi, ktoré podchvíľou zacláňali slnko. Všimol som si aj volavky, ktoré pomaly mávali krídlami a leteli na západ, iste hľadali potravu.

- Ahojte! - začul som hlas Čierneho Franka. - Máte pre mňa nejaký kšeft, páni? Aspoň tak mi povedal jeden z mojich kamošov...

Wacek Kravatík sa poponáhlal s pozvaním:

- Sadnite si, prosím vás. Zapálite si? Mám carmeny.

- Tie nefajčím, - odvrkol Čierny Franek. - Mám rád športky.

Začul som škrtnutie zápalky, potom ku mne doletel voňavý dym carmeniek a smrad športky, ktorý pripomínal horiace staré handry.

Teraz sa ozval Bradáč:

- Škoda času na všelijaké okolky. Poviem vám z mosta doprosta, o čo ide. Len nás nechápte zle. Požiadali sme vás o stretnutie, lebo vieme, že šéfujete chalanom, ktorí táboria pri tomto jazere. Ste ich nekorunovaným kráľom...

Bradáč začal s pochlebovaním. Čierny Franek však bol zrejme mazaný chytrák. Prerušil ho zľahčujúco, ba až ironicky:

- Vážený pane, vôbec si nepotrpím na aristokratické tituly. Stačí, že tento pán je rybárskym princom, ale ináč je mi všetko fuk!

Bradáč sa tváril, že si nevšimol iróniu. Pokračoval ďalej tým istým miernym tónom:

- Poďme k veci. Zmizla nám taška. Nechceme zisťovať, kto ju ukradol, nemáme v úmysle to hlásiť polícii...

- Prepáčte, ale krádeže ma nezaujímajú, - zahundral Čierny Franek.

A iste pobúrený vyskočil zo svojho miesta, lebo Bradáč rýchlo povedal:

- Len si sadnite a počúvajte do konca. Nikto vás neobviňuje z krádeže. Ide len o to, aby ste vedeli, že nám ukradli tašku, v ktorej bola pre nás veľmi cenná vec. Nezáleží nám na zvyšnom obsahu, a boli tam naozaj cenné predmety, ako napríklad výborný fínsky nôž, kompas, sto metrov vlasca na cievke, komplet francúzskych blyskáčov, náhradný bubon k navijaku typu Rex, ako aj komplet farebných pier. Vieme oželiť túto stratu, ide nám len o jednu vec: o mapu Jezioraka so zaznačenými loviskami rôznych rýb. Viete si predstaviť, že pre niekoho, kto nepestuje športový rybolov, je taká mapa celkom nanič, bezcenný zdrap papiera! Ale pre nás, a zvlášť pre môjho priateľa, ktorý chce v tomto roku získať zlatú medailu, strata mapy je nenahraditeľná.

- Chápem. Ale čo mám ja s tým spoločné?

- Tú tašku ukradol niektorý z chalanov, ktorí sa motajú tu pri jazere. Vy im šéfuje, a preto sa ľahšie môžete dozvedieť, kto to urobil. Nechceme, aby ten páchatel bol potrestaný. Chceme však získať späť mapu lovísk a sme pripravení ju od vás odkúpiť.

- Dám sto zlotých, - zamiešal sa Wacek Kravatík.

Čierny Franek iba vyprskol smiechom.

- Čo ste, vaše veličenstvo princ! Za sto zlotých vám môžem vyčistiť topánky, ale nie nájsť mapu lovísk. Ak začnete ponuku od tisícky, tak možno budem uvažovať, či má cenu hľadať, kde sa tá mapa práve nachádza.

- Tisíc?! Zošaleli ste? - vyhrklo z Kravatíka.

- V takom prípade, páni, majte sa dobre, ja padám, - vyhlásil Čierny Franek a asi znova vstal zo svojho miesta.

Bradáč začal zmierovať spor:

- Len pokojne, páni. Neznervózňujte sa. Pokiaľ ide o cenu, môžeme sa dohodnúť. Lenže najprv chceme vedieť: budete schopný dodať nám našu mapu?

Nastalo mlčanie. Čierny Franek chvíľu uvažoval, až napokon povedal:

- Uvidíme. Popýtam sa kde-tu. Azda niekto o vašej mape čosi vie. Odpoveď vám dám zajtra o tomto istom čase a na tomto istom mieste. Len vás upozorňujem, že ak bude mať s touto záležitosťou niečo spoločné polícia, mapu nikdy neuvidíte. A teraz mi dovoľte, aby som sa s vami rozlúčil.

Začul som zvuky krokov, čo znamenalo, že kráčať naspäť cez vresovisko. Nadišla príležitosť ísť ukradomky za ním a prísť do tajného tábora. Lenže nemohol som sa pohnúť z miesta, kým tí dvaja sedeli v kotline.

- Je to lotor! Tisíc zlotých! Bezočivec jeden! - zlostil sa Wacek.

Bradáč zahundral:

- Tak čo? Bolo treba strážiť tašku. Ty, bratku, ani nevieš, koľko námahy a strachu som podstúpil, kým som mapu získal.

- Vraavel si mi, že si ju kúpil od nejakého ksichta.

- Kúpil? - znervóznel Bradáč. - Ukradol som, nie kúpil, hoci som mal najlepší úmysel. Ten chlap mi ukázal mapu a navrhol, že mi ju predá. Lenže bol zamočený v nejakej afére s falošnými poštovými známkami a zabasli ho. Vedel som, že mapu drží na skrini vo svojej izbe, tak som zašiel do jeho domu, zarozprával som sa s jeho matkou, a keď vyšla do kuchyne, aby mi uvarila čaj, tak som mapu potiahol, chápeš? Veď načo je mu tá mapa? Vo väzení mu bude nanič, nemám pravdu? - zachechtal sa výsmešne.

- Mapu získame, - konštatoval Kravatík. - Dostaneme ju, aj keby som mal vyvaliť päť tisícok. Tá mapa nám vráti všetko aj s úrokmi.

Zdvihli sa a vykročili smerom k jachte. Bradáč cestou ešte čosi vysvetľoval Wackovi, ale jeho slová som už nerozumel.

Keď odišli dostatočne ďaleko, opatrne som vystrčil hlavu z maliniska a porozhliadal som sa na všetky strany.

Wacek Kravatík s Bradáčom práve vošli do vody, aby sa po plytčine dostali na jachtu. Čierny Franek išiel krížom cez vresovisko a blížil sa ku skupine zakrpatených borovic. Nemohol som ísť priamo za ním, lebo keby sa obzrel, hneď by ma uvidel. Pobehol som preto k stromom na brehu a ukrývajúc sa za kmene jelší, veľkým oblúkom som mieril k miestu, kam, ako sa mi zdalo, išiel Čierny Franek.

Ani som netušil, že sa náhlím na stretnutie s novým dobrodružstvom.

SIEDMA KAPITOLA

**Na opustenom Ostrove volaviek • Banda žiada výkupné •
Kapitán Nemo útočí • Strašná chvíľa bandy Čierneho
Franka • Fortiel' Kapitána Nema • Nárek výrastkov •
Objavujem tajný tábor bandy • Nevďačnosť pána Anatola
• Marta ma vypočúva • Dub Kapitána Nema
• Píšem list Kapitánovi Nemovi**

Ostrov volaviek je dosť veľký a vytvára kruh s priemerom najmenej pol kilometra. Ako väčšina ostrovov na Jezioraku má breh zarastený stromami a vnútro riedko pokryté zakrpatenými borovicami. Na rozdiel od kopcovitých terénov Bukowca alebo Lúčneho ostrova povrch Ostrova volaviek je rovný a pripomína obrovskú panvicu.

Toto prirovnanie je ešte trefnejšie v období letných horúčav. Na jar Ostrov volaviek zarastá mladou trávou, roľníci sem privedú kravy aj kone na pastvisko, ale čím väčšími sa blíži júl, tým je pôda suchšia a zelené rastlinstvo sa udrží iba na brehoch, v tieni stromov a blízko vody. Vnútro ostrova sa stáva slnkom rozpálenou jalovou pustatinou.

Turista, ktorý sa sem dostane práve v tomto čase, ocitne sa v nevľúdnej, skľučujúcej krajine. Je to ohromný kus zeme, kde márne hľadáte na piesku čerstvú stopu ľudskej nohy. Pred očami sa vám rozprestiera koberec machu a suchých porastov, ktoré sa lámu pod nohami. Mach je červenkastý a sivý, miestami hrdzavý, tu i tam sa objavujú beztvaré škvrny žltého piesku ole-

mované sivou, slnkom spálenou trávou. Kde-tu sa zažltne rozchodník alebo sa zjaví kvitnúci ľubovník; akási zakrpatená borovica sa kŕčovite drží piesku. Niektoré časti ostrova pokrývajú rozľahlé koberce vresu, ktorý tu zavčasu odkvitá a je krehký ako sklo.

Turista na Ostrove volaviek počuje iba šelest vresu a machu, čo sa láme pod nohami, na svojej ceste natrafí na akési sotva viditeľné chodníčky, ktoré na jar vyšliapali zvieratá, alebo možno aj ľudia. Tu nepočuť hlas vtáka. Všetky vtáky unikajú z jalového a pustého vnútra ostrova. Najčastejšie sa tu hádam objaví liška, ktorá poľuje na zajace, ak sa neopatrne zatárali do týchto miest.

No a cez tento ostrov kráčal osamelý Čierny Franek a ja som sa zakrádal za ním pozdĺž tmavých, tienistých brehov. Kráčal na východ, pretínajúc ostrov na dve polovice. Mieril k najnižšie ležiacej časti, kde sa breh ostrova blížil k pevnej zemi a neveľkú úžinu zarastala vysoká trstina, v ktorej sa nachádzali hniezda volaviek.

Čierny Franek kráčal pomaly, lebo slnko poriadne pripekalo. Ja, v tieni stromov, som pridol do kroku a predbehol som ho. Na východnom brehu som sa ocitol prv než on.

Do nízko ležiacej časti ostrova prenikala z jazera vlhkosť a tu rástla bujná tráva. Cez more trstia tu bol vysekaný uzučký prieseč, ktorý mieril k plytkému brodu - jedinému spojeniu ostrova s pevnou zemou. Vo vysokých gumových čižmách bolo možné dostať sa po ňom z ostrova pomedzi vysoké steny zelenej trstiny. Teda pravdepodobne tadeto na jar hnali dobytok na Ostrov volaviek.

Objavil som maličký kopček zarastený mladými borovicami. Ukryl som sa uprostred stromov, lebo som si myslel, že Čierny Franek mieri k brodu a o chvíľu sa tu ukáže. Vysrkujúc hlavu spomedzi borovic, videl som

kus pustej časti ostrova, odkiaľ mal prísť. Za sebou som mal divoké trstie rozkolísané ľahkým vánkom.

Po chvíli som sa presvedčil, že ostrov vôbec nie je taký pustý, ako sa mi zdalo. Začul som hlasy ľudí, ktoré zneli za blízkou skupinou jelší pri brehu jazera.

Zvedavosť ma hnala, aby som zašiel ďalej týmto smerom, a tu sa mojim očiam ukázala hlboká zátoka olemovaná trstinami, ktorá sa zarezávala do ostrova, a na brehu zátoky boli - pán Anatol a pán Kazio. Niekoľko metrov od nich ležalo na tráve zopár výrastkov z bandy Čierneho Franka. Teda ich šéf naozaj šiel na stretnutie s Wackom Kravatíkom sám, ale na ostrove mal „ochranku“.

Pán Anatol raz nahnevaným, raz zasa miernym tónom hovoril výrastkom:

- Ešte raz vás prosím, vráťte nám člnok. Na druhej strane jazera zostali naše manželky a veľmi sa znepokojujú, kde sme tak dlho. Chcete, aby z toho ochoreli?

Chalani sa nahlas zarehotali. A jeden z nich povedal:

- Vážený pane, ustavične hovoríte to isté dokola. Lenže my nevieme nič o vašom člnku. Došli sme sem a vidíme: dvaja ksichti chytajú ryby. A vy hneď do nás s výčitkou: kde je člnok? Ako to môžeme vedieť?

Druhý výrastok dodal:

- Zle ste si člnok uviazali a ten vám odplával. My tu čakáme na kamoša a váš člnok nás vôbec nezaujíma. Mohli by sme ho pohľadať, jasné, ale nie zadarmo. Bude treba predierať sa pomedzi trstinu, namočiť sa po pás, a z toho môžeme prechladnúť. Okrem toho v tejto trstine sú pijavice a iné chrobáky. Ale za päťdesiat zlotých sa môžeme do toho pustiť.

Pán Anatol pozrel na trstinu a asi tiež uvažoval o hnusných pijaviciach. Pán Kazio mlčal ako zakliaty, iste bol ochotný dať aj sto zlotých, len aby už bol na táborisku, po boku svojej manželky.

Mne bola celá záležitosť jasná: Obaja páni chytali ryby na brehu ostrova, člnok mali kdesi vedľa. Chlapci ho schovali, a teraz žiadali výkupné za nájdenie.

„Dostanú päťdesiat zlotých a člnok sa nájde,“ pomyslel som si zlostne. Ale keby som sa do toho zamiešal, možno by som všetko celkom pokazil. Chlapci by odišli z ostrova a člnok by bolo veľmi ťažké nájsť v hustej trstine.

Už som sa chcel vrátiť medzi borovice, keď sa zrazu objavila nová postava.

Neviem, kde sa zrazu vzal na brehu zátoky. Azda tak ako ja sledoval Čierneho Franka? Alebo azda sa schoval v húštine a pozoroval rybárov aj výrastkov?

Kapitán Nemo!

Nevysoký, v čiernom nepremokavom plášti a napriek horúčave s kapucňou prehodenou cez hlavu.

Piaty výrastkovia s ústami otvorenými dokorán od prekvapenia nehybne sedeli na brehu a tupo hľadeli na drobnú čiernu postavu. Kapitán Nemo urobil pohyb udicou, obrátil sa smerom k trstine a ukázal pánu Anatolovi akési miesto.

- Áno, áno! Tam je! Teraz vidím náš člnok! - radostne skríkol pán Anatol.

A zabúdajúc na pijavice, vrhol sa medzi trstinu. Za ním sa náhlil pán Kazio.

Kapitán Nemo sa obrátil k výrastkom. Jeho pohľad akoby ich paralyzoval a zrážal k zemi. Nepohli sa dokonca ani vtedy, keď obaja rybári vytiahli člnok z trstiny a mrmlúc slová vďaka Kapitánovi Nemovi, odrazili od brehu.

Zrazu k zátoke pribehol Čierny Franek. Jediným pohľadom prebehol skupinu svojich kamošov aj Kapitána Nema.

- Chyťte ho, chalani! - skríkol. - Chyťte ho a strhnite mu tú čiernu kapucňu!

Chlapci vyskočili z trávy. Čosi sa im zablyslo v rukách - veru, mali fínske nože! Čierny Franek ich predbehol a obrovskými skokmi sa vrhol smerom ku Kapitánovi Nemovi, ktorý stál na brehu.

Ten však neutekal, hoci sa naňho rútili s divokým re- vom. A to ma zadržalo, aby som sa mu nevrhol na po- moc, lebo som cítil, že takto uskutočňuje nejaký svoj nový zámer.

Udica sa mu v ruke zachvela, začul som ostré zasviš- ťanie vlasca. Vypustil do vzduchu veľké olovené závažie a trafil Čierneho Franka priamo do žalúdka. Chalan sa zohol od tohto úderu, akoby dostal ranu päšťou. Možno ho to ani tak nezabolelo, ako ho zaskočil ten náhly a dobre cielený úder.

Zastal a chytil sa za brucho. Vtedy sa Nemo obrátil a v šatách skočil do vody, bežal cez plytčinu smerom k člnu pána Anatola. Ďalej už bola hlbšia voda a mu- sel plávať v ťažkom nepremokavom odeve, s kapucňou na hlave. A pán Anatol, ktorý sedel pri veslách, namies- to toho, aby člnok zadržal a počkal na plávajúceho, eš- te rýchlejšie zaberal veslami. Zrejme ho vystrašili nože v rukách pribiehajúcich lotrov.

Čierny Franek zabudol na bolesť. V behu si vyzliekal nohavice i košeľu. To isté robila celá jeho banda.

Dobehli k jazeru a skákali doň jeden za druhým. Už plávali za hlavou v kapucni, ktorá vytŕčala z vody.

Lenže Nemo dobre poznal túto zátoku. Dosiahol no- vú plytčinu a pohol sa po nej ponorený do pásu. Banda iba teraz plávala k plytčine a krikom sa všetci navzájom povzbudzovali k väčšej rýchlosti.

Ale Kapitán Nemo akoby sa prestal náhliť. Brodiac sa cez vodu, mieril k stene z trstiny. Keď chlapci doplávali k plytčine, on - ponorený po pás - vošiel do trstiny.

Páni Anatol a Kazio už boli ďaleko od brehu. „Ach, sú

to ale darebáci, nevzali so sebou Kapitána Nema!" pomyslel som si nahnevane.

Ako som len ľutoval, že môj vehikel je na druhej strane ostrova a nemôžem prísť Nemovi na pomoc. Azda by som ho takto spoznal a stal sa jeho priateľom.

Keď Čierny Franek a jeho banda došli k trstine, zrazu sa rozľahol rev motora a na jazero vyskočil klzák, akoby vyhodенý akousi obrovskou silou. Výborný motor o sile tridsať koní bežal na najvyššie obrátky.

- Ušiel! Ušiel! - opakoval som si ako vo vytržení, takú obrovskú radosť som pocítil.

Klzák prudko zahol. Čeriac vodu, až zbelela od peny, obišiel celú bandu a bleskove sa dostal k brehu. Nezastavil motor, nechal ho bežať na nízke obrátky. Kapitán Nemo vyskočil na breh.

Bez náhlenia pozbieral porozhadzované šaty chlapcov aj nože a hodil to všetko do klzáka. Zapol vrtuľu a pomaly sa odrazil od brehu. Ešte pohrozil výrastkom svojou udicou, vošiel do kabínky a zvýšil obrátky motora. Po chvíli ho už v zátok nebol. Počul som len v diaľke doznievajúce vrčanie motora, ale vlny vzduté vrtuľou klzáka ešte nejaký čas silno dorážali na breh ostrova.

Mám vám podrobne opísať, čo sa potom dialo pri zátok?

Chlapci vyšli na breh mokrí, polonahí, iba v slipoch. Doznievajúce vrčanie klzáka prehlušovalo čoraz silnejšie preklínanie. Zakrátko sa ich zásoba nadávok vyčerpala, sadli si na brehu a začali bedákať:

- Vzal mi poslednú škatuľku cigariet...
- Mal som taký pekný nôž...
- Vo vrecku som mal tridsať zlotých a doklady.
- Zobral také bezva tričko...
- Moje gate boli ako nové...

Len Čierny Franek nebedákal. Sedel na tráve, bradu si

opieral o kolená a smutne mlčal, hľadiac na miesto, kde zmizol klzák.

Jeho mlčanie ostatní chápali ako priznanie sa k porážke. A ihneď sa naňho zosypali výčitky a žaloby:

- Ty si všetkému na vine! Prečo si rozkázal, aby sme ho naháňali? Bol by odišiel svojou cestou a my by sme mali pokoj.

- Roman má pravdu, si nanič vodca. Už nemáme čo jesť, ovčie mäso zosmradlo, komáre v tábore nás hryzú. Musíme sa schovávať pred políciou. A ty čo?

- Zostali sme bez šiat a teraz sa nám dievčatá vysmejú.

- Uvidíš, dnes večer Roman zvolá poradu a vezme ti vodcovstvo.

Čierny Franek chvíľu trpezlivo počúval ich výčitky. Akoby sa nemohol zbaviť myšlienky na Kapitána Nema. Ale zrazu vyskočil na rovné nohy.

- Ticho, šraci! Kvôli komu máme všetky tie ťažkosti? Nezakázal som vám krahnúť kajaky a zabiť tú ovцу na ostrove? Neposlúchli ste mňa, ale Romana. Hučal som do vás: nerobte rozruch hneď v prvých dňoch, keď sme došli k jazeru. Čakajte na veľký skok. Lenže vy, debili, počúvate Romana. Ani plynové bomby a lampy nebolo treba potiahnuť skautom. Preto sa teraz musíte ukrývať v tábore, ani nos nevystričiť.

Ktosi z naháčov ho prerušil:

- Veľký skok? Kde máš ten veľký skok?

- Veď práve, už sa k nemu schyľuje. Môžeme prísť k veľkým prachom. Keď ich dostaneme, celé jazero obrátíme hore nohami a potom sa zdekujeme. Pôjdeme k moru, chápete? Ale predtým musím dostať do rúk Kapitána Nema. Dnes večer bude porada a musíte si vybrať: Čierny Franek alebo Roman. Teraz sa vraciame do tábora, azda nám dievčatá dajú nejaké handry.

Po týchto slovách chlapci dostali veselšiu náladu. Poslušne vstali a pohli sa za Čiernym Frankom.

Prešli cez brod a ocitli sa na poľnej ceste lemovanej vrbami. Hneď však zabočili smerom k jazeru. Vtedy som sa prebrodil aj ja. Opatrne som vyklonil hlavu spoza trstia a uvidel som, že idú po chodníku krížom cez pole. Chodník sa vyhýbal kroviu a viedol k zátokke Jezioraka, ktorú bolo vidieť medzi stromami.

Všimol som si, že chlapci sa čoraz častejšie obzerajú na všetky strany, ako keby sa chceli uistiť, či ich nik nepozoruje, či im nehrozí nejaké nebezpečenstvo.

Všetko teda nasvedčovalo tomu, že ich tábor sa nachádza kdesi veľmi blízko.

Pole bolo veľké, rástli na ňom zemiaky. Celý terén až po jazero som mal pred sebou ako na dlani. Nijaký človek, čo by sa nachádzal na poli, mi nemohol zmiznúť z očí. Ale aj mňa by každý ihneď videl, keby som vyšiel spoza steny trstín.

Ozbrojil som sa teda trpezlivosťou a čakal som. Chlapci šli čoraz pomalšie a čoraz častejšie sa rozhliadali na všetky strany. Až napokon zastali na brehu jazera. A po sekunde som ich už nevidel. Akoby sa prepadli do jazera.

„Azda je to pasca?“ uvažoval som. „Ľahli si do kríkov pri vode a pozorujú pole.“

Ešte chvíľu som čakal, ale potom som sa rozhodol, že budem riskovať. Pobral som sa však nie po chodníku cez zemiačisko, ale pozdĺž trstia. Potom, opatrne sa zakrádajúc od kríka ku kríku, došiel som k miestu, kde sa mi stratili z očí.

Nebolo po nich ani stopy. Azda odplávali na čln alebo na trstinových pltiach?

Videl som stadeto druhý breh s tmavou stenou lesa a maličký ostrov vzdialený asi sto metrov od brehu, kto-

rý sa podobal na skupinu stromov. Obkolesovala ho uzavretá stena trstia a človek mal dojem, že je bahnistý, prístupný iba vodnému vtáctvu.

Lenže v zeleni stromov na ostrovčeku sa zrazu mihlo čosi svetlé. Raz, druhý, tretí raz... Veru, šesť nahých chlapcov opatrne vychádzalo z vody a strácalo sa v trstine.

Teda práve tento malý ostrovček bol ich tajným táborom? Dostávali sa naň pomocou zväzku trstín. Našli si výborné miesto. Nikomu, kto plával okolo, by ani na um nezišlo, že v zelenej húštine stromov a krovia sa ukrýva banda mladých lotrov.

Rýchlym krokom som sa vracal na Ostrov volaviek a potom cez jeho pustý stred som sa poberal k miestu, kde som nechal svoj vehikel. Od rána som nemal nič v ústach. Ale vôbec som necítil hlad ani smäd. Trápila ma myšlienka na mapu lovísk. Aká to musí byť čudná mapa, že Wacek Kravatík aj Bradáč chceli za ňu zaplatiť toľko peňazí? Čo mali značiť Kravatíkove slová: „Tá mapa nám všetko vráti aj s úrokmi?”

„Musím si ju dobre pozrieť, kým sa dostane do rúk Wacka Kravatíka,” rozhodol som sa.

Ale zároveň ma pochytili výčitky svedomia. Azda preto som prišiel k Jezioraku, aby som bojoval s Čiernym Frankom či študoval mapy lovísk? Má zmysel zaoberať sa tým, keď mojím cieľom by malo byť nájdenie Človeka s jazvou a potopeného pokladu?

Prešiel som cez pustú časť ostrova a dostal som sa k druhému brehu. Na plytčine som už nevidel jachtu Wacka Kravatíka. Odplávala, kým som sledoval Čierneho Franka.

Vošiel som do vehikla a po chvíli som sa už blížil k miestu, kde stál môj stan a kde vedľa táborili „rybárski rytieri” s manželkami.

Pred mojím stanom, na mojom plynovom variči, na mojej panvici slečna Marta so svetlým vrkočom pražila veľkú šľuku. Aj susedia pražili ryby - tri malé jalce a jednu ploticu.

Pán Anatol fľochal okom na ohromnú šľuku na mojej panvici. Bolo cítiť, že chce prehovoriť, ale mlčal. Tá veľká šľuka mu odobrala chuť poučovať, a kladenie otázok iste nebolo v jeho povahe.

Keď som na svojom vehikli priplával k brehu, Marta sa nezatvárala prekvapene, keď uvidela na vode moje auto. Iba poznamenala:

- Prečo som si hneď nedomyslela, že vaše auto je oboživelné? Teraz už viem, ako ste sa ocitli na druhom brehu, hoci ste sa nepreviezli kompou. Aj to viem, že ste rovnako záhadný vtáčik ako ten Kapitán Nemo.

Po chvíli dodala, ukazujúc na panvicu:

- Chytila som iba túto šľuku. Hádam sa na mňa nehnévate, že som bez povolenia vzala z vášho stanu varič aj olej? Ale s jednou šľukou sa nemôžem vrátiť domov. Som hladná a vy ste dozaista tiež nič nejedli.

V tom momente som pocítil strašný hlad. Hovorila pravdu: bolo už popoludnie, a ja som od rána nemal nič v ústach. Tá šľuka tak silno voňala, až mi skrúcalo žalúdok.

- Postupujete podľa príslovia, ktoré hovorí, že láska ide cez žalúdok? - spýtal som sa, pričom som si sadol čo najbližšie k panvici so šľukou.

S predstieranou vážnosťou prikývla.

- Veru, zaľúbiť sa do mňa by malo zmysel. Mali by ste každý deň na obed výbornú rybu.

- A ja som si myslel, že to vy ste sa zaľúbili do mňa, - povedal som udivene. - Všetko nasvedčuje tomu, že nemôžete bezo mňa žiť. Keď sa vraciam unavený z cesty do svojho wigwamu, nájdem tu pekné dievča, ktoré mi vy-

práža vynikajúcu rybu. Môj Bože, azda sa nachádzam v raji?

Pána Anatola aj jeho Myšku premohli vône, ktoré sa šírili z mojej panvice. Obaja podišli k nám. Myška povedala svojmu mužovi trocha vyčítavým hlasom:

- No, takéto ryby máš chytať, Anatol.

- Aj budem, - pyšne vyhlásil pán Anatol. - Len by som chcel vedieť, kde slečna chytila túto šľuku.

Dievčina ukázala prstom na blízku, trsmi lekna tu i tam zarastenú malú zátoku, ktorá bola od nás vzdialená asi sto metrov.

- Hentam, pane, blízko starého duba.

- Podľa všetkých mne známych teórii rybolovu šľuka tam nemá právo sa zdržiavať. Chýba tam trstie, milá slečna. Šľuka rada pláva popri trstine.

Slečna Marta si ťažko vzdychla:

- Neviem, pane. Azda to bola nejaká zatúlaná šľuka.

- Áno, - súhlasil pán Anatol. - Máme do činenia s netypickým javom.

Nahnevalo ma táranie pána Anatola. Mal som mu za zlé, ako nepekne sa zachoval voči Kapitánovi Nemovi.

- A čo ak vaše teórie sú chybné? Pol dňa ste chytali okolo Ostrova volaviek, ale ako vidím, ulovili ste iba štyri drobné rybky.

Mávol rukou.

- Stala sa nám strašná vec, a preto sa lov nemohol vydať. Nejakí darebáci nám ukradli člnok a schovali ho do trstiny. A potom zaň pýtali päťdesiat zlotých. Ale všetko by bolo v poriadku, keby sa do celej záležitosti nebol zamiešal ešte jeden človek, akýsi blázon. Počul som, ako naňho tí darebáci kričali Kapitán Nemo. Len-len že nedošlo k bitke, tí lotri už vyťahovali nože...

- A vy ste, prirodzene, ušli, - povedal som.

- O d p l á v a l som, - dôrazne odvetil pán Anatol.

- Do bitiek sa nemiešam. Ten Nemo má nejaké nevybavené účty s tými darebákmi, ale prečo nás zaťahuje do svojich záležitostí? Je pravda, že nám ukázal, kde je člnok, ale my aj tak, bez neho, by sme za päťdesiat zlotých dostali späť náš člnok. Ja nikdy neutekám, pane.

Vyzeralo to, že sa na mňa trocha urazil.

Sedel som nazlosteny, dopálilo ma jeho táranie.

- Prečo nejete? - začul som otázku slečny Marty.

Až vtedy som zistil, že na kolenách mám tanier s tromi kúskami vyprážanej šľuky.

- Mám vám odkrojiť chleba?

Táto jej starostlivosť iba doliala olej do ohňa. Ešte väčší som sa rozčúlil.

- A čo keby ste mi hneď strčili kúsok šľuky do úst? - výsmešne som napodobňoval jej zdvorilý tón. - Myslite, že si neviem domyslieť, čo je príčinou tej starostlivosti? Chcete sa dozvedieť, kde táborí banda Čierneho Franka. Včera ste mi náročky porozprávali o tom prstienku, lebo ste vedeli, že ma to zaujme, aby som hľadal tábor. Ale musím vás sklamať: neviem, kde táboria. Neviem a hotovo. A hoci by som aj vedel, aj tak by som vám to nepovedal, lebo nechcem, aby ste sa pre hlúpy prstienok dostali do sporu s lotrami, čo bojujú nožmi. A vôbec, zdvorilo vám oznamujem, že banda Čierneho Franka ma vôbec nezaujíma, mám iné veci, ktorými sa musím zaoberať.

Asi som v zlosti povedal viac, než bolo treba. Lebo ihneď sa toho chytila.

- Iné veci? Aké?

- Ach tak, - rozčúlil som sa. - Chcete byť mojím svedníkom?

- Nechápem, prečo sa tak zlostíte? Nenašli ste tábor, tak sa nič nedeje, hoci sa o tom ťažko hovorí. Prestalo mi záležať na prstienku. Ani na chlapcovi, ktorý mi ho

dal, mi nezáleží, odkedy sa objavil Kapitán Nemo. Aj sto takých prstienkov by som dala za to, aby som mohla spoznať toho Nema! Videli ste ho dnes?

- Videl, - zahundral som. - Bol na Ostrove volaviek a zdá sa mi, že sledoval Čierneho Franka, aby našiel tajný tábor jeho bandy. Lenže ako zvyčajne v ňom zvíťazila šľachetnosť. Spozoroval ťažkosti pána Anatola a celkom zbytočne sa do veci zamiešal. Veď ste počuli, čo vravel pán Anatol.

A dôkladne som jej porozprával o všetkom, čo sa prihodilo.

- Je skvelý! Neobyčajný muž, - nadchýnala sa slečna Marta. - Sám proti šiestim lotrom ozbrojeným nožmi? Je to naozajstný hrdina. Vidí sa mi, že milujem Kapitána Nema.

Odložil som tanier na trávnu.

- Tak hádam ja nechám tú šľuku, keď ste zmenili objekt svojich citov? Odo dneška iste budete piecť ryby nie pre mňa, ale pre Kapitána Nema?

Rozosmiala sa.

- Zrazu ste taký žiarlivý? A vôbec, chcela by som vedieť, čo ste robili na Ostrove volaviek, keď Kapitán Nemo sám bojoval s tými darebákmi?

- Sedel som v kroví, - odvetil som drzo.

- Naozaj? Nemyslela som si o vás, že ste taký zbabelý.

- Veď to nebola zbabelosť, ale veľkodušnosť. Môžete si byť istá, že srdce sa mi vrhalo do boja po boku Kapitána Nema. Lenže v takom prípade by som bol musel vyliezť z úkrytu a nenašiel by som tábor Čierneho Franka. Keď som sa presvedčil, že Kapitán Nemo si poradí aj bezo mňa, zostal som v skrýši.

- Chápem, - prikývla. - Inými slovami, už viete, kde je táborisko bandy.

- Jasné, poznám miesto, kde banda táborí. Ale nepo-

viem vám to, pretože nechcem, aby ste pre prstienok spôsobili novú výtržnosť. Vyberiete sa tam so svojimi bratmi. Čierny Franek vám nebude chcieť vrátiť prstienok, možno dôjde aj k bitke. A načo to všetko? Pre prstienok? Napokon, teraz už milujete Kapitána Nema.

- Je isté, že sa mi páči stotisíc ráz väčšmi než ktokoľvek iný, - očividne ma provokovala. - Stal sa mojím ideálom.

Až ma pichlo pri srdci.

- Uznávam, že je vynikajúci, - vyhlásil som po chvíli uvažovania. - Imponuje mi jeho odvaha a šikovnosť. Lenže nie všetko v jeho postupe môžem pochváliť.

- Ach, naozaj? Aké výhrady proti nemu máte?

- Myslím si, že nebolo potrebné udrieť Čierneho Franka olovenou guľkou. Čo keby mu bol trafil do oka?

- Kapitán Nemo má neomylný hod. A okrem toho, čo je s vami? Stali ste sa obhajcom útočníkov s nožmi? Veď čo by bol urobil Čierny Franek, keby bol chytil Kapitána Nema? Azda by dával pozor, aby mu neublížil?

- Neviem, čo by urobil Čierny Franek. Lenže jeho spôsobmi netreba bojovať. A ďalšia vec. Prečo im vzal šaty? Stačilo pozbierať nože. Mám odpor k tej bande, ale tí chlapci predsa teraz sedia schúlení od chladu a štípu ich komáre!

Či sa mi podarilo presvedčiť ju, to neviem. Nejaký čas sedela zamyslená, možno premýšľala o činoch Kapitána Nema. Zatiaľ som v jazere umyl panvicu, potom som si zapálil fajku a sadol som si pred stan.

- Moja príhoda s prstienkom, - znova začala rozhor, - podľa vás nestojí za reč. Dnes ste mi povedali, že záležitosti bandy Čierneho Franka vás vôbec nezaujímajú, lebo sa chcete venovať niečomu dôležitejšiemu. Tak mi povedzte, prosím vás, prečo ste sledovali Čierne-

ho Franka a prečo vám tak veľmi záležalo, aby ste objavili miesto, kde táborí?

Zapáčila sa mi jej bystrosť. Usmial som sa a pomyslel som si, že sa azda nestane nič zlé, ak jej porozprávam o stretnutí Wacka Kravatíka s Čiernym Frankom.

- Fíha! - zahvízdala ľahavo, lebo ju to veľmi zaujalo.
- Tak im na tej mape záleží? Sú ochotní za ňu zaplatiť?

Potom pozorne na mňa uprela zrak a vyhlásila:

- Chápem, že mi nechcete povedať, kde je tábor Čierneho Franka. Ale nebolo by treba túto správu oznámiť Kapitánovi Nemovi? Veď predsa predpokladáte, že on takisto sledoval Čierneho Franka, aby trafil do jeho tábora. Potom sa však rozhodol pomôcť z ťažkostí týmto dvom pánom a stratil azda jedinú možnosť, aby tábor našiel.

- Veru tak, - mykol som plecami. - Rád mu prezradím, kde je ten tábor. Lenže ako sa s ním skontaktovať?

Zatvárila sa záhadne.

- Keď som šla sem k vám... - začala šepkať, aby ešte väčšmi zdôraznila tajomnosť celej veci. - A musím vám povedať, že dnes som si nevzala člnok, ale prišla som pešo, po brehu jazera, takmer štyri kilometre.

- No, hovorte už, - súril som ju netrpezlivo.

- Chvíľočku, hneď sa všetko dozviete. Idúc po brehu, nakukla som do bútlavého kmeňa mohutného duba, ktorý rastie asi pol kilometra odtiaľto na brehu jazera. Pri zemi má dutinu takú veľkú, že sa do nej môže schovať aj dospelý človek. Kedysi som sa aj ja do nej utiahla pred dažďom. No a v tej dutine ležal... mokrý odev Kapitána Nema.

- Čo vravíte?! - vyskočil som zo zeme. - To je výborná príležitosť. Tam sa môžeme stretnúť s Nemom.

- Predsa tam nepôjdeme a nebudeme vyčkávať, kým sa vráti po svoj odev. Veď nevieme, kedy to bude. Mys-

lím si, že najlepšie urobíme, ak mu napíšeme listy. Vy - správu o tábore Čierneho Franka. A ja - ľúbostný list.

- Napíšem, že by som sa s ním chcel stretnúť a porozprávať sa.

- O čom? - zaujímala sa.

- Hádám by mi on mohol pomôcť v istej záležitosti. Mávla rukou.

- Ech, aj vy sa usilujete byť tajomný ako Kapitán Nemo.

Vo vehikli som mal tašku s listovým papierom a cenzúrou. Jeden listový papier aj s obálkou som dal Marte, a sám som začal písať na druhý list.

Vážený pán Kapitán Nemo!

Pozoroval som vašu potýčku s bandou Čierneho Franka. Hoci nesúhlasím so všetkými Vašimi postupmi, chápem, aký cieľ Vás vedie. Prišiel som sem s istou úlohou, ide o šľachetnú záležitosť. Budem Vám veľmi vd'ačný, ak by ste sa stretli so mnou v termíne a na mieste, ktoré vám vyhovuje. Stanujem päťsto metrov od bútlavého duba, kde nájdete tento list, mám obojživelné auto a podľa toho ma spoznáte.

P. S. Tábor Čierneho Franka sa nachádza na malom ostrovčeku vedľa Ostrova volaviek.

List som vložil do obálky, zalepil ju a ešte chvíľu som čakal, kým slečna Marta dopíše svoje vyznanie lásky. Konečne aj ona zalepila obálku.

- Ideme! - oznámila a zdvihla sa z trávy. - Ja sa už musím vrátiť domov a ten dub je po ceste. Odprevadíte ma, však?

Vzala svoju skladáciu udicu a pohli sme sa pozdĺž brehu. Obaja sme mlčali, iste každý z nás rozmýšľal o tom, ako Kapitán Nemo zareaguje na naše listy.

Uvažoval som aj o tom, prečo práve v tomto bútlavom

vom dube nechal mokrý odev a nevzal ho tam, kde býva, lebo niekde predsa bývať musí?

Dutina bola dosť hlboká. Kapitán Nemo v nej rozložil palice a ako na vešiaku v skrini sušil v dube svoj mokrý rybársky výstroj.

Vložili sme listy do vrečka jeho bundy, potom som sa rozlúčil s Martou a vrátil sa do svojho tábora. Chcel som si trochu pospať, oddýchnuť si pred výpravou, ktorú som naplánoval na dnešnú noc.

Na jazere, v červenom svetle zhasínajúceho slnka, hlasno kričali čajky, akoby sa medzi sebou hádali o večer. Nad brehom nízko lietali lastovičky, veštili dážď.

Idúcky k svojmu stanu som jednotaj hľadel na druhú stranu jazera. Prečo tu nie je Človek s jazvou? Azda všetky moje výpočty a predpoklady sú chybné? Azda sa skončí neúspechom moja výprava na Jeziorak po potopený poklad?

Zrazu som od starého duba začul vrčanie motora klzáka.

„Nemo bol v blízkosti búrľavého duba. Možno nás aj pozoroval. A teraz odplával," pomyslel som si.

Ô S M A K A P I T O L A

Výprava v temnote noci • V tajnom táboře
bandy • Zajatec • Rozhovor lotrov • Pokus
o vyslobodenie zajatca • Neviditeľný nepriateľ •
Som Kapitán Nemo? • V zajatí na ostrove
• Ryšavá Bronka • Ťažký život zajatcov

Zobudilo ma klopanie kvapiek na nepremokavé plátno stanu. Vyzrel som von a presvedčil som sa, že na jazeru už zapadol súmrak. U mojich susedov v stanoch svietili plynové lampy a bolo počuť hovor.

Dážď silnejšie zabubnoval na plátno stanu a potom zrazu prestalo pršať. Iste mrak prešiel niekam ďalej, okolie iba porosil troškou vlahy. Vzduch sa neochladil, naopak, nastalo ešte väčšie dusno a bolo sparno. Veštilo to poriadny lejak na túto noc.

Umyl som si tvár v jazere, a pretože som pocítil hlad, odkrojil som si kúsok tvrdého chleba, ktorý som kúpil ešte pred štyrmi dňami, natrel ho maslom a jahodovým džemom. Noc nastala rýchlo, takže bolo škoda času uvariť si vodu na čaj.

Nafúkal som dušu rezervného kolesa, z kufru vehikla som vybral nepremokavú torbu, v ktorej som potom mienil ukryť šaty. Zašnuroval som stan, aby si susedia mysleli, že stále spím. Prehodil som si dušu cez plece a potichu som sa pobral po brehu jazera tade, kde bolo najbližšie k ostrovčeku, ktorý obsadila banda Čierneho Franka. Lebo práve tento ostrovček bol cieľom mojej výpravy.

Noc bola čoraz hustejšia. Jazero vyzeralo, ako keby doň ktosi nalial atrament. Nefúkal vietor. Po vode sa rozliehali hlasy káčerov, vystrájajúcich v trstine pri brehu.

Pridal som do kroku. Uvedomil som si, že túto noc bude veľká tma, lebo na oblohe sa prehánali dažďové oblaky. V nepreniknuteľnej temnote bude ťažké nájsť maličký ostrovček na obrovskej hladine jazera.

Konečne - keď mi po ľavej ruke zostal vzadu Ostrov volaviek - zazrel som malú čiernu škvrnu. Bol to ostrov s táborom bandy.

Neraz som v milej spoločnosti zažil nočné kúpanie v rieke alebo v jazere. Ale teraz ma samého čakala výprava vo vode čiernej ako atrament. Preto - hoci viem výborne plávať - vzal som si aj nafúknutú dušu z kolesa. Na nej som chcel previezť šaty schované v nepremokavej torbe. Chcel som si zabezpečiť aj možnosť krátkeho oddychu pri plávaní.

Vyzliekol som sa, hodil som na vodu dušu, potichu som sa ponoril do čiernej hlbiny.

Voda bola na počudovanie teplá. Oveľa teplejšia než vzduch okolo mňa. Plával som pomaly, aby som nenašiel čľapot. Musel som pred sebou postrkovať dušu so šatami.

Odev som si musel brať so sebou, po návrate by som ho v nočnej tme nemusel nájsť. Okrem toho bolo ťažké predvídať, ako dlho sa zdržím na ostrovčeku. Možno nejaký čas budem sedieť schovaný v húštine a pozorovať bandu Čierneho Franka. Keď vyjdem z vody, mohla by mi byť zima, ešte aj komáre... Žiaľ, na mazúrskech jazeroch je ich viac než dosť.

Voda v jazere nemala rovnakú teplotu, niekedy ma zasiahli takmer ľadové vlny, iste som natrafil na akési podvodné prúdy alebo žriedla.

Taká nočná výprava, keď je človek sám, vytvára zvláštnu náladu. Prirodzene, že neverím v jestvovanie hadov a rôznych potvor vo veľkých jazerách, a predsa som mal pocit, že sa o mňa obtierajú nejaké slizké telá, že čosi ma chytá za nohy a zväzuje mi ruky.

Hoci neviaľ ani najmenší vánok, jazero bolo plné akéhosi čudného života. Čosi v ňom čľupkalo raz na jednej, raz na druhej strane. Dokonca sa mi zdalo, že celkom neďaleko ktosi alebo čosi pláva a prská. Dlhو som načúval, ale prskanie sa už viac nezopakovalo, no zato som počul tichý, sústavný čľapot, akoby ktosi veľmi opatrne plával.

„Azda je to niekto z bandy Čierneho Franka," pomyslel som si...

A znásobil som pozornosť. Predo mnou vyrastal z jazera zovretý, nepreniknuteľný masív stromov na ostrovčeku.

Pod nohami som zacítil štrkovité dno. Ostrovček obkolesovala plytčina. Dostal som sa k trstine a vnoril som sa do nej. Dával som pozor, aby som nespôsobil hluk, hoci som nepredpokladal, že by banda Čierneho Franka mala na ostrovčeku stráž. Na ľudí, čo sa plavili okolo, pôsobil ostrovček odpudzujúco, a to bande asi dávalo pocit spokojnosti a bezpečia.

Teraz bola noc ešte tmavšia a znova začalo popŕchať. Podľa hmatu som trafil na pevnú zem a šuchol som sa do skupiny mladých jelší. Vtedy som zazrel svetielko. To svietila turistická lampa na propán-bután, dozaista ukradnutá zo skautského tábora.

Na nevel'kej, okrúhlej polianke chlapci z bandy Čierneho Franka vyťali krovie a nízko rastúce konáre stromov. Vyššie haluze nechali a tie tvorili prirodzený baldachýn. Nenarušené zostali aj kríky okolo polianky, a pretože boli veľmi husté, nikto by si nevšimol svetlo, ani keby plával len krok od ostrovčeka.

Na polianke stála veľká búda urobená z haluzia. Konštrukciu zo žrdí pokrývali otepi trstín na spôsob strechy, ktorá poskytovala výbornú ochranu pred dažďom. Banda nerozkladala vatru, a tak ju nemohol vyzradiť ani dym. Už som sa nečudoval, že v predchádzajúcom roku nikto nevedel objaviť jej tajné táborisko.

Okolo rozsvietenej plynovej lampy sedela v kruhu celá banda - trinásť osôb. Nie, azda som sa pomýlil? Narátal som ich až štrnásť...

Veru tak. Štrnásť osoba bola priviazaná ku kmeňu stromu na okraji polianky. To s ňou sa rozprával Čierny Franek.

- Nemysli si, mamičkin synáčik, skautík usoplený, - hovoril, - že ťa hneď tak pustíme do tvojho tábora. Najprv sa s tebou pohráme. Budeš tu sedieť s ručičkami priviazanými k stromu a komáre ťa tak doriadia, že budeš opuchnutý ako dyňa. Lenže sám si si na vine. Načo si prišiel špehovať? Poslal ťa sem Krahulec? Ja mám s ním nevybavené účty ešte z lanského roka, a ty si z jeho družiny, však?

- Nič vám nepoviem, - odvrkol priviazaný chlapec.

A vtedy som ho spoznal. Bol to Baska z Krahulcovej družiny.

- Nemusíš mi nič hovoriť, - rozosmial sa Čierny Franek. - Krahulec vás rozoslal na všetky strany, aby ste našli náš tábor. Lebo chce na nás zorganizovať útok. A ty, chytrák, si náš tábor našiel. Lenže ti to bude nanič. Dva či tri dni si u nás posedíš ako zajatec, a potom sa vrátiš ku Krahulcovi a odovzdáš mu náš pozdrav. O tri dni už tu nebudeme. Vybavíme istú vec, urobíme veľkú výtržnosť a zbohom, skauti. Hľadajte vietor v poli.

Skaut neprosil, aby ho pustili, nežobronil o zľutovanie, a tým mi zaimponoval.

Ozval sa niekto iný z bandy. Podľa provokačného tó-

nu som si domyslel, že to bude Frankov konkurent na pozíciu vodcu, Roman.

- A čo bude, ak do troch dní nevybavíme túto vec? Jedlo nemáme ani pre nás, a ešte aj toho chalana bude treba živiť. Plyn nám o chvíľu dôjde, na táboriskách sa nemôžeme ukázať, sme hladní a uzimení, aj ty sám chodíš v babských gatiach, tak s tebou ten Nemo zatočil.

Prirodzene, až teraz som si všimol, že Čierny Franek má na sebe dámske nohavice. Iste niektorá dievčina mala okrem šiat ešte aj nohavice, ktoré mu požičala. Aj ostatní z tých, čo ich Kapitán Nemo pripravil o odev, tiež boli čudne doobliekaní, mali nohavice z deky, požičané dievčenské blúzky a košele.

- Znova vyrývaš? - nahneval sa Čierny Franek a zaťatú päsť strčil Romanovi pod nos. - Kto je vinný, že sa nikde nesmieme ukázať? Či to nie je tvoja práca? Pokiaľ ide o tie tri dni, všetko záleží od vás. Už som vám povedal, že Wacek Kravatík je ochotný zaplatiť kopec peňazí za vrátenie mapy lovísk. Možno z neho vytiahneme aj päťtisíc. Teda treba tú mapu nájsť. Dostaneme hromadu prachov a hurá do sveta. K moru, páni a dámy. Autostopom do Sopotu, na mólo.

- A on ti dá tých päťtisíc? - pochyboval Roman.

- Nepoznáš ho. Je to pracháč, jeho matka obchoduje s najmódnejšími kravatami. Sám si videl, ako sa nadúva svojou jachtou. Nazývajú ho princom, lebo dostal striebornú medailu za ryby. Ale pre takého ksichta je to málo. Chce byť kráľom. Lenže ako sa stane kráľom, ak nevie, kde ryby najlepšie berú?

- Neverím na tých päťtisíc. Ani to neverím, že nájdeme tú tašku s mapou, - trval na svojom Roman.

Čierny Franek priskočil k nemu so zaťatými päsťami. Boli by sa pobili, ale zvyšok chlapcov ich rozdelil.

- Kým tu ja velím, musíš sa podrobiť a robiť, čo ti prikážem! - kričal Čierny Franek.

Ale Roman mu odvrával a trhal sa do bitky:

- Prejdú tie tri dni a všetci sa presvedčia, aké sú tie tvoje rady. Nemáme čo jesť, nemáme čo piť, cigarety chýbajú. Čo budeme fajčiť? Lístie z jelší?

Táto ich hádka mi vyhovovala, lebo pútala pozornosť celej bandy. Začal som sa zakrádať k mladému zajatcovi. Lenže nebola to ľahká úloha. Niesol som šaty aj dosť rozmernú dušu, čo mi sťažovalo pohyb a vytváralo aj ďalší šelest, lebo o dušu sa obtieralo lístie. No nechcel som ju niekde nechať, lebo som sa bál, že ju nenájdem, keď nadíde vhodná chvíľa na útek s Baskom.

Čierny Franek s Romanom sa stále hádali. Tentoraz Čierny Franek ešte zvíťazil. Bol som už takmer za Baškovým chrbtom, keď banda jednotným „hurá“ rozhodla spor v jeho prospech. Naďalej zostal jej vodcom.

- Psst, - šepol som Baškovi. - Som tvoj priateľ... Nedaj najavo, že vieš o mne...

Baska ani brvou nepohol. Akoby nepočul môj šepot. „Raz bude z neho vynikajúci vyzvedač," pomyslel som si.

Vo vrecku nohavíc som nahmatal nožík, otvoril som ho. Zrazu sa ozvala ryšavá dievčina, ktorá ešte v krčme pri prievoze vzbudila môj záujem.

- Ja nekričím „hurá“ ako ostatní. Aj teba, Čierny Franek, aj Romana považujem za zbabelcov. Obaja rozmýšľate len o tom, ako uniknúť Kapitánovi Nemovi. Pripravil vás o nohavice, ponížil vás, uľahuje si z vás kedy chce. Myslela som si, že ste inakší frajeri. Ušla som z domu, lebo ste vykladali, že tu nájdem dobrodružstvo, pekný a tvrdý život. Ale vy ste najobyčajnejšia banda okrádačov. Ten pekný život má byť v tom, že utekáme

pred políciou? Presvedčila som sa, že ste poserovia, dokonca ani biť sa neviete. Nikdy ste sa nebili so silnejším od seba, iba so slabším. Vždy niekoľkí napadnete jedného. Myslela som, že budeme chytať ryby, pražiť ich na ohni, piecť zemiaky, žiť primitívne - ináč než v meste. Ale vy čo? Sedíte pri ukradnutej lampe, jete kradnuté mäso. A toto má byť nezvyčajné dobrodružstvo? Nemo si sám poradí s celou vašou bandou.

Týmito svojimi slovami ich šľahala ako bičom. Neskrývala svoje pohrdanie.

Roman si iba odpľul a povedal:

- Tak si choď k tomu Nemovi, keď si taká múdra. My tu nijaké slečinky nepotrebuje. Vráť sa k mamičke!

Lenže Čierny Franek sa trocha zahanbil. Jej slová sa ho dotkli.

- Ty, Bronka, - povedal, - vieš, že ja som toto všetko nechcel. Ani krádeže, ani iné výtržnosti. Nanajvýš mali byť nejaké hádky s turistami. Ale vyvinulo sa to ináč, z Romanovej viny. Všetci boli hladní, tak ich Roman naviedol, aby zabili ovcu, a tým sa to začalo. Ale hneď ako nájdeme tú mapu a Wacek Kravatík dá peniaze, odídeme k moru a všetko bude ináč. Peniaze nám vystačia na chlieb a mäso. Tam bude ozajstné dobrodružstvo. Pôjdeme k rybárom, budeme im pomáhať chytať ryby, možno s nimi aj vyplávame na more.

- Nechcem. Teraz už nechcem! - hystericky vrieskala Bronka. - Presvedčila som sa, že nie dobrodružstvo nás čaká, ale polepšovňa. Môžete stadeto odísť zajtra alebo o týždeň, ale ja zostanem, lebo chcem spoznať Kapitána Nema.

„No toto,“ pomyslel som si, „ešte ďalšia sa zbláznila do Kapitána Nema.“

- Lenže ja kašlem na Kapitána Nema, - zvreskol na-

zlostný Čierny Franek. - Uteká pred nami ako zajac. Len keby sa tu objavil...

A v tom momente z krovia na druhej strane polianky čosi vyletelo a dopadlo k nohám Čierneho Franka. Akýsi veľký balík.

- Kto je to? Čo je to? - ozvali sa hlasy,

- To sú naše šaty! - zvolal ktorýsi z chalanov. Iný za-
sa vrieskal:

- Nemo je na ostrove! Hodil nám šaty. Je kdesi tu. Chytajte ho! Hľadajte!

Akoby ktosi do stredu polianky hodil petardu. A ako úlomky petardy rozprskli sa chlapci a dievčatá na všetky strany malého ostrova.

Moja zvedavosť bola potrestaná. Namiesto toho, aby som vo chvíli, keď nastal zmätok, prerezal Baskovi šnúry a skočil s ním do jazera, počúval som ich hádku. A teraz, keď som skočil k Baskovi, bolo už neskoro.

Na krk mi skočili až štyria chalani. Niekoľko dievčat držalo Bašku.

- Tu je! Tu je!

- Máme ho!

Zviazali ma ako barana a zavliekli k plynovej lampe. Bašku znova spútali a nechali ho na okraji polianky.

- Teda toto je Kapitán Nemo! - víťazoslávne vyhlásil Čierny Franek. - Tu máš svojho hrdinu, Bronka. Leží pri mojich nohách. A bude pekne spievať.

- Že sme hneď neuhádli, kto je Nemo. Veď bol s nami v krčme, keď sme dostali list s vyhrážkami, - povedal Roman.

Ktorési dievča rozbalilo balík hodený na polianku. Podalo Čiernemu Frankovi jeho nohavice a košeľu. A aj lístok.

- Je tu ešte list od Nema, - oznámila. - Bol vo vašich veciach.

- List? Načo by sme ho čítali? Teraz nám povie sám, čo napísal. Iste znova nejaké vyhrážky, však, Kapitán Nemo? - a Roman ma šťuchol špicou topánky.

Mal som v úmysle na chvíľu zo sebarobiť Kapitána Nema, aby on mal čas dostať sa do bezpečnej vzdialenosti od ostrova, ale Romanov drzý výraz ma tak nahneval, že som zavrčal:

- Si hlupák, chlapče! Nemo vám ušiel. Ja nie som Nemo.

- Počuješ, Bronka, aký je smelý? - zachechtal sa Franek. - Zo strachu je schopný zrieknuť sa otca, matky, dokonca aj samého seba.

- Prehľadajte ešte raz ostrov! Nájdete moju dušu z pneumatiky a šaty, - povedal som. - Kapitán Nemo nosí nepremokavý úbor a bundu. A tmavé okuliare.

Chlapci sa znova rozbehli po ostrove. Jeden z nich mal baterku. Prirodzene, že našli dušu aj šaty.

- To nie je Nemo, - potvrdila Bronka. - Nemo by nezapieral sám seba. Bol by na to pyšný, že je Nemo.

Čierny Franek sa nechcel vzdať triumfu.

- Klame. Je to len úskok, aby sa zachránil pred našou pomstou. Roman má pravdu: ten ksicht bol v krčme vtedy, keď sme dostali prvý list.

Pozrel na list, ktorý mu podalo dievča.

- Tak to ste nepísali vy? - spýtal sa výsmešne.

- Nie.

- Hneď si to overíme. Ale najprv prečítam ten list.

Po druhý raz vás vystríham: strážte sa z Jezioraka. Tu som pánom ja a nestrpím vašu spoločnosť. Dost' bolo krádeží a výtržností. Vraciam vám vaše handry, lebo sa mi hnusia.

Kapitán Nemo

Bola priveľká tma, aby som mohol vidieť výraz tváre Čierneho Franka. Ale som si istý, že bol červený od zlosti.

- No, uvidíme, kto je tu pánom a kto odtiaľto odpajzne. Chalani! - vykrikol. - Dajte mi notes a ceruzku! Ten pán napíše moju odpoveď. Rozviažte mu pravú ruku.

Po chvíli som mal na kolenách notes a v prstoch som držal ceruzku. Tesne ma obkľúčilo šesť chalanov, aby som nemohol ujsť.

Čierny Franek mi diktoval:

- Pánom Jezioraka je Čierny Franek. Odo dneška Kapitán Nemo prestáva jestvovať.

Bronka pozrela do listu, ktorý držal Čierny Franek, a potom sa nachýlila ku mne a hodila okom na môj škrabopis.

- Musíš byť slepý, ak nevidíš, že ten list od Kapitána Nema nepísal tento pán, - vyhlásila. - Hneď som si domyslela, že on nie je Nemo.

Všetci členovia bandy rad-radom začali porovnávať môj list s Nemovým. Jedni tvrdili, že oba rukopisy sa podobajú. Iní zasa boli tej mienky, že listy písali dve rôzne osoby.

- Nemusím sa za nikoho vydávať, - vyhlásil som hrdo. - Mám vlastnú slávu a prežil som veľa nezvyčajných dobrodružstiev. Volajú ma pán Tragáčik.

Svetská sláva, poľná tráva! Čierny Franek sa iba rozo-smial:

- Pán Tragáčik? Skapem od smiechu z takého mena! Nikdy som o niekom takom nepočul.

Len Baška radostne zvolal.

- Preboha, pán Tragáčik! Viliam Tell nám o vás toľko rozprával. O všetkých vašich dobrodružstvách nám hovoril.

- Tell? - skríkol som smerom k nemu. - Kde je teraz Tell?

- Je vodcom našej družiny, pán Tragáčik! - odvetil Baška.

Čierny Franek zdvihol hlas:

- Nerozprávajte sa! Zajatci nemajú právo na rozhovory medzi sebou.

Ale cítil som, že som mu nasadil do hlavy poriadneho červíka. Už si nebol taký istý, či naozaj chytil Kapitána Nema.

- Ste pán Tragáčik? - spýtal sa ma. - Nikdy som o vás nepočul. Čím sa zaoberáte a čo robíte na našom ostrove?

Mykol som plecami.

- Mne je úplne jedno, že nikto o mne nepočul. A prišiel som na ostrov, aby som vyslobodil tohto skauta. Neznášam, keď niekoľko výrastkov trápi mladého chlapca. Nechcel by som, aby ste to považovali za prejav zbabelosti, ale nemienil som s vami bojovať. Domnievam sa, že potrebujete pomoc, aby ste pochopili to, na čo už prišla Bronka. Takýmto spôsobom neprežijete naozajstné dobrodružstvo.

- Panebože! - zjaskol Čierny Franek. - Vy nie ste pán Tragáčik, ale pán Mudráčik. Chalani, zatiahnite ho pod strom k tomu skautíkovi! Nech si pokecajú o skautských dobrodružstvách.

Dovliekli ma k Baškovi pod strom. Začali sa radiť, čo si počať v novej situácii. Lebo už nielen Baška, ale aj ja a Kapitán Nemo sme poznali ich tajné táborisko. Ako zvyčajne, znova došlo k hádke medzi Čiernym Frankom a Romanom, teraz o výbere miesta na nový tábor.

Nepočúval som ich, radšej som sa rozprával s Baškom.

- Nemal som potuchy, že Tell je vedúci družiny, - zašepkal som. - Ani to, že prišiel k Jezioraku.

- V tomto roku zmaturoval, - vysvetľoval Baška. - A stal sa vedúcim našej družiny. Jeho ďalší priatelia, Veverička a Sokolie oko sa školia vo zvláštnom tábore pre budúcich skautských inštruktorov. Ale on prišiel s naším oddielom k Jezioraku. Máme tábor pri Siemiachoch.

- Krahulec je v jeho družine?

- Áno.

- Takže on ťa sem poslal špehovať?

- Na prieskum, pán Tragáčik.

- Nepáči sa mi Krahulcov postup. Načo sú vám informácie o tábore Čierneho Franka?

- Chlapcom a dievčatám z nášho tábora sa stratilo veľa vecí. Táto plynová lampa je tiež naša. Konečne prišiel čas skončiť s panstvom Čierneho Franka.

- Súhlasím, že ukradnuté veci treba získať späť. Ale nie takým spôsobom. Skauti kontra banda darebákov? Sám si predsa počul, čo hovorila tá dievčina. Oni nie sú rovnakí, netreba ich všetkých hádzať do jedného vreca. Treba ich oddeliť, odhodiť plevy od zrna. O tom by som sa chcel porozprávať s Tellom.

- Príďte zajtra k táboráku. Ale či máme nádej, že nás do zajtra pustia?

- A čo budú s nami robiť? Do svojho nového tábora nás nevezmú. Nanajvýš pre nás vymyslia nejaký hlúpy trest: napríklad nás nechajú na ostrove bez šiat.

Od skupiny, ktorá sedela okolo lampy, oddelila sa Bronka a prišla k nám.

- Škoda, že nie ste Kapitán Nemo, - vzdychla si a sadla si vedľa nás.

Baška začal šepkať:

- Rozviažte nám putá. Veď ani vám sa nepáči, čo robia. Utečme všetci traja naraz.

Bronka mykla plecami.

- Čo tu táraš? Nemôžem ich zradiť, hoci si myslím, že ma oklamali. Čierny Franek tak farbisto opisoval svoje minuloročné dobrodružstvá pri Jezioraku, že namiesto toho, aby som šla s rodičmi na prázdniny, nechala som sa vtiahnuť do gangu.

- Azda aj on hľadá ozajstné dobrodružstvo. Čo ak ho nevie nájsť? - spýtal som sa.

Usmiala sa.

- A vy prežívate tie ozajstné dobrodružstvá?

- Áno. Práve som jednému na stope. Navrhujem vám: nechajte ich. Nie, nemusíte nás teraz rozviazať. Zajtra odídte od bandy a pohľadajte môj stan, ktorý stojí na druhom brehu. Prejdete okolo niekoľkých starých dubov, jeden z nich je búrľavý. Asi pol kilometra ďalej stojí môj stan. Prežijete nádherné dobrodružstvo a možno sa vám podarí aj spoznať Kapitána Nema.

- Vy poznáte Kapitána Nema? - zaujímala sa.

- Nie, ale onedlho iste ho spoznám. Teda nájdite môj stan. Pošlite telegram rodičom, aby sa o vás nebáli...

- Napísala som im list, že som pri Jezioraku a že sa mám dobre. Aby sa o mňa nebáli.

- Azda sa vám podarí nahovoriť aj Čierneho Franka, aby opustil svoju bandu?

- Žartujete, - zavrtila hlavou. - Veď predsa on zorganizoval túto bandu. A mal by ju opustiť?

- Budem vás čakať, - zopakoval som.

Stále váhala.

- Neviem. Nesľubujem...

Odišla ku skupine, ktorá sa radila pri lampe. Zrazu lampa začal hasnúť. Končil sa plyn v bombe.

- Skontrolujem uzly na rukách tých vtáčikov, - oznámil Roman. - Hneď bude tma a môžu to využiť.

Podišiel k nám, prezrel si šnúru na mojich rukách i nohách. To isté skontroloval aj Baškovi.

- Ideme spať, - nariadil Čierny Franek. - Ale vzhľadom na zajatcov a Kapitána Nema treba postaviť stráž. Prvé dve hodiny bude tábor strážiť Líščia kočka. Potom ja a neskôr Roman.

- A čo keby sme pustili zajatcov? - navrhla Bronka.

- No prosím, ozvala sa jemná slečinka, - nazlostil sa Roman. - Dáme im zaucho a pošleme ich domov, však? To nie. Tak to nebude. Zajtra ráno sa poradíme, aký trest ich stihne. Musíme ich odučiť strkať nos do cudzích vecí.

Plynová lampa zhasla. Tma pohltila ostrovček. Banda sa ukryla vo svojej búde, vonku zostal iba Líščia kočka. Počul som, ako zabíjal komáre, ktoré mu bzučali okolo tváre, nahlas zíval a potom si zapálil cigaretu. „Taký sopliak a už fajčí," pobúrilo ma. Dokonca som mu chcel aj niečo povedať, ale zapudil som túto myšlienku. Chcel som, aby banda čo najrýchlejšie zaspala. Stále som mal nádej, že sa vyslobodím z pút.

Na lístí stromu znova začal šelestiť dážď. Teraz pršalo čoraz hustejšie. Nikto z bandy ani len nepomyslel na to, že zajatci moknú.

Niekoľko ráz som sa usiloval rozviazať uzly na rukách. Lenže mal som ich uviazané za chrbtom. Nádej na získanie slobody hasla vo mne rovnako rýchlo, ako som čoraz väčšmi mokol. Súcitil som s Baškom, ktorý ležal vedľa mňa a mlčky, bez reptania znášal ťažký osud zajatca.

DEVIATA KAPITOLA

Ako chutí šnúra • Je Nemo nemý? • Útok na ostrov • Čaká ma najkrajšie dobrodružstvo? • Čo chcel Kazateľ? • Na Zubáčom myse • Dá sa loviť na zaklínadlo? • „Paternoster“

Dážď monotónne šušťal na listoch stromov. Kvapkalo mi na nos a potom mi začalo tiecť na krk. Bol som iba v spodkoch, lebo lotri z bandy Čierneho Franka mi nedovolili obliecť sa. Spočiatku som bol radšej, že prší, než aby ma obžierali roje komárov, privábené mojou nahotou, ale zakrátko ma prenikol chlad a začal som drkotať zubami. A čo ešte Baška! Vyzeral na veľmi jemného chlapca. „Dostane zápal pľúc,“ pomyslel som si a mykol som sa v putách.

Neskôr som pocítil zlosť voči Kapitánovi Nemovi. Keby sa nebol objavil na ostrovčeku, podarilo by sa mi vyslobodiť Bašku a ani sám by som sa nebol dostal do zajatia bandy. Lenže Kapitán Nemo, ako sa zdá, obľuboval takéto kúsky. Koná na efekt - došiel som k záveru, azda nie celkom spravodlivému. Lenže možno byť spravodlivým, keď na holé telo bubnujú dažďové kvapky a zuby cvakajú od zimy?

- Baška... - šepol som chlapcovi.
- Počúvam, - začul som jeho šepot.
- Prisuň sa ku mne...

Urobil niekoľko pohybov celým telom a ocitol sa vedľa mňa. Aj ja som sa rovnako pohlol a chrbtom som sa oprel o jeho chrbát.

Ruky som mal vzadu zviazané v zápästí, tak bol spútaný aj Baška. Prstami som nahmatol šnúru na jeho rukách, ale zistil som, že uzol má na prsiach. Prevrátil som sa na bok a priblížil som sa k nemu tak, že som zubami dočiahol šnúru na Baškových rukách.

Ach, môj Bože, ako sa to príjemne číta v knižke, že spútaný hrdina v zajatí prehryzne šnúry alebo kožené remene. Ale či už niekto z vás, milí čitatelia, skúsil vlastnými zubami prehrýzť hrubú šnúru?

Hrýzol som a hrýzol, ale až po dlhšom čase sa mi podarilo prehryznúť sotva jedno či dve vlákna. A vôbec to nebolo nejaké laso ako v románoch, ale obyčajná šnúra na vešanie bielizne.

- Môžem to skúsiť ja? - šeptom mi navrhol Baška.

- Nepodarí sa ti to, - zamrmal som. - Ruky mám zviazané starou kravatou. Musel by si mať zuby ako mrož.

Dážď neustále šelestil na stromoch a tma bola taká nepreniknuteľná, že sme nedovideli ani na krok. Čo robil Líščia kočka na stráží? Iste vliezol do koliby, kde spala banda. Keby sa mi podarilo prehrýzť šnúru, ušli by sme bez ťažkostí.

Viete vôbec, ako chutí šnúra? Je to čosi odporné. Nič nie je protivnejšie ako chuť šnúry. Človek má dojem, že hryzie starý vechet' na umývanie riadu.

Znova praskli dve vlákna...

Ale potom sa čosi teplé dotklo môjho pleca.

- Ticho, - začul som tlmený hlas.

Čiasi ruka prešla po mojom tele a nahmatala šnúru. Na nohách som pocítil chladné ostrie noža a šnúra bola preťatá. Ešte chvíľa a to isté sa stalo aj s kravatou.

Po minútke bol voľný aj Baška, v tme sa jeho ruky dotkli mojich. Ktosi ma silno chytil za plece a ťahal za sebou. Prešmykli sme sa cez krovie jelšiny až k brehu jazera.

Ten ktosi - dozaista Nemo - stále nepúšťal moje plece. Cez trstinu nás doviedol k svojmu klzáku. Zacítil som, že je to klzák, keď som sa potkol o jeho bok.

- Musím sa vrátiť po šaty, - povedal som Kapitánovi Nemovi. - Zoberte chlapca a odplávajte. Ja si už nejako pomôžem. Preplávam, dostanem sa na breh.

Nepovedal na to nič. Ale nepustil mi plece. Druhou rukou chytil moju ruku a položil ju na dno klzáka. A tam ležali moje veci.

Vliezli sme do klzáka, horko-ťažko sme sa pomestili. Veslá narazili o boky loďky. Pomaly sme plávali. Nemo stále nespustil motor, iste nechcel zobudiť bandu, ktorá spala na ostrove.

Ako som ľutoval, že mi nočná tma nedovolí pozrieť sa mu do tváre! Mal na sebe svoj čierny odev, slizký a mokrý. Hlavu si ukrýval v kapucni. Tvár sa v tme trochu belala, ale črty sa nedali rozoznať.

- Dostali ste môj list? - spýtal som sa.

Neozval sa. Akoby nepočul otázku.

- Nechcete sa o tom rozprávať, pane? - znova som ho oslovil.

Mlčal.

Ozval sa Baška.

- Ste vynikajúci. To bol nezvyčajný čin - to podhodenie šiat na poľanu.

„Mládež má rada efekty," pomyslel som si so žiaľom.

Lenže Baška dodal:

- A ďakujem vám za vyslobodenie. Pán Tragáčik síce už takmer prehrýzol moje putá, takže o polhodinu by sme boli aj tak voľní. Ale teraz sa dostanem do tábora skôr. Ďakujem vám.

Ani teraz sme nepočuli hlas Kapitána Nema. Akoby bol hluchý alebo sa vôbec nechcel s nami rozprávať. „Je to neslušné," dospel som k záveru. „Aj trochu urážajúce."

Vzdal som sa ďalších pokusov nadviazať rozhovor. Baška tiež mlčal, keď sa presvedčil, že Nemo s nami vôbec nechce hovoriť.

Plávali sme v úplnej tme, vôbec som nechápal, ako sa Nemo orientoval, pokiaľ išlo o smer. V istej chvíli, keď iste predpokladal, že sme dostatočne ďaleko od ostrova, spustil motor. Na malých obrátkach sa priblížil k brehu a dotkol sa mi pleca. Tým pohybom mi prikázal, aby som vyskočil. Teda predsa vedel, kto som a kde stanujem; hádam si prečítal môj list.

- Odveziete ma až do skautského tábora? - spýtal sa ho Baška.

Zamrmal čosi ako súhlasnú odpoveď.

- Povedz Tellovi, že zajtra prídem na váš táborák! - zvolal som na Bašku a vyskočil som z klzáka do plytkej pobrežnej vody.

- Ďakujem vám, pane! - zakričal som ešte na Kapitána Nema.

Motor hlasnejšie zavrčal. Odplávali a zaliali ma vysokou, silnou vlnou.

Prebrodil som sa na breh. Zvuk motora utíchal v nočnej temnote. Zo stanu svojich susedov som začul ospalý hlas pána Anatola.

- Kto je tam? Kto je tam?

- To som ja. Sused, - ozval som sa. - Vraciam sa z nočného rybolovu.

- Chytili ste niečo? - zaujímal sa „rybársky rytier“. Azda by bol aj vyšiel zo stanu, aby si pozrel môj úlovok.

- Nie. Nič som nechytil. Ale zato som poriadne zmokol.

Radostne sa zachechtal. Pocítil zadosťučinenie, že sa mi nepodaril lov a navyše som zmokol, hoci on zatiaľ leží v tichom a suchom stane. Znova sa cítil múdrejší, čo mu vždy, ako sa zdá, bolo veľmi príjemné.

V stane som podpálil turistický plynový varič a prevaril som za pohár vody. Zhltol som tabletku aspirínu a strčil som sa do spacieho vaku.

Zdalo sa mi, že som spal len krátku chvíľu. Zobudil ma narastajúci hluk na jazere. Pozrel som sa na hodinky: boli tri hodiny nadržanom. Práve začalo svať.

Vystrčil som hlavu zo stanu a uvidel som jazero pokryté ľahkým, kúdoliacim sa oparom. Cez stred hlbokiny, raz sa objavujúc, inokedy sa strácajú v jemnej hmle, plávalo dvanásť kajakov. Štyri z nich mali motory značky tummler a ťahali po dva ďalšie kajaky. V každom sedela posádka zložená z dvoch skautov v plnej výstroji. Spolu dvadsaťštyri chlapcov.

Priložil som ďalekohľad k očiam. Videl som medzi nimi Bašku, Krahulca aj Viliama Telia. Nebolo pochyb, že tento konvoj mieri k ostrovu Čierneho Franka.

„Banda spí v kolibe a neráta s nájazdom za takého včasného rána," pomyslel som si.

Kajaky zakrátko pohltil opar, ktorý tlmil vrčanie motorov.

Pocítil som však istú rozladenosť. Baška iste povedal Tellovi, čo si myslím o konflikte skautov s bandou Čierneho Franka. Nájazd na ostrov svedčil, že Tell podcenil moje slová.

„No čo," vzdychol som si v duchu. „Už to nie je ten istý skautík, ktorého som spoznal na Ostrove zločincov. Ani ten, s ktorým som hľadal poklad templárov. Chalan podrástol, stal sa vedúcim družiny, domnieva sa, že má dosť skúseností, aby sa nechal viesť vlastným presvedčením."

Druhý raz ma zobudilo škrabanie na plátno stanu. Na tráve pred stanom som v tureckom sede zazrel pred sebou Viliama Telia a vedľa neho Bašku. Na brehu ležal vytiahnutý kajak.

- Nespíte priveľmi dlho po nočných zážitkoch? - veselose sa ma spýtal Tell.

Srdečne som ho objal a pozval na raňajky. Mal som chlieb a paštétu v konzerve.

- Jasné, niečo by sme zjedli, pán Tomasz, - radostne si počúchal ruky. Mal výbornú náladu. - Veď my sa už od tretej ráno preháňame po jazere.

- Viem. Plávali ste na ostrov Čierneho Franka.

- Bol najvyšší čas, pán Tomasz. Banda sa už chystala ufujazdiť. Napokon aj ušli, keď uvideli naše kajaky a hromadu chlapcov. Utekali z ostrova, odplávali ostošesť a nechali tam dievčatá aj ukradnuté veci. V ich kolibe sme našli našu plynovú bombu, lampu a veľa iných predmetov, dozaista ukradnutých z iných táborov. Teraz to rozhlásime okolo jazera a vrátíme veci majiteľom.

- Nedošlo k bitke?

- Utekali pred nami ako sliepky. Tí sú odvážni len vtedy, keď naďabia na slabších, - pohrdavo mykol plecami.

- Tell, dúfam, že ti Baška povedal, čo si o tom myslím.

- Jasné, že povedal. Ale tentoraz nemáte pravdu, pán Tomasz. Azda sme im mali nechať ukradnuté veci? Máme tolerovať ich chuligánske výčiny pri jazere? Viem, čo poviete, bolo treba o tábore Čierneho Franka upovedomiť políciu a ona mala bande zobrať ukradnuté veci. Lenže po prvé: už na to nebol čas, banda už brala nohy na plecía. A po druhé: domnievame sa, že je povinnosťou našej mládežníckej organizácie pomáhať pri udržiavaní poriadku. Takú úlohu má náš skautský kolektív. Je to trochu hlúpe - veľké zoskupenie skautov, ktorému banda darebákov ukradne rôzne veci. Ak sa nenaučíme porátať sa s chuligánmi tu v tábore, ako si s nimi porádime v živote?

Na čajníku začala veselo poskakovať pokrievka. Baška po

chleby ma tak potešil, že som sa prestal hnevať na Telia. Napokon, nič zlé sa predsa nestalo. Nevybrali sa na ostrov, aby sa bili s darebákmi, ale aby im zobrali nakradnuté veci.

Zasýtili sme prvý hlad. Tell sa podchvíľou na mňa zahľadel, akoby vyčkával. Vedel som, o čo mu ide. Trápila ho zvedavosť, kde som sa tu vzal. Vetril v tom nejaké dobrodružstvo.

- Nič ti nepoviem, Tell, - oznámil som mu napokon.
 - Máš svoje vlastné skautské záležitosti. Keby som ti prezradil dôvod svojho pobytu pri Jezioraku, bude ťa moje dobrodružstvo priťahovať a zanedbáš vlastné povinnosti. Ale ak mi predsa chceš pomôcť... - chvíľu som zaváhal, - hľadaj pri Jezioraku človeka s jazvou na pravom líci. Urobíš mi tým nezvyčajnú službu. Ja som tu vlastne práve preto, aby som toho človeka našiel.

Pochopil, že nič viac neprezeradím. Napokon, museli sme prerušiť rozhovor, lebo práve sa zobudil pán Anatol a hlasno zívajúc, vystrčil sa zo stanu.

Trochu ho zaskočil pohľad na dvoch skautov, ktorí so mnou raňajkovali.

- Stále máte nových hostí, pán sused, - ozval sa. - Najprv tá mladá dievčina pre vás chytala ryby, a teraz vás mládež kŕmi raňajkami.

- Prepáčte, ale to ja som ich pozval.

- A včera v noci, keď ste sa vybrali na ryby, tu ktosi bol a vypytoval sa na vás.

- Žena, muž?

- Muž. Veľmi čudný človek. Priplával na gumovom člunku a dokonca chvíľu na vás čakal, lebo si myslel, že ste neodišli ďaleko, keď ste tu nechali svoje čudácke auto. Neviem opísať jeho výzor, len vám poviem, že rozprával o vtákoch, o návrate k prírode. Spať nám nedal, toľko tu táral.

- To bol Kazateľ, - uhádol som.

- Kazateľ?

- Potápač-Kazateľ, takú prezývku som mu vymyslel, lebo som videl, že sa potápa, a jeho výklady na rôzne témy mi navodili myšlienku, že azda je kazateľom.

- Ale hádam nie náboženským. Lebo nám tu tliapal o čajke smejivej, - tvrdil pán Anatol.

Tell i Baška vyprskli smiechom.

- Azda je to taká čajka, čo rozpráva vtipy?

Bolo už osem hodín. Po rannej hmle nezostala ani stopa, obloha bola bez jedinej chmárky a slnko začalo pripekať.

Lenže farba neba, akoby trocha matná, naznačovala, že možno sa vytvoria oblaky a deň predsa nebude slnečný.

- Pán Tomasz, kamkoľvek sa vy pohnete, všade vkročíte do zaujímavých historiek, - s počudovaním vyhlásil Viliam Tell a s Baškom sa začal poberať preč. - Navštevujú vás akési divné typy. A čo je to za dievčina, ktorú ten pán spomínal? Naozaj pre vás chytala ryby?

- Ulovila nádhernú šľuku.

- Ech, že nemôžem tu byť s vami stále, - vzdychol si Tell. - Tak sa mi vidí, že sa pri Jezioraku chystá dobrodružstvo najvynikajúcejšie zo všetkých, aké som doteraz zažil.

Rád-nerád, musel odplávať do svojho tábora. S Baškom večer prídeme k táboráku, odplávali, energicky mávajúc veslami. A ja som si ľahol za svoj stan a namieril som šošovky ďalekohľadu na protiľahlý breh.

„Čo len odo mňa chcel Kazateľ?“ uvažoval som. Ale nenašiel som nijaký zmysluplný dôvod jeho nepredvídanej návštevy.

Protiľahlý breh bol pustý. Až po polhodine priplávala

biela jachta Wacka Kravatíka. Zakotvil pri piesčitom cípe, kde som sa včera rozprával s Kazateľom.

Cez ďalekohľad som videl, ako Wacek Kravatík a Bradáč, stojac na palube jachty, nahadzujú udicu.

- Rybársky princ už loví ryby, - oznámil som pánu Anatolovi. - Tam, pozrite, pri polostrove, oproti nám.

- Ach, Bože, chytá ryby, a my tu hlivieme, - znepokojil sa „rybársky rytier“.

Začal poháňať manželku aj svojich priateľov, aby rýchlejšie chystali raňajky. Trápila ho myšlienka, že rybársky princ o chvíľu uloví obrovskú rybu, a on, skromný rytier, ešte sa ani len nevybral do boja so svojím rybárskym výstrojom.

O deviatej ráno zarapotal motor rybárskeho člna a priplávala Marta. Aj teraz mala so sebou veľkú skladáciu udicu: dokonca prívlačovú.

- Rodičia nechcú, aby som s nimi pracovala na poli, - vysvetľovala. - Myslia si, že si zaslúžim prázdniny a že pred začiatkom štúdia mám čo najviac využiť čerstvý vzduch a slnko. Prikázali mi ísť na ryby. Pôjdete so mnou?

- Ale kam?

- Tam, kde je tá jachta. Na Zubáčí mys.

Keď pán Anatol začul ten názov, vyskočil, až sa mu mlieko, ktoré práve pil, vylialo na nohavice.

- Tam je Zubáčí mys? Neslýchané! Vôbec som o tom nevedel. Rybársky princ kedysi spomenul, že bude loviť na Zubáčom myse. Kazio, skonči s raňajkami! Už aj sa berieme chytať tam zubáče. Myška, - zakričal na manželku, - chystaj panvicu a olej! Na obed budeme mať zubáča.

Slečna Marta sa ma spýtala šeptom:

- Máte už odpoveď od Kapitána Nema?

- Nie.

- Ani ja. Poprosila som ho v liste, aby mi nechal odpoveď v dutine toho istého duba. Pred chvíľou som sa tam zastavila, ale nijaký list som nenašla. Dutina je prázdna. Nemo si vzal svoj odev.

- V noci veľmi vystrájal. A vôbec, je to asi strašný grobian.

Porozprával som jej o nočných zážitkoch na ostrove Čierneho Franka.

- Vynikajúci! Je vynikajúci!... - šepkala vo vytržení. - A vy ste nemali pravdu, keď ste ho považovali za pomstychtivého. Vrátil chalanom šaty. A vás vyslobodil zo zajatia...

- Ale najprv mi toto zajatie zavinil, - zahundral som. Bola úprimne pobúrená.

- Ste závistlivec. Áno, jednoducho mu závidíte jeho hrdinské činy.

- A čo jeho čudné mlčanie?

- Možno má nejaké vážne dôvody, ktoré mu prikazujú mlčať. Napriek všetkému ma teší, že ste v noci plávali do tábora Čierneho Franka, aby ste získali môj prstienok.

- Preboha, vy zasa o tom jarmočnom prstienku? Priznávam sa, že som naň ani nepomyslel. Vybral som sa na ostrov, lebo Čierny Franek oznámil, že bude porada bandy. Chcel som sa dozvedieť ich ďalšie zámery.

- A dozvedeli ste sa, aké majú plány?

- Budú hľadať toho, čo ukradol tašku s mapou.

- Neboja sa Kapitána Nema? Veď Nemo ich stále bude prenasledovať, ak neposlúchnu jeho výzvu a nezmiznú od Jezioraka. V zrážke so skautmi utrpeli porážku. Majú v úmysle čakať, kým sa nimi začne zaoberať aj polícia?

- Hovoríte o tých mladých s veľkým odporom. Prečo?

- Nenávidím takéto typy. Myslím si, že si veľmi veľa dovoľujú. Ja som už ako dieťa musela pracovať. Dom mojich

rodičov nikdy neoplýval hojnosťou. Otec i moji bratia ťažko pracujú. Ale títo? Pre nich je všetko jednoduché: keď chcú ješ', ukradnú si. Ťažkej práce sa boja, hádam vôbec neradi pracujú. Zamyslel sa niektorý z tej bandy, koľko námahy vyžaduje vychovať takú ovcu? Možno jej majiteľ chcel za ňu kúpiť synovi kabát na zimu. A oni si priplávali k ostrovu a ovcu zabili, ako keby bola ich majetkom. Lebo boli hladní... - pohľadovo vyprskla smiechom.

- Dočerta! - zahundral som. - Nenájde sa nikto, čo tých mladých ľudí bude vedieť zvrátiť zo zlej cesty?

Mykla plecami.

- Ste veľmi naivný. Ak v poli rastie pýr, vytrhá sa a spáli. Gazda, ktorý nebude ničť burinu, nebude mať dobrú úrodu.

Nesúhlasil som s jej porovnaním. Ale nemal som chuť diskutovať. Alebo som sa bál, že mi budú chýbať argumenty?

Pán Anatol ukončil prípravu na rybolov a pokrikujúc na svojho priateľa, vyliezal do činka.

- Pôjdeme? - navrhla mi Marta.

Nemal som nič lepšie v pláne. Aj z druhej strany jazerá som mohol pozorovať, či sa neobjaví „môj" Človek s jazvou. Nasadol som do jej člna a hneď za pánom Anatolom sme zamierili k jachte Wacka Kravatíka.

Medzitým obloha ešte väčšmi zmútnela. Slnko cez slabú hmlu pražilo, vzduch naplňalo dusno. Nad jazerom poletovali rozzúrené ovady a napádali nás. Boli neodbytné, rozhodnuté hoci aj zahynúť, len aby si sadli na nejakú živú bytosť a napili sa jej krvi.

Pán Anatol doplával k jachte prvý. Hlboko sa uklonil rybárskemu princovi.

- Máte naozaj vynikajúce nahadzovanie, - skonštatoval, keď sa hodnú chvíľu prizeral, ako Wacek Kravatík hádže blyskáč.

Wacek Kravatík ľahostajne mávol rukou.

- Nepomôže ani najlepšie nahodenie. Neberú na plech, milý pane.

- A čo tak bližšie pri trstinách? - upozornil pán Anatol.

Pozdravil som bielovlasú Edytu, ktorá sedela na palube jachty a robila si manikúru.

- Vidí sa mi, že dnes bude pršať, - prihovoral som sa jej.

- Ach, to ste vy? - usmiala sa.

Bradáč, ktorý tiež nahadzoval udicou, neslušne sa ma spýtal:

- A vám už nestačí celé jazero? Musíte nám tu plašiť ryby?

Marta sa zachichotala.

- Vy sa nebojíte o ryby, ale o tú dámu na palube. Nezoberieme vám ju, len buďte pokojný.

Bielovlasá Edyta odložila nožničky aj pilníček.

- Ach, zoberte ma, lebo zomieram od nudy! A kam ste sa vybrali?

- Na ryby, - odvetila Marta.

- Nenávidím rybárov, - vybuchla Edyta. - Na svete nie je nič horšie ako muž, ktorý rád chytá ryby. Aj vy chcete loviť? - spýtala sa ma.

- Nevieť loviť, - vyhlásil som.

- Ale udice si veziete, - všimol si Bradáč.

- To sú moje udice, - povedala Marta.

- A na čo chytáte? - ironicky sa spýtal Bradáč.

- Na zaklínadlo, - zasmiala sa dievčina.

Dokonca aj rybársky princ sa ráčil zaujímať:

- A chytili ste už veľa na zaklínadlo? - spýtal sa.

- Vy ste dnes od rána už tretí, - odvetila.

Bradáč urobil grimasu.

- Je to starý vtip, slečna.

- Aké zaklínadlo to je? - zaujímal sa Wacek Kravatík.
 - Na rôzne druhy rýb sa používajú rôzne zaklínadlá, -
 vykladala Marta. - Ale dá sa chytať aj bez zaklínadiel,
 len treba poznať zvyky rýb.

- Ja poznám, ale ryby neberú, - odvrkol Wacek. - Už
 hodinu vrhám tento plech a nič. Vy tiež hádzate bly-
 skáč?

- Občas. Závisí to od miesta, času a počasia.

- A čo by ste chytali v našej situácii?

- Ostrieže, - tvrdila.

- Tu? Ostrieže? - Bradáč si zaťukal prstom na čelo.

- Nie tu. Tam trocha ďalej. Z druhej strany polostrova.
 Bradáč si ešte raz zaťukal prstom na čelo.

- Použite dnes veľa zaklínadiel, - povedal. - Toto je
 miesto na zubáče.

- Veru tak. Tu treba chytať zubáče, - vážne prikyvoval
 hlavou Wacek Kravatík. - Uverte mi, ja sa v tom vy-
 znám. Vlni som získal striebornú medailu. Niektorí
 ma nazývajú rybárskym princom.

- Viem o tom, výsosť, - slečna Marta v člne urobila
 poklonu. - Lenže ja budem loviť ostrieže.

Chytila sa vesiel a pohla sa člnom na druhú stranu
 polostrova.

- Sú hlúpi, - obrátila sa ku mne. - Len sa dobre roz-
 hliadnite, kde krúžia čajky? Na tejto, alebo na tamtej
 strane polostrova?

- Na tejto strane.

- A prečo?

- Neviem.

- Preto, že na povrch vody vyskakujú bubliny. A pre-
 čo vyskakujú bubliny?

- Ako to mám vedieť?

- Preto vyskakujú, lebo tu hľadajú potravu ostrieže.
 A my ich budeme loviť: Na „paternoster“.

- Ale toto? Je to vaše zaklínadlo? Už viem: vy hodíte nástrahu a ja sa budem musieť po latinsky modliť otčenáš?

- „Paternoster“ je taká vecička z drôtu, - rozosmiala sa. - Pozrite, mám to tu v člne. Cez horné uško je prevlečený vlasce a do dolného uška je priviazané závažie na silnej niti. Moji bratia takto chytajú ostrieže.

Dostali sme sa na druhú stranu polostrova. Marta hodila do vody ten svoj „paternoster“ dosť ďaleko od brehu. Krátku udičku vrazila do piesku pri brehu.

- Ostriež sa sám zasekne, - vysvetlila, - takže udicu nemusíme stále sledovať. V plechovke som priniesla zo pár živých hrúzov, ktoré dnes ráno chytil môj otec. Skúsime šťastie.

- Prečo chytáte na „paternoster“ a nie na obyčajnú dlhú udicu?

Prstom ukázala na oblohu.

- Mračí sa, hneď začne fúkať vietor. Prihnal by plavák na breh, - vysvetlila mi.

A naozaj. O chvíľu som na tvári pocítil ľahký, a potom silnejší závan vetra.

„Je to čarodejnica,“ pomyslel som si.

DESI ATA KAPITOLA

**Je Marta Indián? • Záhadná stopa • Bivak v hĺbke
lesa • Čudný vták kivik • Podvodník alebo ornitológ
• Kde je udica • Zúfalstvo • Potvorský ostriež
• Prísaha • Ako bol prekonaný poľský rekord
• Bilancia strát**

Najprv nástrahu chytil maličký ostriež. Marta čosi zahundrala na jeho konto. S obdivom som pozoroval jej šikovné pohyby, keď krútila navijakom, skladala rybu z háčika, a potom napichovala novú nástrahu. Koniec vrkoča si prichytila zubami, aby jej nezavadzal, a predvádzala svoju rybársku zručnosť, čo bolo na pohľad sympatické aj zábavné.

Až teraz som zistil, že má v sebe čosi z mačky.

Pružné telo a opatrnú mačaciu chôdzu. Bola oblečená v obtiahnutých džínkach, nohy mala bosé. Keď kráčala, nehľadela pod nohy, a predsa sa starostlivo vyhýbala všetkému, čo by ju mohlo pichnúť. Jej spôsob chôdze mi pripomínal chôdzu Indiána zo známych opisov v dobrodružných románoch z Divokého západu.

Čokoľvek robila, vyzeralo to, že je tým celkom zaujatá, ale súčasne si všímala všetko, čo sa dialo okolo nej, za jej chrbtom či na jazere.

- Vidíte toho vtáka? Pozrite sa, lebo hneď sa ponorí. Je to bielo-čierna divá kačka. Nazýva sa hlaholka. Hniezdi v dutine stromu, pod ktorým teraz stojíte.

- Kačka na strome? Vždy som si myslel, že hniezdi v trstine alebo v kríkoch.

- Isteže, ale toto je zvláštny druh kačky. No, počujete? Odletela. Je to káčer. Počas letu vydáva zvuk podobný zvoneniu.

Znova sa chytil malý ostriež. Nasledovalo ďalšie Martino hundranie.

- Dám väčšiu záťaž, - povedala. - Nástraha musí krúžiť nie plytšie než päť až desať centimetrov nad dnom.

Udicu vrazila silnejšie do brehu.

- Poďme na maliny, - navrhla. - nemám trpezlivosť vysedávať na brehu. A tu, ďalej na polostrove, celkom nad vodou rastie plno malín.

A naozaj. Vedela, kde sú maliny, aj kde si koncom leta možno pochutiť na sladkých černiciach. V jeseni by ma iste vedela zaviesť na miesta v okolitých lesoch, kde rastú huby.

Vykročili sme pozdĺž brehu po úzkom piesočnatom chodníčku, ktorý vymyla voda. Iné dievča, idúc po brehu jazera, by iste hlasno čľapkalo po vode. Ale Marta šla tak, že nič nečľuplo a na piesku nezostali stopy jej nôh. „Indián v sukni," pomyslel som si o nej žartovne.

Pri vode nepišťala, vždy hovorila iba polohlasom, a keď chytala ryby, sedela na brehu tak, aby ju z jazera bolo čo najmenej vidieť. Usilovala sa, aby ju od vody delil aspoň krík alebo vysoká tráva.

Akoby chcela potvrdiť, že moje porovnanie je trefné, dievčina sa zrazu zastavila.

- Len sa pozrite na toto, - povedala podľa svojho zvyku. A prstom ukázala na pás piesku na brehu.

Boli sme už vzdialení asi päťdesiat metrov od miesta, kde Marta vrazila svoju udicu do brehu.

Pozrel som sa na piesok. Nevidel som na ňom nič zvláštne, nič na ňom neležalo. Aha, boli na ňom akési dosť plytké priehlbiny.

- Pred chvíľou ktosi vyliezol z jazera s plutvami na nohách, - vyhlásila.

- Ako viete, že pred chvíľou?

Pozrela na mňa prekvapene, že som taký ťažkopádny.

- Tie stopy sú ešte vlhké. O desať minút budú celkom suché. Alebo príde prudšia vlna a zmyje ich.

- Máte pravdu, - priznal som pokorne.

- Tu ďalej ten ktosi vyšiel na breh. Nedal si plutvy dolu z nôh, lebo tu rastie žihľava. Prešiel cez ňu v plutvách, niekoľko žihliav zlomil a zopár pošliapal k zemi.

Za žihľavou rástol nevysoký borovicovo-brezový hájik. Stopy viedli k tomu hájiku.

- Je v lese, - oznámila Marta a pozrela na mňa s otázkou v očiach.

- Hádam je to môj záhadný Kazateľ-Potápač, - povedal som. - Veľmi rád sa potajomky pozriem, čo v lese porába.

Okolo briezok ležala zoschnutá podstielka z lístia, ktoré hlasno šuchotalo pod nohami. Uznávam, že v porovnaní s Martou som cez les kráčal ako slon. A predsa som sa usiloval zakrádať sa čo najtichšie.

Čím ďalej sme vchádzali do lesa, tým bol hustejší. Z času na čas nám zahradili cestu steny z mladých borovic a jedličiek. Vtedy si Marta pokľakla a štvornožky sa plazila pod haluzami, a ja - rád-nerád - musel som robiť to isté.

V istej chvíli ma dievčina chytila za plece. Medzi konármi bolo vidieť nejakú škvrnu. Priplichtili sme sa ešte o niekoľko krokov bližšie a tu sme uvideli malý zelený stan, ktorý stál pod veľkou brezou, čo ako matka kraľovala nad nízkym hájikom. V jej tieni a v dosahu jej koreňov nemohol vyrásť nijaký stromček, a tak vznikla malá polianka. Tu táboril môj známy Kazateľ-Potápač.

Keď sme vystrčili hlavy spod konárov, práve si dával

na hlavu slamený klobúk. Pred naším príchodom si stihol dať plutvy dolu z nôh, dokonca sa prezliekol. Na konári brezy mu visel mokrý potápačský oblek a vedľa ležala kyslíková bomba.

Jeho tábor vyzeral veľmi čudne. Stan bol maličký ihlan, zložený z dvoch vojenských pelerín, takzvaných stanových dielcov. Vedľa, opretý o hrubý kmeň starej brezy, stál vechet z trstiny, skôr to bolo čosi na spôsob rytierskej výbroje, lenže nebolo to z plechu, ale z trstia a sitín.

Na brezovom kmeni klincom pribitý visel veľký kus borovicovej kôry obrátenej vnútrom von. Tá vnútorná strana je zvyčajne trocha biela, pokrytá práchnom. Kazateľ na ňu nakreslil škaredú masku rozosmiateho čerta. V noci to práchno svieti ako fosforeskujúce. Nezvaný hosť by sa mohol poriadne vystrašiť, keby uvidel také svietiace strašidlo.

Prečo si postavil ten malý stan v hĺbke lesa, a nie ako iní na brehu jazera? Predsa rád plával, navyše mal prístroj na potápanie a gumový nafukovací čln. Nebolo by mu oveľa vhodnejšie stanovať hneď pri vode?

Kazateľ-Potápač si napravil na hlave slamený klobúk. Potom si spoza opaska nohavíc vytiahol veľký nôž...

Zatajili sme dych. Obrovský nôž v rukách toho človeka vyzeral veľmi hrozivo. Kľakol si a zo svojho stanu vybral hodný bochník chleba. Odkrojil si z neho hrubý krajec, sadol si a začal ho s chuťou jesť.

Nevedel som, čo mám robiť. Vrátiť sa na breh jazera, alebo vyjsť z úkrytu a pozdraviť starého známeho? Tento problém sa rýchlo vyriešil, lebo zrazu - medzi jedným a druhým sústom chleba - čudný páňko povedal:

- V tých konároch vám asi nie je pohodlne...

Vstal som zo zeme. To isté urobila aj Marta. Postúpili sme o pár krokov k nemu, a on sa až teraz ráčil obzrieť. Spoznal ma, pousmial sa a kývol hlavou.

Hanbil som sa, že som ho takto pozoroval, ale nevedel som, ako sa mu ospravedlniť.

- Susedia v tábore mi povedali, že ste ma včera navštívili, - vyhŕklo zo mňa. - Tak som si pomyslel, že vám odplatím návštevu. Dozaista ste odo mňa niečo chceli.

Prehltol sústo chleba.

- Veru tak, - prisvedčil, - mal som dôležitú vec. Chcel som si od vás požičať trocha chleba na večeru. Mal som čertovský hlad, lebo sa mi minul chlieb. Okrem vás tu nikoho pri jazere nepoznám, tak som sa vybral k vám požičať si. Žiaľ, nezastihol som vás a šiel som spať hladný. Lenže dnes ráno som plával do Siemian a kúpil som si peceň chleba. Mám vám požičať?

- Ďakujem. Mám ešte trochu. Pravdu povediac, je už tvrdý...

- Požičiam vám.

Prekrojil veľký peceň na polovice.

Zaskočila ma jeho žičlivosť. A vôbec, chcelo sa mi smiať zo seba samého. Jeho návštevu som spájal s nejakými intrigami, myslel som si, že bohviečo odo mňa chce, a tu ho máš - išlo mu o kúsok chleba.

- Ako ste vedeli, kde táborím? - zmohol som sa ešte na trochu nedôvery.

Špičkou noža ukázal na gumový čln, ktorý ležal v tieni mladých borovíc.

Blyšťal sa v ňom veľký ďalekohľad.

- Cez túto lunetu dokonca vidieť, ako si na druhom brehu jazera zapalujete fajku, - vysvetľoval.

Z ničoho nič sa ozvala Marta:

- Už viem. Vy ste ornitológ.

- Je to niečo zlé? - spýtal sa prekvapený.

- Nie...

- Lebo... lebo ste to povedali takým tónom, akoby ste vypátrali čosi nebezpečné.

- Je to moja vina, - ozval som sa. - Ja som povedal tejto slečne, že ste kazateľom.

- Čo vravíte?

- Rozprávali ste mi o takých udivujúcich veciach... A keď ste mi venovali tú svoju píšťalku...

- Ešte sa vám nezišla? - zatváril sa utrápene.

- Minulú noc ma banda Čierneho Franka uväznila na ostrove, kde táborila. Žiaľ, nemal som pri sebe vašu čarovnú píšťalku a nemohol som si overiť jej použitie.

- Ten ostrov leží ďaleko odtiaľto?

- Dost' ďaleko.

- Tak neviem, či by som bol počul volanie. Napokon, v noci tvrdo spím.

- Ach tak! - poriadne som sa pobúril. - Teda vaša píšťalka alebo trúbka nie je čarodejná?

- Nie, prosím vás. Ak sa ocitnete v nebezpečenstve a ja budem nablízku, na jej zvuk vám prídem na pomoc.

Pohrdavo som mávol rukou.

- Celkom iste si pomôžem sám. Alebo ma znova zachráni Kapitán Nemo. A pokiaľ ide o toho pána. Pozorujete ďalekohľadom okolie. Nepadol vám do objektívu aj Kapitán Nemo?

- Akoby nie. Niekoľko ráz som zazrel jeho klzák hnať sa krížom cez jazero. Lenže nič viac o ňom nemôžem povedať. Prosím vás, sadnite si. Budem veľmi rád, ak slečnu i vás budem môcť pohostiť vo svojom tábore.

Marta využila pozvanie a čupla si vedľa Ornitológa. Dozaista bola trochu hladná, lebo bez slova mu vzala nôž z ruky, odkrojila si krajec chleba a začala jesť.

- O aké vtáky sa zaujímate? - spýtala sa s plnými ústami.

- O všetky, - rukou ukázal okolo seba.

- Dnes som videla volavku.

- Je to veľmi pekný vták. Hniezdi hromadne v hniez-

dach, neraz dokonca ďaleko od vody. Hniezda si stavia na stromoch, podobne ako kormorán. Niekedy je poko-pe takmer sto hniezd.

- Neďaleko nášho domu hniezdi rybárik, - povedala Marta. - Je to čudný vták. Na zimu vôbec neodlieta. A nebojí sa ľudí. Keď som chytala ryby na brehu neďaleko nášho domu, niekoľko ráz mi sedel na udici. Čo si o ňom myslíte, je škodcom, keď sa živí rybami?

- Nie. Chytá rybky nanajvýš do dĺžky sedem centimetrov a veľmi nesprávne ho podaktorí považujú za „konkurenciu“ rybárov. Vždy sa tak sústredene venuje lovu rybičiek, že občas si sadne aj na udicu lovca. Býva v diere, vo vysokom brehu.

- Vyznáte sa vo vtákoch, - vyhlásila Marta žiarlivo. - Aj ja mám rada vtáky. Aj sa o ne trocha zaujímam. Bola by som zvedavá, čo si ornitológovia myslia o kivikovi. Však je to veľmi záhadný vták?

Ornitológ chvíľu uvažoval.

- Ak ide o kivika a jeho zvyky, medzi ornitológmi sa stále diskutuje na túto tému. Jedni tvrdia, že rád hniezdi nad veľkými vodnými plochami, iní ho vraj videli v hlbokých lesoch, ďaleko od akéhokoľvek potoka. Hniezda si buduje v trstine, ale vidieť ho aj na starých duboch. Má charakteristický let aj krik: „Kivik-kivik.“ Lieta kĺza-vo ako lastovička, živí sa hmyzom. Nepohrdne ani malou rybkou. Názov dostal podľa kriku, ktorý vydáva.

Marta zrazu vyskočila z miesta.

- Bože, tam zostala moja udica aj „paternoster“! Ideme, prosím vás, - a chytila ma za ruku.

Uklonil som sa Ornitológovi.

- Prepáčte, že sme vás neočakávane prepadli. Už musíme odísť. A v budúcnosti, ak by vám znova chýbal chlieb, prosím, prídte ku mne.

Ešte raz som sa mu uklonil, on mi tiež odpovedal

úklonom. Po tejto výmene rozlúčkových zdvorilostí sme s Martou odišli späť po ceste cez mladý les.

- Kameň mi spadol zo srdca, - priznal som sa dievčine, keď sme už boli dosť ďaleko od Ornitológa. - Správanie tohto pána sa mi videlo čudné a záhadné dokopy, upodozrieval som ho bohvie z čoho, ale teraz je mi už všetko jasné. Maskuje sa, aby z úkrytov pozoroval a fotografoval vtáky. Stráni sa ľudí, lebo ľudia plašia vtáky.

Marta vyprskla smiechom.

- Vy ste nezvyčajne zábavný. A strašne naivný. Ten pán nie je ornitológ. On iba robí zo seba ornitológa.

- Čo to vravíte? Tak pekne rozprával o sivej volavke, o rybárikovi, dal vám odpoveď na otázku o kivikovi...

- No veru, - zachichotala sa ako malý čertík. - Kivik je celkom iste veľmi záhadný vták. Sama som ho vymyslela.

- Kivik nejestvuje?

- Veru nie. Ozajstný ornitológ by sa vysmial z mojej otázky. Ale tento sa naučil čosi o vtákoch a rozpráva o nich ako zo zlej učebnice. Spýtala som sa na kivika a hneď sa prezradil. Pomyslel si: „Čo ak ten kivik jestvuje a ja som si o ňom nič neprečítal?" A začal vymýšľať zvyky kivika.

Ťažko som si vzdychol.

- Ukázalo sa, že ten pán od vtákov je sám pekný vtáček. Dočerta, prečo sa vydáva za ornitológa? A čo hľadá tu pri Jezioraku?

- A vy? - chytro dodala.

Došli sme k miestu na brehu, kde Marta nechala svoj „paternoster". Všimol som si, že Wacek Kravatík sa chystá odplávať jachtou. Z paluby dával akési posledné inštrukcie o lovení rýb pánu Anatolovi, ktorý chytal pri stene trstia. Spomenul som si, že sa blíži termín stretnutia Wacka Kravatíka s Čiernym Frankom.

- Preboha, kde je moja udica?! - vykričla Marta.

Udica naozaj nebola na brehu.

- Páni, nevideli ste moju udicu? - zakričala Marta smerom k jachte.

- Iste ju chytila nejaká veľryba a zatiahla ju do jazera!

- zakričal jej naspäť Bradáč.

Začuli sme hučanie motora a biela jachta pomaly, majestátne odplávala.

Uvažoval som o stretnutí Čierneho Franka s Wackom Kravatíkom a Bradáčom. Čo im povie Čierny Franek? Azda dnes ráno mapu našiel a teraz ju odovzdá Kravatíkovi? Tá mapa mi veľmi vrtala v hlave. Je to možno smiešne, ale všetko, čo sa dialo pri Jezioraku, zdalo sa mi podozrivé.

- Musíme veľmi rýchlo vyraziť k Ostrovu volaviek, - povedal som Marte.

- Čo ste? - vybuchla na mňa. - A moja udica? Môj vynikajúci „paternoster“? Mám oň prísť?

- Viete vôbec, kam sa plavil Wacek Kravatík? Stretne sa s Čiernym Frankom a za veľké peniaze dostane od neho mapu lovísk, - znervózňoval som sa.

- Myslíte si, že Čierny Franek už našiel ukradnutú mapu?

- To je jedno, lenže musím si vypočuť ich rozhovor, - trval som na svojom a hľadel som na jachtu, ktorá sa od nás vzdďaľovala.

- Načo potrebujete tú mapu? Ja vás naučím tak chytať ryby a ukážem vám také miesta na jazere, že zakrátko sa stanete kráľom rybolovu. A teraz do člna! Veď tá udica sa nemohla predsa stratiť.

Skočila do člna a ja, rád-nerád, musel som urobiť to isté.

- Veľmi chcem vidieť tú mapu, - opakoval som dievčine. - Musím si pozrieť tú mapu, chápete to?

Lenže pre ňu bola dôležitejšia udica a jej „paternos-ter“. Naštartovala motor a odrazila od brehu. Urobila najprv veľký oblúk a hľadala udicu na jazere, a potom začala plávať popri trstine.

A ja som videl, ako biela jachta došla na plytčinu vedľa ostrova. Bradáč i Kravatík iste naraz zoskočili na plytčinu a pobrali sa na stretnutie s Čiernym Frankom...

Znova urobila oblúk na jazere. Pán Anatol sa jej vyhrážal päťou a kričal:

- Slečna, vy tým motorom vystrašíte všetky ryby!

Ešte raz preplávala pozdĺž trstí.

- Tu je! Tu je! - skríkla a až poskočila od radosti. Vyp-la motor a chytila sa vesla.

Udica plávala na vode. Raz sa vzdďaľovala od trstín, raz sa k nim približovala. Očividne ju čosi ťahalo.

- To je veľká ryba. Len aby sa neodtrhla, - dievčina si robila starosti.

Vôbec ma tá ryba nezaujímal. Smutne som hľadel na bielu jachtu pri brehu Ostrova volaviek...

Marta sa konečne dostala k udici, plávajúcej na hladine. Chytila ju, vtiahla do člna a začala krútiť navijakom. Keď ryba priveľmi mykala udicu, popustila vlasec, a potom ho znova pomaly priťahovala.

- Prichystajte podberák, - rozkázala mi. - Rybu už mám pri boku člna.

Ach, keby som mal teraz poruke svoj vehikel! Lenže auto zostalo na brehu a ja som sedel v člne dievčiny, ktorá zápasila s nejakou veľkou rybou. Pre mňa však bola sto ráz dôležitejšia mapa lovísk. Tá mapa dozaista skrývala akési tajomstvo...

- Korček! Dočerta, prečo nedržíte ten podberák?! - kričala Marta.

Konečne sme z vody vylovili ostrieža. Obrovský kus.

V živote som takého nevidel. Tmavozelený chrbát sa mu leskol na slnku a boky sa menili na žltu i zeleno.

Ohromnú, ostrú chrbtovú plutvu naježil ako nože.

- Mám! Mám! Mám ho! - dievčina vyskakovala v člne. - Je aspoň dvojkilový. Možno som prekonala absolútny poľský rekord!

- Páni! - zakričala na „rybárskych rytierov“. - Poďte sem ku mne! Musím mať svedkov. Zahlásim na zväz svoj úlovok. Možno dostanem medailu!

Na člniku priplávali pán Anatol i pán Kazio. Dorazili k nášmu člnu, pozreli na ostrieža, ktorý sa hádzal na dne člna, a tváre im zosiveli od závisti.

- Pekná ryba, - zahundral pán Anatol. - Ale rekord ste asi neprekonali. Absolútny poľský rekord u ostrieža je jeden kilogram a osemdesiatosem dekagramov.

- A ja vám vravím, že tento má dva kilogramy. Pri-najmenšom dve kilá! - nadchýnala sa dievčina. - Nech žije môj „paternoster"! Teraz pôjdem po váhu a potom vo vašom tábore odvážime rybu. Vy, páni, podpíšete potvrdenie.

Biela jachta už plávala späť smerom k nám. Teda stretnutie sa už skončilo. Nikdy sa nedozviem, čo Čierny Franek povedal Wackovi Kravatíkovi...

- Veru tak, letím domov po váhu, - rozhodla sa Marta. - A vás, - obrátila sa ku mne, - hodím do vášho tábora. Začula iba moje nahnevané hundranie.

Celou cestou som smutne mlčal. Keď sme už boli blízko brehu, kde stál môj stan, nahlas som vyhlásil:

- Prisahám, že odo dneška sa nebudem dávať dokopy s dievčatami. Kvôli vám mi možno ušlo spred nosa naj-nádhernejšie dobrodružstvo.

Rozosmiala sa a vyplazila na mňa jazyk.

- Hlavné je, že som chytila najnádhernejšieho ostrieža. A vaše prisahy si neberiem k srdcu.

V smutnej nálade som vysadol na breh a pustil som sa do varenia obeda. Videl som, ako biela jachta preplávala okolo Zubáčieho mysu a bez zastávky sa vzdialila smerom k Siemianam. Potom som ju stratil z očí.

Z rybolovu sa vrátili dvaja „rybárski rytieri“. Nechytli ani jednu rybu. Tým väčšia bola ich zlosť, keď priplávala Marta s domácou váhou.

Ostriež vážil kilo a deväťdesiattri deka. Dievčina prekonala absolútny poľský rekord.

- Nie je tá váha zlá? - pochyboval pán Anatol.

Obaja s pánom Kaziom však predsa podpísali potvrdenie. Marta povedala, že hmotnosť ostrieža si ešte dá potvrdiť na stanici vodnej polície.

Celý čas, keď rybu vážili, sedel som pred svojím stanom a tváril som sa, že si Martu nevšímam.

Bol som nazlostený. Veď ako vyzerala bilancia môjho pobytu pri Jezioraku? Nestretol som Človeka s jazvou a stále som nemal ani potuchy, kde sa nachádza potopený nákladiak. To bola prvá a najdôležitejšia vec, kvôli ktorej som sem prišiel. Ale až pri Jezioraku sa vynorilo zopár problémov, ktoré ma znepokojovali. Predsa všetko, čo sa tu dialo, každý malý detail mohol mať veľký význam pri rozlúštení záležitosti pokladu. Lenže ja som nevedel ani kto je Kapitán Nemo, ani Kazateľ-Potápač, čiže Falošný ornitológ. Prečo chce dať Wacek Kravatík takú obrovskú sumu za získanie mapy lovísk? Ani kde je v tejto chvíli tá mapa?

- Ešte stále ste proti priateľstvu s akýmkoľvek dievčaťom? - začul som Martin hlas. - Tvárite sa, ako keby ste mali v úmysle niekoho zabiť.

- Vff, - zavrčal som a zacvakal zubami.

Mávol som rukou, čo malo znamenať, že v takejto nálade kašlem na všetky priateľstvá. Naložila na čln svoju váhu aj rybu, do vrečka nohavíc si strčila osvedčenie „ry-

bárskych rytierov" a odplávala smerom k Siemianam, a teda hádam domov. Nevedel som presne, kde býva.

Keď odišla, prišiel ku mne pán Anatol.

- Je to akási čudná osôbka, ta vaša známa, - začal rozhovor. - Tam, kde teoreticky má hľadať potravu šťuka, ona chytí úhora. Dnes na „paternoster" ulovila obrovského ostrieža. Pane, čo toto má znamenať? - vydral sa mu z hrude výkrik plný počudovania a zúfalstva.

- Vôbec nechápem, o čo vám ide? Tuším, že ona jednoducho vie chytať ryby, - odvetil som.

- A ja? Myslíte si, že ja neviem? Ona hádam v celom svojom živote neprečítala ani jednu stotinu tej literatúry o rybách, čo ja, vážený pane. A kdekoľvek si sadne so svojou udicou, tam niečo chytí. Čo to má znamenať?

- Azda vie čarovať, - mykol som plecami. - Lenže vy mi pripadáte ako človek, ktorý neverí na čary.

- Neverím, - nepresvedčivo zavrtel hlavou. - Ale ťažko mi je racionálnym spôsobom vysvetliť taký čudný jav. Ak sem znova pripláva a začne loviť, a znova chytí akúsi obrovskú rybu...

- Tak čo urobíte? Vyhlásite ju za čarodejnicu? - spýtal som sa. A dôverne som šeptom dodal: - Ja si tiež myslím, že je čarodejnica...

Naobedoval som sa z konzervy, nasadol som do vehikla a plával som na Ostrov volaviek. Poprechádzal som sa po ňom, ale nenaďabil som ani na Čierneho Franka, ani na nikoho z jeho bandy. Ale bol som už rozhodnutý, že sa s Čiernym Frankom porozprávam o ma-pe lovísk.

Potom som zamieril na ostrovček, kde som bol minulú noc uväznený. Lenže po bande Čierne Franka zostala iba zbúraná koliba, podupaná tráva, nejaké papiere z balíkov, prázdne konzervové plechovky. Všetko nasvedčovalo, že banda sa sem už nikdy nevráti.

**Mier alebo vojna • Sodoma a Gomora • Pomsta
bandy • Čo robiť s Bronkou • Aké dievča vzbudzuje
úctu • Ako získať autoritu • Kto komu imponuje •
Dohovor s Bronkou • Stretnem Človeka s jazvou?**

Na rozľahlej lúke pri jazere stáli dlhé rady stanov. Na jednej strane tábora bývali skautky, na druhej skauti, uprostred sa nachádzal veľký priestor na nástupy s vysokým stožiarom, na ktorý vztyčovali vlajku.

Z dvoch strán bol tábor obkľúčený borovicovým lešom, na tretej strane sa rozprestierala lúka a dedinské polia, na štvrtej boli zasa vody Jezioraka. Na brehu ležalo niekoľko farebných kajakov, ale mólo urobené zo smrekových žrdí umožňovalo ľahký prístup na breh i uväzovanie plavidiel.

Vatru pripravili celkom pri brehu jazera. Uvidel som niekoľko veľkých hromád suchej chvojiny a čosi na spôsob koliby z hrubších konárov, ktoré v určenej chvíli mali vysoko do neba vystreliť mohutný plameň.

Keď som podľa sľubu došiel do tábora, prišiel ma vítať Viliam Tell a cez bránu z brezových drúčikov, kde na strážii stáli dvaja skauti, priviedol ma k veliteľovi tábora dlhou „Alejou totemov“.

Totemami boli čudne poskrúcané korene stromov, tváre vyrezané do kôry a pomaľované doštičky. Každý totem bol zasadený na dlhej palici. Tvorili ozajstnú aleju, ktorá sa tiahla od brány až k priestoru na nástupy.

Hneď v susedstve nástupišťa stál stan veliteľa tábora Gašiorowského.

Veliteľ bol mladý, štíhly blondín, mohol mať tak tridsať rokov.

Slávnostné zapálenie táboráka malo byť onedlho, od dediny už prichádzali roľníci zo Siemian, ktorí boli tiež pozvaní na táborák, aj dovolenkári, takže nebolo veľa času na rozhovor.

- Tell mi hovoril o vašich úvahách v súvislosti s postupom našich skautov, - začal rozhovor brat Gašiorowski.

- Och, ja nie som pedagóg. Je možné, že nemám pravdu, - rýchlo som sa ohradzoval.

Veliteľ sa usmial.

- Išlo vám o to, že naši chlapci napadli táborisko Čierneho Franka. Lenže ako sa máme zachovať proti brutálnym útokom bandy? Napokon, azda sú skauti ťulpasi, ktorým chuligáni môžu kradnúť kajaky, športový výstroj, plynové bomby? Zdá sa mi, že nájazd na tábor bandy Čierneho Franka priniesol dobré výsledky. Nielen preto, že sme získali späť ukradnuté veci. Naši chlapci uverili, že keď vystupujú spoločne, organizovane, tvoria mohutnú silu, ktorej sa darebáci boja. Prirodzene, že toto všetko nie je jednoduché a ani sám si nie som istý, že mám vo všetkom pravdu.

Začuli sme signál trúbky, ktorý zvolával k ohnisku. Vstali sme z brezových pníkov a vyšli sme pred stan.

Tell sa chcel trochu vyťahovať:

- Dostali od nás poriadne na frak. A dlho sa pri Jezioraku neukážu.

Nesúhlasne som zavrtel hlavou.

- Len aby si mal pravdu, Tell. Obávam sa však, že to bude ináč.

- Zajtra zvoláme skautskú poradu, - ukončil tú krát-

ku výmenu názorov veliteľ Gašiorowski. - Možno vyšleme vyjednávačov do nového táboriska Čierneho Franka. Zariadim, aby sme ich pozvali na rozhovor. Som toho názoru, že lepší je najhorší mier ako vojna, - rozosmial sa.

Na brehu jazera už bolo plno ľudí a šumela vrava. Na malom kopci bola postavená čestná tribúna pre pozvaných hostí, skauti si sadli do tureckého sedu a obrovským polmesiacom obkľúčili ohnisko.

Rozľahol sa hlas trúbky. Brat Gašiorowski povedal krátky prejav zúčastneným a potom richtára Siemian a mňa vyzvali, aby sme slávnostne podpálili vatru. Ako viete, na to sa môže použiť iba jediná zápalka. Trocha som sa obával, či sa mi podarí vznietiť oheň. Tell mi však prišiel na pomoc a diskrétno mi ukázal miesto, kde bolo najsuchšie chrastie. Plameň ihneď mocne vzbĺkol, čo skautská spoločnosť privítala radostným výkrikom:

- Bravó, bravó, hurá!

Aj richtárovi sa podarilo použiť iba jednu zápalku, a tak vatra vzplanula podľa skautského rituálu.

A potom! Ktosi rozprával o dejinách kraja, v ktorom sme sa nachádzali. Zmienili sa o bitke pri Grunwalde, ktorá sa odohrala neďaleko odtiaľ. Spomenuli tiež, že celé stáročia sa tieto kraje neustále usilovali zabráť Nemci. Najprv túto pôdu deptala železom okutá čižma križiackych rytierov. Potom delenie Poľska umožnilo Nemcom posilniť svoje panstvo a vyhnať stade poľských obyvateľov. Okolo Jezioraka vládli pruskí junkeři, ktorí vlastnili obrovské majetky a ich teror zapríčinil výsledok plebiscitu, podľa ktorého po prvej svetovej vojne toto územie pripadlo Nemcom. Až druhá svetová vojna, ktorú vyvolali teutónski okupanti, priniesla im rozhodujúcu porážku. Východné Prusko prestalo jesť. A ako na zemi, keď sa odstráni burina, bujne sa

rozvinul poľský živel, ktorý tu vždy bol, dokonca aj v časoch najväčšieho nemeckého teroru.

Vatra stále horela vysokým plameňom, vrhala červenú žiaru na hladinu jazera. Prichádzala čoraz hlbšia noc.

Teraz prišli na rad skautské piesne a veselé skeče. Čo lepších účinkujúcich skautské bratstvo odmeňovalo výkrikmi:

- Do divadla s ním!...

Lenže po nejakom čase skautskú zábavu začalo sprevádzať hrmenie blížiacej sa búrky. Blížila sa kdesi od Ostródy. Vzdialené blesky preorávali obzor nad jazerom. Bolo treba ukončiť zábavu, aby hostia aj skauti stihli uchýliť sa pod strechu, kým nezačne liať.

Okolo dohasínajúcej vatra sme vytvorili dva veľké kruhy, jeden zložený z hostí, a druhý - väčší - zo skautov, keď od jazera zavial silný vietor. A keď sme, držiac sa za ruky, začali spoločne spievať skautskú pieseň o bratstve a priateľstve, vietor sa zmenil na uragán. Jazero začalo šumieť, vysoké vlny s čľapotom dorážali na breh. Vedrami vody sme zahasili vatru, aby vietor nezaniesol iskry do lesa. Veliteľ Gašiorowski pozval hostí do stanov, lebo čochvíľa sa mohli otvoriť „nebeské stavidlá“, ako vraveli dávni predkovia.

V poriadnom zmätku a hnaní víchrom sme bežali do skautského tábora. V nepreniknuteľnej tme ako svätovánske mušky blikali baterky, ktorými nám skauti aj skautky osvetľovali cestu.

- Vraciam sa do svojho stanu. Môjmu vehiklu neuškodí ani ten víchor, ani vlny na jazere, - oznámil som Tellovi.

- Ale nie, zostaňte ešte s nami, - prosil chlapec. - V ostatnom čase sa tak málo vidíme. A hádam nám napokon prezradíte tajomstvo, prečo ste prišli k Jezioraku.

Mohutný blesk rozťal oblohu na dve polovice. Po-

tom zaburácal hrom, nad našimi hlavami sa prevälilo hrmenie.

A vtedy sa stalo čosi čudné a zarážajúce. Stany skautiek, ktoré stáli na ľavej strane, začali sa váľať na zem ako kmene stromov podťaté drevorubačmi.

Ach, čo sa vtedy dialo! Nad hlavami blesky neustále trhali oblohu na zdrapy, hromy duneli. Dievčatá, ktoré sa nemali kam uchýliť, pišťali, chlapci kričali. Bolo počuť aj povely tých, čo v tomto chaose nestratili hlavy a pokúšali sa akosi zvládnuť situáciu.

Tell kamsi zmizol. Stál som uprostred tábora bezradný a nevedel som, čo si počať. Okolo mňa pobiehali desiatky postáv, ktoré bežali nevedno odkiaľ ani kam. Vyzeralo to ako mravenisko, do ktorého ktosi vhodil kameň. „Sodoma a Gomora,“ pomyslel som si.

Pobral som sa k svojmu vehiklu. Otvoril som dvere a vliezol som do tichého vnútra auta. Bol som rozhodnutý vrátiť sa k svojmu stanu, bál som sa iba bleskov, ktoré šibali do vôd jazera.

Vietor utíchol, padli prvé kvapky dažďa. Zabubnovali na streche vehikla a stíchli. Búrka už prechádzala ďalej, smerom na Susz a Malbork.

Za oknom vehikla som uvidel akúsi tvár. Bol to Tell.

- Viete o tom?... Viete, že desať veľkých stanov má prerezané šnúry? Preto ich vietor prevrátil. Mali ste pravdu. Pokúsili sa o odvetu. Urobila to banda Čierneho Franka. Využili príležitosť, že v tábore zostali iba strážcovia a my sme boli pri táboráku. Prikradli sa a narobili škodu. Lenže my sa s nimi porátame!

- Daj pokoj, Tell. Veď aj sám vidíš, že tadeto cesta nevedie.

Neviem, či ma počul. Už ho nebolo pri vehikli. Búrka sa vzdialila, ešte z diaľky nám hrozila tichým hrmotom. Zažal som svetlá reflektorov, naštartoval motor a na-

mieril som na cestu do Siemian. Videl som skupinky ľudí, pozvaných k táboráku, ktorí sa teraz vracali do dediny. Predbehol som ich a potom som zišiel k vode. Jazero bolo veľmi rozbúrené. Môj vehikel sa však nebál dokonca ani veľkých vln.

Silne ma to hojdalo, že som žalúdok cítil až v hrdle. Motor podchvíľou zavýjal ako odsúdenec, ktorého neľudsky mučia, pretože občas vrtuľa vyskakovala nad hladinu vody a točila sa vo vzduchu. Vlny ma hnali smerom na Siemiany a dlho to trvalo, kým som vo svetle reflektorov zazrel stenu trstiny na druhom brehu.

Teraz som sa už orientoval líniou trstia a dostal som sa do malej zátoky, kde stál môj stan. Vystrašení susedia, „rybárski rytieri“, zašnurovali sa do svojich stanov a nevystřčili ani nos.

Vyšiel som na breh a zaparkoval som vehikel. Iba teraz, keď som vystúpil z auta, všimol som si pri svojom stane akúsi schúlenú postavu.

Bola to Bronka. Aj v tme sa jasnili jej ryšavé vlasy.

- Odišla som od Čierneho Franka, - povedala, drkotajúc zubami. - Tu ležal nejaký list pre vás, - podala mi zalepenú obálku. - Našla som ho pred vaším stanom, keď som prišla. Schovala som ho do vrecka, aby nezmokol.

Zažal som baterku. Na obálke bolo napísané: *Pánu Tomaszovi pri Jezioraku*. Na druhej strane chýbal odosielateľ.

Roztrhol som obálku a pozrel som na podpis. Tak predsa sa mi Kapitán Nemo ozval?

Vážený pane,

na Váš návrh som sa rozhodol stretnúť sa s Vami. Navrhujem Zubáci mys, zajtra o desiatej večer.

Kapitán Nemo

- Nejaká obdivovateľka? - spýtala sa Bronka.

Dotkol som sa prstom obálky na mieste, kde sa zlepjuje. Ešte bola vlhká.

- Vidí sa mi, že poznáte obsah tohto listu, - usúdil som.

- Ale kdeže! Prisahám, že som ho nečítala! - zvolala dievčina.

Bol som presvedčený, že klame, ale nechcel som jej hneď na samom začiatku našej známosti dať najavo, že jej nedôverujem.

- Urobíme si niečo horúce na pitie a navečeriame sa, - navrhol som. - Potom sa uložíš spať do stanu a ja v aute.

- Rozhodol som sa jej tykať vzhľadom na vekový rozdiel.

Počas večere som sa Bronke lepšie prizrel. Potvrdil sa môj postreh: mala pekné, jemné črty. Lenže bola zúbožená, podvyživená a - prečo to nepovedať - špinavá.

- Keby som mal dcéru, - povedal som, - nedovolil by som jej, aby sa zúčastňovala na podobných výstrednostiach.

- V takom prípade sa veľmi neodlišujete od môjho otca. Tiež máte v úmysle držať mi kázne?

- Nie. Ale pozri sa na seba. Blúzku máš špinavú, nohavice zamastené a vlasy zlepené a mastné.

Neozvala sa. A ja som pokračoval, vôbec ma nemrzelo, že nie som zdvorilý.

- Azda môže vzbudzovať úctu dievčina, ktorá má špinavú blúzku, špinavé nohavice, špinavé vlasy? A predsa túžiš stretnúť raz niekoho, v kom by si vzbudila obdiv a úctu.

- Myslím si, že chlapec, ktorý si všíma iba vonkajší vzhľad dievčaťa, nemá veľkú hodnotu, - odvetila.

- Prirodzene, - súhlasil som. - Ale čo možno usudzovať o charaktere dievčaťa, ktoré sa cíti dobre v špinavej blúzke?

- Prestaňte už, - zaprosila. - Zajtra sa dám do poriadku.

„Výchova sa začala," pomyslel som si a zlepšila sa mi nálada. Spýtal som sa na Čierneho Franka a ďalšie osudy jeho bandy.

- Veď si viete všetko domyslieť. Franek chce nájsť tú mapu a za peniaze od Kravatíka sa vybrať k moru. A Roman nenávidí skautov a chce zaujať Frankovo miesto šéfa bandy.

- Čo vlastne rozhodlo, že si konečne od nich odišla?

- Už som vám to hovorila. Malo to byť nádherné, romantické dobrodružstvo. Myslela som, že budeme žiť primitívnym, ťažkým životom: loviť ryby, zbierať černice, kúpať sa v jazere. Ale oni kradli. Už dávno by som bola ušla, ale bolo mi ľúto Franka. Lúbim ho. Má len jednu veľkú chybu - chce imponovať. Teraz nemôže prežiť, že moc v bande sa mu vymyká z rúk. Na tom mám aj ja trocha vinu, lebo som ho stále presviedčala, že musíme žiť ináč. Ale aby sme žili, ako som ja snívala, treba mať peniaze na kempingový výstroj, na trochu potravín a tak ďalej. Lenže oni ich nemajú. A tak zostáva iba: alebo byť hladný a spať na holej zemi, alebo kraďnúť. Vybrali si napokon to druhé. Lenže nemám v úmysle dostať sa do väzenia.

- Keď Roman presvedčil bandu, že sa treba znova prikradnúť ku skautskému táboru, ušla si, - domýšľal som sa.

Súhlasne prikývla.

- A Franek?

- Nahováral ma, aby som s ním zostala. Lenže trvala som na svojom. On nechce odísť od bandy, lebo stále má nádej, že získa späť svoju niekdajšiu autoritu.

- Autoritu v bande darebákov? Získať čosi také je hádam ľahké. Jednoducho treba kraďnúť viac než iní,

rozbiť viac nosov a dlhšie než iní tvrdnúť v polepšovni. Ťažšie je získať si autoritu medzi slušnými a čestnými ľuďmi.

Zabolela ju moja irónia.

- Franek si získa autoritu a vôbec nie takými spôsobmi, - tvrdila s urazeným výzorom tváre.

„Predsa len neskončila s Čiernym Frankom," pomyslel som si. A rozhodol som sa využiť to.

- Počúvaj ma, - začal som. - Prišiel som k Jezioraku vo veľmi dôležitej veci. V patričnej chvíli ti všetko vysvetlím. Ak sa mi podarí dosiahnuť svoj cieľ, prežijeme tu nezvyčajné dobrodružstvo. Niečo také, o čom sa číta v senzačných románoch.

- Ozaj? - potešila sa.

- Veru tak. Predpokladám, že v tejto záležitosti hrá nejakú rolu mapa lovísk, ktorú hľadá Čierny Franek na príkaz Wacka Kravatíka. Ak sa mu podarí dostať do rúk túto mapu, tvojou úlohou bude priniesť mi ju na krátku chvíľu, aby som si ju mohol pozrieť. Potom ju vrátiš Frankovi.

- Výborne, - potešila sa. - Vynikajúce, že mi dovoľíte stretávať sa s Frankom.

- Možno sa ti podarí presvedčiť ho, aby odišiel od bandy a pripojil sa ku mne? - navrhol som.

- On? Nikdy to neurobí, - zavrtila hlavou. - To by ho pokorilo. On musí imponovať. Pre neho je takým imponujúcim Kapitán Nemo, ktorý sám udržiava poriadok tu na jazere. Franek s ním bojuje, ale súčasne ho obdivuje. Žiaľ vy, pane... - zaváhala. - Neurazte sa, ale vyzeráte na babráka a vôbec... veľmi nezaujímavo...

Cítil som sa dotknutý.

- Zdanie niekedy klame, - zahundral som. - Keby som ti porozprával o svojich zážitkoch, bola by si veľmi prekvapená.

- Čosi sa mi dostalo do uší. Volajú vás pán Tragáčik. Prečo? - spýtala sa.

- To nemá význam. Nemám v úmysle chváliť sa ani imponovať Čiernemu Frankovi. Iba jedno ti poviem: never zdaniu. Ja som tiež inakší, než si myslíš. Všimla si si napríklad moje auto?

- Áno. Starý tragač. Čierny Franek povedal, že vaše auto je z vrakoviska.

- Ved' uvidíme, - zbierala sa vo mne zlosť. - Ak sa ti zdám taký nezaujímavý, ničím ti neimponujem, prečo veríš, že ťa stretne skutočné dobrodružstvo?

- Mám byť úprimná? Neverím na to dobrodružstvo. Ale nechcem byť s bandou a dostať sa do väzenia. Nechcem sa ani vrátiť domov. Tak čo mi zostáva? Ostanem tu a z bezpečnej vzdialenosti budem pozorovať ďalší osud gangu. Azda sa Frankovi na niečo zídem.

- Ach tak? Som teda bezpečnou „oázou“, ako sa vraví. Ďakujem za úprimnosť. Ja tiež urobím vo veci jasno: poskytnem ti bezpečný prístav vo svojom tábore, ale žiadam jedno - musím si preštudovať mapu lovísk. Súhlasíš?

- Súhlasím, - a podala mi ruku.

Rozišli sme sa na odpočinok. Zaspávajúc som rozmýšľal:

„Možno nestretnem Človeka s jazvou a nenájdem potopené zbierky. Ale hádam sa mi podarí zvrátiť zo zlej cesty túto mladú dievčinu a Čierneho Franka. Ak to vyjde, môj príchod k Jezioraku nebude zbytočný.“

Je Bronka vyzvedačkou bandy? • Čo sa dialo na jazere • O romantickej príhode • Kto je slabý v predpisoch športového rybolovu • Skúška • Znova záhadná mapa • Odhalený • Komu môžem dôverovať

- Aj ona bude loviť ryby? - s nepokojom sa ma spýtal pán Anatol, keď nasledujúceho dňa uvidel pri mojom stane ryšavú Bronku.

- Zdá sa mi, že rýb bude dosť aj pre vás. Jazero je obrovské, - odvetil som.

A potom som sa nachýlil k jeho uchu a akoby som ho zasväcoval do nejakého veľkého tajomstva, šepol som mu:

- Toto dievča vôbec nechytá ryby. Je z bandy Čierneho Franka.

Až uskočil o dva kroky.

- Veru tak, naozaj. Videl som ju uprostred tej strašnej hordy. A čo tu vlastne robí?

- Opustila bandu a chce sa vydať po dobrej ceste, - vysvetlil som.

- A vy tomu veríte? Možno nás chce len orabovať a poslali ju sem na výzvedy.

- Je to možné, - prikývol som.

Akýsi čert mi pošepkal, aby som pána Anatola vyľakal. Napokon, úprimne sa priznávam, že som ani ja nemal k nej dôveru. Veď neskončila s bandou úplne. „Ktovie," pomyslel som si, „do akej situácie sa môžem

dostať? Možno ju budem musieť nechať samu v tábore. Nebude zlé, ak na nej v tom čase spočinie ostražité oko pána Anatola."

Dievčina však nevedela o tom, že vzbudzuje podozrenie, a najprv pekne upratala stan, potom si ohriala vodu, pustila sa do prania blúzky a umyla si vlasy.

Tak sa minulo ráno. Pán Anatol s priateľom odplávali na mys, aby lovili ostrieže. Myška s manželkou pána Kazia strážili pred stanom a pozorne sledovali každý Bronkin pohyb.

Deň bol vydarený, slnečný, ale fúkal silný vietor a zmierňoval horúčavu. Blúzka aj vypraté nohavice rýchlo schli na stanovvej šnúre, dievčina bola iba v plavkách, ležala na deke a sušila si svoje ryšavé vlasy. Ja som sedel na brehu jazera a pozoroval som zelenkavú hladinu.

Na jazere už od rána vládol veľký ruch. Tam aj späť plávali skautské kajaky. Domyslel som si, že po včerajšej udalosti so stanmi hľadajú nové táborisko bandy Čierneho Franka. Majestátne preplávala jachta Wacka Kravátika a smerovala k Ostrovu volaviek. Ale nedošla k brehu, lebo zrazu sa obrátila. Zakotvila pri Zubáčom myse, kde lovili „rybárski rytieri". Smerom k Siemianam vlny unášali malý gumový člnok, v ktorom som cez ďalekohľad videl Falošného ornitológa.

Predstavoval som si, že azda v tej istej chvíli Čierny Franek prechádza okolo brehu jazera a hľadá zlodeja mapy lovísk. A Kapitán Nemo, ukrývajúc svoj klzák v nejakom tajnom prístave, plánuje ďalší výpad proti bande výrastkov.

Iba ja som zotrúval v nečinnosti, hoci ma sem priviedla dôležitejšia vec ako vojna skautov s chuligánmi, strata mapy lovísk, záhada Falošného ornitológa či súboj Kapitána Nema s bandou Čierneho Franka.

Priplávala Marta na svojom veľkom rybárskom člne. Motor vypla až v poslednej chvíli, tak ju prekvapilo, že tu vidí Bronku. Rozbehnutý čln vyšiel špicou na breh a hlboko sa zaryl do piesku.

- No ale toto, - pobúrene poznamenala, hľadiac na Bronku. - „Prisahám, že odo dneška si už nebudem začínať s dievčatami," - vysmievala sa mi, opakujúc moje včerajšie slová. - Azda ste sa zapísali do gangu Čierneho Franka?

- Odišla od bandy. Sám som jej to navrhol, - vysvetľoval som Marte.

- A vy ste jej uverili? Tak prečo sa nevráti domov, ale stále trčí pri jazere? Myslíte si, že Čierny Franek by jej len tak dovolil odísť? Už by ste mali na krku celú bandu. Ona je ich vyzvedačkou.

To všetko hovorila pred Bronkou, ktorá spočiatku ľahostajne počúvala jej obvinenia. Lenže napokon jej zaťali do živého. Vstala z deky, strhla zo šnúry ešte mokrú blúzku.

- Ak si myslíte to isté čo ona, môžem odísť, - povedala.

- Veru áno. To bude najlepšie, - tvrdo riekla Marta.

Lenže ja som bol inej mienky. Pristúpil som k Bronke a položil som jej ruku na plece.

- Vtedy na ostrove som ti navrhol útek. Prijala si môj návrh a všetko je v poriadku. Včera večer sme uzavreli dohodu.

- Je to tak. Ale ona... - výrečne pozrela na Martu.

Odišli sme trocha nabok.

- Vieš, kde možno nájsť Čierneho Franka?

- Nie, ale domnievam sa, že išiel na Bukowiec, kde ukradli mapu Wacka Kravátika. Dúfa, že objaví zlodēja a vezme mu mapu. Ak chcete, môžem tam ihneď odísť aj ja. Je to dosť ďaleko, asi tak päť kilometrov po brehu jazera.

- Dobré, - súhlasne som prikývol. - Chod' na Bukowiec. Postaraj sa tiež o to, aby si mi umožnila rozhovor s Čiernym Frankom. Také stretnutie bez svedkov, chápeš?

Vrátil som sa k Marte, ktorá nás pozorovala s ironickým úsmevom na tvári.

- Je to jasné, - vyhlásila. - zabudla som na jednu drobnosť. Nebrala som do úvahy, že aj vás priviedli k Jezioraku akési temné vecičky. Vôbec sa nebudem čudovať, ak sa ukáže, že to nie oni vás, ale vy ich ste preštili.

- Kto koho?

- Vy bandu Čierneho Franka, - vysvetlila.

Ukázal som na udice ležiace na dne člna.

- Čo keby sme išli chytať ryby? - navrhol som jej. - Na Zubáci mys.

Odstrčila čln na vodu, spustila motor. Bronke som zamával na rozlúčku a odrazili sme od brehu. Boli veľké vlny, čln sa silno hojdal, občas nás vlny ošpliechali od hlavy po päty.

Dvaja rybárski rytieri lovili ryby na mieste, kde Marta včera chytila obrovského ostrieža. Niečo ďalej od brehu stála jachta Wacka Kravatíka. Z nej sa rozliehala rytmická melódia z pusteného tranzistoráka.

K mysu sme dorazili zo západnej strany, aby sme pánu Anatolovi a Kaziovi neplašili ryby. Marta vypla motor, vytiahla čln na piesok.

- Čo keby sme navštívili Falošného ornitológa? - navrhol.

- Odplával do Siemian na gumovom člnu.

- Tak môžeme preskúmať jeho tábor. Azda zistíme, kto to vlastne naozaj je?

- No toto, slečna, - pobúril som sa. - Chcete, aby sme sa správali ako zloději, ktorí sa zakrádajú do domu, keď je majiteľ preč? Ja rád hrám fair. Preto aj mám výhrady voči Kapitánovi Nemovi.

- Vyčítate mu, že nevystupuje priamo a otvorene? - pobúrene hovorila. - A čo vy? Nerobíte aj vy to isté?

- Veď mi vidíte tvár.

- Ale nepoznám vaše myšlienky. Nevieť, čo hľadáte pri Jezioraku. Pred chvíľou ste sám povedali: „Rád hrám fair.“ Tak predsa tu ide o nejakú hru. Čo je v stávke?

Dlhšiu chvíľu som uvažoval. Dokonca som bol ochotný povedať jej celú pravdu, ale zdržal som sa.

- Príde čas, keď vám všetko vysvetlím. Prišiel som k Jezioraku nájsť istého človeka. Táraním by som mohol všetko pokaziť

- Myslíte si, že mám dlhý jazyk?

- V podstate sa veľmi málo poznáme. A toto je vážna záležitosť.

Nejaký čas mala odutú tvár. Sedela na brehu, chrbtom opretá o kmeň hrubej jelše, a nechcela ani chytať ryby, ani prechádzať sa po lese.

- A čo keby ste mi aspoň vysvetlili, akým zázrakom sa Bronka ocitla pri vašom stane? - spýtala sa.

- To nie je tajomstvo. Keď som bol spútaný na ostrove Čierneho Franka, začala sa so mnou rozprávať. Z jej slov vysvitlo, že k bande ju priviedla chuť prežiť čosi nezvyčajné, romantické. Prirodzene, bola rozčarovaná. Pomyslel som si, že sa mi naskytá príležitosť odlákať ju z bandy. Navrhol som jej a presťahovala sa do môjho tábora. Sľúbil som jej, že prežije naozaj pekné dobrodružstvo.

- Bol to iba planý sľub?

- Zdá sa mi, že ho budem vedieť splniť.

- Teda vraciame sa opäť k tomu istému. Predsa tu rozohrávate nejakú hru. Cítim sa trochu dotknutá. Neurobila som nič také, čo by vás mohlo sklamať. A predsa ste navrhli akýsi nezvyčajný zážitok jej a nie mne.

- Vás hádam netreba dostať spod zlého vplyvu? Nechcem vám lichotiť, ale vy ste zosobnenie dobro-

družstva. Keď sa na vás pozerám, ako chytáte ryby, plavíte sa po jazere, neviem si predstaviť, že by jestvovala ešte romantickejšia dievčina ako vy.

- Ozaj si to myslíte? - začervenala sa od mojich komplimentov.

- A pokiaľ ide o Bronku, - dodal som, - azda vďaka nej sa mi podarí zblížiť sa s Čiernym Frankom. V bande sa začali konflikty a to je dobrá príležitosť získať aj jeho, aby prešiel na moju stranu.

Pochybovačne zavrtela hlavou.

- Priateľstvo s Bronkou sa pre vás skončí rozčarovaním. Myslíte si, že naozaj skoncovala s bandou?

- Cíti náklonnosť k Čiernemu Frankovi. Chcem to využiť, aby som toho chlapca pritiahol k sebe. Azda vtedy sa mi podarí ovplyvniť aj Kapitána Nema, aby zmenil svoj postoj k Frankovi.

- Veď Čierny Franek ho nenávidí.

- Ale ja viem, že v podstate mu Kapitán Nemo imponuje. Tým klzákom, umením nahadzovať udicu, odvahou a záhadnosťou. Keby sa podarilo ich spriateliť, azda by to na chalana malo dobrý vplyv. Pokúsim sa o tom presvedčiť Kapitána Nema. Dnes mám s ním stretnutie...

Až vyskočila na tráve.

- Kedy? Kde?

- Som povinný zachovať tajomstvo.

Prerušili sme rozhovor. Z druhej strany mysu k nám prichádzal pán Anatol. V sieťke niesol len pár malých ostriežov, ale tvár mu žiarila šťastím.

- Berú! - povedal nám víťazoslávne. - Slečna, vy ste včera mali len veľké šťastie. Zato my chytáme podľa všetkých pravidiel športového rybolovu. Nám ryba nezavlečie udicu na jazero. Keby ste sa vyznali v rybolove...

- Ako viete, že sa nevyznám? - prerušila ho Marta.

- Ste veľmi mladá. Ešte chodíte do školy. Dokonca ani neviem, či máte rybársky lístok?

Marta siahla do zadného vrecka nohavíc a vytiahla legitimáciu Poľského zväzu športových rybárov.

- Ja mám. A vy?

Pán Anatol až stratil reč od hrôzy, že ktosi sa opovážil pomyslieť si, že by nemal rybársky lístok. Podal Marte svoju legitimáciu a zároveň si prezeral jej preukaz.

- Už máte aj odznak za prílač? - čudoval sa. - Veď máte nanajvýš sedemnásť rokov. Až od sedemnástich sa udeľuje povolenie chytať prílačovou udicou.

- Mám oprávnenie Hlavnej správy Zväzu ako výkonný mladý športovec, - hrdo vyhlásila Marta. Potom sa zatvárila nevinne a spýtala: - Mohli by ste mi povedať, koľkými udicami má právo loviť športový rybár?

- Hm, - znepokojil sa.

- Športový rybár má právo loviť dvoma obyčajnými udicami a jednou ľahkou s polovicou vlasca, - odrapotala Marta. - Zato vy, ak sa nemýlim, chytáte až tromi udicami. A koľkými udicami slobodno loviť v oblasti lososovitých rýb?

- Tu niet pstruhov ani lososov, - bránil sa pán Anatol.

- A pamätáte si ochranné rozmery jednotlivých druhov rýb a obdobie ich ochrany?

- Chcete ma skúšať? - pobúrila sa.

- Mali ste pochybnosti o mojich vedomostiach v oblasti športového rybolovu. Hádam sa neurazíte, ak sa navzájom preskúšame? Alebo sa na to necítite?

- Ja? Prosím, spytujte sa. Odpoviem na každú otázku, - pyšne sa vypol pán Anatol.

Marta začala rýchlo bez rozmýšľania sypať otázky:

- Rozmer ochrany zubáča?

- Do štyridsať centimetrov, - odvetil pán Anatol.

- A vo vodách štátneho rybného hospodárstva?

- Hm, - uvažoval pán Anatol.

Marta odpovedala bez zaváhania:

- Neslobodno chytať zubáča pod jeden kilogram a päťdesiat centimetrov dĺžky. A rozmer ochrany jalca?

- Do pätnásť centimetrov.

- Plotice?

- Do pätnásť centimetrov.

- Lieňa?

- Hm, - znepokojil sa „rybársky rytier“. Po dlhšej úvahe neisto povedal: - Tridsať centimetrov.

- Nie. Dvadsaťpäť. Šťuka?

- Štyridsať centimetrov.

- Úhor?

Na tvári pána Anatola sa znova zračila neistota.

Dievčina mávla rukou.

- Nechajme tak skúšanie. Vidí sa mi, že ste slabý v pravidlách PZŠR.

- Urážate ma, slečna, - rozhneval sa rytier prívláče.

- V takom prípade vymenujte ochranné lehoty: zubáča, šťuky, marény, pstruha potočného, lipňa, siha...

Pán Anatol prestupoval z nohy na nohu.

- Ja vždy chytám iba v lete. Ale viem, že zubáča neslobodno chytať do začiatku júna.

- Do tridsiateho prvého mája. A šťuku?

- Takisto.

- Nie je to pravda. Do pätnásteho apríla.

Pán Anatol dupol nohou.

- Vyprosujem si taký tón. Som skúseným športovým rybárom a vy sa mi vidíte primladá na to, aby ste ma skúšali.

Nasrdený odišiel, pričom nahnevane hundral. Lenže všimli sme si, že vytiahol z vody jednu udicu a odvtedy chytal iba na dve, presne podľa predpisov.

- Poučenie prinieslo ovocie, - rozosmiala sa dievčina.

Zrazu dostala chuť na lov. Vybrala z člna dierkovanú plechovú škatuľku so živými nástrahami. Mala v nej niekoľko maličkých hrúzov.

- Na šťuku, - vysvetlila.

Navrhla, aby sme prešli trocha ďalej, k malej zátoke. Lenže ja som nemal chuť na rybačku. Všimol som si ruch na bielej jachte. Vedomie, že neviem nič o ďalších osudoch mapy lovísk, ma znepokojovalo. V hlave mi vírili najrôznejšie podozrenia, zdalo sa mi, že podchvíľou ma čosi osvieti a vysvetlí mi všetky záhady pri Jezioraku.

- Čo chcete robiť?

- Budem sa opaľovať, - odpovedal som netrpezlivý, že mi prekáža pri rozmyšľaní.

Zobrala udicu a nástrahy a odišla po brehu. Priložil som ďalekohľad k očiam. Wacek Kravatík aj Bradáč ležali na prove jachty a biela dáma sa opaľovala na streche kabíny. Wacek s Bradáčom sa o čomsi rozprávali a živo gestikulovali. Azda sa hádali?

„Čo by som za to dal, keby som vedel, o čom sa hádajú," pomyslel som si.

Strčil som ruku do vody. Fúkal silný vietor, bolo chladno, ale voda bola celkom teplá. Vyzliekol som sa a ostal som len v plavkách. Vošiel som do vody a mieriac smerom k jachte, plával som pod hladinou, kým mi stačil dych. Potom som opatrne vynoril hlavu, aby som nabral do pľúc vzduch a zorientoval sa, či si ma na jachte nevšimli.

Lenže obavy boli zbytočné. Plával som predsa k zadnej časti jachty a Wacek s Bradáčom sedeli na špici. Nebezpečenstvo, že si ma niekto všimne, mi mohlo hroziť iba zo strany bielej dámy, ktorá ležala na streche kabíny, ale ani ona nepozerala smerom ku mne. Zdalo sa, že je zaujatá hádkou medzi Wackom a Bradáčom.

Znova som sa ponoril pod vodu a vyplával som až v blízkosti jachty. Vlny boli dosť silné a vysoké, chvíľami sa lomili nad mojou hlavou a vrhali na mňa bielu hrivu peny. Aby som si trocha oddýchol, dal som sa im unášať, až ma hodili celkom k boku lode. Rukou som sa chytil okrúhleho okienka kajuty a pritiahol som sa k slizkým doskám jachty.

Bradáč nahnevane vravel Kravatíkovi:

- Stratili sme kopu peňazí, a teraz znova strácame čas. Treba sa nejakو rozhodnúť, chápeš?

Wacek odvetil:

- Chalan sľúbil, že nám dnes dodá mapu. Od zajtra môžeme začať loviť.

- A čo ak neprinesie?

- Nezáleží mu azda na peniazoch, či čo? Dáme mu aj päťtisíc. Nájde tú mapu, aj keby ju mal spod zeme vyhrabať.

- Azda by sme to predsa len mali oznámiť polícii? - uvažoval Bradáč. - Polícii sa skôr než Frankovi podarí nájsť zlodeja.

- Polícii? - znepokojil sa Kravatík.

- A čo je na tom zlé? Mapa je mapa, ukradnuté veci nám vrátia.

- Nejde o to. Len sa mi vidí, že Čierny Franek má väčšiu šancu získať ju. Pozná sa hádam so všetkými lotrami pri jazere. A ľahko sa s nimi dohodne, najmä keď im sľúbi nejaké peniaze. Myslím si, že sa musíme ozbrojiť trpezlivosťou. Zajtra začneme konať.

V tom okamihu Wacek Kravatík vstal z ležadla.

- Pozri! - zvolal na Bradáča. - nejaký veľký kus pláva pod vodou.

Naklonil sa cez okraj jachty a sledoval tieň ryby v jazere. Vtom si všimol mňa, prilepeného k boku jachty.

- Čo tu robíte?! - zvraskol. - Odpočúvate nás? Alebo nás chcete okradnúť?

Na krátku chvíľu mi znehybnel jazyk v ústach.

- Oddychujem, - vyjachtal som.

- Ako to, oddychujete? Práve tu?

- Plával som. Ale vlny sú veľké a chýbali mi sily. Tak som sa chytil jachty, aby som si oddýchol. Hneď odpĺvam na breh.

Z paluby sa naklonila aj Edyta.

- Dobrý deň, - pozdravila ma. - Prosím, poďte k nám na palubu. Nepremrzli ste? Napijete sa čohosi teplého?

Bola veľmi milá. A to vzbudilo v Bradáčovi podozrenie.

- Odkiaľ poznáš toho chlapa? - spýtal sa jej ostro.

Nestihla mu vysvetliť, lebo sa zamiešal Wacek:

- Či nie o ňom nám rozprával Čierny Franek? Ako ho to len prezývajú? Pán Tragáčik alebo tak nejako...

Biela dáma bola stále milá. Natiahla ku mne ruku a znova navrhovala:

- Azda predsa len prídete k nám na horúci čaj alebo na cigaretku?

Pustil som sa okna kabíny, nohami som sa odrazil od jachty.

- Možno inokedy! - zakričal som.

Silnými zábermi rúk som plával k brehu a oni stáli na palube a hľadeli za mnou. Lomcovalo nimi podozrenie.

Na Zubáčom myse sedela Marta a v ruke držala môj ďalekohľad.

- Dostali ste sa do nepríjemnej situácie, - konštatovala so zlostným zadosťučinením. - Nepatrí sa načúvať.

Ovial ma vietor, až som sa striasol od chladu. Drkotajúc zubami, chytil som šaty a vliezol som do húštiny. Vrátil som sa na breh, ale stále ma drgľovala triaška, čo dievčina pozorovala takmer s uspokojením.

- Dostanete zápal pľúc, - vyhlásila. A potom od zlosti dupla nohou. - Poslali ste ma na ryby, ale sám...

- Čo sám? - zatváril som sa prekvapene. - To sa už nesmiem ani vykúpať v jazere? A na ryby som vás ja poslal?

Pokývala hlavou.

- Kúpali ste sa? V takom studenom vetre? Hneď mi to bolo podozrivé, že ste nešli so mnou. Vrátila som sa z polcesty a pozerám, už ste boli pri jachte. Priložila som si k očiam ďalekohľad a videla som, ako ste sa zatajili pri jej boku. Mali ste vidieť tváre Kravatíka aj Bradáča, keď vás objavili. No, tak o čom sa rozprávali? - spýtala sa vecne.

Nemalo zmysel hrať sa s ňou na slepú babu.

- Čierny Franek im ešte nedodal mapu. Začínajú byť netrpezliví.

Chvíľu uvažovala.

- Naozaj má tá mapa pre vás až taký veľký význam?

- Čo ak sa tiež chcem stať rybárskym princom?...

- Môžem vám ukázať miesta, kde sa najlepšie chytá štika, kapor, belica, úhor. Aj vtedy vás bude zaujímať Kravatíkova mapa lovísk?

- Žiaľ, áno.

- Nepoviete mi prečo?

- Nie.

- Stratila som chuť na rybačku. Vraciame sa, - povedala tónom urazenej slečny.

Poslušne som nasadol do člna. Počas celej cesty na druhý breh sa mi dievčina neprihovorila ani slovom. Ani keď som vyskočil blízko svojho stanu, nepovedala, či ma ešte niekedy navštívi. Len mi rukou kývla na rozlúčku.

Lenže mal som pocit, že sa ešte neraz stretneme, a to za zaujímavých okolností.

TRINÁSTA KAPITOLA

**Mali by jestvovat' potulní rytieri? • Bronkino priznanie
• Stretnutie na Zubáčom myse • Zrada • Sme v pasci •
Útek • Zvuk čarovnej píšťalky • Záchrana • Falošný
ornitológ, alebo pravý**

Bronka sa vrátila až večer. Bola veľmi hladná a vyzerala unavená, hoci sa to usilovala predou mnou zakryť. Nezaspal som ju otázkami, radšej som trpezlivo čakal, kým mi sama všetko nerozpovie.

Vietor ustal, jazero sa pomaly upokojovalo. Ale večerný vzduch bol chladný. Aby som nepremrzol, natiahol som si hrubý sveter. Domyslel som si, že aj dievčine musí byť zima, preto som jej dal svoju koženú bundu.

Nepoďakovala sa. Výsmešne povedala:

- Tak kde je to vaše nádherné dobrodružstvo?

Chvíľu som to podpichnutie chcel prejsť mlčaním. Ale predsa som odvetil:

- Zdá sa mi, že na nedostatok dobrodružstiev sa dnes nemôžeš sťažovať.

Ľahol som si na deku blízko stanu a pozoroval som jazero.

V tento večer panovala u mojich susedov radostná nálada. Po prvý raz páni Anatol a Kazio priviezli trocha rýb. Neboli to veľké kusy, ale nachytali ich dosť. Pripravili si ryby na večeru a teraz celá štvorica sedela pred svojimi stanmi a zhovárala sa. Presnejšie povedané - pán Anatol prednášal na tému športového rybolovu.

Nechápem túto záľubu. Navyše pre mňa nemá nijaký športový charakter situácia, v ktorej na jednej strane pohodlne, v teplom odeve a vysokých gumových čižmách stojí na brehu starší pán a jeho „protivníkom“ je belička, malá veselá rybka, ktorá sa preháňa po jazere. Poznám oveľa vzrušujúcejšie činnosti. Lenže za ne nikomu neudeľujú medaily, nezostavujú sa tabuľky rekordov, nikoho nevyhlasujú za kráľa či princa, dokonca ani za rytiera. A hádam by malo zmysel obnoviť jestvovanie potulných rytierov, ktorí by počas letných dovolení putovali po krajine, pomáhali slabším a bojovali so zlom?

Tieto úvahy prerušil príchod Telia a Krahulca. Kajakom dorazili k brehu vo chvíli, keď Bronka práve dojedla svoju porciu obeda, ktorú som jej nechal v ešuse. Krahulec vyskočil na breh prvý a hojdajúc sa na svojich krivých nohách, ihneď pristúpil k dievčine.

- Neoklameš ma! - zvolal piskľavo. - Si z bandy Čierneho Franka. Čo tu robíš? Načo si sem prišla? Znova chcete vyvádzať nejaké lotroviny? Tvoj Čierny Franek dnes poriadne vyfasoval od iných chuligánov. Lenže my vás aj tak rozprášime odtiaľto na všetky strany.

Dievčina sa neozvala, iba nižšie sklonila hlavu nad jedlo. A Krahulec, ako keby ma nevidel, povedal Tellovi, ktorý vyťahoval kajak na breh:

- Nevezmeme ju do nášho tábora? Keď oni chytajú zajatcov, môžeme aj my urobiť to isté.

Tell prepočul jeho návrh. Podišiel ku mne, pozdravil ma, lenže aj jeho zaujímalo, čo tu robí Bronka.

- Viete, že to dievča patrí k bande Čierneho Franka? - spýtal sa ma.

- Patrila. Odišla od nich, - vysvetlil som.

Krahulec, ktorého od zlosti išlo rozhodiť, zapišťal ako kohútik:

- Ako to: odišla? Celé popoludnie strávila v spoločnosti Čierneho Franka na ostrove Bukowiec medzi takými kempingmi. Plánovali akýsi prepád alebo nové zlodejstvo.

- Odišla? Vôbec som neodišla od Čierneho Franka! - zakričala Krahulcovi. - Neskončila som s ním a neskončím, aby ste vedeli!

Krahulec si víťazoslávne dal ruky vbok.

- No tak, počujete to? Teraz už viete, koho krmíte vo svojom tábore.

- Musím vás upozorniť, bratia skauti, - ozval som sa, - že územie svojho tábora považujem za neutrálne. Bronka využíva právo azylu. Ako viete, neschvaľujem vašu vojnu s bandou. Bronka je tu ako moja súkromná známa.

Viliam Tell nesúhlasne zavrtel hlavou.

- Tak sa to nedá, pán Tomasz. To vôbec nie je neutrálny postoj. Z toho napokon vyplýva, že pomáhate bande Čierneho Franka. Veď ste vedeli o našom úprimnom úsilí dohodnúť sa s nimi. A čo sa potom stalo? Znova sa zákerne priplichtili do nášho tábora a poprevracali nám stany. Teraz sa už nedá hovoriť o mieri pri jazere. Alebo my, alebo oni.

- Veru tak! - vykrikol Krahulec. - Alebo my, alebo oni.

Odplávali. A ja, hľadiac za nimi, som si smutne pomyslel, že hádam na nejaký čas som stratil priateľa, s ktorým sme prežili toľko zaujímavých príhod.

Bronka podišla ku mne. Sadla si na deku. Tak ako ja pozerala za kajakom, ktorý sa vzdľavoval od brehu.

- Vyčítam si, že som opustila Franka. Urobila som to práve vtedy, keď ho všetci odvrhujú. V bande ho už nikto neposlúcha.

- Ak Franek nenájde a nevráti tú mapu, nedostane

peniaze od Kravatíka, - nahlas som uvažoval. - Banda neodíde do Sopotu. Franek nezíska vodcovstvo.

- Ale práve že získa. Ešte dnes ho získa! - pobúrila sa Bronka. - Vy nepoznáte Franka. Je to vynikajúci chalan.

- Pripravuje nejaké nové darebáctvo? - spýtal som sa ironicky.

- Dozviete sa. A to onedlho, - precedila cez zaťaté zuby.

A potom - z ničoho nič - rozplakala sa.

- Nemám rád ufňukancov, babrákov a mäkkýšov, - povedal som trochu drsne. - Mám ti dať prášok na spanie? Choď si ľahnúť. Zajtra sa zobudíš v lepšej nálade.

Vzala si prášok, prehltna ho a vošla do stanu.

O desiatej večer ma čakalo stretnutie s Kapitánom Nemom. Rozhodol som sa, že ak sa Nemo teraz rozhodne hrať so mnou otvorenú hru, poviem mu o poto-penom nákladnom aute a pousilujem sa získať ho na spoluprácu.

V tom okamihu som si spomenul na Falošného ornitológa a jeho čarovnú písťalku.

„Hádam ju vezmem so sebou na stretnutie s Kapitánom Nemom?“ pomyslel som si.

Stretnutie sa predsa malo uskutočniť na Zubáčom myse, kde v blízkom háji stanoval Ornitológ. Neočakával som nijakú nebezpečnú situáciu, ale pre každý prípad - skôr zo žartu - rozhodol som sa ozbrojiť sa aj písťalkou. Siahol som do vehikla, našiel som ju a strčil do vrečka.

Nastala tma, blížila sa desiata hodina.

Bronka už asi tvrdo spala v stane. Aj u mojich susedov panovalo úplné ticho. Naštartoval som motor vehikla a veľmi pomaly, takmer bez hluku a čľapotu, vošiel som do jazera. Nezažal som reflektory, veď Zubáci mys predsa ležal oproti môjmu táboru, túto časť jazera som už stihol dobre spoznať.

Plával som bez náhlenia. Nechcel som prísť na stretnutie skôr, než bolo dohodnuté. Ale nemal som v úmysle ani meškať.

Napriek nočnej tme breh aj stromy na myse sa rysovali silnou čiernou líniou, a zakrátko som začul čľapot vĺn narážajúcich na piesčitú ostrohu. Trocha som sa čudoval, že nepočujem vrčanie klzáka, ale pomyslel som si, že azda sa Kapitán Nemo trocha omešká.

Bolo presne desať hodín, keď som sa ocitol na Zubáčom myse. Vehikel som zaviedol do trstia a pobral som sa na koniec mysu. Tu som si sadol pod krík hneď pri vode.

Zubáči mys sa zdal pustý a tichý, iba les jemne a monotónne šumel a vlny jazera čľapotali. Preto som sa až mykol, keď zrazu v trstine hrubým hlasom zagágal starý káčer. Potom mi s hluchým bzučaním preletel nad hlavou veľký chrúst.

Prešlo päť minút, a neskôr desať. Fajka mi začala zhasínať, ale Kapitána Nema stále nebolo. Azda nepríde?

Na krátku chvíľu cez mraky na oblohe vykukol kúsok mesiaca, podobal sa na napoly prelomenú zlatú mincu. Ale hneď zmizol a nastala ešte hlbšia tma. Pozrel som sa na hodinky. Prešlo už pätnásť minút od termínu nášho stretnutia. A zrazu som za svojím chrbtom vycítil čiusi prítomnosť. Rýchlo som sa obrátil. Veru, ktosi sa blížil po okraji hája. Nízka čierna silueta sa blížila nehlučne ako príznak.

Vstal som zo zeme. Bol to Kapitán Nemo vo svojom čiernom plášti, s kapucňou prehodenou cez hlavu. Zastavil sa tri kroky odo mňa a gestom ruky mi ukázal, aby som si sadol. Aj on si čupol.

Až ma oči boleli, čo som sa usiloval preniknúť tmu a uvidieť tvár Kapitána Nema, aby som si z nej zapamätal nejakú charakteristickú zvláštnosť. Lenže tma

mu zakrývala tvár rovnako dôkladne ako čierny plášť zakrýval jeho telo a kapucňa hlavu i vlasy.

Nestihli sme si ešte vymeniť ani slovo, keď zrazu z hája sa ozval krik:

- Chyťte ho! Tam je! Na konci polostrova! Chalani, chyťte ho!

V jedinej sekunde aj ja, aj Kapitán Nemo sme si uvedomili, že sme obklúčení bandou Čierneho Franka. S vreskom a lámuc haluze postupovali k nám od okraja lesa v širokej rojnici. Odkiaľsi získali člň a priplávali aj po vode, odrezali nám cestu k vehiklu a klzáku, ktorý bol iste tiež ukrytý v trstine.

V hlave sa mi rojili myšlienky na útek. Ale ani jedna sa nedala uskutočniť. Skočiť do jazera? Lenže tam je člň, ktorý nás hneď dostihne. Predierať sa cez rojnicu a ujsť do lesa? Čo ak nás zadržia a spútajú?

- Už ich vidím! - kričal Čierny Franek. - Pozor, budú sa chcieť prebiť...

Teda domysleli si moje plány a boli na ne pripravení. Nemo, ktorý do tejto chvíle stál ako ochrnutý, zrazu sa nachýlil k môjmu uchu a bezhlasne šepol:

- Rozdelíme sa. Vy ujdete do lesa a ja do jazera...

Zažal baterku - silný reflektor s tromi článkami. Lúč svetla namieril na blížiaci sa člň a oslepil dvoch chalanov, ktorí sa v ňom nachádzali. Potom nechal zažatú baterku na brehu a skočil do vody mimo dosahu svetla.

A ja?

Vrieskajúci kúdeľ chalanov a dievčat sa stále približoval. Stál som bezradný a nevedel som, čo si počať. Zrazu som si spomenul na čudnú písťalku. Je to možno smiešne, ale takmer každý pokus o útek sa mi zdal odsúdený na nezdar... Priložil som písťalku k ústam a z celej sily som zapískal.

Vydala jačavý zvuk, ktorý prenikal do špiku kostí.

- Čo je? Čo to robia? - začul som znepokojený hlas Čierneho Franka.

V tej chvíli sa z lesa ozval mohutný hlas:

- Začul som volanie. Bežím na pomoc!

A Ornitológ, lebo to on odpovedal na hlas píšťalky, začal sa blížiť cez háj s takým treskom haluzí a lomo-
zom, akoby nebežal jeden človek, ale blížil sa slon, ni-
čiaci všetko, čo mu príde do cesty.

- Kto je to? Čo sa tam deje? - ozývali sa výkriky chlap-
cov z bandy.

Túto chvíľu ich neistoty som sa rozhodol využiť. Nie-
koľkými skokmi som im vybehol oproti. V rozbehu som
zrazil na zem nejakého chalana. Preskočil som cez le-
žiaceho a vrhol som sa smerom, odkiaľ sa hlučne
približoval Ornitológ.

- Utekajú! - zvraskol Čierny Franek.

Kričali aj iní chlapci. Dievčatá pišťali.

Nikto z bandy si nevšimol, že Nemo skočil do vody.
Všimli si len môj útek, preto sa domnievali, že Nemo sa
ešte stále ukrýva na konci polostrova. Rozbehli sa tým
smerom.

Medzitým k piesočnému mysu prirazil čln, z ktorého
vyskočili dvaja chlapci a zhasli baterku, ktorú tam ne-
chal Nemo. Nastala tma, ktosi niekoho považoval za
Nema, začali sa chytať a trhať medzi sebou, pričom ne-
ľudsky revali.

Trvalo to dlhšiu chvíľu, kým konečne prestal ten
zmätok a zistili, že medzi nimi nie je Kapitán Nemo.

- Ušiel po vode, - začul som Frankov hlas. - Vy štyria
nasadnite do člna a baterkami osvetlite jazero. Nemo-
hol odplávať ďaleko. A ja s ostatnými sa rozbehneme
hľadať toho druhého chlapa.

V tme som narazil na Ornitológa.

- To som ja! To som ja! - volal som, aby som ho upo-

zornil, lebo som nechcel, aby ma v tme považoval za niekoho iného.

Zastavil sa a nahlas dychčal. Bol ozbrojený hrčovitou palicou.

- Ach, predsa ste sa zachránili. Čo od vás chceli?

- Tu nešlo o mňa, ale o Kapitána Nema. Jeho chceli chytiť.

Nebolo času na rozhovor. Už sme mali na krku bandu, ktorá prečesávala okraj hája.

- Poďme preč, - šepol som. - Sú tuším veľmi rozzúrení, lebo im Nemo ušiel.

Bez náhlenia, opatrne sme sa predrali cez háj až do tábora Ornitológa.

- Zapálite si? - Ornitológ vytiahol z vrečka škatuľku cigariet.

Sadli sme si pred jeho malý trouholníkový stan. S prstami chvejúcimi sa od nervozity vytiahol som zo škatuľky cigaretu.

- Bojím sa o Nema, - povedal som. - Neviem, či sa mu podarilo ujsť.

Pripálil mi cigaretu.

- Tak predsa sa vám moja písťalka zišla, však? - zasmial sa.

- Veru tak, - prisvedčil som. - Azda ste majstrom čiernej a bielej mágie?

- Nie majstrom, iba tovarišom, - odvetil skromne. - Napokon, dá sa to ľahko vysvetliť. Práve som si líhal, keď som v lese začul nejaké hlasy. Znepokojilo ma to, lebo toto miesto je vždy v noci pusté. Rozhodol som sa, že sa trocha poobzerám, a zistil som, že sa cez les zakráda k mysu veľká skupina chlapcov a dievčat. Opatrne som šiel za nimi, a potom som začul hlas písťalky.

Vstal som zo zeme.

- Už sa musím vrátiť. Mám starosti o Kapitána Nema. 7

Predrali sme sa cez háj a vyšli sme na Zubáčí mys. Banda už tam nebola. Na brehu jazera sa rozhostil pokoj.

- Priznávam sa, že sa veľmi nevyznám vo všetkých tých čudných veciach, - zdôveril sa mi Falošný ornitológ. - Toto jazero by sa malo nazývať Čertovo. Stále sa tu vedú akési bitky, nájazdy, útoky. Ak nie skauti s bandou, tak zasa banda so skautmi. Ak nie Kapitán Nemo, tak zasa záhadný chlap s autom, ktoré pláva po vode ako motorový čln. Akési pasce, nástrahy, naháňačky...

- Akýsi Falošný ornitológ, - dodal som. - Veď predsa nejestvujú vtáky kiviky. Marta vás odhalila.

- Čo do mňa zapárate? - pobúril sa. - Veríte tomu dievčaťu len preto, že vymyslela vtáka kivika? Vedel som, že žartuje, ale keďže mám zmysel pre humor, usiloval som sa odpovedať rovnako žartom. Napokon, - mykol plecami, - nezáleží mi na tom, aby ste mi verili, že som ornitológ.

Usmial som sa.

- Ak vám to robí radosť, budem si myslieť, že sa vyznáte vo vtákoch. Mám voči vám morálny záväzok. Pšťalka je naozaj zázračná. Môžem si ju ešte nechať?

- Prirodzene. Prosím, využívajte ju.

- No, ale už je čas, - skonštatoval som a podal som mu ruku.

ŠTRNÁSTA KAPITOLA

Rozhovor s vyzvedačkou • Kto koho oklamal • Komédia pána Anatola • Bradáčova návšteva • Koho sledujem a koho chcem okradnúť • O láske k autám • Pri stánku s pivom • Čo sa stalo s Čiernym Frankom • Rybársky princ a Bradáč sa vytrvalo ženú za svojím cieľom • Povinnosť

Bronka vstala veľmi zavčasu. Ešte som tuho spal, keď sa vykúpala v jazere, obliekla a dokonca pripravila raňajky. Až potom jemne zaklopala na okno môjho auta.

Mlčky som raňajkoval a pritom som pozoroval jemnú tvár dievčiny. Na nič sa nepýtala, neprejavila záujem o udalosti včerajšieho večera. Akoby nemala ani potuchy o pasci na Zubáčom myse.

- Čierny Franek nebude vodcom bandy, - ozval som sa zrazu.

- Ako viete?

- Znova sa mu nepodarilo dosiahnuť, čo si predsa vzal. Nemyslím, že mu banda prepáči novú porážku.

- Nechápem, o čom hovoríte...

Začal som z iného konca:

- Povedz mi presne, ako to bolo s listom, ktorý si našla pred mojím stanom. Vtedy som mal podozrenie, že si ho otvorila.

- To nie je pravda. Neotvorila som ho a neprečítala! - zvolala.

Smutne som pokýval hlavou.

- Tak predsa mali pravdu oni...

- Kto?

- Marta a skauti. Vystrihali ma, že si vyzvedačka a že ma zradíš. A ja som ti predsa nič zlé neurobil, naopak, chcel som pre teba i pre Čierneho Franka len to najlepšie.

Začervenala sa, ale nepreriekla ani slovíčko. A ja som pokračoval.

- To bol list od Kapitána Nema.

- Ja som ho nečítala...

- Kapitán Nemo mi v tom liste určil deň, hodinu a miesto stretnutia. Ja som tajomstvo nevyzradil, on takisto nie. A predsa Čierny Franek so svojou bandou striehol na nás na mieste, ktoré Nemo určil. Ale nepadli sme mu do pasce a tvoja zrada mu bola nanič.

- Prisahám, že som ten list neotvorila ani nečítala, - opakovala a červenala sa od hanby.

- Ale včera si vedela, že Čierny Franek sa pokúsi chytiť Kapitána Nema. Nezapieraj to. Tvoj včerajší nepokoj zapríčinilo práve toto. Kapitán Nemo ti imponuje a nechceš, aby ho banda Čierneho Franka chytila, lebo ňou pohŕdaš. Lenže na druhej strane chceš, aby Čierny Franek znova velil bande, a na to bolo potrebné dolapiť Kapitána Nema. Nemohla si sa rozhodnúť a dokonca si sa rozplakala, lebo si nevedela, čo si máš počať. Bolo to tak, či nie? - zdvihol som hlas.

- Hej. Ale ja som ten list... - začala opäť fňukať.

- Viem si to domyslieť, - prerušil som ju. - Vtedy večer, keď si odišla od bandy, Čierny Franek prišiel sem spolu s tebou. Neustále ťa presviedčal, aby si pri nich zostala. Pred mojím stanom ste našli list. Nie ty, ale Čierny Franek ho otvoril a prečítal.

- Prosila som ho, aby list nechal tak, - takmer šepkala.

- Je možné, že si ho dokonca aj prosila. Ale on ťa ne-

poslúchol. Prečítal list a potom ho znova zalepil. Povedal ti, o čom je ten list?

- Vrael, že list je od nejakej dievčiny...

- Spytoval som sa ťa, či bol list otvorený.

- Nechcela som hovoriť o Frankovi. Bála som sa, že mi prestanete veriť a nebudete ma chcieť prijať do svojho tábora.

- Chápem. A včera na Bukowci ti povedal, že znova bude vodcom bandy, lebo vie, ako možno chytiť Kapitána Nema. Je to tak?

- Áno.

- Oklamala si ma, keď si tvrdila, že nik ten list neotvoril. A Čierny Franek ťa oklamal, lebo ti nepovedal, že ťa zneužil pre svoje vlastné ciele. Pre seba nechal rolu hrdinu, ktorému sa podarí chytiť Kapitána Nema, a tebe určil úlohu dievčaťa, ktoré si získava dôveru na to, aby klamalo.

Dlhšiu chvíľu mlčala. Trpezlivo som čakal, nechal som jej dosť času na rozmyslenie.

- Už sa nikdy nestretnem s Frankom, - oznámila rozhodne.

Neveriacky som zavrtel hlavou.

- Nesľubuj, čo nebudeš schopná dodržať. Ľutuješ Čierneho Franka. Viem, že sa toľko ráz budeš usilovať mu pomôcť, koľko ráz sa ti bude zdať, že mu pomôcť môžeš.

- To nie je pravda, - oborila sa na mňa.

- Predsa to viem lepšie. Budeš sa čudovať, ak ti poviem, že ťa za to vôbec neodsudzujem. Poviem ti viac: páči sa mi to. Neslobodno opúšťať priateľov v núdzi. Len si musíš uvedomiť, že pomoc, akú si doteraz poskytovala Čiernemu Frankovi, mu bola nanič. Povedz mi, chceš mu skutočne pomôcť?

- Hej...

- Niekedy sa stáva, že skutočne pomáhame priateľo-

vi, ktorý sa ocitol na zlých chodníčkoch, a on nám vyčíta zradu alebo nepriateľstvo. Až neskôr pochopí, že to, čo sa jemu videlo nepriateľským postojom, bola vlastne pomoc vyplývajúca z priateľstva. Opakujem: ak chceš naozaj pomôcť Čiernemu Frankovi, dôveruj mi a rob, čo ti poviem. A rob to, hoci ťa on nazve svojim nepriateľom. Rozumieš ma?

- Chápem.

- Takže teraz zbal' našich sedem slivák. Opúšťame toto miesto, - prikázal som.

Na nič sa nespytovala, bez slova sa pustila do roboty. Zložili sme stan, zbalili sme do auta spacie vaky, nafukovačku aj kuchynský riad. Páni Anatol a Kazio nás trochu znepokojene pozorovali, a keď pochopili, že opúšťame ich spoločnosť, prišli ku mne veľmi smutní.

- Sťahujete sa? Môžeme sa dozvedieť, prečo opúšťate toto miesto?

Nemal som v úmysle prezradiť im skutočnú príčinu svojho rozhodnutia. Zatváril som sa mnohознаčne.

- Nepáči sa mi tu. Okolie sa mi vidí podozrivé.

- Čo to vravíte? - vystrašil sa pán Anatol.

- Žiaľ, odchádzam odtiaľto, - potvrdil som. - Motajú sa tu akési podozrivé typy. Videli ste tú obrovskú dutinu v dube, ktorý rastie tam opodiaľ na brehu? Včera večer sa v nej ktosi ukrýval. A minulú noc, nepočuli ste ten krik na Zubáčom myse?

- Veru počul, áno...

- Banda Čierneho Franka sa usilovala dolapiť záhadného Kapitána Nema. Včera v noci som chytil úhory na Zubáčom myse a bol som svedkom príšerných vecí. Odchádzam stadeto, veľmi ľutujem.

- A táto dievčina? - očami ukázal na Bronku, zaujatú ukladaním našich vecí do vehikla.

- Ona ide so mnou.

- Nejde mi o to. Ale ona je predsa z bandy Čierneho Franka.

- No a čo?

- Ech, - mávol rukou, - hádam ani sám neveríte tomu, čo hovoríte. Odchádzate akoby kvôli bande a podozrivým osobám, ale dievčina z bandy býva vo vašom stane. Neustále hovoríte „záhadný Kapitán Nemo“, ale ten pre vás vôbec nie je záhadný. Počas niektorej noci som videl cez škáru šnurovania na svojom stane, že Kapitán Nemo vás sem priviezol na svojom klzáku. Považujete nás za veľmi naivných a málo všímavých ľudí, - chytrácky sa usmial.

- Podozrievate ma z niečoho zlého? - zatváril som sa urazene.

A zrazu som dospel k názoru, že nie ja, ale práve pán Anatol hrá komédiu. Tváril sa, že ho znepokojuje môj odchod, ale jednoducho chcel iba vedieť, prečo som zrazu zbalil svoj stan a kam sa premiestňujem. Lenže prečo, dočerta, bol taký čudný? Hneď sa všetko vysvetlilo.

- Včera večer, - pokračoval pán Anatol, nevšímajúc si moju otázku, - keď ste kamsi odplávali na svojom aute a tá dievčina už spala vo vašom stane, prišiel sem po brehu priateľ rybárskeho princa. Veď viete, ten Bradáč. Zobudil nás a začal sa na vás vypytovať. Či nevieme, kto ste, čo tu robíte a tak ďalej.

- Čo ste mu povedali?

- Vlastne nič, lebo o vás nič neviem. Rozprával som mu iba svoje postrehy. Povedal som mu, že športovým rybárom iste nie ste, teda hádam ste neprišli chytať ryby. Ale rýchlo ste si urobili známosti. Jedno dievča pre vás chytá obrovské ryby a druhé je z bandy Čierneho Franka. Chodili sem aj nejakí skauti. Došiel som k názoru, že hádam ste učiteľ, lebo tak ľahko nadväzujete kontakty s mládežou.

- A nemohli ste sa ho spýtať, prečo sa o mňa zaujíma?

- To som, prirodzene, urobil. Vysvetlil mi, že vy ich... sledujete. To znamená, že aj on, aj rybársky princ majú taký dojem.

- Prečo by som to mal robiť? - spýtal som sa zdvorilo.

- Aby ste ich... okradli.

- Ale čosi také, - poriadne ma to pobúrilo.

- Povedal toho ešte viac. Myslí si, že vy vediete gangy výrastkov pri jazere a práve jeden z týchto gangov okradol rybárskeho princa o mapu lovísk. Spýtal sa ma, či som u vás nevidel tú ich ukradnutú mapu.

To už bolo na mňa priveľa.

- Lúčim sa s vami, - uklonil som sa pánu Anatolovi aj pánu Kaziovi. - Želám vám, aby ste chytili veľkú rybu. Myslím si, že sa vám ohromne úľaví, keď taký nebezpečný človek opustí toto miesto.

- Ale veď ja... veď ja vás z ničoho neobviňujem, - bránil sa pán Anatol. - To ten Bradáč tak rozprával. Ja som iba opakoval jeho slová.

Obrátil som sa na päte a išiel som k autu. Moje veci už ležali na zadnom sedadle, vo vehikli čakala Bronka. So zamračenou tvárou som sadol za volant, pretočil som kľúčik v spínacej skrinke.

- Prosím vás, kam teraz pôjdeme? - spýtala sa ma Bronka.

- To sa ja spytujem teba: kam? Chcem sa stretnúť s Čiernym Frankom. A ty mi ukážeš cestu k nemu.

Znepokojila sa.

- Neviem, kde je nové táborisko bandy.

- Nezaujíma ma banda, ale Čierny Franek. Už si zabudla na náš ranný rozhovor? To ti neuverím, že si sa s Frankom rozišla navždy. Hádám ste si dohodli nejaké miesto na stretnutie?

- Povedal mi, že na poludnie bude na Bukowci, pri stánku s pivom. Ale nesľúbil, že naisto príde.

- To nič. Počkáme tam naňho, - rozhodol som sa.

Prešiel som cez lúku pri brehu a dostal som sa na poľnú cestu, ktorá vedie do dediny Wieprz. Z nej sa po hrádzi dalo dostať na ostrov Bukowiec, obsadený motorizovanými turistami bývajúcimi v stanoch a kempingových domčekov.

Nečudoval som sa, že práve Bukowiec priťahuje vandrákov a tulákov každého druhu. Do kempingových domčekov bol prístup pomerne ľahký, stany motorizovaných turistov sa vôbec nedali zamknúť. V prístaviskách pri zátokke sa hojдало veľa člňkov, kajakov i motorových člňov, v ktorých turisti zvyčajne nechávali najrôznejšie veci. Stručne povedané, bol to vynikajúci terén pre mládencov typu Čierneho Franka.

Na Bukowiec sme šli pomaly, lebo cesta bola plná výmoľov a vyrytých koľají po furmanských vozoch. Jazdil som na dvojke, motor preto zavýjal ako odsúdenec, keď ho mučia. Pomalá jazda ničila motor, no keď som už musel ísť slimačím tempom, aspoň som sa usiloval udržiavať vysoké obrátky.

- Slabý vozík, - usúdila Bronka. - Ideme tak pomaly, a on sa až zadúša od námahy. Staromódny, - dodala. Hádam to malo znamenať, že vozidlo je starého typu.

- Nie je až taký starý, - odvetil som. - Len nevyzerá pekne.

- Smiešne autíčko. Taký nemoderný tragač.

Zavrtel som hlavou.

- Pekné autá sú pre ľudí bez fantázie, - vyhlásil som tónom filozofa.

Bronka sa rozosmiala.

- Musím to zopakovať Čiernemu Frankovi. Lebo on strašne obdivuje pekné autá. Keď zbadá parádny voz,

vôbec ho nemožno od neho odtrhnúť. Veľmi chce mať auto. Ech, keby ste mali nádhernú limuzínu, veľmi rád by sa s vami spriatelil. A ešte keby ste mu dovolili sadnúť za volant...

- Našťastie k tomu nikdy nedôjde.

- Prečo vravíte „našťastie“?

- Našťastie pre okoloidúcich a ostatných vodičov. Takým ľuďom, ako je Čierny Franek, by vôbec nemali dávať vodičské preukazy. Vzťah k životu, k spoločnosti by sa tiež mal brať do úvahy, keď vydávajú vodičský preukaz. Ak niekto v každodennom živote nedbá na práva a povinnosti každého človeka, rovnako sa bude správať aj za volantom. Nebude dodržiavať dopravné predpisy, tak ako nedodržiava iné predpisy. Lenže opakujem, našťastie takí chlapi nemajú autá. Môžu o nich nanajvýš snívať. Napokon, sú to smiešne sny.

- Prečo smiešne? Sny nikdy nie sú smiešne, - nesúhlasila Bronka.

- Nikdy nebude mať pekné auto, ak sa nepustí do učenia, do ťažkej práce. Teraz môže iba snívať, že niekomu auto ukradne, chvíľu sa na ňom povoží a potom ním alebo narazí do stromu, alebo niekoho zrazí.

- Ech, vy stále predpokladáte len to najhoršie.

- Poznáš predsa Čierneho Franka. Keby si sadol za volant veľmi rýchleho auta, vedel by sa zdržať, aby neuháňal najvyššou rýchlosťou? A nemá nijaké skúsenosti. Chuligáni, čo kradnú autá, zákonite spôsobujú havárie.

- Vy sa hádam nemusíte obávať krádeže? - vyprskla smiechom. - Vaše vozidlo možno dobehnúť hoci aj na bicykli. To kvôli tomu autu vás volajú pán Tragáčik? Ale dosť sa vám čudujem. Keď sa človek s vami rozpráva, zdáte sa celkom normálny. Ale keď nasadnete do tohto voza, hneď ste každému na smiech. To necítite, že také auto zosmiešňuje majiteľa?

Až vo mne vzkypela zlosť.

- Nedopúšťaj sa zásadnej chyby mladých ľudí: neposudzuj ľudí a veci veľmi unáhle. Hovorím ti, že za krátko sa ti moje auto prestane zdať smiešne.

Medzitým sme minuli dedinu Wieprz a vyšli sme na úzku hrádzu, ktorá spája ostrov Bukowiec s brehom jazera. Uvideli sme rozľahlú zátoku s niekoľkými vodnými prístaviskami, kde boli zakotvené takmer dve desiatky dosť veľkých jacht, a dokonca aj dve menšie riečne lode. Spozoroval som tiež bielu jachtu Wacka Kravatíka priviazanú k brehu. Čo ti tu mohli robiť?

Bronka mi ukázala na stánok s pivom, ktorý stál hneď pri výjazde z hrádze na ostrov. Hneď za stánkom sa tiahol nízky neveľký háj. A za hájom - osada farebných kempingových domčekov nejakej olsztynskej továrne.

- Ukryjem vehikel v háji, - povedal som Bronke, - lebo Čierny Franek by sa mohol vyplašiť. Ty si sadni v blízkosti stánku a čakaj naňho. Ja sa budem motať po najbližšom okolí a keď vás uvidím, prídem k vám.

Blížilo sa poludnie, mraky sa rozpáchli po oblohe, slnko veľmi silno pripekalo.

Rad pri stánku bol dosť dlhý, ale hneď mi udrela do očí známa postava. Bielovlasá Edyta z jachty Wacka Kravatíka kupovala v búde cigarety.

Rozhodol som sa navodiť náhodné stretnutie. Prišiel som na breh zátoky a potom som vykročil smerom k stánku.

Stretli sme sa v polovici cesty. Keď ma slečna Edyta uvidela, vypadli jej z rúk štyri škatuľky cigariet.

- Dobrý deň, slečna, - pozdravil som ju zdvorilo, priklakol som si a zdvihol som škatuľky zo zeme.

- Ó Bože, Bože! - šepkala vystrašená. - Vy ste tu tiež! Naozaj ste to vy?

- Veru tak, osobne, - odvetil som a znova som sa zdvorilo uklonil.

Už keď sme sa prvý raz stretli, dospel som k názoru, že je veľmi naivná. „Hádam sa mi podarí vytiahnuť z nej nejakú cennú informáciu?“ pomyslel som si.

Naozaj bola vyľakaná, keď ma uvidela, zreteľne sa jej to zračilo na tvári. Po chvíli však strach zmizol, ale objavil sa rovnako výrazný a úprimný hnev.

Dupla nohou.

- Teda Wacek má pravdu: vy nás sledujete. Ale prečo, prosím vás? - dala si ruky vbok. - Akým právom nás sledujete?

Bezradne som rozložil ruky.

- Prisahám vám, že to nie je pravda. Prišiel som sem na Bukowiec, lebo hľadám nejakého Čierneho Franka.

- Niečo sa vám stratilo?

- Mhm, - klamal som.

- Tak tu nemáte čo hľadať. Musíte ísť na políciu do Iławy. Dnes ráno tu policajti urobili záťah na lotrov a tulákov, vzali so sebou toho Čierneho Franka i Romana. Wacek s Januszom išli do Iławy.

- Na jachte? - čudoval som sa, lebo jachtu som predsa videl uviazanú k brehu ostrova.

- Nie. Wackovým autom. Mal ho zaparkované v dedine Wieprz u istého gazdu.

Ach tak, že mi to hneď nezišlo na um. Prirodzene, že Wacek Kravatík mal nielen peknú jachtu, ale aj auto.

- Už viem, po čo sa pobrali do Iławy. Čierny Franek im sľúbil, že nájde toho, čo ukradol mapu, - povedal som.

- Nie. Vybrali sa ta kvôli Romanovi.

- Čo má Wacek s Romanom? - začudoval som sa.

Až teraz sa v nej prebudilo podozrenie.

- Prečo sa to pýtate? Wacek mi zakázal rozprávať sa s vami. Odo mňa sa nič nedozviete. Celkom nič! - strašne vykrikla.

- Ale ja nechcem nič vedieť, - ubezpečoval som ju. - Prepáčte mi, slečna, ja už musím ísť.

Po týchto slovách som jej podal škatuľky cigariet, slušne som sa uklonil a pobral som sa po chodníku k pivnému stánku.

- Odchádzame! - zvolal som na Bronku a vykročil som smerom k autu.

- Čo sa stalo? - vypytovala sa prekvapene, bežiac za mnou. - Už sa nechcete stretnúť s Frankom?

Vtiahol som ju do auta a naštartoval som.

- Čierny Franek je v Iławe. V policajnom väzení, - vysvetlil som Bronke.

Zakryla si tvár rukami.

- Cítila som, že sa to takto skončí, - vyhlásila zúfalo. - Teraz on bude pykať za všetky prečiny bandy.

Pochytila ma zlosť.

- Veru tak, - prikývol som ironicky. - Franeček je nevinný. To iba zlá banda vyčíňala pri jazere. A nebol to náhodou Čierny Franek, kto viedol tú bandu? A vtedy, keď chuligáni vyčíňali, zabili ovcu na ostrove, kradli plynové bomby, vtedy nemysleli na zodpovednosť pred právom.

- Teda nepomôžete mu? - odtiahla si ruky z tváre. Mala zaťaté pery.

Neozval som sa. Tváril som sa, že sa sústreďujem na jazdu po dedinskej ceste. Čakalo ma niekoľko desiatok kilometrov zlej cesty cez Gublawki, Ulpity až do Karczmisk, odkiaľ už do Iławy viedla asfaltová cesta.

- Kam ideme? - znova sa spýtala.

- Na stretnutie s dobrodružstvom, - odvetil som bezstarostne.

- Nemám záujem o nijaké dobrodružstvo. Neverím na nijaké pekné dobrodružstvo. Rozhodla som sa vrátiť domov, odprosiť rodičov a na budúci rok sa pustiť do učenia. Iba ak by sa mi podarilo Frankovi nejako pomôcť... Veď ho nenecháte len tak, však? - povedala pro-sebne.

- Lenže ako mu môžem pomôcť? Mám povedať polícii, že priestupky jeho bandy sa nestali? Mám povedať, že Čierny Franek je poriadny chlapec, ktorý neviedol bandu darebákov?

- On už tú bandu dávno neviedol...

- No a čo? Ale zúčastňoval sa na mnohých chuligánskych výčinoch. A ty tiež. Veď sa dalo predvídať, že sa to práve takto skončí. Však ty si o tom vedela najlepšie, preto si od nich odišla. Ja som ti zasa sľúbil nádherné dobrodružstvo a sľub dodržím.

Už ju nezaujímal dobrodružstvo. Myslela na Čierneho Franka.

- Pochytali celú bandu, alebo iba jeho?

- Nemám potuchy. Viem iba to, že v árešte je aj Roman.

Znova si prikryla tvár rukami.

- Čo bude s Frankom...

- Chcel som mu pomôcť, keď to ešte bolo možné, kým sám, z vlastnej vôle mohol odísť z bandy. Teraz mu môžem nanajvýš tak doniesť do väzenia trochu jedla či sladkosti. Nezabudni, že on už bol v polepšovni. Je recidivistom, a takých čaká prísny trest.

Rozplakala sa. Nie, nebola ufňukanec, len zrazu pochopila beznádejnosť situácie, v akej sa ocitol Čierny Franek.

Dorazili sme do uličiek mesta. Iława je veľmi pekná, na mieste ruín a zbúranísk z čias vojny vyrástli moderné domy. Mestečko má charakter letoviska, lebo sa rozpres-

tiera pri úžine Jezioraka. Pri jazere sú kempingové chatky, bufety, kaviarne, pekná reštaurácia „Kormorán”.

Lenže nebol vhodný čas na obdivovanie krás Ławy. Našiel som veľkú budovu mestského veliteľstva polície a zaparkoval som pred ňou svoj vehikel.

Bronka bola v takom duševnom stave, že keby som ju doviezol na železničnú stanicu a kúpil jej cestovný lístok do Varšavy, bez jediného slova protestu by nastúpila do vlaku a išla domov. A možno som to mal presne tak urobiť. Ale pomyslel som si, že by sa vrátila domov skrúšená a plná dobrých predsavzatí, len ako dlho by jej to vydržalo? Báľ som sa, že jediné poučenie, ktoré si vezme z lekcie, ktorú jej teraz dáva život, bude: človek nesmie robiť zle, lebo ho môže zatknúť polícia. Ale my predsa chceme vychovať pokolenie, ktoré nebude robiť zle nie zo strachu pred zodpovednosťou, ale z pocitu, že zlo narúša poriadok, ktorý sme si sami zaviedli. Chcel som, aby sa presvedčila, že aj najväčší nespokojenec nájde dobrodružstvo a možnosť vyžiť sa v rámci spoločenského poriadku bez toho, aby niekomu krivdil alebo sa dostal do kolízie s právom.

- Počkaj na mňa, - povedal som Bronke.

Nechal som ju vo vehikli, pobral som sa na veliteľstvo a požiadal som o rozhovor so službukonajúcim dôstojníkom.

Mladý poručík ma prijal v miestnosti veľmi skúpo zariadenej nábytkom. Okrem stola, dvoch stoličiek, ohňovzdornej skrine a obrazu so štátnym znakom na stene - nebolo v nej nič viac.

Ukázal som mu osobný preukaz a legitimáciu dobrovoľného dopravného inšpektora. Táto legitimácia mi očividne získala jeho sympatie.

Spýtal som sa ho na Čierneho Franka a Romana. Zaujímalí ma dôvody, pre ktoré ich zadržala polícia.

- Franka a Romana, - odpovedal poručík, - sme zadržali pre podozrenie z tuláctva, hoci sa zdá, že majú na svedomí aj ťažšie priestupky. Tí chlapci nemali pri sebe ani groša, teda z čoho tu žijú, ak nie z krádeží? Jednoducho sme sa rozhodli vyhnať ich z tohto rajónu. Chceme im dať lístky do miesta trvalého bydliska a pohroziť im, že ak sa tu ešte raz ukážu, dostanú sa pred súd pre mladistvých. Tento Franek, nazývaný Čiernym Frankom, tu viedol skupinu mladých chuligánov, ktorú sa nám, žiaľ, nepodarilo pochytať. Tvrdí, že sa rozišiel s bandou a rozhodol sa nájsť si prácu u miestnych rybárov. Neviem, či mu môžeme uveriť. Je však fakt, že sme ho zadržali samého, bez bandy. Sedel pod nejakým stromom a triasol sa od zimy, lebo ráno bolo chladné. Tento kraj trpí nedostatkom pracovitých rúk. Taký mládenec by sa zišiel v niektorom gazdovstve či v rybárskom družstve. Naozaj nám nejde o to, aby sme sedemnásťročného chlapca poslali do polepšovne. Ale musíme mať záruku, že sa zmení. Ak sa nájde niekto zodpovedný a podpíše nám vyhlásenie, že Franek od tejto chvíle bude poctivo pracovať, nevidíme prekážky, aby sme ho pustili na slobodu.

- A Roman? - spýtal som sa.

- Ten už opustil celu. Pred polhodinkou dvaja dovoľenkári podpísali vyhlásenie, že počas leta ho berú do svojej opatery.

- Wacek Kravatík a Bradáč, - vyhrŕklo zo mňa.

- Jeden z tých mužov sa volal Waclaw. A druhý naozaj mal bradu, - usmial sa poručík.

Priznám sa, že som vôbec nič nechápal. Prečo Kravatík s Bradáčom mali taký záujem o Romana? Azda vyšli najavo nejaké nové okolnosti v súvislosti s mapou lovísk?

- Kým podpíšem záruku, ktorú ste spomínali, - obrátil som sa na poručíka, chcel by som sa porozprávať s Frankom. Možno on nebude súhlasiť, aby som ho zoberal pod svoje krídla.

- To je pochopiteľné. Ale vôbec neviem, prečo chcete na seba vziať až takú povinnosť...

- Trocha som ho pozoroval. V podstate je to zaujímavý chalan. Je istá šanca... Lenže to je dlhý príbeh a viem, že máte veľa roboty...

Naozaj mal veľa roboty. Jednostaj ho odvolávali k telefónu, do miestnosti, kde sme sa rozprávali, ustavične nakúkal akýsi policajt.

- Požiadam, aby vám chlapca doviedli sem, - rozhodol poručík a vyšiel na chodbu.

Prečo Franek prehrával, čiže rozhovor o vyrastenom obleku

- **Pán múzejník • Prečo mi nôž vypadol z ruky • Roman oznamuje svoje podmienky • Kde je záhadná mapa • Zhadzujem masku • Naháňačka • Fígel' pána Zagłobu**
- **Čo sa stalo so záhadnou mapou**

- Poznáš ma, však? - spýtal som sa Čierneho Franka. Náročky som mu začal tykať, aby pocítil, že ho považujem za sopliaka.

Bez slova spustil hlavu. Poručík vyšiel z miestnosti a nechal ma s ním samého.

- Niekoľko ráz som ťa pozýval na rozhovor, - začal som. - Ale stále si v tom videl nejaký podraz. Až napokon nastala taká situácia, že sa môžeme pokojne porozprávať.

- Čo odo mňa chcete? - zavrčal podráždene.

Začudoval som sa:

- Ešte stále sa považuješ za najväčšieho chytráka? Nevzal si si nijaké poučenie zo situácie, v ktorej si sa ocitol? Doteraz ti nedošlo, že stále prehrávaš? Len si to poriadne zrátaj! Viedol si bandu a zbavili ťa vodcovstva. Bronka ťa obdivovala a stratil si jej sympatie, navyše si sa zachoval ako ničomník, lebo si zneužil jej dôveru. Začal si vojnu s Kapitánom Nemom a prehral si ju. Dokonca ani so mnou ti to nevyšlo. Už ani nerátam to, že sa ti vymkla z rúk záležitosť s mapou lovísk. A teraz sedíš v policajnej cele, zatiaľ čo Roman už je na slobode.

- Ušiel? - prejavil záujem.

- Wacek Kravatík s Bradáčom podpísali vyhlásenie, že ho budú živiť, a polícia Romana pustila.

- To sú prefíkanci! - uľavil si.

- Ty sa tiež považuješ za prefíkaného a chytrého. Ak je to tak, skús mi odpovedať, prečo stále prehrávaš?

Ľahostajne mávol rukou.

- Mám stále smolu.

- Nie, kamarát. Jednoducho si ako človek, ktorý už vyrástol z obleku; len čo urobíš nejaký prudší pohyb, praská vo švíkoch. Prečo ťa pozbavili vodcovstva v bande?

- Roman proti mne intrigoval.

- Nie, môj milý. Viešť bandu chuligánov znamená, že ty musíš byť najväčší chuligán. Lenže tebe, neviem pre aké dôvody, to prestalo vyhovovať. Chcel si viesť bandu, ale tak, aby nekradla a nevystrájala. Skrátka, tvoj odev ti už nesedí. Je čas vymeniť ho za iný.

- Kam tým mierite?

- Wacek Kravatík a Bradáč sa zaviazali, že sa postarajú o Romana. Ja môžem urobiť to isté s tebou. Podpíšem záruku, že ťa beriem počas leta za svojho - nazvime to tak - pobočníka. Mám v tomto kraji splniť istú úlohu a potrebujem pomocníkov. Vyzerá to na niekoľko pekných dobrodružstiev.

- Vy ste... z polície?

- Nie, chlapče. Z múzea.

Bolo vidieť, že iba s najväčšou námahou potlačil výbuch smiechu.

- Veď hej, - vzdychol výsmešne. - Mal som si to domyslieť podľa toho vášho múzejného auta. Nie ste azda, - trocha ožil, - z archeologického múzea? Počul som od kamošov, že podaktorí z nich pracovali u archeológov na vykopávkach. Azda potrebujete robotníkov?

- Nie som archeológ, iba historik umenia.

Znova sa rozčaroval.

- No, tak čo? Podpíšem záruku? - spýtal som sa.

- Ako chcete, pán múzejník, - odvetil ľahostajne. - Radšej budem u vás pobočníkom, ako sedieť v base alebo vrátiť sa do Varšavy.

- Lenže si pamätaj: budeš robiť iba to, na čo dostaneš odo mňa povolenie.

Ešte raz mykol plecami.

- To sa vie, pán múzejník. Budem poslušný ako baránok. Bojím sa len nudy. A poučovania.

Jeho štipľavé poznámky som prešiel mlčaním a vyšiel som na chodbu, aby som našiel poručíka.

Poručík držal Frankovi dosť dlhú kázeň, z ktorej jednoznačne vyplývalo, že hoci sa chalan o chvíľu ocitne na slobode, vyšetrovanie proti nemu bude pokračovať, lebo je podozrivý zo spoluúčasti pri zabití ovce, ako aj pri krádeži plynovej lampy a turistickej plynovej bomby.

- Úprimne ti radím, - zakončil svoju reč poručík, - aby si sa od tejto chvíle správal čo najslušnejšie. Najlepšie urobíš, ak sa pustiš do poriadnej, poctivej roboty. Ak sa vypracuješ na slušného človeka, bude to mať veľký vplyv na priebeh vyšetrovania proti tebe.

Po piatich minútach sme s Frankom podišli k vehiklu. Až sa zachvel, keď uvidel Bronku. Ale ona, je to priam zázrak, namiesto prejavov obrovskej radosti, aké sa dali očakávať, zvitála sa s ním veľmi chladne. „Múdre dievča," pomyslel som si. „Začala si uvedomovať, že jej doterajšie nadšenie pre jeho činy ho viedlo iba k väčšej drzosti."

- Podpísal som záruku, že odteraz Franek prestane byť tulákom, ale bude mojím pomocníkom. Máš niečo proti tomu, aby sa pripojil k nám? - spýtal som sa Bronky.

Pozrela na Franka takmer pohrdavo.

- Len aby nezneužil vašu dôveru, ako to urobil s mojou, - odpovedala.

Franek sa začervenal, ako keby mu bol niekto vylepil zaucho. Nepovedal na to nič a sadol si na zadné sedadlo vehikla, lebo Bronka obsadila miesto vedľa mňa.

- Naobedujeme sa, - rozhodol som.

Doviedol som auto k reštaurácii „Kormorán“, ktorá sa nachádzala už vlastne za mestom, v najbližšom susedstve kempingovej osady. Reštaurácia bola na samom brehu jazera, od vody ju delila iba zlatistá pláž s kúpaliskom a prístaviskom. Cez veľké okná reštaurácie bolo vidieť sivú hladinu Jezioraka a biele trojuholníčky plachetníc.

Pred „Kormoránom“ stálo zo dvadsať áut. Franek sa neovládol a nežne pohladkal kapotu bieleho fiatíka.

- Z Varšavy, - usúdil, keď hodil okom na poznávaciu značku. - Fajn vozík. Taký by som chcel mať. A vy, pán múzejník, nemohli by ste si taký dovoliť?

- Môj je lepší, - odvetil som.

Zobral to ako žart. Vošli sme do jedálne a posadili sme sa k stolíku hneď pri dverách. Stolík sa nachádzal pri stene, ktorá sa o dva metre ďalej lomila a otvárala priestor hlavnej sály, kde bol tanečný parket a pódium pre orchester.

Obedovali sme celkom mlčky. Medzi Bronkou a Frankom stále bolo zreteľne cítiť averziu, a ja som rozmýšľal o svojich veciach. Zrazu mi až nôž vypadol z ruky. Takmer od susedného stola doľahol ku mne zvýšený hlas Wacka Kravatíka:

- Nedostaneš viac piva, sopliak. Ako si to vlastne predstavuješ? Myslíš, že sme idioti? Nestačí, že sme ťa vytiahli z basy, ešte si chceš klásť podmienky? Hovor konkrétne, kde je mapa?

- Len pokojne, pokojne, páni, - začul som chlapcov piskľavý diskant.

Priložil som si prst na ústa a tým som naznačil Bronke aj Frankovi, aby mlčali a nevyzradili, že sme tu. Zrejme Wacek s Bradáčom sem došli na obed, keď vybavili záležitosť na veliteľstve polície.

Teraz vykrikol Bradáč:

- Wacek, drž ma, lebo keď chytím za krk toto šteňa, kosti mu dolámem! Čo si predstavuje? Ukradol nám tašku s mapou, a teraz nám ešte odporuje?

Wacek asi upokojil priateľa, lebo odvtedy rozhovor bol tichší. No keď sme už vedeli, kto sedí za stenou, podarilo sa nám zachytiť ich slová na pozadí jemnej haravy, ktorá naplňovala reštauračnú sálu.

Roman hovoril:

- Ak sa mi budete vyhrážať, páni, tak sa nedohodneme. Už včera som vám oznámil svoje podmienky. Ja o nijakej taške ani mape nič neviem. A keď sa vám nepáči moje správanie, môžem sa vrátiť do policajnej cely. Veď čo! Posedím si tam zo dva dni, a potom ma pošlú domov, do Varšavy. Nijaký priestupok mi ani polícia, ani vy nedokážete. Ale medzi štyrmi očami, či vlastne šiestimi, vám poviem... Neviem, kto ukradol tú tašku s mapou. Ale myslím si, že by som ju mohol nájsť. Dokonca som si celkom istý, že keby som sa do toho pustil, tak by som ju našiel. Vám na tom veľmi záleží, teda môžem to pre vás urobiť, prirodzene, nie za „pánbohza-plať“. Veď za nájdenie mapy ste chceli dať Čiernemu Frankovi päť litrov.

- Chceme prekonať poľský rekord, - zahundral Bradáč.

- No čo, mne je to všetko jedno. Ale vravím vám tak ako včera: dostanem päťtisíc a poviem vám, kde je taška s mapou. Vy si tú mapu vezmete a ja odfrčím do Zakopaného. Ďalej ma budete živiť, ako ste sa zaviazali a za vaše peniaze si budem v Zakopanom žiť celkom dobre...

- Drž ma, lebo ja toho sopliaka!... - znova vybuchol Bradáč.

Wackovi sa aj tentoraz podarilo upokojiť priateľa.

- Dostaneš tri tisícky, - povedal Romanovi. - Ale najprv musíme mať tú mapu.

- Ach tak! - zasmial sa chalan. - Ja vám dám mapu, a vy ma kopnete do zadku? Nie, páni, tak to nepôjde. Prachy dostanem hneď a poviem vám, kde treba hľadať tašku s mapou.

- Ty si prachy vezmeš, ale my tašku nenájdem?

- Prachy mi dáte ihneď. Schovám si ich do vrecka a pôjdem s vami na Bukowiec, kde je ukrytá taška s mapou. Súhlasíte?

Zdalo sa, že Wacek už mal po krk problémov s mapou.

- V poriadku, - súhlasil. - Tu máš peniaze. Natankujeme benzín a ideme po mapu.

Zavrzgali odsúvané stoličky. Obával som sa, že Bradáč i Wacek nás uvidia, keď pôjdu k autu, ale pobrali sa k druhému východu vedľa pódia pre kapelu.

- Tí dvaja mi vôbec nie sú sympatickí, ale musím uznať, že Roman je poriadny lotor, - poznamenal som.

- Predsa celkom iste on im ukradol tašku.

- Podliak jeden! - zamrmal Franek. - Ukradol tú tašku, ale nikomu z nás to nepovedal. Lenže prečo sa až včera spojil s Kravatíkom?

- Nechápeš to? Najprv chcel teba odpísať v očiach bandy. Keď sa mu to podarilo, začal sa činiť.

Zaplatil som čašníčke účet a vyšli sme z reštaurácie.

Rozhodol som sa zistiť, kam pôjde Wacek Kravatík. Rátal som s tým, že sa mi nejako podarí hodiť okom na tú mapu. V ušiach mi stále zneli slová: „Tá mapa nám všetko vynahradí aj s úrokmi.“

Z benzínovej pumpy práve odchádzala veľká cisterna.

V čase keď sa palivo tankuje do veľkých nádrží, nesmie sa predávať benzín, takže ho začali predávať až teraz. Pri stojane stál čierno-biely wartburg. Wacek Kravatík, Bradáč aj Roman vystúpili a čakali, kým obsluhujúci pumpár strčí hadicu do nádrže.

Zastavil som hneď za Wackovým wartburgom.

- Aha, Čierny Franek! - Roman nás spozoroval prvý.

Bradáč i Wacek Kravatík na mňa vrhli podozrievavý pohľad.

Roman videl, že Franek naňho nereaguje, a pokračoval:

- Hej, ty, Franek, hráš sa na kozmonauta, že letíš na takej rakete? Ten pán ťa asi vzal preto, aby si mu tlačil vozidlo. Alebo azda ideš na svadbu s Bronkou týmto tra-gačom?

Posunkom som Franka upozornil, aby mlčal. To pod-nietilo aj Wacka Kravatíka.

- Vážení pane, - ozval sa ku mne so zdvorilou iró-niou, - odvážili ste sa vybrať až do Iławy na tomto stra-šidle? A neobávate sa, že sa vám cestou rozsype?

Bradáč dodal akoby s odporom:

- Dám vám hádanku. Koľko dní treba, aby ste sa týmto fúrikom dostali na Bukowiec?

- Tri dni, - zachechtal sa Roman.

- Veru tak, - vážne prikývol Bradáč. - Tri dni a tri no-ci pri častom prepriahaní koní.

Dokonca aj muž, čo obsluhoval benzínovú pumpu, pousmial sa popod nos.

A Roman sa stále usiloval dopáliť Franka:

- Chcel si tú mapu, Franek? Myslel si si, že na nej zarobíš. Lenže trafil si na múdrejšieho. A vieš, kde tá mapa bola? Teraz ti to môžem prezradiť, lebo celá vec je už vybavená. Mapa ti ležala pod nosom. V líščej no-re, v koreňoch toho suchého stromu na Bukowci, kde

sme mali tábor. To ja a Líščia kožka sme potiahli tú tašku.

- Drž hubu! - zvraskol naňho Bradáč.

Chlapec prestrašene zmĺkol. Wacek Kravatík zaplatil za benzín, nasadli do wartburga a pomaly vyšli od pumpy na cestu. Teraz som ja podišiel k stojanu.

Franek si odpľul, a naznačil tým svoje pohrdanie voči Romanovi.

- Ech, keby ste mali lepší voz, - povedal, - trocha by sme ich popreháňali. Zišlo by sa im urobiť taký žart: prichádzajú k stromu, ale taška s mapou tam už nie je. Ešte by sme nechali lístoček s textom: *adios, slimáci!*

Pocítil som chvenie, ktoré ma vždy pochytilo, keď sa naskytlo nové dobrodružstvo. Uvažoval som:

„Nevezmem im tú mapu, hoci nie je ich majetkom. Ukradli ju mužovi, ktorý sedí vo väzení. Ale nepoznám ho a ani by som nevedel, ako mu ju vrátiť... Lenže mám právo nazrieť do nej.“

Koľko trvalo tankovanie benzínu? Nanajvýš tri minúty.

- Dobre sa držte! - zavolať som na Bronku a Franka.

Z benzínovej pumpy som vyskočil ako vystrelený z praku, na najvyšších obrátkach motora. Pneumatiky mi pískali v zákrute ulice a dostal som sa na cestu do Karczmiska.

- Motor ťahá celkom dobre, - všimol si Franek.

Wacek Kravatík s Bradáčom vôbec nepredpokladali, že ich budem naháňať. Dobehol som ich dva kilometre za Hławou.

A vtedy sa to začalo. Kravatík zbadal môj vehikel a začal pridávať plyn. Osemdesiat, deväťdesiat, potom sto kilometrov za hodinu. Napokon pritlačil plynový pedál až na podlahu, môj tachometer ukazoval stodvadsiatku.

Wacek si hádam uvedomil, že za tou našou naháňačkou čosi bude. Azda nemal nijaké podozrenie, jednoducho sa v ňom prebudil športový pretekár a nechcel sa dať predbehnúť autom, ktoré podľa neho malo ísť na Bukowiec „tri dni a tri noci pri častom prepriahaní koní“.

Stodvadsať kilometrov za hodinu, to bolo očividne všetko, čo mohol vytiahnuť zo svojho auta. Tri valce wartburga dávali maximálny výkon pri tejto rýchlosti. Kravatík šliapal plynový pedál až na podlahu karosérie a jeho karburátor striekal toľko benzínu, koľko len stačil.

Ale v mojom vehikli? Dvanásť valcov veľkých ako hrnce ešte nevyvinulo ani polovicu svojej sily, tri dvojkanálové karburátory tlačili do nich také množstvo benzínu, že plynový pedál bol sotva stlačený. Až pri tejto rýchlosti som mohol zaradiť štvorku.

Motor wartburga už zavýjal na najvyšších obrátkach, celá karoséria sa iste ľahko chvela od obrovskej námahy. A môj vehikel sa začínal „dobre cítiť“. To bola jeho pracovná rýchlosť, pri ktorej mal najnižšiu spotrebu benzínu a najmenej sa zohrieval.

- Bože môj... čo to vyrábate? - radostne zjajkol Čierny Franek, keď videl, ako rýchlo dobieham Wacka, hoci ručička na tachometri dosiahla číslo stodvadsať.

Bronka polohlasne poznamenala:

- A ja som sa tak zle vyjadrovala o vašom aute...

Napĺňala ma hrdosť. Cítil som sa ako ktosi, kto je nútený nosiť škaredú masku a konečne ju môže zhodiť a ukázať svoju skutočnú tvár. Prepáčte mi tú slabôstku, ale aj ja občas rád imponujem. Či nie preto tak pokojne znášam, keď sa vysmievajú z môjho vehikla, aby som prežil tú jedinú nádhernú chvíľu: ukázať, aké možnosti tají moje škaredé auto?

- Asi sa vyznáš v značkách áut, - ozval som sa k Čiernemu Frankovi. - Počul si o ferrari 410?

- Jasné. Je to jedno z najrýchlejších turisticko-športových áut vyrábaných v Taliansku na súkromné objednávky.

Prikývol som.

- A toto je vlastne ferrari 410.

Začul som iba nadšené vzdychnutie.

Lenže nemohol som sa naplno opájať triumfom. Nejazdili sme predsa po autostráde, ale po úzkej asfaltovej ceste. Už pri stovke sa tu vodič cíti neisto, lebo môže spôsobiť haváriu. Po úzkej ceste chodia sliepky, jazdia furmanské vozy a motocyklisti, na cestu vybiehajú deti a nezriedka môžete stretnúť podnapitého cyklistu.

Stlačil som klaksón a tým som Wackovi naznačil, že chcem, aby sa mi uhol z cesty, lebo mám v úmysle ho predísť.

Ale jeho vozidlo sa neuhlo ani o meter. Azda Wacek Kravatík ešte neprecitol z úžasu? Azda ešte stále nemohol pochopiť, že toto monštrum, z ktorého sa vysmieval, ho nielen dobehlo, ale chce sa dostať pred neho?

Zvuk klaksóna som mal mohutný - spevný a zvučný.

Znova som zatrúbil, lenže teraz už dlhšie.

- Ničomník! - zahundral Franek, keď uvidel, že wartburg ešte vybočil na ľavú stranu cesty, aby mi znemožnil predbehnúť ho.

Rútil som sa s revúcim klaksónom ako sanitka záchranky, keď sa náhli na miesto nešťastia. Wacek Kravatík mi napriek tomu neustúpil z cesty. Možno už pochopil, že ho chceme predbehnúť, aby sme sa pred ním dostali na Bukowiec a vybrali z líšcej nory tašku s mapou lovísk. Usiloval sa teda zabrániť nám v tom. Predpokladal som, že ak nám konečne uhne z cesty, urobí to

v takej vzdialenosti od Karczmiska, že aj pri vysokej rýchlosti nezískam veľa času. Dorazí na Bukowiec najvyššie o dve-tri minúty po mne. A to je málo, aby sa mi podarilo dostať tašku.

Moje trúbenie znelo zvučne ako hra kapely.

- Ustupuje! - radostne skríkol Franek.

Ustupoval a súčasne spomaľoval.

„To je nejaká pasca,“ pomyslel som si. A zbadal som výstražnú značku, že o chvíľu bude na ceste ostrá zákruta.

Kto sa odváži prekonať ostrú zatáčku v stodvadsaťkilometrovej rýchlosti? Hádam iba samovrah.

Wartburg spomalil na deväťdesiatku, ale aj tak ho odstredivá sila zanesla na pravú stranu. Takto ľavá strana cesty zostala na chvíľu otvorená a pochopil som, že musím využiť túto šancu. Nie, nebudem ho predbiehať v zákrute, ale urobím to vtedy, keď z nej začneme vychádzať. Lebo vtedy už opäť budeme mať prehľad na kus cesty pred sebou.

Spomalil som na stovku a v zákrute som zrazu pridal plyn. Ach, keby v tej chvíli videli moje auto tí, čo sa tak z neho vysmievali a prezývali ho „rozčapená žaba“! Pri takej veľkej rýchlosti vďaka tomu „rozčapeniu“ vynikajúco sedelo na ceste a nedalo sa z nej vyniesť odstredivou silou.

Iba jeho štyri pneumatiky strašne zapišťali a možno sa poriadne odreli.

Krátky okamih sme sa s Wackom hnali popri sebe. Ale potom som pritlačil plynový pedál a rútil som sa dopredu. Stodvadsať, stotridsať, stopäťdesiat kilometrov za hodinu. Wartburg zostal vzadu, akoby nemal motor, akoby bol iba hračkou, detským autíčkom, ktoré sa pohybuje dopredu iba krútením pedálov.

Predstavoval som si, ako sa tí traja - Wacek, Bradáč

a Roman - cítili, keď videli, ako sa od nich vzdďľujem čoraz väčšmi a väčšmi.

Uvedomoval som si však, že keby som aj prehodil na piatu rýchlosť a zvýšil rýchlosť na dvesto kilometrov za hodinu, aj tak nezískam viac než pár minút. Do Karcz-miska už totiž zostávalo iba zopár kilometrov asfaltovej cesty. Ďalej viedla už len sypaná hradská, po ktorej budem musieť ísť nie rýchlejšie než dvadsiatkou.

„Teda treba použiť figeľ. Ako pán Zagloba,“ pomyslel som si.

A zrazu som dal nohu z plynu.

- Prečo spomaľujete? Čo sa stalo? Pokazilo sa niečo?
- vyzvedal vyľakany Čierny Franek.

- Nič sa neboj, - odvetil som chľácholivo. - To bola iba prvá lekcia pre tých pánov. Teraz sa začne druhá lekcia.

Tu cesta viedla cez les, za sebou sme nechali dedinu Sapy, pred nami bolo Urowo. Aj teraz mi dobre poslúžil môj zvyk vryť si do pamäti mapu okolia, kde sa budem pohybovať. Vôbec som nemusel nazerať do mapy, aby som si pripomenul, že čochvíľa sa musí ukázať lesná cesta doľava.

Ešte väčšmi som spomalil. V spätnom zrkadle som uvidel wartburg, Wacek Kravatík ma tiež musel zazrieť pred sebou. Iste sa potešil a pomyslel si, že sa mi pokazil motor alebo som dostal defekt.

Zrazu som zabočil doľava na lesnú cestičku, po ktorej som prechádzal veľmi pomaly, lebo zo zeme vytrčali hrubé korene. V zrkadle som videl, že wartburg sa zastavil na ceste a tí, čo v ňom sedeli, pozorovali, ako sa ponáram do lesa.

Vedel som, že rozhodnutie zísť z asfaltovej cesty ich znepokojilo. Predpokladal som dokonca, ako uvažujú: „Prečo zabočil do lesa? Azda nemienil ísť na Bukowiec

po našu tašku?... Alebo pozná kratšiu cestu? Najlepšie urobíme, ak pôjdeme za ním. Ak zistíme, že predsa nejde na Bukowiec, tak sa vrátíme bez obáv o osud našej tašky..."

A vtom wartburg Wacka Kravatíka tiež zahol na lesnú cestu.

- No, dostanete príučku! - zahundral som.

Cesta bola čoraz obťažnejšia. Už sa nedalo ísť ani dvadsiatkou. Ustavične na nej boli hlboké výmole plné blata. Zo zeme vyliezali korene borovic a hrabov, hrubé ako ľudské ramená.

Bol som tuším prvým vodičom na svete, ktorý sa tešil práve z takejto cesty. V mysli som už rátal, koľko času stratí Wacek Kravatík, kým sa dostane späť na asfaltovú cestu. Pätnásť? Dvadsať minút? Možno aj pol hodiny.

- Nič nechápem, - zavrtel hlavou Čierny Franek. - Veď sme mali ísť na Bukowiec po tú mapu...

Ach, tá moja obľuba vo víťazstvách. Azda sa z nej nikdy nevyliečim? Som chvastúň. Ale nemohol som sa zdržať, aby som pyšne nevyhlásil:

- Nepočuli ste, že ma prezývajú pán Tragáčik? Môj vehikel zohrá v tejto príhode dôležitú rolu. Dávajte pozor... - zakričal som.

Les sa náhle skončil. Pred nami sa otvorila belasá a vetrom trocha zvráskavená hladina jazera. Bola to Krag, dlhá odnož Jezioraka, ktorá sa tiahla až ku Karczmisku, odkiaľ viedol kanál do Miłomłyna a ďalej až do Elblagu. Breh Kragy sa na tomto mieste jemne skláňal k vode, obkolesenej nízkymi zalesnenými kopcami. Druhý breh ležal od nás nie ďalej ako päťsto metrov. Cez vodu stadeto bolo na Bukowiec okolo dvoch kilometrov.

Ale po suchej zemi? Najprv bolo treba vrátiť sa na asfaltku, potom niekoľko kilometrov do Karczmiska

a znova po výmoľoch vidieckej cesty takmer dvadsať kilometrov do dediny Wieprz. A len odtiaľ po hrádzi sa vchádzalo na Bukowiec.

Azda si Wacek Kravatík a Bradáč už uvedomili, že som ich zatiahol do pasce?

Ešte nie. Takisto ako Bronka a Čierny Franek nepochopili môj manéver. Lebo nikto z nich nemal potuchy, že môj vehikel je obojživelné vozidlo.

- A čo bude teraz? - znepokojoval sa Franek pri pohľade na Kragu, ktorá nám prehradila cestu.

Zastavil som vehikel niekoľko metrov od vodnej hladiny. V spätnom zrkadle som videl blížiaci sa wartburg. Wacek Kravatík a Bradáč už tuším zazreli jazero a určite sa tešili, ako som dobehol sám seba. Chcel som si skrátiť cestu na Bukowiec a netušil som, že lesný priesek ústi do jazera.

- Vidí sa mi, že oni budú na Bukowci prví, - zašepkala Bronka. A akoby ma chcela potešiť, dodala: - Ale aj tak to bolo výborné. Nikdy nezabudnem na tú šialenú jazdu.

- Veru, je to vynikajúce auto, - prisvedčil s úprimným obdivom Čierny Franek.

Usmial som sa popod nos.

- Držte sa, - upozornil som ich.

Počkal som, kým sa wartburg priblíži. Potom som sa vyklonil z okna a obrátil som tvár smerom k prichádzajúcim. Veselo, ako na výlete, som zamával Wackovi aj Bradáčovi.

Hodil som jednotku, poriadne som pridal plyn a súčasne som dosť rýchlo spustil vrtuľu.

Môj vehikel skočil dopredu ako paripa bodnutá ostrohou.

- Och! - zjajkla prestrašená Bronka.

Nie, toto naozaj nečakali. Vehikel vošiel do jazera, na

okamih sa takmer celá predná časť karosérie ocitla pod vodou. Lenže po krátkej chvíli vrtuľa začala pracovať. Vehikel plával, s tichým šumením rozrážal pred sebou vodnú hladinu. Pruh bielej peny označoval našu cestu cez jazero. Breh s lesným priesekom zostával za nami, čoraz ďalej a ďalej...

V spätnom zrkadle som videl, že wartburg sa zastavil meter od vody. Vyskočili z neho Wacek Kravatík, Bradáč i Roman. Bradáč za nami čosi vykrikoval, Wacek mi hrozil päťou. Potom rýchlo obrátili auto.

- Ste vynikajúci! - pochválila ma Bronka, keď sa spamätala z prekvapenia.

- Taký zázrak som ešte nevidel, - povedal Čierny Franek. - To sa jednoducho nedá pochopiť... Keby to tak videli moji kamoši...

- Ste vynikajúci! - zopakovala Bronka.

- To nie ja. Moje auto, - odvetil som skromne.

Zasypali ma množstvom otázok. Odkiaľ mám také auto? Čo všetko som s ním prežil?

- Naozaj trafiš na miesto, kde ste kedysi táborili? - spýtal som sa Čierneho Franka. - Pamätaj, že budeme mať najviac štvrťhodinku náskoku. Za ten čas treba nájsť tašku, ja sa musím pozrieť na mapu, a potom tašku i mapu musíme vložiť naspäť do diery. Potrebujeme aj trocha času, aby sme sa vyparili z Bukowca. Nechcem, aby vedeli, že som si tú mapu prezeral.

- Štvrťhodinka? Postačí päť minút, - povedal Čierny Franek.

Riadenie vehikla na vode - aj pri jeho najvyššej rýchlosti - nevyžaduje takú pozornosť ako jazda na ceste. Mohol som teda Bronke i Frankovi vyrozprávať príbeh môjho auta.

Spomenul som chvíľu, keď som nečakane dostal správu od advokáta, že môj nebohý ujo Gromižlo, v ro-

dine známy ako čudák a horlivý vynálezca, zanechal mi ako dedičstvo murovanú garáž v Krakove a auto. Pohľad na ten vehikel, zarážajúco škaredý, mnou tak otriasol, že som si ani nesadol za volant a rozhodol som sa voz predať. Až pri predávaní som si uvedomil, že je v ňom vynikajúci motor pokrytý po domácky vyrobenu karosériou. Prirodzene, vehikel som nepredal a usiloval som sa zistiť jeho tajomstvo. Zakrátko som spoznal históriu tohto auta, dozvedel som sa o Talianovi, ktorý na ceste do Zakopaného na voze ferrari 410, havaroval v nebezpečnej zákrute. Môj ujo odkúpil vrak rozbitého vozu, v ktorom sa vôbec nepoškodil motor ani rýchlostná skriňa. Vyrobil po domácky karosériu, a tak vlastne vznikla tá príšera „čln krížený s fúrikom" - ako ho volali zlomyseľníci. Auto však bolo vynikajúce, prežil som s ním veľa pekných dobrodružstiev.

- O tých dobrodružstvách vám porozprávam inokedy, - zakončil som.

Pred nami už bol ostrov Bukowiec s jeho osadami kempingových chatiek, prístaviskami a stanovými tábormi.

Čierny Franek mi poradil, aby som priplával k ostrovu zo západnej strany, teda od stredu Jezioraka.

- Vidíte ten suchý strom pod kopcom? - rukou mi ukazoval smer. - Práve tam sme mali tábor.

- Nevyjdeme na breh. Je tu plno turistov a dovolenkárov. Nechcem upozorňovať na vehikel. Nech si myslia, že je to čudný motorový čln. Dorazíme k brehu a vyskočíme na plytčinu.

Pri západnom brehu sme videli rad kajakov vytiahnutých na súš, na hlbšej vode kotvilo niekoľko motorových člnov a nevelkých jacht. V poslednom čase bolo v móde plávať na pltiach, na rôznych pontónoch, na čudesných skonštruovaných plavidlách. Teda na niko-

ho neurobil nejaký zvláštny dojem pohľad na motorový čln s tupou provou a s reflektormi.

Nenáhliili sme sa, aby sme nikoho na seba neupozornili, a pobrali sme sa k suchému stromu. Medzi koreňmi som zbadal dve diery, pozostatok po líšcej nore.

Čierny Franek si priklakol a vsunul ruku hlboko do prvej, a potom aj do druhej diery.

- Nič tu nie je... - oznámil rozčarovaný. - Iba tento papier.

A podal mi veľký, trocha pokrčený lístok vytrhnutý z poznámkového bloku. Na lístku bol farebným perom naškrabaný text:

Roman, vzal som tú tašku. Ak sa dostaneš z rúk polišov, hľadaj ma na Plaskom.

Líščia koža

- No, to je dobré, - zahundral som. - Strč ten lístok do diery, lebo Wacek Kravatík si pomyslí, že sme ukradli tašku. A zmizneme, kým sa oni objavia.

Osud mi opäť nežičil. Mal som poriadnu smolu.

- Dočerta! - uľavil som si, keď som sa vracal k vehiklu. - Znova to nevyšlo. Ale jedno ma teší: aspoň vieme, kde ich treba hľadať. Na Plaskom. Hoci ty si hádam beztak poznal nový úkryt bandy? - spýtal som sa Čierneho Franka.

Zavrtel hlavou.

- Nie, pán múzejník. Nemal som ani potuchy, kde je ten nový tábor. Ja som sa predsa motal po Bukowci, aby som našiel mapu. Dokonca som tu na ostrove aj nocoval. Napokon, keď sa nám nepodarilo chytiť Kapitána Nema, Roman zvolal zhromaždenie bandy a vyhnali ma. Neskôr Roman s Líščou kožkou prešiel na Bukowiec, aby sa konečne dohodol s Kravatíkom. Lenže prá-

ve toho rána polícia urobila záľah na Bukowci a zadržala mňa, Romana a ešte zopár chalanov. Líščia kočka sa iste včas zašil do nejakej diery, preto ho polícia neobjavila. Lenže keď sa to tak vezme, prečo sa tak veľmi zaujímate o tú mapu? Čo je v nej, prosím vás?

Mykol som plecami.

- Naozaj nemám ani potuchy. Ale hádam v nej niečo bude, keď na nej tak veľmi záleží Kravatíkovi aj Bradáčovi. Preto by som ju chcel vidieť.

Už som sedel za volantom, keď mi zrazu zišlo na um niečo dôležité. Vytiahol som zo saka pero a vrátil som sa na kopček so suchým stromom.

Po chvíli som už znova sedel za volantom.

- Čo ste tam robili? - zaujímala sa Bronka.

- V správe som vyčiarkol dve slová: „na Płaskom“. Treba Kravatíkovi aj Romanovi trocha sťažiť hľadanie, aby som ja mal väčšiu šancu.

ŠESTNÁSTA KAPITOLA

- Prekvapení skauti • Kujeme plány, ako získať mapu a rozprášiť bandu • Prieskumná hliadka na Pľaskom jazere • Príbeh Čierneho Franka**
- **Kapitán Nemo má problémy • Ideme mu na pomoc**
 - **Kto je kapitán Nemo**

Zaparkoval som vehikel na okraji lesa, nechal som v ňom Čierneho Franka aj Bronku a sám som sa vybral do skautského tábora. Stráži som povedal, že sa chcem rozprávať s Tellom. Našťastie chlapec bol práve v tábore a prišiel za mnou spolu s Krahulcom a Baškom. Sadli sme si na trávnu hneď za bránou.

Spýtal som sa ich, ako pokračuje boj s bandou.

Krahulec urobil grimasu, akoby som mu dal prehltnúť horkú pilulku. Baška sa poškrabkal na hlave a Tell vzdychol a povedal:

- Už sme stratili dva dni, čo hľadáme bandu Čierneho Franka po všetkých dierach a kútoch. Akoby sa prepadla pod zem. Ale znova vystrájajú. Horárovi z Jerzwaldu ukradli plechový čln. Mal ho vedľa horárne, na maličkom jazere, ktoré je kanálom spojené s Plaským jazerom a Jeziorakom. Napokon, nevie sa naisto, či to boli naozaj oni... Priplávali aj k vrši na Pľaskom jazere, ktorá patrila rybárovi Plitovi z Jerzwaldu. Rybár ju práve nastražil, takže v nej nenašli ryby. Od zlosti ju roztrhali a zatiahli ju do trstiny.

Krahulec nazlostene vybuchol:

- Sú tu, vyčíňajú, škodia. A vy si ešte stále myslíte, že ich za to treba pohladkať?

Usmial som sa.

- Začínam meniť názor. Tí darebáci tuším naozaj prekračujú mieru. Ale domnieval som sa, že kopa šikovných chlapcov, - nemohol som si odpustiť, aby som ich nepodpichol, - si už s bandou poradila. Taký vynikajúci prieskumník ako Baška hádam vystopoval tábor bandy, a žandár Krahulec už chytil šéfa lupičov.

Tell znova vzdychol.

- Nemôžeme nájsť ich tábor.

- Ľahko je vysmievať sa, ale ťažšie chytiť Čierneho Franka, - dodal Krahulec.

Zľahčujúco som mávol rukou.

- Poradil som si s ním bez veľkej námahy. Možno sú moje metódy predsa len lepšie?

- Čo tým chcete povedať? - ožil Baška.

- Azda ste vy... - zaujímal sa Tell.

- Nie, robíte si žarty, - zahundral Krahulec.

Vstal som z trávy a ukázal som na vehikel, ktorý bol zaparkovaný na okraji lesa.

- Tam sedí Čierny Franek, - povedal som skromne.

Ako jeden sa vrhli smerom k autu. Lenže zadržal som ich v polovici cesty.

- Pokojne, priatelia, - chlácholil som ich. - Ja som zajaľ Čierneho Franka, ak sa to dá tak nazvať, ja ho budem súdiť a určím mu druh trestu. Napokon, on sa nezúčastnil krádeže člna ani zničenia vrše. V tom čase už nebol v bande. Moja rozviedka ma informovala, že teraz vedie bandu akýsi Roman, sto ráz nebezpečnejší než Čierny Franek. A Romana môžete nájsť na bielej jachte zakotvenej na ostrove Bukowiec. Tá jachta patrí Wackovi, ktorého prezývajú Kravatík, lebo jeho mama vlastní obchod s kravatami v komisionálnych pavilónoch na Marszalkowskej ulici.

- Preboha! Vy viete všetko, - čudoval sa Baška.

Tell pyšne pozrel na svojich kamarátov.

- Nevravel som vám, že pán Tragáčik je neobyčajný človek? Nechceli ste mi to uveriť. Tvrdili ste, že sa vyhýba zrážke s bandou a radšej sa jej nepletie do cesty. No a čo? Kto chytil Čierneho Franka? Kto má také presné informácie o bande?

Krahulec pozrel na mňa s nadšením, ale súčasne aj trochu nedôverčivo.

- Azda viete aj to, kde je teraz tajný tábor bandy? - spýtal sa provokačne.

- Presné miesto nepoznám. Ale môžem prezradiť oblasť, v ktorej sa tábor nachádza.

- A vyzradíte nám to miesto? - spýtal sa Krahulec s nádejou, že možno im to predsa len poviem.

- Áno, dokonca vám pomôžem nájsť tábor a rozprášiť bandu. Len si vyhradím isté podmienky.

Pohľad na Čierneho Franka, ktorý sedel v mojom vehikli, ich trápil a súčasne vzrušoval. Radi by boli prišli bližšie k vozu, porozprávali sa s chalanom, možno ho aj trochu podráždili. Nešlo im to do hlavy, že ten pre nich doteraz nepolapiteľný protivník sedí vo vehikli ako môj priateľ.

- Ako ste ho chytili? - so zamračenou tvárou sa ma spýtal Krahulec. - Museli ste ho spútať?

- Nasadol do auta krotko a slušne.

- Ach, pán Tomasz! - ozval sa iba Tell. Ale v tých slovách znela hrdoš, že som sa ukázal presne takým, ako o mne rozprával svojim kamarátom skautom. Bolo však cítiť aj trocha závidia, že sa mi podarilo dosiahnuť to, čo im nevyšlo.

- To je iba vec metódy, - vysvetlil som skromne. - Moja metóda presviedčania sa v tomto prípade ukázala oveľa vhodnejšia než vaša.

A keď si konečne opäť sadli, s očami stále upretými na vehikel, spýtal som sa Telia:

- Nevidel si Človeka s jazvou?

- Nie, pán Tomasz...

Teraz som si ja vzdychol, lebo nie je príjemné už neviem koľký raz sa dozvedať, že múdre výpočty a predpoklady vôbec nevyšli.

Porozprával som im o Wackovi Kravatíkovi, Bradáčovi aj Romanovi, ako aj príbeh záhadnej mapy lovísk. Zreferoval som aj o príhode na ceste z Iławy, ktorá sa skončila nájdením lístka napísaného Líščou kožkou.

- Rozlúštiť záhadu mapy lovísk je pre mňa takisto dôležité, ako pre vás vyrovnať si účty s bandami chuligánov pri Jezioraku. Vy mi pomôžete nazrieť do mapy a ja zasa vám pri skrotení bandy.

- Súhlasíme! - vykriekli takmer súčasne. - Namiesto jedného budú dve dobrodružstvá. Možno tá mapa naozaj obsahuje nejaké veľké tajomstvo. Ak chceli za jej nájdenie dať päťtisíc zlotých, je to naozaj podozrivé.

Tell sa vecne spýtal:

- Akú konkrétnu úlohu máte pre nás?

Po chvíli rozmýšľania som odvetil:

- Prídem po vás ráno a spolu sa vyberieme na Plaské jazero.

Zasalutovali, pozdravili sme sa a skauti sa vrátili do svojho tábora a ja do vehikla.

Po chvíli som už plával cez jazero smerom k Zubáčiemu mysu.

Blížil sa večer - teplý, bez vetra. Jazero - zvyčajne také rozhybané, ako keby bolo živé - teraz sa zdalo mŕtve. Ani najmenšia vlnka nevybehla na breh. Voda stuhla ako obrovská kaluž horúceho olova, v ktorej lúče zapadajúceho slnka nechávali stopu, podobajúcu sa chladnúcej žiare.

Lenže noc bola ešte ďaleko. Preto som sa rozhodol aspoň na chvíľu dostať sa na Plaské jazero a zorientovať

sa, ako vyzerá. Nikdy som na ňom nebol, poznal som ho iba z podrobnej mapy.

S Jeziorakom ho spája asi stometrová úžina. Keby sa niekto plavil z Jezioraka na Płaské jazero a nemal by mapu, vôbec by si nevšimol, že sa dostal na iné jazero. Myslel by si, že to iba Jeziorak sa zrazu zúžil na krátkom úseku, podobne ako toľko ráz v blízkosti Hawy, a potom sa znova rozliala obrovská hladina, na ktorej je plno ostrovov a ostrovčekov. Na niektorom z nich sa teda nachádza tábor Romanovej bandy?

- Dávajte pozor, tam sú siete, - upozornil ma Čierny Franek, keď som sa usiloval plávať popri východnom brehu. - Roztrháte ich alebo prídete o vrtuľu.

Neboli to siete, ale obrovská vrša. Haluze zapichnuté do plytkého dna označovali konce vrše, na vode ležalo niekoľko desiatok plavákov, ktoré ju držali v určenej hĺbke.

Obišiel som túto pascu na ryby a zamieril som k úžine. Potom som vrhol posledný pohľad na Płaské jazero. V ľahkom šere nastávajúceho večera vyzeralo veľmi tajomne so svojou nehybnou, trochu zlatistou hladinou a skupinami stromov na ostrovoch. Azda ten dojem vzbudzovala jeho mŕtvosť? Nebolo na ňom vidieť nijakú lodičku ani plachetnicu, nebolo počuť vrčanie motorových člnov. Neprístupné, zarastené alebo bahnité brehy odpudzovali turistov, a tým si jazero zachovalo divokú, pôvodnú krásu. Dovolenkári z Bukowca či Siemian sem nazreli iba zriedka.

„Chytrácky si vybrala banda práve tieto miesta," pomyslel som si, keď som plával cez úžinu, kde na západnom brehu stál osamotený dom - horáreň z červenej tehly. Od toho miesta na sever, teda pozdĺž Płaského jazera, rástol hustý les, ktorý sa tiahol až k prvým dedinským staviskám Jerzwaldu. Aj na brehu bol terén nie-

koľko kilometrov pokrytý hlbokým lesom. Dalo sa v ňom celé hodiny blúdiť a nenatrafiť na človeka, iba na malé lesné jazierka. Bolo to vynikajúce miesto pre tých, ktorí sa chceli vyhnúť stretnutiam s cudzími ľuďmi.

Dorazili sme k Zubáčiemu mysu. Prípravu večere sme nechali na Bronku. A ja s Čiernym Frankom sme sa pustili do stavania tábora. Najprv sme postavili stan pre Bronku a nafúkali sme jej matrac. V aute som mal ešte druhý matrac (vždy zvyknem spať na dvoch, aby tak neľahalo od zeme), teda ten druhý som požičal Frankovi. Zišla sa nám aj vojenská pelerína, teda vlastne stanový dielec; z takých dvoch sa dá postaviť šikovní stan. Franek využil stanový dielec aj nepremokavú plachtu, ktorou som pri dlhšom pobyte prikrýval vehikel, a postavil si pohodlný prístrešok.

Navečerali sme sa - zjedli sme praženicu so slaninou, vypili sme čaj. Kým sa celkom zotmelo, poprechádzal som sa po háji, kde mal svoj stan záhadný Ornitológ. Lenže našiel som už iba miesto po jeho tábore, udupanú trávu a diery po stanových kolíkoch. Na strome bola na borovicovej kôre nakreslená maska. „Záhadný Ornitológ záhadne zmizol," pomyslel som si.

Bronka sa hneď po večeri uložila v stane spať. Čierny Franek sa usiloval chytať úhory. Vo vrecku mal háčik, vlasce aj plaváček, udicu si urobil z lieskovej palice. Lenže nechytí ani jedinú rybu, hoci to skúšal až do noci.

Ešte som nešiel spať. Sedel som na dosť vysokom trávnom brehu jazera a pozoroval som pomerne pomalý pohyb mesiaca, ktorý vyšiel spoza Ostrova volaviek a teraz visel nad miestom, kde táboril pán Anatol. Mesiak svietil iba polovicou svojho kotúča, ale aj tak noc bola jasná.

Čierny Franek, otrávený neúspešnou rybačkou, posadil sa vedľa mňa.

- Nie je to takto lepšie? Spokojnejšie, bezpečnejšie? - spýtal som sa ho.

Nepovedal ani slovka. Mladí ľudia, takí ako on, buď priveľmi rýchlo a horlivo uznajú svoju chybu, a tým vzniká podozrenie, že celkom nepochopili a hlboko neoľutovali svoje omyly, alebo z nich treba ako kliešťami vyťahovať priznanie, ktoré ich bolí. Priznám sa, že mám radšej tých druhých, a k nim tuším treba rátať aj Čierneho Franka.

- Rozprávaj mi o sebe, - požiadal som ho. - Nespytujem sa preto, že by som bol jednoducho zvedavý. Ale azda sa mi podarí nejako ti pomôcť.

- Nepotrebujem nijakú pomoc. Poradím si sám. Hádam sa viem o seba postarať, - odvetil.

„Ešte sa ježí," pomyslel som si. Ale nahlas som povedal:

- No dobre. Ale hádam mi môžeš niečo o sebe porozprávať? Alebo tvoj život je až také tajomstvo?

Mykol plecami.

- Veď predsa viete, kto som. Prezývajú ma Čierny Franek, tak ako vás pán Tragáčik. Vy naozaj pracujete v múzeu?

- Mám ti ukázať preukaz? - rozosmial som sa.

- Chcel by som mať také auto, aké máte vy. A vôbec, radšej by som bol vo vašej koži ako vo vlastnej.

- Veď kožu môžeš vymeniť. Práve v tom by som ti chcel pomôcť.

- Ech, poradím si sám, - mávol rukou.

- Koľko tried si ukončil?

- Neveľa. Iba základnú školu.

- Nechcelo sa ti učiť, - konštatoval som.

- Vôbec nie som lenivý, - pobúrilo ho to. - Tomu bol na vine otec. Lebo moji rodičia sa rozviedli. Dve sestry si vzala matka, a mňa otec, ktorý sa znova oženil

a s druhou ženou má tri deti. Pracoval iba on a v dome bola bieda, lebo otec trochu pije. A tak mi ustavične opakoval, že len čo skončím základnú školu, musím ísť do roboty, aby som mu nebol na obtiaž. Najprv som robil poslička. Nudilo ma to, a tak som sa vybral so skupinou chlapcov do Beskýd zbierať lesné plody. Bola to skupinka chalanov trochu starších odo mňa, tiež taký gang. Vyše dvoch týždňov sme zbierali a potom sme vandrovali po Beskydách. Okrádali sme turistov, však to viete. Odsedel som si to v polepšovni. Keď som z nej vyšiel, prikázali mi, aby som sa vyučil za zámočníka. Ale to nie je pre mňa, taká robota ma neľahá. Radšej by som nejakú nebezpečnú prácu, alebo nejakú takú ťažkú... Neviem to vyjadriť. No, chcel by som byť námorníkom, alebo ísť k polícii. Lenže všade treba mať vyššiu školu a - však to poznáte - nepošramotenú minulosť. Lenže ja mám za sebou tú polepšovňu. Potom som pracoval v stolárskej dielni, pri stavbách, všade po dva-tri mesiace. Lenže neodchádzal som pre lenivosť. Jednoducho ma takáto robota nepriťahuje, a preto som nenašiel uspokojenie. Čakal som iba na leto, aby som sa utrhol z roboty a s chalanmi hybaj na záťah k Jezioraku. Zapáčilo sa mi tu.

Prerušil rozprávanie. Začuli sme silnejúce vrčanie klzáka.

Chalan sa zachvel, vyskočil zo zeme, ale hneď si opäť sadol. Tu plával jeho nepriateľ, človek, ktorý ho porazil v nerovnej bitke - sám proti celej bande. Hučanie motora sa približovalo, zdalo sa, že klzák je už takmer tu, ale ešte ho nebolo vidieť.

Lenže potom vrčanie začalo slabnúť. Narastal pokoj veľkého jazera, prerušovaný len kvákaním kačíc v trstinách, neočakávaným čľupnutím ryby, ktorá sa vyhodila z vody...

- Ideme spať, - rozhodol som. Zaželali sme si dobrú noc a rozišli sme sa. On do svojho stanu a ja do vehikla.

Lenže hoci sa mi veľmi chcelo spať, predsa som ako si nemohol usnúť. Fantázia mi pracovala. Práve ona v doterajších príhodách zohrávala neposlednú rolu. Vďaka nej som si vedel predstaviť spôsob myslenia svojich nepriateľov, „vcítiť sa do ich kože," ako som to nazýval, a predpokladať ich ďalšie počínanie, ako pri šachu hráč predvída ťahy svojho protivníka.

Teraz ma fantázia preniesla do nového tábora bandy.

A vtedy som precitol z predspánkových úvah. Náhlivo som si natiahol sveter i nohavice. Otočil som kľúčik v štartéri vehikla. Už som sa hýbal, keď Čierny Franek vyskočil na vedľajšie sedadlo pri mne.

- Plavíte sa na jazero strážiť vršu, - usúdil. Ako vidieť, aj jeho fantázia tej noci pracovala.

- Nebudem sa plaviť, ale pôjdem po súši, - odvetil som. - Začuli by huk motora a čľapot vody. Vrša je v malej zátokke pri polostrove, na ktorom sa nachádza aj Zubáčí mys. Cesta popri brehu nás tam dovedie...

Jazdili sme pomaly, lebo hoci svietil mesiac, breh jazera bol v tieni mladého lesa a svetlo reflektorov by nás mohol vyraziť. V jednej chvíli tma bola taká nepreniknuteľná, že Franek musel vyskočiť von a so zažatou baterkou, ktorú prikryl dlaňou, ma viedol pomedzi stromy.

Cesta najprv viedla pozdĺž brehu, potom zahla do veľkého polkruhu, tu sa vzdalovala od brehu, tu sa znova približovala k jazeru.

- Je to kdesi v týchto miestach, - povedal som a rozhlíadal som sa po jazere.

Zdalo sa mi, že vidím malú zátoku, pri ktorej sú zostavené a haluzami zastrčenými do dna označené ra-

mená vrše. Teraz, v nočnej tme, nebolo možné nájsť ich na čiernej hladine.

- Veľmi zlý prístup do vody, - poznamenal som. - Vehikel neprekoná krovie a trstinu. Musíme vystúpiť z auta a nájsť vhodný zjazd pre prípad, že by sa banda usilovala dostať sa k vrši.

Vystúpili sme z voza a prešli sme po brehu asi dvesto metrov. Zistili sme, že predtým som sa pomýlil. Až tu sa roztvárala nová zátoka, a to tá s vršou. Nie, vršu sme nevideli, ale domysleli sme si, že musí byť niekde tam, pretože... v pruhu mesačného svitu sme zazreli plechový čln s Romanovými chalanmi, ktorý plával tým smerom.

Nad vodou sa niesol čľapot vesiel aj tlmené hlasy:

- Tam je... Viac doľava... Palice trčia z vody... Tam musíme plávať, chalani...

Dotkol som sa pleca Čierneho Franka a zašepkal som mu do ucha:

- Bežme po vehikel! Tu je dobrý zjazd. Zaskočíme ich vo chvíli, keď začnú vršu vyťahovať z vody.

V tom okamihu sa ozval z blízkeho trstia ryk klzáka. Až sme si čupli, tak nás to zaskočilo. Zakrátko sa klzák ocitol pri plechovom člne. V čiernom zahalená postava chytila železnú reťaz, ktorá visela z člna. Súčasne Nemo pridol plyn. Člnom trhlo. Chlapci, ktorí v ňom sedeli, začali vyskakovať ako jablká z košíka, ktorým niekto poriadne zatriasol.

- Nemo!... Nemo! - rozľahlo sa prenikavé vrešťanie. Nenašiel sa ani jeden odvážlivec, ktorý by zostal v člne ťahanom klzákom. Všetci sa zachraňovali plávaním k druhému brehu, ktorý bol bližšie.

Lenže Nemo teraz urobil chybu. Namiesto toho, aby čln ťahal na hlbinu, urobil kruh na jazere, iste chcel ešte väčšmi vyplašiť chlapcov na úteku. Ale tým sa nadmieru priblížil k trstine. Klzák sa dostal medzi hustý po-

rast a trstiny sa mu navili na vrtuľu. Motor prskol raz, druhý raz, zavyl... a zmĺkol.

Na jazere nastalo ticho, jedine vlny vytvorené klzákom čerili hladinu vody, osvetlenú pruhom mesačného svitu, ktorá sa ľahko chvela a pripomínala svetlejší pás v srsti nejakého veľkého čierneho netvora.

- Chalani! Vráťme sa! - začul som rozkazovacie zvolanie Líšcej kože. - On tam uviazol. Teraz nám neujde. Dostaneme ho!

Poslušne sa vracali a mierili ku klzáku uväznenému v trstí. Pochopili, že Nemo prestal byť strašný a neporadí si so štyrmi protivníkmi.

- Bežím po vehikel! - zakričal som Frankovi.

Lenže Čierny Franek ako keby ma nepočul. Bez slova zhodil zo seba odev a skočil do vody. Na sekundu mi preblesklo hlavou, že azda ide na pomoc svojim bývalým kumpánom. Lenže nebolo času na pochybovanie. Čo mi dych stačil, letel som po vehikel.

A keď som ním zišiel k brehu jazera, mojím očiam sa ukázal takýto obraz:

V mesačnom svite som zreteľne videl hlavy chlapcov z bandy, ktorí boli už veľmi blízko pri klzáku. Tri metre od Nema bol aj Čierny Franek, ktorý rýchlo plával kraulom. A Kapitán Nemo - hoci si jasne uvedomoval, že mu hrozí nebezpečenstvo a môže sa zachrániť plávaním na breh - predsa neutekal. Vzpriamený stál na klzáku v lúčoch mesačného svitu, akoby čakal, kým chalani z bandy priplávajú ešte bližšie. Potom zhodil plášť s kapucňou a chytil do ruky udicu.

Kapitán Nemo bez čierneho plášťa a kapucne, Kapitán Nemo s odhalenou tvárou!

Na klzáku stála drobná, štíhla dievčina s dlhým vrkočom.

Marta.

Chlapci z bandy na krátky okamih znehybneli, aj Čierny Franek prestal plávať. Akoby ich paralyzovala skutočnosť, kto je Nemo.

- Áno, to ja som Kapitán Nemo! - zvolala Marta. - To predtým ste toľko ráz utekali s veľkým strachom. To ja som vás toľko ráz porazila. Ani teraz sa vás nebojím. Len sa priblížte a moja udica sa dá do pohybu.

Pomyslel som si: „Nemo, ako zvyčajne, má rád efekty.“ Ale tentoraz som „ho“ chápal. Keď videl, že bude musieť podľahnúť presile, radšej sám prezradil, kto je, než by dovolil, aby z neho strhli plášť i kapucňu. To by bolo veľmi pokorujúce.

Čierny Franek vykrikol:

- Neboj sa ich! Ja ti pomôžem...

Niekoľkými zábermi sa priblížil ku klzáku. V sekunde naň vyskočil a postavil sa vedľa dievčiny.

Zažal som svetlá reflektorov, stisol som klaksón, zišiel som do vody a zamieril ku klzáku a člnu.

- Polícia! - zveskol ktosi z bandy. Iste považovali môj vehikel za policajný motorový čln.

V najväčšom náhlení, vzájomne na seba pokrikujúc, plávali k brehu, kde ich čakal zvyšok bandy.

- Ďakujem ti, Franek, - povedala Marta chlapcovi. - A teraz azda budeš taký láskavý a vrátiš mi prstienok.

Čierny Franek sa rozosmial:

- Jasné, že ti ho hneď dám. Ale mám ho v šatách na brehu. Najprv ti vymotám vrtuľu z trstín.

A skočil do vody.

Vehikel som zastavil hneď pri boku plechového člna.

Dievčina si opäť prehodila svoj plášť s kapucňou.

- Kde ste sa tu vzali? - spýtala sa ma.

- Včera sme naďabali na túto vršu a pomysleli sme si, že banda sa pokúsi vybrať z nej ryby.

- Je to vrša môjho otca, - vysvetlila. - Otec sa bál, že

aj jemu ju zničia ako rybárovi Plitovi. Chcel pri nej strážiť celú noc, ale potom by bol unavený a cez deň by nemohol pracovať. Tak som sa ja podujala na stráženie.

- Ty si rybárova dcéra? - zaujímal sa Čierny Franek.

Ďalší priebeh ich rozhovoru som nepočul, lebo som vehiklom odplával k druhému brehu. Chcel som vidieť, čo robí banda. Ale hoci som pomaly plával popri páse trstiny a reflektormi som osvetľoval breh, nikoho som nespozoroval. Banda asi ufrngla do svojho tajného tábora.

Vrátil som sa. Klzák už mal vrtuľu vymotanú z trstín, motor naskočil bez problémov, ale Marta ešte nemala v úmysle vrátiť sa domov.

- Banda asi nemá čo jesť, - povedala. - Keď tu nebudeme, asi sa znova pokúsia dostať sa k vrši. Počkajme tu do svitania.

Pritiahli sme klzák aj čln bližšie k brehu. Vehiklom som vyšiel na pevnú zem. Sadli sme si na trávnu podstromami.

Mesiac už zapadal za obzor, nastala hustá tma, ako to zvyčajne býva krátko pred úsvitom.

- Tak čo, Kapitán? - obrátil som sa k Marte. - Aj po tej lekcii hodláš ďalej bojovať s bandou sama? Nie je azda lepšie pouvažovať, či nepostupovať vo väčšej skupine, s priateľmi?

- Musím tú bandu stadeto vyhnať. Navždy. Ináč tu nikdy nebude pokoj, - zanovito tvrdila Marta. A potom štuchla Čierneho Franka do boka. - No, vráť mi prstienok.

Chalan jej ho podal veľmi neochotne.

- Škoda, že mi ho berieš, - vzdychol si. - Bola by to fajn pamiatka na istú nezvyčajnú dievčinu.

Mykla plecami.

- Vôbec nie som nezvyčajná.

- Ale tvoj klzák? To nahadzovanie udicou? Tá prezývka Kapitán Nemo? - nadšene vrazil Čierny Franek.

Iba ľahostajne mávla rukou.

- Hovorím ti, že na tom nie je nič nezvyčajné. Môj otec je rybár, narodila som sa pri tomto jazere, naučila som sa chytať ryby a nahadzovať prívlačou. Otec mi sľúbil, že ak po skončení školy urobím prijímacie skúšky a budem študovať ichtyológiu, ujo mi urobí klzák, a otec opravil silný motor, ktorý príležitostne kúpil v Olsztyne. Ešte by si mal vedieť, že môj ujo je strojník na nákladnej riečnej lodi v Ostróge, aj otec má niekoľko člnov s rôznymi motormi. Urobila som skúšky, budem študovať a keď skončím ichtyológiu, budem rybárom ako môj otec, lenže vyštudovaným, ktorý bude viesť rybné hospodárstvo na jazere. A pokiaľ ide o moju prezývku, jednoducho mojou najobľúbenejšou knižkou bola verneovka *Dvadsaťtisíc míľ pod morom*. Doma som jednoducho rozprávala o kapitánovi Nemovi, až ma otec začal prezývať Kapitán Nemo. Využila som to v boji s bandou. Lebo obyčajnej Marty by sa predsa nikto nebál. Ale bojovať s tajomným Kapitánom Nemom - to je čosi celkom iné.

Zrazu dodala tým istým tónom:

- Pozor! Ktosi je v kríkoch a pozoruje nás...

SEDEMNÁSTA KAPITOLA

Ako som chytil odpočívajúceho • V čom bola „priateľská netaktnosť” • Vybraná spoločnosť čudných postáv • Kto je nepriateľom klzáka • Čím sa zapáčiť Marte? • Snívanie • Možno chytať ryby na „ritku”? • Vzbura pána Kazia

Marta mala akýsi šiesty zmysel. Dlhoročné spolužitie s jazerom a lesom ju urobilo citlivou takmer na každý šelest. Ale na rozdiel od meštiaka nezžitého s prírodou, ktorému sa v lese zdá podozrivý každý zvuk alebo čľapot vody v jazere, ona vôbec nereagovala na isté druhy nočných zvukov. Akoby napriek hustej tme videla, že po lese sa nezakráda človek, ale pobehuje myš, že to nešplechocú veslá člna, ale v jazere sa vyhodila nad hladinu ryba.

Aj teraz. Hoci sme nič nepočuli, vedela, že ktosi odpočúva náš rozhovor.

- Rozprávajme sa ďalej, akoby sme o tom nemali ani potuchy, - zašepkala.

- A ja na chvíľku odídem a pokúsím sa dostať k nemu od chrbta, - odvetil som tiež tlmeným hlasom. Ale nahlas som povedal:

- Prepáčte mi, ale idem sa pozrieť na druhú zátoku. Ktovie, či sa banda nepokúsi dostať sa k vrši z druhej strany.

Po týchto slovách som sa zdvihol z trávy a pomaly som vykročil po brehu jazera.

Čierny Franek a Marta pokračovali v rozhovore, ktorý som počul dokonca aj z istej vzdialenosti. Franek sa

pýtal, či tunajší rybári nepotrebujú pomocníkov a koľko taký pomocník zarába. Martinu odpoveď som už nepočul, lebo som sa ponoril do lesa.

Opatrne som sa zakrádal s nezažatou baterkou v ruke. Nechcel som predčasne vyplašiť človeka ukrytého v kríkoch. Bolo treba priblížiť sa k nemu tak, aby som ho chytil do svetla baterky.

Lenže ťažko je ísť po lese bez akéhokoľvek zvuku, keď je v ňom toľko suchého lístia, nízkych a neviditeľných haluzí, ktoré šelestia pri každom dotyku. Po každom kroku som postál a dlhšiu chvíľu sa nepohol, aby si ten neznámy myslel, že prípadný šelest spôsobilo nejaké lesné zviera.

Ešte krok a znova som zastal. Znova krok... a dlhšia prestávka v putovaní. A opäť krok...

Už som bol blízko miesta, kde sa Marta rozprávala s Čiernym Frankom. Kľakol som si a odteraz som sa zakrádal iba po štyroch. Takto som sa dostal asi štyri metre, keď som z pravej strany, nanajvýš tri kroky odo mňa, začul praskot halúzky a niekto si tam vzdychol.

Zažal som baterku a uvidel som na zemi ležiaceho Ornitológa.

- Zhaste ju, dočerta! - povedal a zacláňal si rukou oči.

- Vitajte, - odvetil som a zhasol baterku. - A pozývam vás do našej spoločnosti.

Tuším sa cítil veľmi hlúpo, že som ho prichytil pri čine. Ale nedal to na sebe poznať. Vstal zo zeme a vyšiel z lesíka s takou nevinnou tvárou, ako keby som ho bol stretol na lavičke v parku.

- To vy ste ten Kapitán Nemo, slečna, - konštatoval, keď sa zvítal s Martou.

- A toto je Čierny Franek, - predstavil som chlapca Ornitológovi.

- Toto je zasa Falošný ornitológ, - predstavila ho Frankovi Marta.

Radostne som si pomädľil ruky.

- Zišla sa tu vybraná spoločnosť, - vyhlásil som. - Záhadný a strašný Kapitán Nemo, Čierny Franek, doneďávna vodca bandy, Falošný ornitológ, ktorý sa zatajuje v kríkoch a treba ho z nich vyťahovať ako rybu zo siete.

- A tajomný džentlmen nazývaný pán Tragáčik, - veselo doplnil Ornitológ.

- Ako viete, že ma tak volajú? - začudoval som sa.

- Veď aj stromy šumia o vašej prezývke, - vykrútil sa z odpovede. - A pokiaľ ide o toto pozorovanie z úkrytu, je odplatou za vaše. Aký požičaj, taký vráť!

- Ach, nebuďme malicherní, - riekol som. - Nebudeme sa predsa urážať pre podobné drobné priateľské netaktnosti.

- Nie som urážlivý, - povedal Ornitológ. - Ale musím priznať, že nie je veľmi príjemné, keď ma ktosi nazýva Falošným ornitológom. Už som vám predsa vysvetlil, - obrátil sa ku mne s výčitkou v hlase, - že som skutočne ornitológ. Jednoducho len zo žartu som sa tváril, že som sa dal nachytať na rozprávanie o kivikovi.

Vstal. Vrátil sa do kríkov, odkiaľ nás pozoroval. Po chvíli sa vrátil obťažovaný bremenom - gumovým člnom, v ktorom ležal jeho čudný výstroj aj fotografický aparát s obrovským ďalekohľadom.

- Ako zvyčajne som sa pred úsvitom vybral k jazeru pozorovať zobúdžajúce sa vtáctvo. Zachytil som nejaké výkriky, a tak som sa rozhodol najprv opatrne preskúmať terén. Preto som sa zakrádal až sem.

- Lenže potom ste mali čas zistiť, že to nie sú zbojníci, ale slušní ľudia, čo sedia pri jazere.

- Jasné, - súhlasil. - Ale nechcel som vám prekážať pri rozhovore.

A radostne sa zachechtal. Bolo nepochybné, že tára. Ale rovnako nepochybné sa zdalo, že pravdu z neho nevytiahneme. Lepšie teda bolo všetko obrátiť na žart.

- Napriek všetkému ja vás považujem za Falošného ornitológa, - znova potvrdila Marta. - A tak vás budem volať aj naďalej.

- Môžete ma považovať za svojho nepriateľa, - odvetil jej Ornitológ. - Pretože som ozaj nepriateľom klzákov všetkého druhu aj rachotiacich motorových člnov na jazerách. Plašia vtákov. Je to neuveriteľné, že vy, slečna, ktorá milujete prírodu, rozvážate sa na takej pekelnej mašine.

Marta veľmi uznanlivo pokývala hlavou.

- Už mám plné zuby klzáka. Rada sa podrobím vyhláške, ktorá zakáže používanie motorových člnov na jazerách. Počula som, že vibrácie vrtule ničia násady zubáča. Plachtárstvo je dozaista pekný šport. Ale s klzákom sa rozlúčim až vtedy, keď odtiaľto vyženieme rôzne bandy darebákov.

Začalo svitať. Zrazu sme zistili, že čoraz jasnejšie vidíme svoje tváre a povrch jazera vyzerá ako posypaný perlami.

- Už je tuším čas na odpočinok, - zívla Marta. A potom ma vzala pod pazuchu a zaviedla pár krokov bokom.

- Kapitán Nemo vyzradil svoje tajomstvo. A čo vy? Ešte nie je čas, aby som sa konečne dozvedela, prečo ste sem prišli?

- Prepáčte, ale Nemova záhada sa odhalila sama.

- Inými slovami, ja mám sama odhaliť vaše tajomstvo?

Nahnevane potriasla hlavou, so všetkými sa rozlúčila a vliezla do vody. Po niekoľkých minútach jej strašne

vrčiaci klzák, ťahajúci plechový čln, už letel smerom k Siemianam a Bukowcu. Ornitológa sme nechali na brehu a my s Frankom sme odišli na mojom vehikli.

Spoločne prežitá výprava, ako sa zdalo, vyvolala vo Frankovi chuť zverovať sa, lebo na spiatočnej ceste sa rozhovoril.

- Chcel by som byť na vašom mieste, mať váš vehikel, tajomstvo, prežívať zaujímavé príhody. Marte veľmi imponujete. Ale ja? Mohol by som tiež na seba upútať jej pozornosť?

- Presvedčil si sa, že ako vodca bandy si jej neimponoval, - povedal som pomaly. - V skutočnosti si upútal na seba jej pozornosť, ale iba natoľko, že sa rozhodla vyhnať ťa z jazera. Ver mi, alebo never, ale ju by si mohol upútať ozaj iba jedným. Keby si sa zrazu stal iným človekom. Celkom iste by to vzbudilo jej záujem o teba. Len si pomysli, príde sem znova na budúci rok. A koho tu stretne? Čierneho Franka, ktorý je kandidátom na samostatne pracujúceho rybára a práve sa učí toto remeslo. Azda už budeš mať svoju plachetnicu. Veď keď sa tu usadiš a budeš tu pracovať, iste získaš možnosť urobiť si takú plachetničku. A niekedy si azda postavíš dom pri jazere a staneš sa rybárom, ako sa patrí. Ona sa sem tiež vráti, po štúdiách...

Sníval som nahlas. Možno som podvedome vyjadroval svoju vlastnú túžbu bývať pri mazúrskom jazere, tu žiť, pracovať?

Čierny Franek mlčal. Cítil som, že moje slová mu prenikli hlboko do duše. Patril tuším do tej kategórie mladých chlapcov, ktorí sa hanbia poddať sa mágii snenia. Zdá sa im to málo mužné. Lenže pravý muž musí vedieť snívať. Prirodzene, nezostávať len pri snení, ale aj premieňať sny na činy.

Mlčky, bez slova sme sa rozlúčili. On sa pobral do sta-

nu, ja som zostal vo vehikli. Nastal už deň, ale ani jeho silné svetlo mi neprekážalo, aby som tvrdo nezaspal.

A boli by sme spali hádam aj do poludnia, keby nie Bronka. Nemala ani potuchy o našom nočnom výlete. Vstala o ôsmej, vykúpala sa v jazere a potom ležala na slnku a čakala, kým sa zobudíme. Napokon vyhladla, pustila sa do prípravy raňajok a znervóznená naším spánkom - urobila nám budíček. Zobudili sme sa nevyspaní, v zlej nálade, ktorá prešla až po raňajkách.

Porozprával som Bronke o našich nočných zážitkoch a prirodzene, musel som si vypočuť jej obrovské výčitky, že sme ju nevzali so sebou.

- A vieš, Bronka, kto je vlastne Kapitán Nemo? Nie, nikdy by si to sama neuhádla, - vrtel hlavou Čierny Franek.

- Ach, Nemo, - vzdychla Bronka. - Chcela by som ho ešte niekedy vidieť...

- Ona je doňho zamilovaná, - vyprskol smiechom Franek.

Bronka sa urazila. O to väčšmi, že aj ja som sa výborne bavil na jej účet.

Bola by sa z toho vyklúla aj poriadna hádka, lenže práve sme začuli vrčanie motora a na jazere sa objavil čln s Martou, ktorý plával k nám.

- My o vlku... - začal som.

Zahryzol som si do jazyka, lebo Bronka poznamenala s nafúkaným výrazom tváre:

- Prečo ju sem čerti nesú? Nemám ju rada. Nahucala proti mne pána Tomasza. A vôbec si myslí, že nemá cenu sa so mnou ani rozprávať.

Čierny Franek položil Bronke ruku na plece a povedal:

- Pusť z hlavy Kapitána Nema. Práve sem pláva on osobne.

Bronka stuhla.

- Ona?... - konečne vyjachtala.

- Ona, - prikývol.

Medzitým čln prirazil k piesčitému mysu a Marta vypla motor.

- Ahojte! - zvolala veselo. - Tak čo dnes robíme? Budeme chytať ryby?

- Mal by som sa vybrať do skautského tábora... - povedal som váhavo. - Tá mapa lovísk...

Pozrel som na bezoblačnú oblohu, na takmer smaragdovú hladinu jazera, na svetlú zeleň trstín vyblednutých od slnka. Prišlo mi trochu ľúto nevyužiť také nádherné počasie. Či nie je lepšie stráviť také horúce popoludnie s udicou v ruke?

- A čo je s ukradnutým člnom? - spýtal som sa Marty.

- Už sme to oznámili horárovi. Prihlási sa oň u môjho otca.

Spoza trstia sa vynoril čln s „rybárskymi rytiermi“. Ešte nedoplávali k Zubáčiemu mysu a už som začul zádrapčivý hlas pána Anatola:

- Sem ste sa presťahovali? Vy ste ale chytrák. Bližšie k rybkám, však? Bližšie k zubáčikom, pravda?

Dorazili k mysu, vystúpili z člna. Pán Anatol ihneď kráčal k Marte a ukazovák mieri na ňu.

- Na čo dnes chytáme? - spýtal sa neprijemne, akoby ju vypočúval.

Marta sa zdvorilo uklonila a vážne povedala:

- Milý pane, dnes chytáme na hokus-pokus.

Pán Anatol zažmurkal viečkami. Lenže tuším sa rozhodol, že dnes sa nedá dobehnúť. Predtým mu tiež povedala, že bude loviť na zaklínadlá, a chytila veľkého ostrieža. Teda pán Anatol iba pokýval hlavou a mudrantsky odvetil:

- Viem, čo tým myslíte. Hókus-pókus? Počul som o niečom takom. Vezme sa kúsok červeného plastu, močí sa v rybej krvi a potom sa natiahne na háčik ako živá nástraha.

- A „na ritku“ ste už chytali?

- Čo? - pobúrila sa pán Anatol. - Vy si uľahujete zo staršieho človeka?

Marta sa naňho ľahostajne pozrela.

- To je dobre, že ste „na ritku“ nechytali. Je to zakázaný spôsob.

Pán Anatol sa obrátil na mňa:

- Vy nereagujete, keď sa mládež správa takto neslušne? To je urážka.

- Pane, vy nemáte potuchy o rybolove, - sucho konštatovala Marta. - Každý rybár vie, že chytanie „na ritku“ vyzerá takto: priviaže sa háčik s dáždovkou a vlascom ku kúsku bieleho polystyrénu a voľne sa pustí na vodu. Lenže je to zakázané, - zdôraznila. - Tak chytajú pytliaci, a nie športovci.

Otočila sa na päte a odišla k svojmu člnu. Za ňou, tackajúc sa od smiechu, pobehol Čierny Franek. Marta začala z člna vyberať udice, pre každého z nás jednu.

V tom okamihu ma až myklo. Veď po prvý raz som začul hlas pána Kazia, ktorý neustále žil v tieni svojho priateľa a bol ním celkom zdeptaný. Pán Kazio sa ozval potichu a nesmelo:

- Nemáš sa čo urážať, Anatol. Ja som tiež počul o spôsobe „na ritku“.

- Ticho! - dupol nohou pán Anatol. - Ticho, Kazio! Si iba začínajúci rybár a nezabúdaj na to, lebo už nebudem viac s tebou loviť ryby.

Lenže toho dňa sa v pánu Kaziovi prebudil vzbúrenec.

- Ak nie, tak nie. Pôjdem loviť s touto slečnou!

A prehodil si cez plece udicu takým gestom, akoby to

bola puška a on šiel do krížovej paľby. Pán Kazio podišiel k Marte a slušne sa spýtal, či ho vezme so sebou na rybačku.

Pán Anatol strašne gánil a lomcoval ním hnev.

- Ty teda takto? - zahundral jedovato. - Už všetko chápem. Takto...

Svoj hnev namieril na moju hlavu.

- Vy ma považujete za hlupáka, však? Myslíte si, že nemám oči a nevidím, čo sa tu deje? Vy ste veľmi podozrivý človek. Ukrývate vo svojom tábore dievča z bandy výrastkov. A kto je tento chalan? Myslíte si, že ho nepoznám? Je to Čierny Franek, vodca tej zlodejskej bandy. Mohol som to zamlčať, prižmúriť nad tým oči. Ale teraz, prepáchte mi, musím to oznámiť polícii.

A pán Anatol vykročil k svojmu člnu.

- Preboha, ako sa ja dostanem na druhý breh? - zľakol sa pán Kazio. - Ten je schopný odplávať bezo mňa.

Na pomoc mu prišla Marta, pre ktorú vzbura pána Kazia znamenala veľké zadosťučinenie.

- Preveziem vás na bivak mojím člnom, - sľúbila mu.

Pán Anatol, urazený do hĺbky duše, ani sa neobzrel na priateľa a odrazil od brehu. Videl som, že zamieril smerom k Siemianam, dozaista aby uskutočnil svoju hrozbu a oznámil polícii, že Čierny Franek je u mňa. Trocha som s ním súcitil. Do Siemian bol hodný kus cesty po jazere. Chudák, poriadne sa zapotí pri veslovaní v letnej páľave. A ešte väčšmi ho dopáli správa, že Čierny Franek je mi zverený do opatery so súhlasom polície.

Marta, Bronka, Čierny Franek a pán Kazio poprínášali výstroj na rybačku. Podľa Martinej rady sa rozhodli pobrať sa k Zátoke jalcov. Niekoľko však musel zostať strážiť tábor. Na túto úlohu som sa podujal veľmi

ochotne. Medzitým sa na jazere objavil kajak, v ktorom sedel Tell. Zďaleka na mňa mával rukou na znak, že mi chce oznámiť čosi dôležité.

Počkali sme teda všetci na jeho príchod. A Tell sa tak náhlil, že sa špicou kajaka hlboko zaryl do piesčitého mysu.

- Vzdali sa! - zvolal radostne. - Chlapci pochytili takmer celú bandu. Pokúšali sa vlámať do nášho skladu potravín.

- Je medzi nimi Líščia kočka? - spýtal som sa s napätím.

- Žiaľ, nie, pán Tomasz. Líščia kočka a ešte dvaja chalani ušli niekam k jazeru.

OSEMNÁSTA KAPITOLA

Porazení prosia o milost' • Ako premôcť bandu
• Objaviteľská výprava • Ohnisko na brehu • Romanova
zrada • Koniec bandy • Návrat víťazov

V skautskom tábore som sa objavil práve v čase obeda. Priplával som tam na svojom vehikli, hneď ako nám Tell oznámil, že rozprášili bandu.

Členovia bandy pôsobili veľmi žalostným dojmom. Boli otrhaní, vyhladovaní a dokonca aj ušpinení, hoci naokolo nechýbala voda. Hovorili, že už dva dni nemali v ústach ani kúska teplého jedla. Počas dňa sa obávali vystrčiť aj nos zo svojho tábora, ktorý bol na jednom z bahnistých ostrovčekov Pľaského jazera. V noci sa im zasa nepodarilo ukradnúť nič na jedenie, lebo tak miestni gazdovia, ako aj turisti už vedeli o vyčíňaní ich bandy a veľmi si strážili svoj majetok. V jednej vrši ryby nenašli a vykradnúť druhú im nedovolil záhadný Nemo. Z poľa nakradli nejaké zemiaky, ale báli sa rozložiť oheň a upiecť si ich. Žili v ustavičnom strachu, že ich objaví alebo polícia, alebo skauti, alebo strašný Kapitán Nemo. Pokúšali sa zahnať hlad lesným ovocím, surovou mrkvou ukradnutou na poliach, ale mladé žalúdky ťažko oklamať takou surovou stravou. Pokus vlámať sa do skautského skladu bol činom ozajstného zúfalstva.

Skauti ich teraz pozvali k stolu, táborový kuchár im dožičil polievku i zemiaky s mäsom. Skauti sa rozhodli

zoštíhliť svoje porcie, len aby sa nakrmili títo vyhladovaní a zúbožení chlapci.

Pozoroval som obedovú scénu: pri jednom stole sedelo sedem špinavých hladošov, ktorí hltavo vyjedali svoje tanieri, ale pri ostatných niekoľkých stoloch - dlhé rady uniformovaných, čisto vyzerajúcich chlapcov a dievčat. Obed, zvyčajne sprevádzaný hlasmi a rozhovormi, teraz prebiehal za úplného mlčania. Pohľad na zúbožené bytosti bol taký smutný, že sa neviedli veselé rozhovory, nik nerozprával žarty ani si neuľahoval z kamarátov. Všetci totiž dobre vedeli, že celý príbeh bude musieť pokračovať kdesi celkom inde. Spravodlivosti teda bude treba urobiť zadosť a tých sedem mladých ľudí sa bude zodpovedať za zabitie ovce na ostrove, krádež člna, zničenie vrše, ako aj veľa iných priestupkov, ktoré stihli spáchať v takom krátkom čase.

V lese na ceste do Siemian som si všimol policajné auto a v stane vedúceho tábora som našiel policajného poručíka, toho istého, s ktorým som sa stretol v Iławe.

- Ako sa správa Čierny Franek? - spýtal sa ma znepokojene.

- Zdá sa mi, že s ním už nebudú nijaké ťažkosti, - odvetil som, hlboko presvedčený.

- To je veľmi dobre, - potešil sa. - Ale žiaľ, prípad bandy ešte jestvuje. A práve o tom by som sa chcel porozprávať, dohodnúť spoločný plán činnosti.

- Mohol by som aj ja pri tom pomôcť? - spýtal som sa.

- Prirodzene. Patríte predsa k dobrovoľnej zálohe polície, teda patrí to do oblasti vašich povinností. Táto záležitosť nebude ľahká. Traja chlapci z tejto bandy sa ukrývajú niekde na okolí. Brehy jazera majú tuším vyše sto kilometrov, je tu nespočítateľné množstvo výborných miest, kde sa možno schovať, toľko zákutí, ústra-

ní, skryš, že ani prápor vojakov by nevedel chlapcov nájsť. Ale to azda znamená, že by sme ich nevedeli chytiť? Ubezpečujem vás, že by neprešlo ani dvadsaťštyri hodín, a už by sa nachádzali v našich antonoch. Stačilo by zapojiť zvláštny policajný oddiel a niekoľko vycvičených psov. Lenže to neurobíme. Prečo? Odpoveď je jednoduchá: takýto postup používame voči vrahom, banditom, lupičom, vlamačom. Ale tu máme do činenia so skupinkou šestnásťročných darebákov a drobných zlodějčkov. Nepoužijeme teda proti nim ani psov, ani neurobíme policajný záťah po lesoch. Máme nasledujúci plán: vyšleme do terénu niekoľko hliadok. A dovolenkári, skauti, turisti, teda ľudia žijúci pri jazere, ktorých predsa Romanova banda najviac sužovala, nech nám oznámia, keď lotri opustia svoj úkryt, aby ukradli niečo na jedenie. Chceme, aby tí začínajúci zločinci už na prahu svojej kriminálnej „kariéry“ pochopili, že majú proti sebe celú spoločnosť.

Páčili sa mi jeho názory.

- Rozhodol som sa spolu so skupinkou mladých ľudí preskúmať Pľaské jazero, - oznámil som. - Azda tam naďabíme na stopu bandy. Zdá sa mi, že túto vec nemožno odkladať. Situácia, do akej sa tí chlapci dostali, môže ich priviesť k ďalšiemu, ešte väčšiemu priestupku. Moji priatelia: Tell, Krahulec aj chlapec s prezývkou Baška ceho tábora. Chcú sa zúčastniť tejto výpravy. Sú to už veľkí chlapci a ja sa zaručujem, že nedopustím nijaké neprijemnosti.

- Tell, Krahulec aj Baška sú seriózni chlapci, - potvrdil vedúci tábora. - Iba žiadam, aby sa na noc vrátili do tábora.

- To je jasné, - sľúbil som.

O pár minút neskôr Tell už sedel v mojom vehikli,

ktorý plával smerom Zubáčieho mysu. Za ním sa sunul skautský kajak a v ňom Krahulec a Baška.

O sedemnásť nula nula - ako by napísal vo svojom hlásení každý skaut - sme boli hotoví.

Čierny Franek, ktorý nám pomáhal s prípravou, stále sa obšmietal okolo mňa. Zdalo sa mi, že mi chce povedať čosi dôležité. Napokon už nevydržal:

- Bude to... - jachtal, - bude to zrada, ak sa ja... ak sa nezúčastním?

- Veru áno, - ironicky zahundral Krahulec.

Franek prosebne pozrel na Martu.

- Chápte, - zašepkal. - Ja to nemôžem... Sú to moji kamaráti. Tú bandu som dal dokopy ja...

Celkom som ho chápal. Možno som v tom okamihu cítil k nemu čosi ako úctu.

- Prirodzene, máš pravdu, Franek. Uvažoval som rovnako. Ty aj Bronka musíte zostať tu, aby ste strážili tábor.

Franek s Bronkou si uľavene vydýchli, keď počuli tento príkaz. Vyrázili sme. Môj vehikel ťahal kajak aj čln Kapitána Nema, motor vehikla pracoval totiž najtichšie a záležalo na tom, aby sme nerobili hurhaj.

Ešte predtým som sa dozvedel, že rybačka v zátokke vynesla takmer dvadsať veľkých jalcov. Pán Kazio tiež chytil osem rýb, čo mu urobilo takú radostnú náladu, že nahlas spieval, keď ho Marta previezla na druhý breh. Pán Anatol sa asi veľmi pohrdavo vyjadroval o rybárskych úspechoch svojho priateľa, lenže pán Kazio si z toho nič nerobil. Napokon, hneď začali likvidovať svoje táborisko. Zaujímalo ma, prečo a kam sa tak náhle sťahujú. Tajomstvo tohto rozhodnutia sa vysvetlilo samo.

V úžine sme uvideli zakotvenú bielu jachtu Wacka Kravatíka. A na pravom brehu, v tých miestach, kde ke-

dysi pristával trajekt, stavali si nový tábor páni Anatol a Kazio s manželkami.

- Budú stanovať blízko Kravatíka a hádam aj spoločne budú chytať ryby, - domýšľala sa Marta.

Tušil som, že pán Anatol, keď sa plavil k Bukowcu, aby oznámil polícii, že Čierny Franek sa zdržuje u mňa, stretol Wacka Kravatíka, ktorý mu vysvetlil, že jeho udanie je neopodstatnené a zbytočné. Možno sa jeden druhému na mňa posťažovali a to ich tak zbližilo. A potom Wacek Kravatík prejavil pánu Anatolovi svoju priazeň a dovolil, aby teraz lovil ryby pod jeho dohľadom.

Spoza ohybu sa ukázala hustá zelená skupina stromov - prvý ostrov veľkého súostrovia na Pľaskom jazere.

Zamieril som so svojou flotilou k brehu ostrova, ktorý bol celkom vľavo. Bol zarastený stromami a vyzeral nedostupný. Skúsenosť ma však naučila, že vnútorná časť takých ostrovov nebola bahnitá, ale mala suchý, tvrdý podklad.

Kúsok zeme obkolesenej vodou sa pomaly vynáral z hladiny jazera. Tell neskladal ďalekohľad z očí a na brehu, v tieni krovia a stromov, hľadal ľudské postavy. Aj susedný ostrov bol čoraz bližšie. Obidva ostrovy oddeľovala dosť veľká úžina, v ktorej tu i tam vytŕčalo z vody trstie. Marta na mňa z člna mávala, rukou mi naznačovala, že musím plávať do tej úžiny, kde sa z druhej strany nájde vhodnejšie miesto na pristátie.

V úžine už potom bolo ľahšie zistiť, ako vyzerajú obidva ostrovy. Ten vpravo bol dosť veľký, uprostred mal rozsiahlu holú poľanu. Ten naľavo - menší - zdal sa krajší a divokejší, hoci aj na ňom bola slnečná poľana, na ktorej bol riedky porast mladých borovíc.

Zátoka za ostrovmi prechádzala na plytký breh, ktorý

sa zdal veľmi bahnnitý. Až niekoľko desiatok metrov ďalej sa začínala hustá stena veľkého lesa.

Z vodnej hladiny vyletelo niekoľko divých kačíc, spoza trstiny sa vynorila biela labuť, ale keď nás uvidela, majestátne odplávala o niečo ďalej.

V trstine pri brehu sme objavili výborné miesto na pristátie. Boli tam zvyšky dávnej rybárskej plošiny, ktorá zapadla do vody. Priviazal som k nej vehikel a po nahnnitých trámoch sme prešli na breh.

Cestu nám zatarasila húština bujnej žihľavy, na pahýli vetrom dolámaného topoľa sedel veľký čierny havran a pozoroval nás naklonenou hlavou. Tell zahvízdal a vták odletel mlčky ako duch.

Za pásom vysokej prhlľavy sa začínala lúka vysychajúca na slnku. Viedlo cez ňu niekoľko chodníkov. Zistili sme, že jeden z nich vedie okolo celého ostrova. Kľučkuje pomedzi kmene starých líp, ktoré sú obsypané kvetmi a plné bzučiacich včiel. Na východnom brehu ostrova vietor vyvrátil jeden strom a nachýlil jeho korunu až do vody. Lenže strom neodumrel, neuschol. Jeho koruna sa zelenela nad povrchom vodnej hladiny a z ohnutého kmeňa akoby v tvare luku vystreľovali dohora zelené haluze. Uzučký chodník viedol pod luk hrubého kmeňa ako pod prírodnú bránu a hadito bežal ďalej medzi stromami.

- Vytvorili ho ovce! - zvolal Baška, keď si prezrel stopy na chodníku. - Tu sa celé leto pasie krdeľ oviec, len teraz sa ukryli kamsi do krovia. Sú uväznené na ostrove, preto behajú dookola po jeho brehoch.

Zrazu sme zbadali, že na druhej strane zátoky vystupuje z krovia na brehu pruh dymu z ohniska.

- No konečne... - zahundral Krahulec.

Tvár mu nadobudla dravý výraz.

- Tam je miesto pri brehu, - vysvetľovala Marta, - kde

drevorubači zväžajú zoťaté kmene stromov a potom ich zväzujú do plti.

- Teda to drevorubači rozložili oheň?

- O tomto čase? Za súmraku? Napokon, už dva roky sa nikde nablízku drevo neťaží, - tvrdila Marta.

Ako zhyponotizovaní sme hľadeli na sivý pruh dymu, ktorý bolo čoraz slabšie vidieť na pozadí večernej oblohy. Museli sme sa presvedčiť, kto sedí v krovinách pri vatre.

Miesto, z ktorého sa dvíhal dym, bolo od nás oddelené nielen zátokou jazera, ale aj pásmom trstia, bahna a ďalej aj vŕbovým prútím. Naše plavidlá bez ťažkosti mohli prekonať zátoku, ale ako sa dostať cez bahno? Poznal som takéto miesta. Z diaľky vyzerali celkom schodné, ale zblízka sa ukázalo, že tvorili nespočetné množstvo malých trsov zarastených škripinou. Stačilo sa postaviť na trs, aby sa pod váhou človeka prepadol dosť hlboko.

- Musíme sa ta dostať z druhej strany. Miesto, kde sa budovali plte, tiahne sa až k vode a rozkladá sa na tvrdej pôde, - radila Marta. - Lenže je možné, že na tamtej strane banda postavila strážcu.

Nezostalo nám nič iné iba riskovať. Flotila preplávala malú zátoku a zamierila pozdĺž bahniska. Presvedčili sme sa, že zátoka obmýva neveľmi dlhý polostrov, ktorý sa končí úžinou. Za ním sa nachádzala veľká skupina stromov, ktoré tvorili akoby predĺženie polostrova. Z vtáčej perspektívy mal polostrov celkom iste tvar písmena „i“, a tá skupina stromov vytvárala práve tú bodku nad „i“.

Plávali sme potichu, usilovali sme sa čo najmenej čľupkať. Lenže aj tak veľké volavky vylietali z bahna a ich nepokoj mohol vyvolať pozornosť strážcu.

Prekonali sme úžinu a - znova na širokej hladine ja-

zera - vyrástol pred nami malý zelený ostrov. Ešte ďalej sa tiahol veľký polostrov, kde sa červeneli tehlové domy Jerzwaldu.

Bahno i tŕstie zrazu zostalo za nami. Suchý piesčitý breh strmo vbiehal do vody. Uvideli sme krížom ležiace obrovské brvná, po ktorých spúšťali do vody kmene zoŕatých stromov. Z jazera trčali plechom obité koly, ku ktorým priväzovali už hotové plte.

Celý terén bol riedko zarastený kríkmi. Ak v nich bol ukrytý strážca, mohol výborne sledovať každý čln či kajak, ktorý sa približoval z tohto smeru. Preto sme nevyplávali na odkrytý priestor jazera. Flotila zašla do trstiny. Vyskočili sme do vody, brodili sme sa v nej povyše kolien, až sme sa dostali na tvrdú pôdu.

V kríkoch sme si urobili poradu.

- Kto sa vie dobre zakrádať? Len prosím, hovorte pravdu. Od toho všetko záleží, - hovoril som šeptom.

Vyšlo najavo, že všetci sa považovali za majstrov v tejto disciplíne.

- Nieкто musí strážiť vehikel, čln aj kajak, - vysvetľoval som potichu. - Zostaň ty, Baška, a keby sa banda usilovala dostať sa ti na kožu, stlač klaksón, rozumieš?

Dym prestal stúpať k oblohe. Azda hodili na oheň suché haluzie? Alebo čoraz hustejší súmrak zakrýval všetko rovnako tmavou oponou?

- Pamätajte si, - pripomínal som chlapcom aj Marte. - Priblížime sa k ohnisku iba na vzdialenosť, ktorá nám dovolí zistiť, kto sedí pri vatre. Ak zbadáme, že tam táborí banda, ihneď urobíme čelom vzad. Potom poplávame do Jerzwaldu, kde podľa mapy je pošta i telefón. Zavoláme polícii, a tým sa končí naša úloha. V nijakom prípade sa nesmieme pustiť do bitky. Ak nás spozorujú, vezmeme nohy na plecia a hybaj k našim plavidlám!

Učupení k zemi, takmer po štyroch, vošli sme medzi husté krovie. Robil som prieskum po okraji lesa. Ak banda postavila strážcu, tak sa iste nachádza napravo od nás, odkiaľ môže pozorovať jazero. Tu, na rozhraní lesa a brehu, sme neočakávali nikoho z bandy. Tma zahalila krovie, obloha na západnej strane mala farbu amarantu. Ožili komáre a bzučiac nám útočili na tváre i ruky. V haluziach krovia už hľadalo úkryt drobné vtáčstvo. Keď sme ho vyľakali, vylietalo s hlasitým šušťaním lístia aj šumením krídel.

V nose sme zacítili najprv zápach dymu, a potom chutnú vôňu pečených zemiakov. Zvýšili sme ostražitosť. Čím ďalej od brehu, tým viac bolo porastu suchého machu, ktorý hlasito praskal a drobil sa nám pod nohami. V každej chvíli vzrastalo nebezpečenstvo, že sa prezradíme.

A zrazu hneď za zástenou krovia sa ozvali hlasy:

- Roman sa bude hnevať, že sme rozložili oheň. Poliši len na to čakajú...

- No a čo? Mali sme skapať od hladu? On už asi prevzal peniaze, nakúpil v Siemianach chleba i klobásu. Najedol sa a teraz mu už nie je naponáhlo, aby nám niečo priniesol.

- Dobré sú tie zemiaky. Najlepšie sú trocha pripečené. Chceš ten zo žeravého uhlia?

- Mám chuť na pivo. Čo myslíš, prinesie Roman zo pár fliaš?

- Ak dostal prachy. Ale ak nie?...

- Musíme stadeto zdrhnúť. Najlepšie bude stopom do Giżycka. Tam je život. Kopa známych chalanov, more turistov. Tu nás už vypátrali.

- Minulé leto sa žilo ľahšie. Lenže tohto roku sa do všetkého strká ten Kapitán Nemo. On zavinil všetky naše problémy. Keď sme pri prevoze od neho dostali

list, a neskôr som uvidel jeho klzák, hneď som mal ciťák, že tu bude nanič.

- Nemo je predsa dievča. To isté, ktorému Čierny Frank vzal prstienok. Pred dievčaťom budeme stadeto utekať? Celé sídlisko nás doma vysmeje.

- Videl si, ako nahadzuje udicou? A ten jej klzák...

- Motor klzáka sa dá pokaziť.

Za chrbtom sa rozľahol dupot náhlivých krokov a hlasitý šelest lístia. Ktosi sem bežal a nekryl sa. Rútil sa priamo na nás.

- K zemi! - šepol som.

Ukryli sme sa pod kríky, strčili sme sa do húštiny. Dupot krokov sa približoval, už sa ozýval hneď za mnou, hneď nato vedľa mňa.

Spoznal som Líščiu kožu.

- Kto je tam? Kto je to? - začuli sme hlasy chalanov z bandy. Líščia koža sa predral cez krovie.

- Vy si tu... - nemohol zo seba dostať slová, - pokojne vysedávate... a tam... Roman... uteká s peniazmi... Nechal nás, zradil...

Húština z lístia a haluzí mi zacláňala, ale ľahko som si domyslel scénu pri ohnisku.

- Spusť! Hovor všetko! Čo si videl? - prekrikovali sa.

- Zaniesol som tú mapu Romanovi a bol som pritom, keď mu Wacek Kravatík dal za ňu tritisíc zlotých. Myslel som, že kúpime v obchode nejaké jedlo a vrátíme sa k vám. Lenže Roman povedal: „A teraz bež do čerta!“ Pripomenul som mu vás. „Chceš sa s nimi stretnúť?“ zasmial sa. „Keď som skončil s Čiernym Frankom, prestali ma zaujímať. Iba on mohol byť pre mňa partnerom. Pozdrav chalanov odo mňa. Povedz im, že tie prachy sú iba moje, a ja sa dekujem k moru.“ Potom sa znova zasmial a povedal: „Pochop, kamoš, že tých peňazí je pre všetkých primálo. Akurát tak pre jedného.“

- Lotor! Zlodej! Zradca! Klamár! - kričali. - A kde je teraz? V Siemianach?

- Schoval som sa za strom a pozeral som, čo si ďalej počne. Išiel po ceste do Susza. Iste stopne nejaké auto alebo pôjde autobusom na pobrežie. Ale ja som pribehol k vám. Možno ešte nedošiel ku križovatke, môžeme sa tam dostať pred ním a počkať naňho v úkryte. Zoberieme mu prachy a zmlátíme ho.

Dlho neuvažovali. Začuli sme dupot nôh a praskanie lámaných halúzok.

Vyskočil som zo zeme.

- Musíme sa dostať na tú križovatku. Tam dôjde k strašnej bitke! - skríkol som.

Chlapci chceli utekať po stopách bandy, ale Marta ich zadržala.

- Cez vodu je to bližšie. Poplávame na koniec jazera, ku kanálu. Odtiaľ je už iba pár krokov ku križovatke.

Už sme sa neskrývali a náhlili sme sa k miestu, kde sme mali zakotvenú našu flotilu.

Motor vehikla som spustil na najvyššie obrátky, lenže musel ťahať čln i kajak, preto sa jeho rýchlosť stále zdala nedostatočná.

- Ach, keby som tu mala teraz svoj klzák! - zúfala si Marta.

Oboplávali sme malý ostrov a nechali sme ho na pravej strane. Nad jazerom sa vytváral ľahký opar, ktorý prehĺbil tmu, a tak rýchlejšie nastala noc. V oknách chalúp v Jerzwalde sa tu i tam svietilo. Zakrátko iba tie malé iskričky svetla nám umožňovali orientovať sa, ako ďaleko sme od brehu. Dookola sa pomaly všetko začalo utápať v bielej hmle, ktorá nemala hraníc, akoby sme plávali cez obrovské sivé more. Zažal som reflektory. Hmla bola čoraz hustejšia a dokonca ani silné svetlá nevedeli preraziť ďalej než na niekoľko metrov. Musel

som teda spomaliť, tým skôr, že som takmer narazil na hrubý kôl. Obišiel som ho len v poslednom okamihu a Tellov kajak sa oň obtrel.

Lenže ku kanálu už bolo veľmi blízko. Ocitli sme sa v zátokke a uvideli sme svetlo žiarovky na dvore akéhosi osamelého staviska na vysokom úbočí. Plával som takmer podľa hmatu a len-len že som vehiklom nenarazil do dreveného móla.

Prirazili sme k nemu, priviazali sme vehikel vedľa nejakého motorového člna. Potom sme sa rozbehli po doskách móla, ktoré sa ťahalo cez bahno a nejaké záplavové územie až k suchej lúke. Pred nami bolo vidieť svetlá reflektorov auta, ktoré jazdilo po ceste na vysokom svahu. Bola to hradská z Jerzwaldu do Susza.

Hmla sa kúdolila iba nad jazerom. Na úrovni svahu mizla, akoby ju nožom odrezal. Na asfaltke bolo vidnejšie, na ceste sa ešte plazili zvyšky amarantových lúčov slnka, ktoré zapadlo za les. Ale pole, lúky, mólo aj jazer - všetko už bolo ponorené do súmraku. Keď sme prišli na cestu, mali sme dojem, akoby sme vyliezli zo sivej peny.

Naše topánky zaduneli na betónovom moste. Zbadali sme, že cesta sa zatáča a mizne v čiernej stene lesa.

A zrazu do tupého dupotu našich krokov vtrhol nejaký krik. Ktosi zúfalo volal. Potom sa krik niekoľkých hlasov rozniesol po poliach a odrazil sa ozvenou v blízkom lese.

Domysleli sme si: chlapci dolapili Romana na križovatke...

Zúfale volanie sa zopakovalo. Ktosi bežal smerom k nám a za ním sa hnala skupina výrastkov. Nevideli sme ich, lebo ešte boli za zákrutou cesty. Ale po chvíli sa už vynorili z tmy. Najprv Roman. Bežal rýchlo, ťažko dýchal a opakoval:

- Panebože, oni ma zabijú!

Za ním utekali traja chalani.

Vzdialenosť medzi utekajúcim Romanom a jeho prenasledovateľmi sa neustále skracovala.

Rozostavili sme sa na celú šírku cesty. Pole po ľavej strane bolo ohradené ostnatým drôtom, lebo tam bol pasienok pre dobytok. Takisto na pravej strane sa tiahla drevená ohrada. Roman teda nemohol ujsť nabok, musel nám padnúť do rúk.

Uvidel nás. Na krátky okamih spomalil, akoby uvažoval, čo má robiť. Ale dupot nôh za jeho chrbtom mu nedával na výber. Iba v nás videl svoju záchranu.

Zastavil sa tri kroky pred nami.

- Zachráňte ma... - prosíkal. - Zabijú ma! Ja sa chcem vzdať do rúk polície.

Vytrhol z vrecka zväzok bankoviek.

- Dám vám peniaze... Vezmite si ich, - natiahol ruku s bankovkami k prenasledovateľom.

Banda sa zastavila asi dvadsať krokov od nás. Tak sme stáli proti sebe a medzi nami Roman, ktorý sa triasol od strachu a jachtal:

- Chcem ísť na políciu... Musíte ma odovzdať polícii... Títo ma chcú zabiť...

Nedalo sa dlho otáľať s rozhodnutím. Išlo predsa o to, aby nenastala strašná bitka.

- Dobre, - povedal som Romanovi. - Odvediem ťa na políciu.

Teraz vystúpil Líščia kočka.

- Polícii ho odovzdáme my sami, - povedal, - a rozpovieme všetko, ako to bolo. Je to lotor. Všetkých kľamal a okrádal. Aj nás, svojich kamošov.

Druhý chalan dodal:

- Nech nás zavrú všetkých. Chceme proti nemu svedčiť a povedať, ako to bolo naozaj. Veď on nás nahovoril,

aby sme ukradli čln. On prerezal nožom vršu na jazere...

Cítil som, ako vo mne čoraz väčšmi narastá pohŕdanie voči nim všetkým. Bolo žalostné, že hneď zvaľovali všetku vinu na svojho doterajšieho vodcu. Keby bol prišiel s peniazmi a jedlom, považovali by ho za hrdinu a vôbec by nemali zábrany naďalej krahnúť a flákať sa v okolí jazera.

Lenže skutočnosť, že práve oni sami chceli Romana odovzdať do rúk polície, predsa mala v sebe čosi symbolické.

Začul som Martin hlas plný nevôle:

- Tu neďaleko je horáreň s telefónom. Jeden z vás nech tam skočí a oznámi to polícii.

Líšcia kočka sa už otočil na päte, aby splnil rozkaz Kapitána Nema. Lenže ukázalo sa, že to nebude potrebné.

Na ceste od Susza sa vynorili svetlá reflektorov auta, a po niekoľkých sekundách sa pri nás zastavil policajný služobný voz.

Ako sme sa dozvedeli, ktosi zo Siemian zatelefonoval na políciu a oznámil, že v dedine sa potuluje chalan z bandy. Súčasne políciu informoval, že chlapík sa vybral po hradskej smerom do Jerzwaldu. Policajti prišli, aby ho zaskočili na ceste.

Teraz sa zo Susza vysielackou spojili s posádkou druhého auta, ktoré malo chytiť celú skupinu chalanov. Roman prosil policajtov, aby ho pustili. Prisahal, že s bandou nemal nič spoločné, že je v opatere športových rybárov z jachty a tu sa nachádza iba náhodou.

Nechcelo sa nám počúvať jeho klamstvá. Zavelil som na odchod. Pochopili sme, že záležitosť, ktorá sa začala na ceste, bude mať svoje ďalšie pokračovanie. Ale pre nás už bola uzavretá.

Znova sme sa ponorili do hmly v blízkosti brehu.

S ťažkosťami sme našli drevené mólo, ktoré viedlo cez záplavové územie.

- Je to ale škoda, že som nedostal do rúk tú mapu...
- poznamenal som, keď sme nasadli do našich plavidiel.

Krahulec odbavil celú vec jedným mávnutím ruky.

- Stále hovoríte len o tej mape lovísk. Najdôležitejšie je, že sme rozprášili bandu a od tejto chvíle bude na jazere vládnuť pokoj. Zajtra všetko rozpoviem táborovým kronikárom, nech v kronike uvedú novú kapitolu.

- A v každej kapitole sa musia ospievať zásluhy a hrdinstvo brata Krahulca, - zachichotal sa Baška.

- Myslíš, že som to robil pre slávu? - pobúrili sa Krahulec. - Som stúpencom spravodlivosti. Rozhodol som sa študovať právo. Budem prokurátorom.

Jazero stále prikrývala hustá hmľa, cez ktorú len horoko-ťažko prenikali svetlá mojich reflektorov. Potom sa zdvihol ľahký vánok a začal rozháňať hmlu. Zrážala sa do stĺpov a stien, chvíľami sme mali dojem, že plávame cez sálu akejsi obrovskej budovy. Bol to fascinujúci pohľad o to väčšmi, že vysoko nad hlavami sme mali bezoblačné nebo, svietil mesiac a jeho svit akoby pruhmi ortuťového lesku splýval po stĺpoch a pilieroch hmly.

Po návrate do tábora som podal dôkladnú správu o výprave Bronke a Frankovi. Prijali ju mlčky. Až po večeri si Franek prisadol ku mne.

- Viem, že všetkému som na vine ja. Veď ja som zorganizoval tú bandu. Aj som ju sem doviedol. A teraz oni budú pykať a ja možno uniknem trestu. Myslíte si, že je to spravodlivé?

- Súhlasím, že si urobil veľa zlého, - prisvedčil som. - Ale v istej chvíli si sa pokúsil zmeniť sa a polepšiť sa.

- Ale čo bude s nimi? Neurobil som nič, aby som ich zachránil.

- Už si na nich nemal vplyv, - pokračoval som. - Poslúchali ťa len vtedy, keď si ich nahováral na zlé. Keď si sa pokúsil o čosi iné, vyhodili ťa z bandy. Preto sa mi vidí, že tvoje výčitky svedomia, ak ide o nich, nie sú opodstatnené. Ale ak sa predsa cítiš vinným a myslíš si, že unikneš trestu, urči si trest sám pre seba. A poviem ti len toľko, že najťažšie je zmeniť sa sám.

Myslím, že nepochopil, čo má urobiť, lebo už nepovedal nič viac.

- A čo ja? - nesmelo sa ozvala Bronka.

- Ty predsa sama vieš, čo musíš urobiť. Vráť sa domov.

Vtedy som nevedel, že Bronkina situácia sa už hneď zajtra vyrieši.

Napísala totiž rodičom, že sa zdržiava pri Jezioraku, a list mal pečiatku pošty v Siemianach. A tak rodičia prišli do Siemian hľadať svoju stratenú dcéru.

Prišli do skautského tábora a vyzvedali sa, či skauti náhodou nestretli tu kdesi dievča s menom Bronislawa. O niekoľko minút neskôr priplával k nám na kajaku Tell a vzal dievča do Siemian.

Nebol som pri stretnutí Bronky s rodičmi. Dozvedel som sa len toľko, že si prenajali izbu u nejakého sedliaka v Siemianach a rozhodli sa dovolenkovať tu spolu s dcérou. Bronka potom niekoľko ráz navštívila náš tábor na Zubáčom myse a spoznal som sa aj s jej rodičmi, dosť zámožnými remeselníkmi z Varšavy.

Tak sa teda skončilo dobrodružstvo, za ktorým prišla k Jezioraku.

Ale to moje dobrodružstvo sa ešte neskončilo.

**Vznášadlo aj ponorka • Čo sa dialo pri úžine •
 Niekoľko slov o červených červíkoch • Preteky •
 Kto je princ a kto kráľovná • Strašidelný rybolov •
 Druhý variant či druhý blázon • Hľadanie Falošného
 ornitológa • Úžasný objav**

Správa o rozprášení bandy sa ihneď rozniesla po celom Jezioraku. Rozprávalo sa o tom v turistických táboroch, v stanových osadách aj v kempingových chatkách. A ako to už v takých prípadoch býva, zakrátko sa táto správa rozrástla na celú legendu, v ktorej skupina skautov, Marta i ja sme hrali podstatnú rolu. Naše príhody boli zveličené do obrovských rozmerov, vykresľovali nás v neobyčajných situáciách. Ja som sa stal majiteľom vehikla-vznášadla, ktoré sa pohybuje nad vodou i nad suchou zemou, a záhadný Kapitán Nemo používal čosi ako malú ponorku.

Smiali sme sa, keď sme počúvali toto rozprávanie. Lenže súčasne nám to prinieslo nemalé zadosťučinenie. Bolo zrejmé, že turisti a dovolenkári pri jazere si uľave nevydýchli. Konečne mohli spokojne nechávať na brehu svoje kajaky, a keď vyplávali na jazero, nemuseli sa obávať o svoje stany, v ktorých boli plynové variče, lôžka i zásoby potravín. Vedomie, že v kroví pri brehu a na neobývaných ostrovčekoch sa neskrývajú zlodejčkovia, vytváralo vhodné podmienky na ojazdný odpočinok. Osobitne na tento účel turistami vybratá delegácia doručila do skautského tábora písomné poďakovanie

a priniesla niekoľko veľkých vreciek cukríkov. A tak, ako po tom túžil veliteľ skautského tábora Gašiorowski, motorové kajaky so skautskými hliadkami všade vzbudzovali priaznivý ohlas a nezriedka sa stávalo, že pochodujúcich skautov dovolenkári vítali potleskom.

Nadišli dni s nádherným počasím. Hrejúce slnko a bezoblačná obloha aj nám, čo sme stanovali na Zubáčom myse, veľmi spríjemňovali pobyt. Každý deň ráno priplávala k nám Marta na svojom starom člne (odkedy sme rozohnali bandu, nepoužívala už klzák) a učila Franka chytať ryby. Nezúčastňoval som sa na tom. Obyčajne som sa alebo opaľoval pri vode, alebo som sa prechádzal po lese, stále v nádeji - netajím sa tým -, že stretnem Človeka s jazvou. Najčastejšie som však počas tých prechádzok natrafil na Ornitológa, ktorý ukrytý v trstine pri brehu ďalekohľadom pozoroval vtáky.

Niekedy som po brehu obchádzal Zátoku jalcov a potom som šiel po zarastenej ceste až blízko k miestu, kde sa kedysi prepravovalo prievozom na druhý breh úžiny. Teraz tam stanovali páni Anatol a Kazio aj s manželkami a niekoľko metrov od brehu kotvila biela jachta Wacka Kravatíka. Bez toho, aby ma niekto z nich spozoroval, vysedával som na nevysokom pahorku a ďalekohľadom som sledoval život na palube jachty. Toto pozorovanie napokon nebolo zaujímavé, nič zaujímavé sa tam nedialo. Wacek Kravatík aj pán Anatol nahadzovali udicou od rána do večera, Bradáč i slečna Edyta sa opaľovali na ležadlách na palube alebo chladili sa kúpaním okolo jachty. Zdravý rozum mi vravel, že toto vysedávanie na vyvýšenine a trápenie očí šošovkami ďalekohľadu nemá nijaký zmysel, ale intuícia hľadača dobrodružstiev ma každé ráno nútila, aby som sa vybral na pahorok a vysedával tam celé dlhé hodiny.

Alebo to nebola len intuícia? Stále ma ťažili dve ne-

zodpovedané otázky: prečo Wacek Kravatík, keď získal späť svoju mapu, stále sa zdržuje v úžine namiesto toho, aby sa preháňal po rôznych zákutiach jazera? A čo sa skrýva za priateľstvom Wacka Kravatíka a pána Anatola, ku ktorému sa predtým rybársky princ správal so zhovievavým podceňovaním? Pán Anatol bol neznesiteľný dokonca aj voči svojim priateľom a podľa zdravého rozumu Wacek Kravatík mal od neho utiecť na druhý koniec jazera. O to skôr, že - pokiaľ bolo správne moje pozorovanie - rybársky princ nemal v rybolove väčšie úspechy, čo muselo zmenšiť stupeň obdivu, ktorý prejavoval pán Anatol jeho výsosti.

Po niekoľkých dňoch som navrhol Marte, aby sa zaujímala o pána Kazia.

- Jeho priateľ sa naňho celkom vykašľal, - tvrdil som.
- Nemôže mu zabudnúť, že Kazio vtedy s vami nachytal viac jalcov než on. Vybral sa na ich spoločnom člne s Wackom Kravatíkom a spolu chytajú ryby. A pán Kazio na nich smutne hľadá z brehu a bezvýsledne nahadzuje svoju udicu. Nemohla by si mu pomôcť? A pri tejto príležitosti skús sa dozvedieť, čo je za náhlým priateľstvom Anatola a Kravatíka.

- Znova nejaké podozrenie? - spýtala sa Marta.

Ale teraz sa veselo rozosmiala. Celkom iste ju potešila myšlienka vyparatiť ďalší figeľ Kravatíkovi aj Anatolovi.

- Plávame k úžine, - obrátila sa rozkazovačne k Čiernemu Frankovi, ktorý teraz bol jej poslušným pážaťom.

Nastúpili na čln, ale nespustili motor. Franek sa chytil vesla a hneď sa odrazili od Zubáčieho mysu. A ja som zamkol vehikel kľúčom a pomaly som vykročil cez lesík, lebo som vedel, že beztak sa na brehu úžiny ocitnem súčasne s nimi.

Deň bol už od rána nezvyčajne horúci. Páni Anatol i Kazio preparkovali svoje autá do tieňa mladých stro-

mov. Manželky „rybárskych rytierov“ sa opaľovali na deke hneď pri vode, mohol som teda nepozorovane znova zasadnúť na svojom pozorovateľskom pahorku. Bol tak blízko brehu, že ku mne prenikali dokonca zvuky krokov na palube jachty, ktoré sa niesli ponad vodu.

Na jachte - ako zvyčajne o tomto čase - už sa na ležadle opaľovala slečna Edyta a Bradáč, obrátený k slnku chrbtom, bol ponorený do čítania akejsi knižky. Wacek Kravatík sedel na lavičke v člne pána Anatola a sieťkou sa usiloval chytiť živú nástrahu.

Vtedy do úžiny vplával čln s Martou a Čiernym Frankom.

Bradáč prestal čítať a dlho sa prizeral blížiacej sa dvojici. Pán Anatol nahnevane vyprskol a čosi hundral pod nosom. Wacek Kravatík prudko vytiahol sieťku z vody. Presvedčil sa, že v nej nie je živá rybka, a zlostne vyhodil sieťku na breh, hundrúc:

- Ak nemáme nástrahu, budeme chytať prívlačou.

Marta už bola veľmi blízko k jachte a začula jeho slová. Predstierala ohromnú radosť.

- Budete cvičiť svoje nádherné nahadzovanie? Môžeme sa na to pozerať?

Nečakala na odpoveď, dorazila k brehu, vyskočila na piesok. Podišla k pánu Kaziovi.

- Ako vám ide rybačka? - milo sa prihovorila. - Pokúšali ste sa ešte chytať jalce?

Pán Kazio bezradne rozložil ruky.

- Usiloval som sa, milá slečna, ale bezvýsledne. Vy ste vtedy mali vynikajúce červy. Také veľmi pohyblivé, červené, trochu iné ako dážďovky, ktoré tu pri kopaní nachádzame. A myslím si, že jalce majú radšej vašu nástrahu než moju. Nemáte teraz trochu tých nádherných červov?

Pán Anatol sa nezdržal, aby nevyslovil akési poučenie.

- Tajomstvo rybárskych úspechov, - povedal vážne, - zvyčajne tkvie v správnom výbere vhodnej nástrahy. Som veľmi zvedavý, čo sú to za červy?

Marta sa až striasla, predstierajúc hnus.

- Ohyzdne. Získavam ich z maštalného hnoja.

Manželky „rybárskych rytierov“ zapíšťali na svojich dekách:

- Anatol, neopováž sa dotýkať tých červíkov!

- Kazio, stratím chuť do jedla na celý deň...

Marta vybrala z člna zaváraninový pohár s červíkmi a povedala s odporom:

- Sú to hnojové dážďovky, červené. Viete, ako strašne smrdia. Až je mi z toho mdlo, keď ich treba napichnúť na háčik.

- To nič. To nič, - tešil sa pán Kazio.

Našiel v tráve svoju dierkovanú škatuľku na nástrahy a odsypal si zopár červíkov z Martinho pohára. Pán Anatol chcel urobiť to isté, ale zadržal ho manželkin hrozný hlas:

- Anatol! Predsa môžeš nahadzovať prívlačou...

Pán Anatol zaváhal a rezignoval na červíky. Rozhodol o tom nie natoľko manželkin hlas, ako skôr skutočnosť, že jeho priateľ už stál s udicou na brehu a chystal sa na rybačku. Nechcel nasledovať Kazia, ktorého považoval za nováčika.

- Ozajstný športový rybolov, milá slečna, - povedal Marte, - je iba prívlač. Mám pravdu, pán Wacek? - obrátil sa ku Kravatíkovi.

- Je to tak. Budeme nahadzovať prívlačou, - pritakal Wacek.

Marta radostne zatlieskala rukami.

- Aj ja mám prívlač. Dovolíte, páni, aby som skúsila chytať spolu s vami?

- Nie, - zavrčal Anatol.

Lenže Wacek Kravatík, celkom iste podliehajúci krás-
se dievčat, láskavo sa usmial.

- Ale prirodzene, môžete, milá slečna.

Teraz nastala chvíľa, keď som sa celou silou vôle mu-
sel ovládať, aby som nevybuchol smiechom.

Najprv niekoľko ráz nahodil prívlačou sám princ.
Dva hody sa mu nepodarili, lebo boli veľmi krátke, pri
treťom sa mu zauzlil vlasec. Štvrté nahodenie bolo veľ-
mi daleké a zaplietlo sa do trstiny. Nahneval sa, trhol
prívlačou, až sa blyskáč odtrhol.

- Chcel som trafiť blízko toho lekna na vode, - ospra-
vedlňoval sa.

- A to je také ťažké? - čudovala sa Marta.

- Cha! Cha! Cha! - pohrdavo sa rozosmial pán Ana-
tol. - Uvedomujete si, s kým sa rozprávate? Ten pán je
princom prívlače, má neomylné hody. Trafiť na takú
vzdialenosť je veľmi ťažké.

- Chcete to skúsiť, slečna? - zaujímal sa Wacek. -
Vystríham vás, že na tom listí môžete prísť o háčik.

Marta chytila do ruky svoju prívlačovú udicu.

- Vidíte, pane, ten trocha nažltnutý list? - ukázala
Wackovi. - Pokúsim sa trafiť hneď vedľa neho a potom
začnem sťahovať blyskáč.

Veľmi opatrne sa rozohnala. Háčik trafil a ponoril sa
do vody iba niekoľko centimetrov od zažltnutého listu.

- Ehm, - odkašlal si Anatol. - Ako sa vraví: slepá ku-
ra našla zrno...

- A teraz vy, pane, - Marta navrhla Anatolovi. - vidí-
te tam vľavo tú zelenú halúzku na vode? Pritiahnite ju
háčikom.

Pán Anatol mykol plecami.

- Nie som cirkusant. Ja chcem chytať ryby, milá
slečna.

- Ale ja to urobím, - ozval sa Kravatík.

Nahodil prívlačou. Lenže trojháčik minul halúzku najmenej o pol metra.

A potom zasvišťal Martin blyskáč a po chvíli dievčina priťahovala po vode zelenú halúzku.

Z paluby jachty sa ozval potlesk. Bol to Bradáč, ktorý už chvíľu sledoval preteky na brehu a teraz tlieskal Martinmu víťazstvu.

- Wacek, - zavolať, - budeš musieť tej slečne odovzdať svoj titul princa!

Kravatík mykol plecami.

- Titul sa nezískava za nahadzovanie na cieľ, ale za veľkosť ulovenej ryby. Ja som, milá slečna, - pyšne povedal Marte, - získal striebornú medailu Poľského zväzu športového rybolovu.

- Ozaj? Nikdy by som si to nebola pomyslela, keď som videla, ako nahadzujete.

- Závidíte, slečna, - tvrdil pán Anatol. - Vo vašom veku treba byť skôr skromnou. Tento pán je naozaj rybárskym princom. Jeho fotografia bola v novinách.

Marta nevinne sklopila oči a povedala Kravatíkovi:

- Môžete mi veriť, pane, že vám nezávidím titul princa. Azda kráľovná nie je čosi viac?

- Čo to hovoríte?

- Mám zlatú medailu, - vysvetlila Marta. - Dostala som ju za sumca, ktorý mal tridsaťosem kilogramov.

Pán Anatol až zmeravel. Wacek stihol iba vyjachtať:

- Teda ste to vy... ste tá dievčina, ktorá na Jezioraku chytila sumca?

- Áno, - prisvedčila Marta. - A to bez akejkoľvek mapy lovísk, pán princ.

Martine slová o zlatej medaile urobili silný dojem nielen na pána Anatola a Wacka. Čierny Franek tiež vyskočil z člna, vybehol na breh a utekal k dievčine.

- Je to pravda? Máš zlatú medailu?

Zdalo sa, že jeho obdiv k Marte už nemá hraníc.

Lenže dievčina odložila svoju udicu a zahundrala na adresu pána Anatola i Kravatíka:

- Títo páni ryby len strašia. Pod', Franek, k pánu Kaziovi. Z neho raz bude vynikajúci športový rybár.

Vzala z člna obyčajnú udicu a chystala sa odísť. Ale Wacek sa jej postavil do cesty.

- Spomínali ste, slečna, akúsi mapu lovísk? Nechá-pem, čo ste mali na mysli? Mapa lovísk? - tváril sa, že o čomsi takom počuje po prvý raz.

Ale Marta úprimne odvetila:

- Hovorila som o mape, za ktorou ste šaleli. A za kto-rú ste Romanovi vyplatili tritisíc zlotých.

Martina zmienka o mape lovísk poriadne znepokoji-la aj Bradáča. Zoskočil z jachty do vody a priplával k brehu. Marta ešte ľahostajne dodala:

- Napokon, čo je mňa vôbec do vašej mapy? Nechá-pem len jedno, prečo z toho robíte také tajomstvo.

Prehodila si udicu na plece a odišla po brehu smerom k pánu Kaziovi, ktorý - ako sa ukázalo - bez akýchkoľ-vek výkrikov radosti vyťahoval z vody jedného pleskáča za druhým. A boli to nemalé kusy.

Bradáč vyliezol z jazera, voda z neho stekala. S hrozi-vým výrazom podišiel k Čiernemu Frankovi.

- To asi vy ste nevedeli držať jazyk za zubami?

- Čo odo mňa chcete? Veď ste nepovedali, že je to ta-jomstvo.

Bradáč až očervenel od hnevu, ale Kravatík mu polo-žil ruku na plece.

- Nechaj to. Napokon, naozaj to nie je nijaké tajom-stvo. Veď čo? Nemôžeme využívať mapu lovísk?

Franek vzal z člna svoju udicu a rozbehol sa za Mar-tou. Pán Anatol sa tiež šmatlal tým smerom a všimol si, že Kazio znova vyťahuje z vody veľkého pleskáča.

Bradáč zahundral Kravatíkovi:

- Niečo si domýšľajú, chápeš? Možno čosi videli.

- Tichšie, - zasyčal Kravatík. - A nerob hneď paniku!

Aby vzbudil dojem, že ho táto vec vôbec nezaujíma, znova nahodil na jazero svojho veľkého blyskáča. Navijak zaštrkotal a udica sa zrazu až prehla.

- Mám ho! - skríkol Kravatík a zasekol háčik.

- Je to azda len zásek, - povedal Bradáč.

- Mám! Mám ho! Mám ho! - vrieskal Wacek Kravatík. Navijak začal rýchlo drnčať, čo znamenalo, že čosi sa chytilo na háčik a uteká na hlbinu.

Krik Wacka Kravatíka musel začuť každý hádam na pol kilometra. Pán Anatol, Marta i Čierny Franek odhodili svoje udice. Manželky „rybárskych rytierov“ sa posadili na deke. Dokonca aj slečna Edyta, doteraz ľahostajná voči všetkému, čo sa dialo okolo nej, pobehla k okraju jachty a vyklonila sa, aby lepšie videla na vodu. Iba pán Kazio s najväčším pokojom ukladal do sieťky ďalšieho pleskáča.

Krvatík popustil trochu vlasec na navijaku. Ale po chvíli sa pokúsil pritiahnúť rybu. Musel to byť nejaký obrovský kus, lebo uprostred úžiny sa voda vzdula, akoby sa o chvíľu mal z vody vynoriť stokilový sumec.

Ale potom! Videli sme to na vlastné oči! Z vody sa vynorila ľudská ruka, ktorej prsty chytili vlasec a pretrhli ho... Ešte na krátku chvíľu sa pod povrchom vody mihol tvar ľudského tela. Ešte raz sa jazero vzbúrilo, lenže hladina sa rýchlo upokojila. Mohli sme si pomyslieť, že sa nám to len zamarilo...

- Čo to bolo? Videli ste? - spýtal sa Kravatík.

Neviem opísať výraz nekonečného prekvapenia, aké sa mu zračilo na tvári, keď tak stál na brehu s udicou v ruke a vlasec ovisol a padol na vodu.

- Chytil si potápača, - ozval sa Bradáč.

- Veru tak. Ale kto to bol? Čo tu robil? - jachtal Wacek.

- Dvíhame kotvy, - vyhlásil Bradáč. Chytil vlasec, trocha ho natiahol a kázal Wackovi, aby ho natočil na navíjak.

A ja som si pomyslel:

„To asi Ornitológ skúma úžinu so svojím potápačským výstrojom.“

Celá spoločnosť na brehu nahlas komentovala, čo sa Wackovi stalo, vymýšľali rôzne možnosti o prítomnosti záhadného potápača. Nebolo pochyb, že Wacek zachytil háčikom práve jeho. Lenže prečo potápač - namiesto aby sa vynoril z vody a vynadal Kravatíkovi - radšej zmizol, keď sa uvoľnil z háčika?

„V podstate o Ornitológovi neviem celkom nič,“ uvažoval som. „Venoval mi smiešnu písťalku, potom pomohol Nemovi aj mne dostať sa z kritickej situácie, bol veselý a vo mne vzbudil sympatie. Lenže aj zločinec môže byť sympatickým človekom. Hľadám Človeka s jazvou, a možno tento Ornitológ je jeho spoločníkom alebo najatým potápačom, ktorý v jazere hľadá potopený poklad?“

Moje uvažovanie prerušil rozhovor na brehu.

- Edyta! - zvolal Wacek polohlasom k jachte. - Choď na breh a poprechádzaj sa po lese! Možno ten potápač vyšiel na breh niekde tu.

No a slečna Edyta zoskočila z jachty do vody, priplávala k brehu a vykročila vo svojich pekných plavkách priamo na vyvýšeninu, kde som sa ukrýval. V ostatnej chvíli sa mi podarilo nepozorovane zutekať do lesíka.

Predral som sa cez mladý borový háj a vrátil som sa na Zubáčí mys. Chcel som si v pokoji premyslieť celú záležitosť, ktorú som zrazu videl v novom svetle. Netrpelivo som očakával aj návrat Marty a Čierneho Fran-ka. Nadišla totiž chvíľa, keď som nielen mohol, ale už

som im musel prezradiť tajomstvo potopeného nákladia a požiadať ich o pomoc.

Vrátili sa onedlho. A o chvíľu neskôr priplával na jaku aj Viliam Tell v spoločnosti Bronky.

Marta nevedela, že som ich pozoroval z vyvýšeniny, a začala mi rozprávať celý príbeh s potápačom, ale ja som ju prerušil:

- Všetko viem. Ale čo si sa dozvedela od pána Kazia?

Žiaľ, o čudnom priateľstve Kravatíka a Anatola mi nevedela nič povedať.

- Pán Kazio takisto celkom nechápe, čo sa za tým skrýva. Síce včera večer si náhodou vypočul rozhovor Kravatíka s Bradáčom. Kravatík vyhlásil, že pán Anatol ho dovádza k šialenstvu svojou namyslenosťou. A Bradáč mu na to povedal: „To nič, môže sa nám hodiť ako druhý variant.“

- Variant? Skôr druhý blázon. Všetci športoví rybári sú blázni, - vyhlásil Franek. - A prvým bláznom je Wacek Kravatík.

Rozosmiali sa. Ale mne nebolo do smiechu. Mal som pred sebou tvrdý oriešok, ktorý som musel rozlúsknuť.

Medzitým Marta s Bronkou začali chystať obed a Čierny Franek rozprával Tellovi o vynikajúcom Martinom nahadzovaní a historku o chytení potápača na háčik.

- Bol to asi Falošný ornitológ, - tvrdila Marta.

- Prečo ho nazývate Falošný? On predsa tvrdí, že iba žartoval s tým kivikom, - ozval som sa.

- Och, vy ste ešte stále naivný...

Potom sme sa spoločne naobedovali a pri čaji, ležiac na deke v tieni stromov na Zubáčom myse, porozprával som svojim mladým priateľom o potopenom nákladia a Človekovi s jazvou.

- Môžem odprisahať, že Falošný ornitológ hľadá ten nákladiak! - vykrikla Marta.

- Lenže akú rolu v tej veci zohráva Kravatík? A Bradáč? - spýtal som sa.

- Oni s tým nemajú nič spoločné, - rozhodne tvrdil Čierny Franek. - Kravatík je jednoducho fanatický športový rybár.

Tell, ktorý prežil so mnou nejedno dobrodružstvo a mal trochu viac skúseností, váhavo povedal:

- Nie som si taký istý. Čo mali napríklad znamenať tie ich slová, že Anatol je ich druhý variant?

A Marta zamyslene riekla:

- Je to zaujímavé, prečo sa rozhodli opustiť úžinu?

- Čo to počujem? - znepokojil som sa.

- Veru tak. Keď sme plávali sem, počula som, že Kravatík volal z paluby pánu Anatolovi, že poobede sa plavia do Iławy.

- Azda ten potápač ich tak vystrašil, že sa rozhodli opustiť úžinu. - Rýchlo som odstavil pohár s čajom. - My si tu vykladáme a oni utekajú. Totiž celkom to vyzerá na útek. Lenže čo urobiť v tejto situácii? Veď nemáme nijaký dôvod, aby sme ich zadržali.

- Treba nájsť potápača a dostať z neho pravdu za každú cenu! - zvolala Marta. - Dovoľte mi vziať si do porady Falošného ornitológa.

- Najprv ho treba nájsť, - poznamenal som.

- Tak poďme do lesa hľadať jeho stan. Iste sa opäť zašiel do nejakej húštiny. - Marta už bola hotová vyraziť.

Bola to azda naozaj jediná správna myšlienka. Rýchlo sme v jazere umyli hrnce, v ktorých sme varili obed. Zašnúrovali sme stan, zamkol som vehikel.

Náš oddiel mal päť osôb. Urobili sme dosť širokú rojnicu a ponorili sme sa do lesíka, usilovali sme sa prečesať aj najväčšiu húštinu.

Dobрым miesto na úkryt bol mladý bôrik v samom srdci polostrova, hneď pri Zátokke jalcov. Lenže počas sl-

nečného dňa tam bolo veľmi dusno, preto som neveril, že by sa na tomto mieste usadil náš Ornitológ. Skôr som predpokladal, že počas horúcich dní sa skôr utiahol do zeleného tienistého zákutia, do bučiny neďaleko úžiny. A pravdepodobne plával tým smerom, keď ho na svoj háčik chytil Wacek Kravatík.

Ubehla polhodina, kým sme došli do blízkosti toho miesta. Bolo veľmi dusno. Lial sa z nás pot, na mokré tváre sa nám lepili pavučiny pospriadané medzi halúz-kami.

Na chvíľu som sa oddelil od našej skupiny a vybehol som na pozorovaciu vyvýšeninu pri úžine. Na jachte sa očividne chystali vyplávať. Na palube sa ukázal Wacek Kravatík, zašpinený od kolomaže alebo od oleja. V ruke mal francúzsky kľúč, čo naznačovalo, že s motorom jachty niečo nie je v poriadku. Rovnako umazaný sa objavil aj Bradáč. Dozaista obom záležalo na tom, aby odplávali, keď sa napriek páľave namáhali v podpalubí, v tesnom priestore, kde sa nachádzal motor.

Rybárski rytieri asi tiež mali v úmysle opustiť toto miesto. Ich stany síce ešte stáli, ale vedľa nich na tráve ležali dva batohy, pravdepodobne so zvinutými lôžkami.

„Vyzerá to na všeobecný útek," pomyslel som si a vrátil som sa k priateľom.

Hneď nato sme našli Ornitológov bivak. Marta objavila čosi ako chodníček od brehu Pľaského jazera medzi husto rastúcimi mladými bukmi. V zelení lístia ukrytá koliba z haluzia výborne splývala so svojím okolím a ťažko ju bolo objaviť dokonca zo vzdialenosti desiatich krokov.

Ornitológ v kolibe nebol.

- Ušiel, - povedal Čierny Franek.

Lenže nič nepoukazovalo na útek. Naopak, boli sme presvedčení, že obyvateľ koliby sa hneď vráti, lebo tu nechal svoj kyslíkový prístroj, spacie vrece, obrovský

cestovný vak, ktorý som mu kedysi pomáhal dvíhať. Chýbal iba gumový člnok a ďalekohľad.

- Je na jazere, - vyhlásil som. - Ty, Tell, schováš sa na brehu a dáš nám vedieť, keď sa bude blížiť.

Tell poslúchol rozkaz a hneď sa rozbehol k jazeru, kým ja som sa ešte raz poobzeral po kolibe.

- Nevidím tu nič podozrivé, - oznámil som. - Práve tak si predstavujem vnútro koliby, v ktorej býva ornitológ. No, pozrite sa. Tu leží dokonca knižka o vtákoch.

Marta chytila knihu do ruky, prelistovala pár strán.

- Je to Falošný ornitológ, - tvrdila už neviem po koľký raz. - Práve táto knižka ma o tom ešte väčšmi presviedča. Je to iba populárna brožúra. Z tejto knižky čerpá vedomosti, ktoré nám odrecitoval. Naozajstný ornitológ by so sebou nebral populárnu knižku o vtákoch, lebo sám o nich vie oveľa viac.

Pálavou unavená Bronka zatúžila o niečo pohodlnejšie sa usadiť a presunula Ornitológov nafukovací matrac.

- Ach, Bože! A toto je aký zázrak! - začul som jej nadsený výkrik.

Uvidel som, že si dáva na krk prekrásny jantárový náhrdelník.

- Ležal pod matracom, - vysvetľovala. - Som zvedavá, kde kúpil čosi také nádherné? Čo si myslíte, je ten náhrdelník z pravého jantáru?

Vzal som ho do ruky. Veľmi starostlivo som si pozrel jednotlivé ohnivky.

Nebolo pochyb: bol vyrobený zo zlata a práca bola veľmi stará. Zlato bolo pokryté akoby jemným povlakom, ktorý sa napokon dal ľahko odstrániť dokonca aj nechtom.

- Ten náhrdelník, - povedal som, - niekoľko desiatok rokov ležal v jazere...

Nastalo také ticho, že sme počuli aj bzučanie múch na slnečnej polianke uprostred mladej bučiny.

ZAKONČENIE

Pribehol Tell a oznámil nám, že Ornitológ sa blíži. Videl ho plávať na gumovom člniku od Plaského jazera. Tell ešte dodal, že jachta Wacka Kravatíka odplávala.

- Ukryjeme sa? - spýtala sa Marta.

- Ale prečo? Musíme sa s ním predsa rozprávať. Hádam si nedomyslí, že sme našli jantárový náhrdelník, - odpovedal som. - Slušne ho pozdravíme a obkľúčime zo všetkých strán.

Marta si ľútostivo vzdychla:

- Mohli sme už dávno odhaliť toho vtáčika nad vtáčikov. Lenže vám sa videl sympatický.

Nepovedal som nič. Sadli sme si do polkruhu, nechávajúc voľný priechod od chodníčka ku kolibe. Omitológ musel vojsť medzi nás.

Tell nemohol obsedieť na mieste. Od netrpezlivosti ho až nadhadzovalo.

- S vami, pán Tomasz, vždy sa musí čosi prihodiť. O chvíľu nám prešibaný zločinec padne do rúk. Ako v televíznom seriáli Kobra.

Bronka sa na mňa usmiala.

- Sľúbili ste mi dobrodružstvo a prežila som ich už niekoľko veľmi pekných. Nikdy nezabudnem, ako sme prenasledovali Kravatíkovo auto a ako potom naháňal on nás. A teraz? Čo sa teraz stane?

Čierny Franek začal pochybovať.

- Jantárový náhrdelník? Možno ho kúpil pre manželku alebo pre snúbenicu. Na pobreží sú obchody, kde sa jantárové náhrdelníky dajú kúpiť.

- Áno, - súhlasil som. - Ale všimol si si retiazku, kto-

rá spája kúsky jantáru? Múzeum v E. vlastnilo veľkú zbierku sambijského jantáru. Nachádzali sa tam aj drahocenné klenoty vyrobené z jantáru zasadené do zlata. Osobitnú časť zbierky tvorili umelecké výrobky, miniatúry zámkov, starých lodí. Videli ste výstavu jantáru, ktorá bola v malborskom zámku? Veľa exponátov na túto výstavu sme si museli požičať zo zahraničia. Keby sme mali zbierku z múzea v E., vôbec by to nebolo potrebné.

- Tá zbierka bola veľká? - zaujímal sa Čierny Franek.

- Hádam Falošný ornitológ nestihol vybrať z vody obsah celého nákladiaka.

- Tiež si to myslím, - povedal som. - V nákladnom aute vyvážali veľa rôznych múzejných predmetov, jantárová zbierka bola iba časťou celého nákladu. Ale ak z nej ukradol iba odrobinku obsahu, hoci len časť zbierky jantárových náhrdelníkov osadených v zlate a drahokamy, už aj tak získal veľký poklad.

Zrazu si Tell dal prst na ústa.

Ktosi prichádzal po chodníku, začuli sme šelest lístia. Idúcky si potichu, ale veselo pískal.

- Pokazíme mu dobrú náladičku, - zamrmal Čierny Franek.

Ornitológ si nás všimol až v poslednej chvíli, ale neustúpil. Dokonca nevyzeral na zaskočeného. „Výborne sa pretvaruje," pomyslel som si. „Napokon, vôbec nevie, že my už poznáme jeho tajomstvo."

- Víтам vás, - povedal, uklonil sa a zložil si z pleca svoj ťažký ďalekohľad. Člnok iste nechal v trstine na brehu.

- Host' v nepravom čase, horší od Tatára. Nie takto hovorili naši predkovia? - spýtal som sa zdvorilo a podal som mu ruku na privítanie.

A vôbec všetci začali byť k nemu veľmi zdvorilí. Marta

s Bronkou mu urobili poklonu ako malé dievčatká. Tell s Frankom sa naňho tak sympaticky usmievali, akoby im jeho príchod urobil veľkú radosť. „Zdá sa mi, že všetci sa vieme výborne pretvarovať," pomyslel som si.

- Vždy sa teším, keď vidím hostí, - riekol Ornitológ.

- Dáte si cigaretu? - ponúkol ma, keď sa obrátil ku mne. - Nie ste hladní?

- Ach nie, ďakujeme, - odvetil som a pokračoval som.

- Neprišli sme sem, aby sme vás vyjedali. Ide nám skôr o istú informáciu.

- O vtákoch?

Marta vyprskla smiechom.

- Ach, - vzdychol Ornitológ, - vy si stále myslíte, že som Falošným ornitológom? Neviem, ako vás mám presvedčiť, že som odhalil tajomstvá života vtákov.

- Verím vám, - prikývol som. - Knižka, ktorú som videl vo vašej kolibe, ma presvedčila, že naozaj sa zaujímame o vtáky. Ale mne ide o inú informáciu.

Rozhodol som sa uštedriť mu úder. Siahol som do vrecka a vytiahol som jantárový náhrdelník.

- Našli ste veľa takýchto vecí? - spýtal som sa.

Päť párov očí sa zapichlo do tváre Ornitológa. Som presvedčený, že by sme na nej spozorovali hoci len najmenší tieň strachu alebo hnevu. Ten človek však mal železné nervy. Sotva zamihotal viečkami, akoby bol trochu zaskočený. To bolo všetko.

- Žiaľ, nie, iba ten náhrdelník...

- A zvyšok? Čo sa s ním stalo?

Rozložil ruky gestom najväčšej bezradnosti.

- Predpokladám, že odplával jachtou Wacka Kravatíka.

- Robíte si žarty! - zvolal som.

- Ale kdeže! Ako by som sa odvážil, - odvetil výsmešne.

To v nás vzbudilo hnev. Marta povedala zvýšeným hlasom, hroziac mu prstom:

- Ste Falošný ornitológ. Odhalili sme vás. Potápali ste sa v jazere a hľadali ste potopený nákladiak.

- Mhm, - prisvedčil drzo.

- Našli ste ho! - skríkol Čierny Franek.

- Mhm, - súhlasil Ornitológ. - Dnes ráno som ho konečne objavil. Trochu neskoro, však?

- Neskoro? - pobúrili sa Tell. - Stihli ste z neho vziať drahocenný náhrdelník.

- Iba ten jeden, - poznamenal Ornitológ. - Zvyšok vytiahol Wacek Kravatík. V nákladiaku zostalo ešte zo dvadsať debien, ale v nich sa nachádzajú už len prevažne vodou veľmi poškodené staré hlinené nádoby, zdá sa, že sú to múzejné urny. Tie debny sú už také zhnité, že po neopatrnom dotyku sa rozpadávajú. Všimol som si aj niekoľko kusov starožitného nábytku, z ktorého už nebude nijaký úžitok. Zachoval sa iba jantár a jantárové šperky. Napokon, zle som sa vyjadril. Nezachovali sa. Všetky zobral Wacek Kravatík. Jedine tento náhrdelník unikol jeho pozornosti. Presnejšie - nie jeho, ale Bradáčovej.

- Kde je ten nákladiak? - prerušil som ho.

- Neviete si domyslieť? - naznačil údiv. - V jazere. To znamená v úžine, trochu naľavo od miesta, kde kedysi premával prievoz. Wacek Kravatík zakotvil svoju jachtu presne nad potopeným nákladiakom.

- Mapa! - vykrikol som zúfalo. - Tá mapa predsa len bola veľmi dôležitá. Na nej mal Kravatík zaznačené miesto, kde leží nákladiak. Cítil som, že to nie je nijaká mapa lovísk, ale kľúč k tajomstvu.

- Teda riadne vás dobehli, - zachichotal sa Ornitológ. - Domnieval som sa, že ste chytřejší.

- A vy čo? - podráždil ma jeho uštipačný tón. - Kto vlastne ste, dočerta?

Milo sa usmial.

- Máte ešte tú moju píšťalku?

- Mám.

- Tak na nej zapískajte.

- Prečo? - narastal vo mne hnev, lebo ten človek si zo mňa celkom jasne uťahoval.

- Veď potrebujete pomoc. Chcete získať jantárovú zbierku, alebo nie?

- Chcem. Lenže tá píšťalka...

- Vrať sa vám, že je čarovná.

- Robíte si žarty, lenže vec je veľmi vážna.

- No len zahvízdajte, - požiadal.

- Viete, že za spoluúčasť pri zločine... - začal som podráždený.

Ale on si ďalej húdol svoje:

- Zapískajte! Veľmi vás to upokojí.

Marta, Tell aj Čierny Franek sa usmiali popod fúzy. Tak čo som mal robiť? Vybral som z vrečka tú jeho čudnú píšťalku a zahvízdal som z celej sily.

On zatiaľ naklonil hlavu, akoby láskavo počúval hvizd svojej píšťalky, a potom povedal:

- No, dobre. Zakrátko budete mať ten svoj jantár. Kým Wacek Kravatík dopláva jachtou do Iławy, po ceste ho zadrží policajný motorový čln. Policajti majú príkaz prehľadať jachtu. Wacek Kravatík a jeho priateľ určite pôjdu do väzenia.

- Vy ste poliš! - víťazoslávne zvolal Čierny Franek. Ale hneď sa opravil: - Chcel som povedať: ste policajt.

- Prirodzene. Nevidím dôvod, aby som sa hanbil za svoje povolanie, - prižmúril pravé oko a významne sa na mňa usmial. - Lenže nemohol som to povedať pánu Tomaszovi, lebo som sa bál, že nestrpí konkurenciu. Aj tak mi iste neodpustí, že som to bol ja a nie on, kto našiel potopené poklady.

Mal pravdu. Závidel som mu úspech. Toľko námahy a času som premárnil v tejto veci, a medzitým on skôr ako ja natrafil na stopu zatopeného nákladiaka.

Azda pochopil moje pocity, lebo sa ponáhľal potešiť ma:

- Musím však priznať, že pán Tomasz bezchybne opísal cestu, ktorou hitlerovci utekali s nákladiakom. Medzi Dobrzykami a Jerzwaldom zabočili doľava na poľnú cestu. Usilovali sa dostať cez jazero v najužšom mieste, a teda cez tú úžinu. A tu sa pod nákladiakom preboril ľad. Pán Tomasz tak presne a presvedčivo opísal trasu nákladiaka, že naši nadriadení si pomysleli: „Azda sa predsa len vyplatí poslať tam niekoho z polície. Možno sa tam objaví Človek s jazvou.“

- Neobjavil sa, - zahundral som smutne. - Teraz si už viem všetko domyslieť. To on bol zapletený do falšovania poštových známok a poputoval do väzenia. Bradáč ukradol mapu z jeho bytu a pobral sa s ňou za Wackom Kravatíkom, ktorému matka stále vyčítala, že jednostaj od nej iba berie toľké peniaze a nič si nezarobí sám. Preto sa Wacek rozhodol oslniť svoju matku tým, že urobí „senzačný obchod“. Predpokladám, že priznania Wacka Kravatíka a Bradáča potvrdia moje vývody. Ale kedy ste si všimli, že Kravatík vyberá poklad z nákladiaka?

- Pozoroval som všetkých, ktorí sa motali v tejto časti jazera. Teda aj jeho. Na to som mal tento výborný ďalekohľad. Pritom som sa aj potápal, v nádeji, že možno sa mi podarí natrafiť na nákladiak. Lenže Wacek a Bradáč to vynikajúco zariadili. Zakotvili jachtu priamo nad nákladiak. Na úsvite sa Bradáč s potápačským výstrojom ponáral pod hladinu a Kravatík z paluby spúšťal košík na šnúre. To všetko robili na strane od jazera, takže nikto z nášho brehu to nemohol spozorovať. Napokon, treba im priznať, že si počínali veľmi opatrne. Po-

klady vyťahovali zavčas rána, a nie dlhšie ako polhodinu denne, keď páni Anatol a Kazio ešte tvrdo spali vo svojich stanoch. Až dnes ráno som začal pozorovať z druhého brehu, a to hneď na úsvite. Všimol som si Bradáča, ako sa ponára do vody, videl som, ako Wacek vytiahol z vody košík a jeho obsah niesol do podpalubia. Vrátil som sa sem po svoj výstroj, podplával som pod jachtu a našiel som nákladiak. Ale keď som sa vracal pod hladinou, Kravatík ma zachytil svojou udicou. Zmocnilo sa ich podozrenie, že ich niekto sleduje, a pre každý prípad sa rozhodli ukončiť celú akciu. Medzitým som sem doniesol ten náhrdelník, naskočil som do svojho činka a z pošty v Jerzwalde som zavolať kolegom do Iławy. Kravatík na svojej jachte nedopláva ďaleko.

- A čo tá píšťalka? Načo ste mi ju dali?

Rozosmial sa.

- Kapitán Jóźwiak mi povedal, že máte detektívny talent. Zdalo sa mi pravdepodobné, že sa vám podarí nájsť stopu zločincina, čo vás mohlo priviesť do nebezpečenstva. A pretože vy aj ja sme sa mali zdržiavať na tom istom mieste, napadlo mi, aby som vám venoval píšťalku.

- A veru zišla sa mi, - povedal som. - Iba že som, žiaľ, neprejavil taký dôvtip, aký ste u mňa predpokladali.

- Predsa najdôležitejšia vec bola nájsť poklady, - poznamenal a pozrel sa na hodinky. - Budem sa musieť zbaliť a vrátiť do Iławy. Moji kolegovia už iste prehľadali jachtu. A vám, - obrátil sa ku mne, - radím, aby ste šli do Varšavy. Treba to oznámiť Ministerstvu kultúry a umenia a zorganizovať družstvo potápačov. Azda v. tom nákladiaku sú ešte nejaké predmety, ktoré sa zachovali napriek ničivej činnosti vody.

Veľmi spokojný so sebou začal z koliby vyťahovať svoje veci. Knižku o vtákoch podal Marte.

- Na pamiatku, - vysvetlil. - Škoda, že nemám čas, aby som na poslednú stranu dopísal niekoľko slov o kivi-
kovi. Lenže vy poznáte zvyky toho smiešneho vtáka lepšie než ja.

Marta hrdo vyhlásila:

- Iba ja som si bola istá, že ste falošným ornitológom.

Potom ešte Bronka, Tell i Čierny Franek vtipkovali a čosi vykladali, ale ich slová som vnímal čoraz slabšie. Dozrievala vo mne myšlienka, spočiatku iba nesmelá, ale neskôr čoraz silnejšia. Srdce mi začalo trepať v hrudi, ako keby som o chvíľu mal otvoriť nejaké dve-
re, za ktorými sa ukrýva veľké tajomstvo. Zrazu ma osl-
nilo - náhle, nečakane.

- Ale čo ak nie?... - spýtal som sa polohlasom. - Ale čo ak nie?

- Čo: nie? - zaujímal sa policajt.

- A čo ak nie vy, ale ja získam poklad?

Pozrel na mňa ako na šialenca. Zazrel som prevape-
nie aj v očiach mojich mladých priateľov.

Vyskočil som z trávy a chytil som policajta za plece.

- Ideme! Rýchlo! Musíme získať poklad, - hovoril som horúčkovo. - Utekajme k jazeru, lebo za chvíľu môže byť neskoro. Ide o druhý variant, - zasmial som sa pre seba.

- Čo za variant? - znepokojil sa policajt. - Ste v po-
riadku, cítite sa dobre?

- Druhý variant! Druhý variant! - kričal som. - Ne-
chápate, že na jachte nenájdete nič? Som presvedčený,
že naši vtáčkovia sa vystrašili, keď uvideli potápača,
a tak použili druhý variant úteku. Na jachte nie je nija-
ký poklad. Rýchlejšie! Za mnou! - zvolal som a rozbe-
hol som sa smerom k úžine.

Po tvári ma udierali halúzky kríkov a mladých stro-
mov. Jednostaj som sa potkával o korene a vbiehal som

do nejakých vývratov. Ale necítil som škrabance. Dokonca som ani nevedel, či moji priatelia bežia za mnou. Až na ceste, ktorá viedla k niekdajšiemu prievozu, som na chvíľu zastal, lebo som si uvedomil, že bez policajta v tábore pána Anatola nedosiahnem veľa.

Ale Ornitológ - lebo tak ho budem volať naďalej - a moji mladí priatelia ešte stále nechápali, prečo bežím k úžine. Napriek tomu utekali za mnou, v mojom hlase bolo totiž čosi, čo ich prinútilo bežať.

Takmer súčasne sme vybehli z lesíka medzi autá pána Anatola a Kazia.

Jedným pohľadom som prezrel ich táborisko. Stany už mali zbalené. Manželky rybárskych rytierov ukladali veci do batožinového priestoru a obaja páni upevňovali remeňmi svoje člny na privesoch. Musel som vyzerať strašne, lebo Anatolova Myška až zapišťala, keď ma zazrela.

- Čo sa stalo? Čo chcete? - spýtal sa prísne pán Anatol.

Iba pán Kazio sa potešil, keď uvidel Martu, ktorá pribehla za nami.

- Viete, slečna, koľko pleskáčov som nachytal? Pri najmenšom štyri kilá.

- Ticho, Kazio! - zahučal naňho pán Anatol. - Nemysli si, že si nejaký športový rybár.

- Páni, vy už odchádzate? - spýtal som sa priškrteným hlasom.

- Áno, - poponáhľal sa s odpoveďou pán Kazio. - Lebo Anatol tvrdí, že tu ryby neberú. Ideme k Nidzkému jazeru.

- Priveľa táraš, Kazio, - zahundral Anatol. - Tento pán nemusí vedieť, kam ideme.

Pokýval som hlavou.

- Mňa zaujíma iba to, kde ste sa dohodovorili na stretnutí s Wackom Kravatíkom.

Nastalo ticho. Vrásky na čele pána Anatola sa prehĺbili. Pán Kazio na mňa udivene pozrel.

- Nedohovorili sme sa, - riekol nesmelo.

Pán Anatol si dal ruky vbok, vysunul dopredu pravú nohu, postavil sa pred mňa ako vojvodca, ktorý už poslal svoje vojská do bitky.

- Ticho, Kazio! - zahriakol priateľa. - Nemiešaj sa do toho! Je to moja vec. Iba moja, - zdôraznil. - Môžem sa dohovoriť, s kým chcem a kde chcem, a vás to nemusí zaujímať.

Rukou som ukázal na batohy a vrecia s matracmi.

- Ktorý z týchto plecniakov patrí Kravatíkovi?

Až teraz moji priatelia pochopili, čo znamená druhý variant. Zo skupinky mladých ľudí vystúpil Ornitológ. Vybral z vrečka svoj služobný preukaz.

Pán Kazio sa spýtal priateľa:

- Ty si sa naozaj dohodovil s Kravatíkom?

- To nie je nijaký Kravatík, - osopil sa naň pán Anatol. - Je to rybársky princ, ty rybárske ucho. A vy, slečna, - obrátil sa k Marte, - ste falošná kráľovná. Predsa nie je možné, aby také mladé dievča vedelo chytiť na udicu tridsaťosemkilového sumca.

- Poznáte právne predpisy, pane? - spýtal sa Ornitológ a strčil mu pod nos policajný preukaz.

- Ctím si predpisy a právo, - hrdo sa vypol pán Anatol.

- Viete, aký trest človeka čaká za spoluúčasť pri zločine? Máte predstavu, čo je v batohoch, ktoré vám nechal Wacek Kravatík?

- Nie... - preľakol sa pán Anatol. - On tiež chce chytať ryby na Nidzkom jazere. Lenže jachtou sa tam ťažko dostať. Rozhodol sa teda nechať jachtu v Iławe a prísť k Nidzkému jazeru autobusom. Vzali sme mu dva batohy s vecami, aby ich nemusel vláčiť.

- Veď v Siemianach má vlastné auto, - poznamenal som.

- Naozaj? - začudoval sa pán Anatol. A začalo v ňom klíčiť podozrenie.

- Ktoré batohy sú jeho? Prosím, rozbaľte ich, - krátko, ale rozhodne prikázal Ornitológ.

Pán Anatol ukázal na vnútro činka na prívесе.

- Tam sú, - ukázal pokorne. - Dva veľké a ťažké balíky.

Po chvíli už ležali pred nami na tráve. Ale napriek podozreniu pán Anatol stále pochyboval.

- Predsa pán Wacek nie je nijaký zločinec, - hundral si popod fúzy.

Prestal hundrať a protestovať, až keď sme rozviazali špagáty a z hrubých diek, ktoré vyzerali, že obaľujú lôžko a gumové nafukovacie matrace, vysypali sa prekrásne jantárové náhrdelníky, náramky, pár desiatok predmetov vyrobených zo zlata. V druhej deke sa nachádzala starobylá zlatá súprava, ktorou sa pred vojnou pýšilo múzeum v E.

- Skade... to všetko... vylovil? - vyjachtal pán Anatol.

- Z jazera, - odvetil som.

- Prívlačou? - naivne sa spýtal pán Anatol.

Nezabudnem na obrovský výbuch smiechu, akým sme reagovali na tie slová rybárskeho rytiera.

VÝSLOVNOSTĚ CUDZÍCH MIEN
A NÁZVOV

Bukowiec	bukoviec
Dobrzyki	dobžiki
Dziergoń	džergoń
Gašiorowski	gonšorovski
Gierczak	gierčak
Iława	iuava
Karczmisko	karčmisko
Janusz	januš
Jerzwałd	jažvald
Jeziorak	ježorak
Józwiak	južviak
Ostróda	ostruda
Pasłęk	paslenk
Siemany	šemiani
Susz	Suš
Tomasz	tomaš
Wieprz	viepš

Kým som po strýkovi nezdeditil nezvyčajné auto, ktoré zapríčinilo, že ma začali volať pán Tragáčik, študoval som dejiny umenia. Už vtedy sa u mňa prejavili detektívne schopnosti. Po skončení štúdia ma zamestnali na Ministerstve kultúry a umenia ako špeciálneho detektíva. Mojou úlohou bolo predovšetkým vyhľadávanie cenných umeleckých diel a boj proti ich falšovateľom. Niektoré zaujímavejšie príbehy z tých čias som opísal v cykle poviedok o pánu Tragáčikovi.

V tomto príbehu sa pán Tragáčik vyberie k Mazúrskemu jazeru hľadať potopený hitlerovský nákladiak s ukradnutými umeleckými zbierkami.

Pri jazere vystrája skupina varšavských chuligánov. Znepokojujú a okrádajú turistov i skautov, ktorí tam táboria.

Tajomný Kapitán Nemo sa rozhodne prekaziť ich vyčíňanie a vyhnat' ich od jazera.

Po mnohých dobrodružných príhodách je banda za pomoci polície rozprášená. Či sa pánu Tragáčikovi podarí nájsť potopené nákladné auto a vyloviť stratené poklady, to sa dozviete v tejto knižke.